JÓKAI MÓR
ÖSSZES MŰVEI

NEMZETI KIADÁS

XCIX. KÖTET

KÖLTEMÉNYEK. II.

BUDAPEST

RÉVAI TESTVÉREK KIADÁSA

1904

KÖLTEMÉNYEK

ÍRTA

JÓKAI MÓR

II. RÉSZ.

BUDAPEST
RÉVAI TESTVÉREK TULAJDONA
1904

VII.

SZATIRÁK

Szaladj, szaladj, jön a billog!

Ad nótam. Szaladj, szaladj! jön a tatár!
Hová, hová fussunk immár?

Szaladj, szaladj, jön a billog!
Csak úgy villog, csak úgy csillog
Kezében a csatacsillag!
Mindig mondtam : egyetértés!
Egyetértés! egyetértés!
Emberek és ujságírók
Tudjatok veszteg maradni.
Üljetek szépen a sutban.
Ne írjatok semmi rosszat,
Semmi verset, semmi prózát,
Ne írjatok vezérczikket,
Ne firtassátok, mi lesz már?
Ne írjatok tűzveszélyről,
Háborúról, gyilkolásról,
Rossz termésről, árvizekről,
Jégesőről, nagy hatalmak
Összezördülendéséről.
Czelli búcsú, kálomista
Papgyülések, színbirálat
Veszedelmes indítványok,
Hogy mind erről tegyetek le,
Mert ez nem való betegnek.
Szép pianó, csendesecskén
Egy kis ártatlan novella.
Egy kis holdbanéző rigmus
Répaczukros értekezmény.
Útleirás Debreczentől
Csongorádig, drágalátos
Táviratok Olaszhonból;
Hogyan szolgál egészségük
Tisztelt selyembogárkáknak?
Livornóban hogy a repcze?
Hellasz népe aprószőlőt
Sokat fog-e most aszalni?
A kis franczia herczegnek
Megint egy új foga nőtt ki.
Rothschild lánya lakodalmán,
Hogy hányféle volt a poszpász?
S több eféle: ez nem árt meg
S ha már épen a nagy zélus,
A nagy küzködési szellem
Nem hagy bennetek nyugodni,
Ott a collégáknak háta:
Csépeljétek! hogy ha ez sem
Volt elég: — hisz annyi tárgy van.
Mingyárt ott a hangmérséklet,
És a bünös z betücske,
És a hangsuly, és a finn nyelv
S szájkosártalan kutyácskák,
Mind szép tárgyak háborúra.
Sőt szabad volt megrohanni
Még magát a leghódítóbb
Zsarnokot, a crinolint is;
De ti nem hallgattatok rám.
S már most itt van, rajtatok van.
Addig tréfálgattatok az
Üstökössel, a míg eljött;
De nem jött az egész földre,
Mert hisz azt vinné az ördög.
Elébb utóbb úgy is úgy lesz.
Hanem jött csupán reátok
Rettentő billog képében
Melyre ez van írva: «krajczár».
Ez a krajczár tesz a sírba,
S ott fog állni a fejfákon;
Meghalának egy krajczárért
Egy krajczár ára halállal.»

«Szaladj, szaladj, jön a billog
Csak úgy villog, csak úgy csillog
Kezében a csatacsillag.»
Magyar Sajtó, Pesti Napló
A legelső vész nekik jut.
Ők futának mert előre,
Kapnak ők legtöbbet abból.
Pesti Napló úrnak arcza
Eddig is jó hosszú volt már,
A veszett sok tudománytól,
S most még egyet nyomnak rajta,
Ezen anticriticára
Még Greguss sem tud felelni.
Legalább vigasztalásul,
Azt az egyet elmondhatja,
Hogy olyat is nyomnak bele,
A mi egy krajczárt megérő.

Magyar Sajtó bánja szörnyen,
Hogy nem lett kurtább egy *ó*-val,
Akkor primo jobban vennék,
És secundo megteremne
Benne ingyen dolgozó társ,
Míg most azt fizetni kell mind;
Tertio a prés alá csak
Egyszer jutna, így de kétszer.
Keserüli ezt az új hírt
Mai nap történetében.

— Magyar Posta nem találja
Logikai világrendnek,
Hogy míg eddig a levélért
Mit a pósta vitt, a póstát
Szokták illendőn fizetni:
Most meg ő fizessen érte?
Hisz így eb lesz postamester.

— Hölgyfutár is kész örömmel
Átengedné Napkeletnek
Ezt az új műmellékletkét,
A több szép faképek mellé.
Hogy legyen futár az ember
Ilyen tyúkszemmel a lábán?
Fáj az tisztességes hölgynek,
Hogyha meg van bélyegezve.

— Napkelet de jól jár azzal,
Mert most elmondhatja fennyen,
Hogy ő minden számban egy-egy
Új olajfestményt fog adni.
Pukkadjon meg egytül egyig,
A ki azt tagadni merné,
Hogy az ő ujsága képén
Még a bélyeg is szebben áll,
Mint a többi gézengúzén.

Délibábnak szerkesztője,
Épen törte rajta főjét
(Pedig van azon mit törni)
Hogy az új év kezdetével
Micsoda meglepetésben
Részesítse publicumját?
No ezen most van segítve,
Mert ez oly meglepetés lesz,
Melytől maga is megrémül.

— Ujság, a ki jár vasárnap
Tizezernyi olvasónak,
Hangoztatva, biztosítsunk
Tüztől, víztől, jégesőtől;
Mert ez így meg úgy szükséges
Őt ne féltsük, olyan szépen
Megmutatja ő azt rendén
Milyen illő, és világos,
Gazdaságos és moralis
Mulhatatlan és fenséges
E világon, s túlvilágon
Hogy azt az egy kicsi krajczárt
Akár inde, akár unde
A tens publicum fizesse.

— Magyar néplap sem gyógyított
Soha ilyen körömmérget
Mióta csak Ezüst János
Be segíté zsindelyezni
A felséges mennyországot.
Ez aztán a «hajdan és most».

— Hát ott a kukuriczában
Ki integet a kalappal?
Kalaúzi jó barátunk,
Senki sem más, hanem ő az.
Indítványa, ha már egyszer
Kiütött az újságok közt
Ez a morbus, hogy ne szabják
Az újságok árát többre,

Hanem egyezzünk meg abban
Mindnyájan közakarattal:
Határozzuk mostanságtul
Rövidebbre az esztendőt.

— De minderre csak úgy fennyen
Fitymálózva fütyürészget
A Szépirodalmi Közlöny:
Mi ő néki az a krajczár
A nyolczvannyolcz kötet mellé?
A ki ingyen küldi lapját
Minden előfizetőnek,
Azt a krajczárt, ha kell, kettőt,
Ingyen szállást, kosztot, szappant,
Fehérmosást, és foldozást
Félévenkint egy pár csizmát
Minden egyes olvasónak,
Reclamálni ingyen forspont,
Vámos-Pércstől Pestig és le.
Őt nem háborítja az meg:
Szégyen volna egy krajczárért
Szót emelni ilyen úrnak.

Szaladj, szaladj, jön a billog
Csak úgy villog, csak úgy csillog
Kezében a csatacsillag.

Irta pedig ezen verset
E siralmas bőjti nótát
Ő szivének bánatában
Futva futván üldözőit,
A kik életére törnek,
Szegény árva Kakas Márton.

Brahma és Bajadére.

Van egy város Indiában,
Mindjárt itt a Ganges parton:
Hires arról mindenek közt,
Hogy ott laknak bajadérek,
Bajadérek olyan számmal,
Hogy én nem tom, hogy élnek [meg?
— Ezek jó, szelid leánykák,
Kivánnak szives jó estét,
A ki elmegy ablakuknál,
Nem büszkék, nem válogatnak:
Úr, diák, batyus-zsidó, vagy
Vándorló legény előttük
Mind egyenlő rangban állnak.
— Vannak ott pedig morosus
Vén, unalmas bráhminok,
Kiknek a nevük hausherr:
Ez a kaszt megunta a sok
«Jó estéket» hallani,
És in massa repræsentált
A hatalmas Rajah Singhnél
Azt mondván, hogy ők nem bánják,
Ha már bajadérek vannak
És azoknak hivatásuk
Táncz, dal és jó éj kivánás,
Ám tánczoljanak, ha kell,
De csak még is ne az utczán
És kivánjanak jó estét
De ne épen fényes nappal. —
— És a bráhminok panasza
Szült kemény parancsadást,
Melyben meghagyá erősen
A hatalmas Rajah Singh:
A hol csak van Dere báy,
Tartsa rejtve tudományát,
Mert ha megtudják, mit árul?
Alvilágba küldetik,
Melynek neve indus nyelven
Futnán-kattúl-minddo-logház.
— Lőn pedig, hogy álruhában
Holmi indus hamis isten
Bankár, börze úr: ilyesmi,
Késő estve extrazúgon
Érkezett az indusoknak
Fentebb tisztelt városába:
Nem kapott szállást sehol már,
Griffben, Sasban és Bikában
Tigrisben és Két bakokban
Nem lelt érező szivet,
(Nincs is az vad állatoknak);
Zárva volt a Zrinyi is már,
És a Kammon és Filinger,

És egyéb indus pagodák
Mikben áldoznak kávéval.
Mit csináljon, merre menjen?
Im hiába nyert a héten
A börzén félmilliót,
Most az utczán hálhat szépen.
Ám de egy szűk közbe ére,
Melynek mind a két sora
Csupa bámbusz házból áll,
Ott, a mint végig megyen,
Bámbusz háznak ablakából
Numero so und so viel-nél.
Hall szemérmes suttogást:
«Ifju idegen Ferindzsi,
Hogyha nincs kvártélyod itten,
Vagy ha oly igen részeg vagy,
Hogy reá találni nem birsz,
Állj meg és tovább ne fáradj,
Ime én a kapukulcsot
Kiadom az ablakon.»
— Meghatá e nagy szivesség,
E naiv őszinte szó
A hatalmas indus istent.
És pedig a bajadére
Nem tudá, hogy az nagy úr,
Hogy az maga a nagy Bráhma,
Legnagyobb a Ramajánah
És a Kredit mobljiér
Nagy arany bornyúi közt!
Azt hivé legfeljebb is
Holmi commis voyageur,
Ki szed repczét, gubacsot.
— Ámde látta őt bemenni
Ott egy brahmin vis a vis,
És futott feuerpikétért,
És körülfogák a házat
És a Bráhmát és a delnőt
Elvivék a Zuchthausba;
Ottan ültek hajnalodtig,
Mig a bonczok eljövének,
Akkor felfedé magát
Brahma a hatalmas úr:
Hogy ő nem valami jött ment,
Nem egy lump, nem pflastertretter,
Hanem noble gentleman
Neve Hersch et Compagnie.
Van-e ember Indiában,
A ki a pénzt tiszteli
S elfogadja husz procentre,
Hogy ne ismerné e firmát:
«Áron Hersch et Compagnie.»
S azon jámbor bajadéret
A ki őt, az ismeretlent
Fogadá vendégszerelmmel,
Népszerű erényeért
Felvivé magával együtt
A magasba, — nem az égbe,
Ott hideg van, és nem is
Illés tüzes szekerén,
Hanem ékes equipázson
A ragyogó rezidenczbe.
Hat szobája bútorozva
Most; inas, kocsis, szakácsné
Porczelán, ezüst, mahagoni,
Garderobe, schmuck, toilett
S más a féle a mi szükség
Odafenn az indusoknak
Paradicsom garniejában.

A moral e szép darabból,
Az erkölcsi nagy tanúság:
«Vétek és baj botlani,
Ámde botlani nagy úrba,
Virtus és kövér szerencse.»

Farsangi nóta.

Ad notam: Már Isten néki!
Szokjunk rá, járjunk rá
A német tánczra!
A német tánczra!

«Már Isten néki!
Itten van a farsang
A muzsika megharsant.
Rukkolj ki táti,
Rukkolj ki táti!

Nyolcz hét a farsang:
Egy hétre két bál kell
Egyből sem maradunk el,
Mind végig járjuk
Mind végig járjuk.

Hát soirée dansante?
  Hát concert, hát piknik?
  Ott lenni mind illik
Kivánja a bon ton,
Kivánja a bon ton.

  Lesz maszkos bál is,
Hát még a kinderbál,
Hát még a jungerherbál,
  Ott entrée sem kell,
  Ott entrée sem kell.»

„,Ördöngős mennykő.
  Fő belé a fejem,
  Nem lelem a helyem,
Bőrömből bújok,
Mindjárt kibújok!

  Szép kis kilátás;
Gáz, moire és tüll,
Strucztoll és mantüll,
Hát a keztyű, hát a melltű!
Hát a kosztüm, hát a parfüm.

Mancset, plancset és pomádé;
A sok hintó, a sok kontó,
Rukét, frizür, s más egyéb parádé,
  Ördöngös farsang,
  Ördöngös farsang.

Hát még az entrée!
  Ki győzné azt mind meg?
  Hátamban a hideg,
Pedig égek látom:
Azt már jól látom.

S még a hol ingyen
  Hivnak meg a bálba,
  A még csak a drága
A jámbor férjnek,
A jámbor férjnek.

  Maszk sem kell néki.
Kész lárvát ingyen kap
Szarvastól mindennap,
  Ez az ő nyeresége,
  Ez az ő nyeresége.‟‟

«Ta hilft ká vájnen:
  Erszényt csak nyiss frissen,
  Hej kincsem, kikirincsem!
Mért házasodtál,
Mért házasodtál?»

Magyar filiszter dal.

Jó minékünk itten laknunk
Itten a világ közepén!
Oh mi békés, csöndes népek:
Elyhu Burrit báránykái,
Ártatlankák és szelidkék,
Kik szeretjük a nyugalmat,
A jól füstölő pipát
S a vendéget is, ha nem
Ablakon át tör be hozzánk.
És a jó czigányzenét,
És a délutáni alvást,
S annak édes álmait.
Jó minékünk itten laknunk!

Künn a nagy kerek világban
Rosz szél fúj és mennydörög.
Ágyu bömböl, puska roppan,
Kardok összecsengenek.
A hol máskor czitromot
És narancsot szüretelnek,
Ottan most embert aratnak.
Ozmanok és czernagorczák
Egymástól azt kérdezik:
«Wie viel ungrisch hat garas?
Másutt annyi román készül
(Nem tom: ki fizet elő rá?)
Anglia hajóra kel mind.

Vasvillát ragad spanyol,
Bikaviadalra készül,
Azon szörnyű bika ellen,
A ki Europa asszonyt
Másodszor hátára veszi.
Még a jámbor, jó, szelid,
Áldott, békés Németország,
A hol máskor minden ember
Doctor volt és philosoph,
Conversations-lexicont irt
És entomologiát:
Most teremtettézni kezd
És egymást biztatja szörnyen,
Hogy ki menjen legelől?
Még a Kárpátok felől is
Ugy fúj a szél, mintha fújnák.
— Oh mi jó nekünk itt laknunk.

Minden börze tántorog:
Bankárok, kereskedők,
Pénzüzérek, milliósok
Elvesztették a fejük,
És mi annál is becsesb,
Elveszték a ládakulcsot.
Hernyó, sáska, a mi máskor
Fűvel és falombbal élt,
Most a papirosnak állt,
Azzal él, azt rágja mind.
A kinek sok pénze van
Jajgat, hogy hová tegye?
A kinek meg nincs, azon
Jajgat, hogy honnan vegyen?
Lám nekünk nincsen, nem is volt.
Nem fáj érte a fejünk:
A rozs hányja a fejét már;
Szőlő, alma is virágzik;
A fű jól áll, sajt, turó lesz;
Csak megélünk valahogy,
Itt az Ararát hegyén,
Itt a csendes lomb alatt,
Hallgatjuk a filomélát,
Olvassuk az Üstököst,
És miként jó gyermekek
Jó anyánk, a szép természet
Éltető emlőit szíva:
(A pipát és kulacsot)
Alszunk édes csendesen,
Míg a mérges dajka: a harcz,
A világot ránczigálja,
Egy szélét fel, másikat le,
Bölcső-ringás az nekünk.
— Oh mi jó nekünk itt laknunk.

Okos emberek nótája.

(1859.)

Okos ember most azt teszi — mum, mum. —
Ha kérdezik, hogy mi ujság? — mum, mum. —
«Zöld uborka, sárga baraczk,
Igen jó, ha belé harapsz.
Ez most a legujabb ujság; — mum, mum.»

Más forma ujságot kérnek; — mum, mum. —
Nem olyat, mit meg kell enni; — mum, mum. —
«Magyar Sajtó, Pesti Napló:
Mind a kettő arra való;
Prænumerálj s olvasd magad; — mum, mum.»

Okos embert ha kérdezik: — mum, mum. —
Mit csinálnak Olaszhonban? — mum, mum. —
Azt feleli «makaronit,
És pármezánt, akármennyit,
Együtt jó az mind a kettő, mum, mum.»

Hasznos állat az a pipa. — mum, mum. —
Bölcs ember az, ki azt szíja. — mum, mum.
Mert a míg a pipát szíja
Addig nem beszél a szája
S az már milyen nagy bölcseség! — mum, mum.

Szép vigasztalás.

Szebasztopol hires vára mellett
A szebasztopoli kikötőben,
Minden holdnak első negyedével
Megjelen egy kétárboczos gálya.
S mikor a hold is leszáll a vizbe,
Mikor sötét lesz az ég, a tenger:
Jönnek hozzá hosszu, gyors dereglyék,
Gyors repülők, mint ki hord dugárút,
Mindegyik hoz megrakott köröndöt,
Azt üritik a hajó fenékbe.
Reggel ismét a hajó tovább kél.

*

A mit a kufár hajóra szállit
A nagyhirű akhtiári partról,
Az nem egyéb ... az nem egyéb, mint ... csont.
Meghalt jó vitézek elszórt csontja,
Bátor frankok, büszke ángoloknak
Messze földön ott felejtett csontja.
Harmadévre a halál után az
Már igen jó czikk kereskedésre,
Abbul készül spodium, finom liszt,
Abbul gyártnak fénymázat, nagyon jót
S trágyanéműt, mely használ a földnek....

... Mégis szép az a harczi dicsőség!

Oh mi szép szultánnak lenni!

Oh mi szép szultánnak lenni!
Három világrész birtokán
Uralkodni könnyű szivvel,
Vezéreket és basákat
Hol fölrakni, hol lerakni,
Kinek nem tetszik a képe,
Annak fejét levágatni,
Azt sem kérdve, kinek híják?
Gyaur népre adót vetni
Minden protokollum nélkül,
S a begyült pénzt szerteszórni,
Számadással nem vesződve,
Oh mi szép szultánnak lenni!

Oh mi szép szultánnak lenni.
Száz, meg százezernyi haddal
Verekedni földön, vizen;
(Ha elfogynak nő helyettük,
Kár csupán a tépett montúr)
Városokat leégetni,
S fölépitni palotákat,
Száz ablakkal, száz oszloppal,
A mikben nem fog más lakni
Csak a szultán és cselédi,
Esztendőnkint három hétig. —
Oh mi szép szultánnak lenni!

Oh mi szép szultánnak lenni.
Külországok, nagyhatalmak
Követeit elfogadni,
Ajándékot adni, venni,
Megigérni, a mit kérnek
S meg nem adni, ha elmentek,
Nem törődni, mit beszélhet
A sok ringy-rongy ujságiró?
(Száz bambusbot talpaikra!)
Parlamentet, adresseket,
Szabadsajtót, szavazatot
S más alkalmatlan zajongó
Lármázókat nem ismerni,
Oh mi szép szultánnak lenni!

Oh mi szép szultánnak lenni!
A szerálynak titkos, édes
Termiben gyönyörnek élni.
Játszni gyöngygyel és virággal
És mi gyöngynél és virágnál
Szebb, hizelgő asszonyokkal,
Minden uj esztendő napján,
Mint mi szoktunk venni naptárt,
Akként venni uj menyasszonyt.
S minden boldogitó csókért
Mely édesebb, mint a többi,
Odaadni egy országot!
Oh mi szép szultánnak lenni.

Oh mi szép szultánnak lenni!
Nem hallani, csak hizelgést.
Nem beszélni soha mással,
Csak alázatos szolgával.
Mikor a föld reng alatta,
Akkor mámortánczot járni.
Mikor ott künn zúg a népdüh,
Zengő dal közt elszunyadni;
Mikor minden tartományban
Hull a vér a férfi sebből,
Asszonyszemből hull a könyü,
Akkor ülni lakodalmat —
Oh mi szép szultánnak lenni!

Oh mi szép szultánnak lenni!
— — — — — — — — — —
Huszonhárom szultán közül,
A kik ültek már a trónon,
Négyet ön testvére ölt meg,
Négy meghalt fia kezétől,
Nyolcznak életét kiolták
Orvok, méreg, lázadóhad,
Négy börtönben senyvedett el.
Csak háromnak volt jó vége,
— Ezeket bor s nők ölék meg.
. . . Oh mi szép szultánnak lenni!

Börzefájdalmak.

Tekintetes tudós doktor urak!
Nagyságos orvosi fakultász!
Egy beteg ember áll előttetek,
Egy nyavalyában megfakult váz.
Beteg vagyok, mindenféle bajom.
Itt fáj, ott fáj, mindenfelé fáj.
Uram, doktor úr, ne mosolyogj
Nem képzelődöm én, ne tréfálj.
  Au vé, au vé, au váj!
  Itt fáj, ott fáj, jaj de fáj!

Először is a száraz betegség —
Hanem ez már régi bajom;
Azután a gyomrom tájékában
Adósság daganatja nyom.
A legkisebb szél is mingyárt megárt
S kész a rheumaticus fluxus.
Minden időváltozásra ott kinn
Szakgatja lábaim a — cursus.
  Au vé, au vé, au váj!
  Itt fáj, ott fáj, jaj de fáj!

Szédelgés van a papirosomban,
Az akcziáimat nem érzem;
Az orrom egyre nő; — hová nő?
És a mellett még folyvást vérzem.
Az aranyerem ugyan már múlik,
De egyúttal az ezüsterem is.
Mit használ, ha Kaliforniában
Már akármennyi terem is.
  Én abból — au vé, au váj,
  Ugy se lá . . . au vé, jaj de fáj.

Mit használ, ha egy nap jobban vagyok?
Másnap már utolér a panique.
Mihelyt terhet emelni akarok,
A derekam megroppanik.
A váltólázam cseppet sem múlik,
Egymást éri a sok crisisem.
A zsebem gyomra is elromolt
Nem marad meg benne semmi sem.
  Au vé, au vé, au váj!
  Itt fáj, ott fáj, jaj de fáj!

Próbáltak már sokszor kurálgatni.
Csókolom kegyes kezeiket,
Itattak velem az allopathák
Mindenféle drága holmiket.
A Kreditanstalt flastromától
Most is sebes az oldalam.
A bankbizottmány szodavízzel
Hüsítgetett minduntalan.
  Köszönöm, au vé, au váj,
  Hogy á gu — au vé, jaj de fáj!

A sok ujságiró nekem esett —
Köppölyt raktak rám ott, a hol fájt.
Baunscheidoztak, gőzfürdőbe vittek,

Ki fogat huzott, ki meg trepanált.
Volt a ki azt mondta, igyam vizet.
(Mintha nem nyelnék, mikor úszom.)
Egy diætát mondott, más meg azt, hogy
Kezdjük legelébb a münczfuszon.
  Au vé, au vé, au váj!
  Itt fáj, ott fáj, jaj de fáj!

Egyik a Hungerkúrra utala;
Más békés izzadást ajánlt,
A harmadik távirda-sodronyt
Használt a galván-gép gyanánt.
Kuráltak Hahnemann nyomán is
Homœopatice ezüsttel.
Utóbb sympatheticus uton,
Ráolvasással és sok füsttel.
  Mind az ö — au vé, au váj!
  Bár csak, — itt is fáj, jaj de fáj!

Instálom alássan doktor urak,
Csinláljanak velem valamit.
Csak a lábaimat hozzák helyre,
Hogy tudjak egy kicsit szaladni.
Tartsanak felettem valami Con —
— Silium — gressust vagy — ferentiát.
Csak — fusiot ne, mert az van elég,
S verjék meg elébb a — kadentziát.
  Au vé, au vé, au váj!
  Itt fáj, ott fáj, mindenütt fáj!

Gänzlicher Ausverkauf!!

Ad notam: «Hallod-e spanyol király?
Most mingyárt előmbe állj!
Az országod megveszem:
A pénzt érte — —
A pénzt érte, a pénzt érte, a pénzt érte leteszem.»

Hallod-e törökvilág!
Eztán lesz még szép világ,
Liczitálunk majd reád,
Annak adunk — —
Annak adunk, annak adunk, [a ki érted többet ád.

A dobrudzsi rónatér
Száz mázsa sterlinget ér.
Jó föld, sok répát terem:
Liczitálni — —
Liczitálni, liczitálni, az an- [glussal én merem.

Az aranyszarvú öböl
Ára frank, ezer köböl,
Jó vevő, ki így fizet.
Török! add el — —
Török, add el, mig van ára, hisz [nem adsz mást, csak vizet.

A Tsiragán palota:
Sok tallér kell ám oda!
Ha nem adja a gyaúr,
Majd megadja — —
Majd megadja a zsidó, hisz
[ő is lehet háziúr.

A lófarkos sok zászló
Madráczot tömni lesz jó.
Azt a sok czifra kaftánt
A szinháznál — —
A szinháznál, a szinháznál
[drága pénzért elkapnák.

A fekete tengerért
Nem kell nyitni árverést.
Dumas Sándor ha bírja
Tintaképen — —
Tintaképen, tintaképen, mind
[egy cseppig kiírja.

A suezi földszoros
Ára annak százszoros.
Megkérdezzük francziát:
Ha kell néki — —
Ha kell néki még szorosabb:—
[ott van a financziád.

A fináncziminiszterért
Fogsz csak kapni szörnyű bért!
A Mobilier Kredit
Megvásálja — —
Megvásálja directornak, —
[senkinek nem engedi.

Az ágyú és töltelék:
Vevő arra lesz elég;
A költséges hadsereg
Azok lesznek — —
Azok lesznek, ha eladjuk.
[Neápolyban Schweitzerek.

Hát a hárem-hölgyekért?
Egy pár csók mindenikért!
Úgy is neked már minek?
Senki többet? — —
Senki többet, senki többet?]
Rajtunk maradt? A mienk!

A király pohara.

Élt egyszer egy derék király, nem tudom, hol és mikor?
Nem igen marad fejemben név, helyiség, régi kor.
Denique e jó királynak volt egy hires bolondja:
Kinek szabadalma volt, hogy az igazat kimondja.
(Mert zárjel közt mondom, — a bölcs hasznosabbnak találja.
Hogy a mit feje gondol, ki ne mondja a szája.)
Hát egyszer e vitéz király nagy vendégséget adott:
Ministerek, tábornagyok elülték a sok padot.
Rendkeresztes, aranygyapjas, mindenféle rangbeli
Egymásután következve, a ki hogy érdemeli.
A státus szolgálatában egyik ősz, más kopasz lett,
Valamennyi de kivétel nélkül hasat eresztett.
Ott igen jól ettek, ittak; kaczagtak a bolondon,
Ingerelték, hogy még furcsább bolondságokat mondjon.
Mert az ilyen nagy hóbortos csörgősipkás verselő
A szükséges concoctiot igen segíti elő.

«Mondj valami nagy bolondot, hogy mindenki nevessen»
— Kiált reá a kincstárnok (hatalmas úr!) kegyesen.
«Szolgálok nektek uraim, hanem igyunk rá elébb,
Engedd meg, hogy a poharat én tehessem fel eléd».
Minden úr, kamrás, miniszter, főnökök, tábornagyok
Kaptak tőle új serleget, ki kisebbet, ki nagyot.
Nagyot kapott a tanácsos, kicsit a generalis;
Az utolsók közül jutott egyhez még a király is.
«Ide mostan azt a vedret! itt a borok királya;
A ki ebből egyet iszik, örökké ezt kivánja.
Tartsd poharad kincstárnok úr!» (öblös pohár, van egy pint);
És aztán a többit sorba, színig töltögette mind.
A király csak várta nézte, hogy ő rá mikor kerül?
A jó urak nem vártak rá: pityizáltak emberül.
De mire a királyhoz ért, már sem több, sem kevesebb
Nem vala bor a vederben, mint épen vagy kilencz csepp.
«Héj te bolond; szól a király; hát nekem ennyi maradt?
Elfeledéd, hogy nekem is adtál ide poharat?»
«Kegyelmes úr, szól a bolond, ez nem az én adomám,
Udvarodnál tanitott rá ez a sok uri komám.
Hogy tetszésed nem nyeré meg, azon nagyon örvendek,
Ezt nevezik országodban fináncziális rendnek.
Elébb a ki hozzáférhet, megtölti a poharat,
És azután — te neked is jut belőle, — ha marad.»
Az urak nem nevettek rá, mert az élcz volt az övék;
Hogy a bolonddal mi történt? nem tudom, mert eljövék.

A Montemolinok.

Álló csillag az adott szó,
Égről le nem hullhat.
Gyémánt a szó, a mely soha
Tűzben meg nem olvad.
Oltár alá letett szentség,
Melyhez nyúlni vétek;
Ég szakadna a fejére
Ki azt sértené meg.
Hanem a mi adott szavunk, az egészen más valami;
Mi nekünk azt szabad szépen kiforgatni, beforgatni.
Mert mi monseigneurök vagyunk!

Katonának parolája
Egy az életével;
Hogy azt elfeledje, senki
Nem is tehetné fel.

Kereskedőt az adott szó
Lekötözve tartja;
Esküjének minden ember
Becsületes rabja.
Hanem azt meg kell jegyezni, hogy a mi becsületszavunk
Csak olyan kis tréfa beszéd, a mit vissza is vonhatunk,
Mert mi monseigneurök vagyunk!

Tartsa meg az igéretét
Paraszt, jobbágy, közrend,
A polgárság, a csőcselék,
S más afféle jött-ment.
Tiszt és nemes hadd haljon meg
Egy kimondott szóért,
Szószegés és pallos között
Válaszsza a hóhért.
Hanem mikor mi mondjuk azt: én hitemre fogadom,
Előre tudja mindenki, hogy arra mit se adjon;
Mert mi monseigneurök vagyunk.

Szikár úr.*

Szikár úrról azt beszéli a hír,
Hogy ő nem egy, de két ember.
Az egyik egy jámbor, szelid kalmár,
Ki sipkát föltenni sem mer.
A másik egy tudós, mélybelátó
Statusférfi, hires szónok,
A kinek beszédjei után
Azt mondja mindenki: «óh Gott!»
Én nem tudom, igaz-e?

Egyik árul kartont, zsebkendőket,
Egész nap nem tesz egyebet;
Kelmét dicsér, s a jámbor vevővel
Megalkuszik, hogy ha lehet.
A másik az ország dolgát végzi,
Miniszterben keres hibát.
Alkotmányt szab, nem enged, nem alkud,
Senkivel sem cserél pipát.
Én nem tudom, igaz-e?

Az egyikkel nem sok köze vagyon
A szegény ujságiróknak,
Lapjaikat nem használja másra,
Csupán pamut-takarónak.

* Dr. Maager.

A másik rettentő mæcenásunk,
Szól sajtóról, censuráról,
Mintha csak valami lapszerkesztő
Beszélne ki a szájából.
Én nem tudom, igaz-e?

Az az egyik nagyon derék ember,
Igaz rőffel, igaz mértékkel mér.
Senkinek kárt világért se tenne
Sem a rőfön, sem a kelmén.
Az a másik, mikor épen ott van
A hol árulni nem szabad:
Csak úgy könnyen fosztogat meg régi
Kincseiktől országokat.
Én nem tudom, igaz-e?

Az egyik nagy tiszteletben tartja
A többségnek ohajtását;
Olyan portékát tart a boltjában,
Mit a majoritás vásál.
A másik azt tartja, mi rég nem kel,
Divatból kiment kelméket;
Kopottat, szinehagyottat
S kérdezi: «kinek kell még ez?
Én nem tudom igaz-e?

Mert Szikár úr, mikor otthon vagyon,
Saját jó fejével gondol
S józan szemmel nézi a világot
A díszes kartonos boltból.
De odakünn, a hol a systemát
Vágja szörnyen, mint a bikkfát,
Ott szerepét olvassa irásból,
Mit egy ujságiró diktált!
Én nem tudom, igaz-e?

Lassan járj, tovább érsz!

(Csillapító insurgens dal.)

Tekintetes karok s rendek!
Jó reggelt! Nagyon örvendek.
Mit gondolnak? A mennykőbe!
Tán gyülésezni készülnek
Még ebbe' az esztendőbe'?
Vigyázzanak, még meghűlnek!
Itt jön a tél, beáll a fagy,
A keréktalp a sárba fagy.

Semmi sem kész: még a szála
Sehogy sincsen kipingálva;
Most tapasztják a kemenczét.
Csoda, hogy végkép nem ment szét!
Falakat kell kitöretni,
Almárjomokat kivetni.
Poloskával tele a fal,
Mennyi vesződség lesz avval!

Mig a szemetet kihordják,
Mig a piszkot felsurolják! . . .
Azt gondolják tán az urak,
Hogy az csak olyan figura?
Hogy ezt olyan hamar végzik?
Hogy ez csak olyas — vezérczikk?
Aha, persze, jó is volna,
Mingyárt neki ülnénk holnap.
Ülni? Szép! Csak volna mire?
Nem vagyok Rótschild, sem Mires,
Hogy ötvenkét megyeházat
Egy «nú» alatt beruházzak!
Hol a székek? Ezek itten?
'Sz ezek még be vannak ülve?
Egyre csak nem ülünk ketten,
Vagy tán épen az ölükbe?

Költsük hát fel ez urakat!
Lehetetlen! Ne kivánjuk;
Hisz látjuk, hogy egynehányuk
A szuroktól odaragadt.
Némely szivesen mehetne,
Ha épen a frakkja szárnya
Oda nem volna csiptetve
Valamelyik közpénztárba.
Aztán már a fertály évi
Házbért is csak le kell élni.
Itt nem mozdulnak meg másra,
Mint féléves felmondásra.

Hát még aztán a zöld asztal!
Tele van irott malaszttal;
Azt mind erlédigolni kell:
Addig még a zab is kikel,
A mig azzal mind bebánnak
S helyt adnak a viczispánnak.
Aztán jön még csak a java!
Akkor kell még megvitatni:
Hogy kinek legyen itt szava?
Tán minden embernek? vagy mi?
Hogy tán még az ujságiró
Is lehessen szolgabiró?
S ha megnyilik a diæta
Holmi inczenfincz poéta
Oda jőjjön deklamálni?!?!
Ezt mind jól meg kell rostálni,
Ez megfontolást érdemel;
Eldöntést «semper et semel».

Erre kell legalább hat hét.
Legyünk türelemmel addég.

Addig magunkat szervezzük,
Felpróbáljuk a nadrágot:
Amannak bő, emennek szűk;
Igazitsák meg, ha vág ott.
Nekem sem kész még a mentém,
Ha akarnám sem tehetném,
Hogy most egy okos szót szóljak,
Egy gálaköntös nem hólyag;
Arra nem oly könnyü varrni
Szép sallangos sujtásokat,
Mint a hogyan lehet sokat
Tollal papirra kaparni.

Aztán nem is ez a rende
A dolognak! Szép leendne,
Ha igy békén csak leülnénk,
A teremben összegyülnénk,
Semmit sem törődve avval:
Merre van jobb, merre van bal?
Mindenki egy hangon szólna,
Mind egy véleményen volna.
Hisz igy egy fél óra alatt
Meg lenne a határozat.
Elébb vesszünk kissé össze,
Magyar ember hadd öklözze
Egymást, csináljon csatatért,
Hiszen most még mind egyetért.
Szép is volna olyan gyülés,
A hol volna egyesülés!
A hol senki sem vitázna
Sem alsó, sem felsőházba'.
'Sz a külföld kaczagna rajtunk,
Hogy még csak speechet sem tar-
[tunk.

Majd ha hajba leszünk kapva:
Polemiák a hirlapba',
Korteskedés a vidéken,
Farkasszem jobb és balszéken,
Osztályok összehuszítva,
Nemzetiségek felszítva
Hitkülönbség gyülöletté
És a nemzet válik ketté . . .
. . . Akkor leszünk csak megérve
A gyülésre; addig térjen

Minden ember haza szépen,
Legyen a legjobb reménybe'.
Egy pár hetet késni nem kár:
Hisz az idő áll és ránk vár!

Az anya és gyermeke.

‚Édes fiam, nagyon aggódom miattad,
Hogy fejedet ilyen hivatalra adtad.‘
«Ne búsuljon mama, vigyázok magamra,
Kancsal a két szemem, nézek jobbra balra.»

‚Életveszedelem most lenni követnek;
A választás napján mingyárt megölhetnek.‘
«Ne féljen, én leszek legnagyobb vitéz ma:
Csak azt kiáltom, hogy «nem kell több bordézma!»

‚S ha az igazoló bizottmány majd kihagy
Odafenn; még meghalsz a nagy szégyen miatt.‘
«Dehogy halok; itthon kiadom martyrnak
Magamat, — újra megválasztnak — s beirnak.»

‚Hogyha rosszúl beszélsz, a népség megragad,
Kidob az ablakon, kitörik a nyakad.‘
«E felől ne legyen legkisebb aggságba',
Országház ablaka rácscsal van ellátva.»

‚Megbántod valami tüzes követtársad:
Duellumra kihív, agyonlő, felnyársal.‘
«Három évig engem senki meg nem vagdal,
Csak akkor megyek ki — tiz lépésre karddal.»

‚Hát ha a gyülésen valami baj tör ki,
Te is «mitgefangen»: tudod, mi a «többi?»
Ha valami «kelést» ott kifakasztanak,
Még téged is együtt majd fel . . . .‘
«felhínak Bécsbe excellentiás úrnak'»

A bécsi doctorum collegium consultatiója,

egy betegnek képzelt egészséges ember fölött.

1-ső doctor, Kurandus, allopatha.

Quandoquidem. — meine Herren, — tiens!
Az előttünk itt fekvő patiens
Szenved igen nagy felhevülésben,

Congestiók a májban és lépben.
Nem digerál — (státus-adósságot)
Sőt kihányja mind az orvosságot,
Mit más beteg szivesen bevenne,
Még a Reichsrath sem marad meg benne.
Az pedig a legjobb opiatum
Ily betegnek, jam fuit probatum.
Az obstructio is erős nála,
Rég, hogy adót épen nem solvála.
A helyett hevesen gesticulál,
Ha ágyba fektetjük, megint feláll;
Összetépi a legjobb receptet,
S mixturákat fejeinkhez reptet.
Mindez a nagy vérbőségtül támad,
Ajánlom hát csalhatlan curámat;
Ime itt egy ujmódi érvágó,
Az én találmányom, nem is drága;
Emitt pedig wohlbewährt köppölyök,
A miket applicálni készülök.
Fogadom, hogy ezen szerek által
Az én betegemet kikuráltam.
S ha elfoly vagy tizenhat font vére,
Megint elcsendesül egy pár évre.

2-ik doctor, Pfiffig, homeopatha.

Hochvenerabile collegium!
Nec non valde doctum consilium.
Ecce sæpe perditum filium
Marodum Kaiserlicho-regium.
Hogy ennek a decoctum már nem kell.
Tapasztalánk saját szemeinkkel;
Kezdjünk hát kellemesebb gyógymódot,
Hagyjuk el a merkurt és a jódot.
Arra jó a homeopathia,
Hogy ezt könnyebben beveheti a
Gyógylevestől undorodó Lázár,
S ha nem rontja, nem növeli lázát.
E pilulák neve concessio,
Nem kell félni, csak egy quadrillio
Részecskéje van benn a méregnek,
A mitől minálunk úgy remegnek.
Ezt be lehet neki adni bátran,
S ha neki nem, nekünk meg nem árthat.

3-ik doctor, Fuchtigus, hydropatha.

Hideg umschlag, ez legyen az első.
Országgyűlés, alsó tábla, felső.

Paragraphus Vollbad, patens-zuhany,
Ha ez a beteg fejére zuhan,
Hozzá nedves vezérczikk Leibbindni,
Ez őt mingyárt nyugalomra inti.
Mindent rendbe hoz majd a természet,
Már ugymint a román, horvát és szerb.
A vér saját maga is reagál;
A materia peccans kiüti magát
S előbb-utóbb előjön a crisis,
Csak türelem kell és hypocrisis.

4-ik doctor, Buffelius, hungerdoctor.

Nixnutz! Csak az éhség kúrál bizton.
Tetszik látni, mennyire meghíztam?
A patienst ki kell éheztetni,
Egy zsemlyét kap és azontul semmit.
Hausarrest, izzasztás, vámrendszer,
Bécsből nem kap kölcsönt, az leend szer,
A mit applikálunk a parasztnál,
Ha neki nem, a doktornak használ.

5-ik doctor, Zuckersüssius, magnetiseur.

Nur Sachte! Hadd szóljak meine Herren.
Én magnetizálok. Az én tervem
Szépen czirógatni a beteget,
A mig mágnesálomba sülyedett,
Akkor aztán doktora szavára
Majd úgy felel, a hogy az kivánja.
Nem azt látja, a mit szokott ébren;
Mindenre igent mond, ha én kérdem.
S somnambul álmában egy szavamra
Még Bécsbe is fölmegy a Reichsrathba.

Dr. Zangus, fogorvos.

Csekély a baj! minek ez a nagy zaj?
Hol a fogóm? elkészülök azzal.
Két gonosz fog, ha ezt kiránthattam:
Minden bajnak vége lesz legottan.
Beteszünk neki két hamis fogat,
Mikkel kellemesen mosolyoghat;
S miknek még azon előnyük marad,
Hogy azokkal nem rág és nem harap.

Mit csinál most a magyar ember?

Bizony-bizony urak, már nem tudom, hogy lesz?
Aggasztó a helyzet.
Alig-alig értem, pedig régen élek,
Ilyen veszedelmet:
Mint az idén látok.

Falukon, városon, urak és parasztok
Már alig állhatják:
Egymástól kérdezik, nyilván, titkon: mikor
Jön már a «szabadság?»
(Értik ők a «vásárt».)

Azt sem titkolhatjuk, hogy ez esztendőben
Rettentő sok «élet»
Láttamozott passzus mellőzése mellett
Gyorsan kifelé ment
(«Pozsonyi mérőben»).

«Titkos szövetségek» keletkeznek szerte; —
Nem vetek farsangot:
Nyilvánságra kerül sok «összeesküvés»
S ad magáról hangot
(«Vőlegény, menyasszony»).

Sok mélyen elrejtett, dugasz alatt tartott
Felkerül a korral,
Sok embert megszédít, ha elkezd működni,
A mit az ősz «forralt»
(Tudnillik az «uj bor»).

Már is nagy mészárlás készül mindenfelé: —
Köszörüli késit
Elszánt magyar ember, fenvén nadrágszíjhoz:
Nagy «öldöklés» lész itt!
(«Hizott sertésekben»).

S hogy a barbarizmus hét országra szóljon
Nagy Magyarországról:
Már is a mérges nép «fejeket» kaszabol
És fölöttük tánczol —
(«Káposztás hordóban»).

Sőt a Wühlereinak legmakacsabb nemét
Vitte oly nagy fokra:
Alig van ház, a hol azt ne mondanák, hogy
«Csak azért is contra!»
(«A tarokkártyában.»)

Még a legbékésebb magyar is azt mondja:
Bármi lesz a vége.
A mit az «idő» hoz, nem fél, bátran várja!
Van egy menedéke:
(«Tudnillik a bunda.»)

Ámde a mig zajong: addig a magyartól
Félni ne tessenek;
De mikor elhallgat, ha szemét lehunyja,
Akkor rettenetes!!!
(«Mert csunyául horkol.»)

Muzulmán-fohász.

Szegény boldogtalan frankok
Ha vétenek urok ellen,
Viszik őket Gujánába
Harminczhat fokú melegbe,
A hol a paprika terem.
Ottan kigyóhússal élnek
És ők termesztik a borsot,
Azt a borsot, a mit aztán
A nagy császár szokott törni
Európa orra alá.

Szegény boldogtalan muszkák
Ha vétenek a czár ellen:
Elviszik Sibériába
Harminczkét fokú hidegbe,
A hol még a fű sem terem.
Ott tengeri kutyát esznek
S ők készitik azt az ólmot,
A mit aztán a kegyes czár
Ingyen ád a szomszédoknak.

Mennyivel jobb itt minálunk:
A ki vét a szultán ellen
Azt levágják, és addig van;
Nem teketórjáznak véle.
Elküldik a mennyországba —
Óh mi boldog a muzulmán!

A hős fiak anyja.

(Gyanus versezet.)

Három sarja volt a hős anyának,
Mind a három hírre-tettre vágyó.

Első igy szólt: «én anyám szeretnék
Szónok lenni, fennyen szónokolni!»

Másik igy szólt: «bennem ég a hő vágy,
Vörös sipkát tenni föl fejemre.»

Harmadik mond: «ejh én tettre vágyom,
Ugy szeretnék puskát már ragadni,

És azokra várni, puskatöltve,
Kikre várni szoktunk igy tavaszszal.»

Szólt a hősök anyja ily szavakra:
«Menjetek hát, áldásom reátok.»

Te, ki oly hőn vágyasz szónokolni,
Menj és hirdess fennyen «Donawassert!»

Te, ki vágysz veressipkára, állj be
A csizmátsuviczkoló phalanxba.

És te, a ki puskatöltve mennél
Várni arra, a ki jön tavaszszal,

Tudniillik waldschnepf és szalonka:
Menj, de lásd, hogy meg ne fogjon a csősz.

S hogy ha visszajöttök éjszakára:
Áldásommal várlak s burgonyával.

Föltevén, hogy megrakodva jöttök
Hirrel s ócska tiz krajczárosokkal.

Ingadi lovag.

Románcz.

Esküszik Ingadi lovag
A Komlókert lámpáinál,
Czigányok bús zenéje mellett:
Hogy eztán nem visel soha
Mást, mint délczeg magyar ruhát;
Csizmát, sarkantyust, hosszuszárút,
És annak talpa nem fog kopni
Soha walzer és polkatánczban! —
Mert most igy esküdni divat
És kedves a hölgyek előtt ....
.... Szép asszony, lelkem, parancsolj!

Esküszik Ingadi lovag
Filinger büszke csarnokában
És a muzeum udvarán:
Hogy azt holtig viselni fogja,
A mit keblére feltüzött:
Az ország büszke czimerét,
S belül a veres ing alatt
Szivében holtig a hazát,
S a halhatatlan 48-at!
Mert ezt bámulják most a hölgyek ...
.... Szép asszony, lelkem, parancsolj!

Cseng utcza büszke léptein
Ingadi lovagnak, mintha borbély-
Tányérpár volna lábain:
Veressel varrva szűrén tulipán;
Kezében rúdnyi csáti bot. —
Tüntetni, hogy ha kell, ki volna ott
Első, hanem ha Ingadi lovag? —
«Hazádnak rendületlent» énekelni,
És járni reggelig a csárdást?
Divat! a hölgyek igy kivánják . . . .
. . . . Szép asszony, lelkem, parancsolj!

Forgandó a divat; Ingadi lovag!
Uj kell, mindennap uj, megváltozik
Köntös, fogalmak, — és a sziv. —
Feszes mez, sok zsinór elárulója
Urának, hogy ruhája tavalyi.
Dobd el, hiszen csak ócska köntös;
Sarkantyú? nem más, csak kopott vas.
Kanászkalap csak pusztára való.
Szellemdús plundra: oh jövel!
Hölgyeknek udvarolni ebbe' tetszős . . . .
. . . . Szép asszony, lelkem, parancsolj!

Ne húzd a csárdást, óh czigány!
Nem szükség demonstrálni már.
Úgy is egy-kettő járja csak;
Az is csak ímmel-ámmal cséveleg:
Ásit a hölgy, hős Ingadi lovag!
«Húzd rá czigány, húzd azt a walzert
S aztán három a táncz! Keringj!
S csak úgy repül a délczeg krinolin,
Bordáival felverve a szelet.
Ki szegne meg hölgykedvet ily dologban? . . . .
. . . . Szép asszony, lelkem, parancsolj!

Óh szép lovag, vitézlő Ingadi!
Ha eldobád zsinóros köntösöd,
Mi volt az? egy kis gyapju, semmi más.
Sarkantyudat? — csak egy darabka vas volt.
Ős tánczodat? — bolondság, mint a többi.
De hát adott szód? — zengő lég csupán.
— Majd eldobod te még honczimered;
Hiszen mi az? kis himezett selyem.
Majd eldobod még ős törvényed is;
Hisz az se más, mint nyomtatott papir,
Ha hölgyeidnek igy fog tetszeni . . . .
. . . . Szép asszony, lelkem, óh parancsolj!

Mi van eladó?

Elment, elment butyros — ujságiró,
Butyrában volt Allgemeine Zeitung,
Abban mindenféle drága kelme.
(Csak hogy szinét hagyja mind, ha mossák.)
Ment Párisba nagy Napoleonhoz.
«Nix zu handlé? Van sok drágaságom.
Rőffel mérem és adom nagy olcsón.
Én vagyok ki szidtalak sokáig.
És dicsértem a ki ellened volt.
Kost, was kost: most itt van, megvehetnéd. —

— Hogyha azt kivánod megszerezni,
Ellenségeid hogy ne dicsérjem:
Annak rőfe egy forint ezüst pénz. —

— Hogyha venni kivánsz ebből itten:
Tégedet hogy többé meg ne szidjunk;
Abból egy rőf netto két forint lesz. —

— Hogy ha kell a drágább, harmadik lesz:
Szidni érted azt, ki ellened van. —
Ezt nem adhatom: három forint lesz.

— S ha kivánod, mérhetek legottan
A legdrágábból, a negyedikből,
Melyben tégedet magasztalandunk. —
Ennek ára, fáin! négy forint lesz.
Végy belőlük, drága jó zsibáruk,
Tartós, nem szakad, nem hagyja színét.
Újig eltart, vedd meg, és ne alkudj'.

— Uccsegéljen: olcsóbban sehol sem
Kaphatod meg. Mondom: ez szabott ár.
Itt ugorjon mind a két szemem ki,
Hogy ha olcsóbban adom egy tajttal.
Nos? hát? kell? vagy nem kell? . . .
. . . . Nos, mit adsz hát?»

Kukaczok versenye,

vagy

Ki a legjobb barátja a fának?

Hernyó.

Enyim a fa! Ez már megíratott.
Tessék megnézni karcsu gallyait,

Az én «gyürümet» tetszik látni ottan.
E gyürüvel van eljegyezve ő.
Ha a tavasz jön, én vagyok legelső,
A zöldülő fát a ki felköszönti.
Minden levélről, a mit ő kihajt
Legpontosabban lajstromot viszek:
Körülnyirom; könyv nélkül megeszem;
Én őrködöm fölötte: engemet
Le nem ráz róla semmi fergeteg;
Ha szél jön, én belékapaszkodom,
Hogy el ne döntse, s hogyha jő a tél,
Én akkor is a fát el nem hagyom,
Reá kötözve élek, rajta csüngök,
Leghűbb lakója fának én vagyok.

Iloncza.

A mit előttem szóló dictiózott,
Az szép beszéd, de nem más, csak beszéd.
Hogy ő a fát szeretné? semmi sincsen.
Szeret bizony zabálni; gyomra táját
Megtölteni. Ebben nincs semmi érdem.
Óh én mi más vagyok! Én kultiválom
Az ifju sarjat; oh én nem vagyok
Szorulva arra, hogy levélt egyem.
Én bölcsen az egész galyat lecsípem,
Mikor még gyönge hajtás, hogy legyen
A fának szép alakja, termete.
Ha van kinek sorsát köszönheti
A szép gyümölcsfa, úgy az én vagyok!

Cserebüly.

Mi szörnyű próza, a mit itt beszélnek.
Nyirbálni! Szép kis hivatás! Nekem
Nincs semmi kedvem ahhoz. Őseim
Nem igy oktattak. Én nem igy tanultam.
Engem csak a virágok érdekelnek.
Éltem csupán poézis, a midőn
Virágait kinyitja a gyümölcsfa;
Tudom, hogy értem nyilnak ők csupán;
Én akkor a virágkehelybe bújok
S élek csupán szerelmes mézivel.
A fának költészetje én vagyok!

Darázs.

Ejh, félre innen, marsch dongó poéta
Virágevő! Nem tudja a világ

Tán, hogy csupán azért dalolsz virágról,
Mert benne méz van, a mit megzabálj ?
A fának jóltevője én vagyok.
Mert a mikor gyümölcse jól megért,
Nehogy letörje ágát terhivel,
Kirágom én, és igy megkönnyitem.
Én a superplusról gondoskodom
S az nékem régi szerződésem igy.

Penészféreg.

Kikérek minden ilyes disputát.
Önök mindnyájan jöttment indigénák.
De a ki önmagátul megterem
Levélen, ágon, az csak én vagyok.
S hogy áldás van dús nemzedékemen,
Annak tanúja az, hogy sok vagyok.
Engem csak akkor látni fán, midőn
A fa beteg : tehát én ápolom.
Mézharmat a mikor hull, ott vagyok.
Csak én vagyok hát édes gyermeke.

Áska.

Hiú dicsekvők ! Ritka érdemekkel
Sűrűen kérkedő tányérnyalók !
Nem így cselekszem én : a földben élek,
Szerényen eltakarva működésim.
S a mig ti ott fenn bőven versenyeztek,
Addig titokban járok én alant
És őrködöm a fának gyökerin,
A kik hogy tőle el ne szökjenek,
Én őket szépen rendre vagdalom.

Szú.

Ilyen bolond a nép ! Im látni most
A külsőségen kapkod mindegyik.
Pedig a fának hive én vagyok.
Csupán csak én : igaz kebelbarát,
Ki belsejének titkait kutatja
S legtitkosabb baját is ismeri.
S még akkor is, midőn kiszáradott,
Midőn rosz sorsra jut, még akkor is,
Én, a kitartó hűségű barát
El nem hagyom ; sorsában osztozom ;
Azért a hű szú, oh csak én vagyok.
Oh szép fa, oh hazám, leghűbb fiad.

Ugyan nagy dolgok.

Mi az, a mit mentül jobban megtaposnak,
Annál jobban emelkedik fel magosnak?
S még ha forró tüzbe lángba vetik,
Onnan is magasra emelkedik?
Ez a magyar, ez a magyar . . .
. . . A bizony, a magyar kenyér!

Mi az, a mit bárha mingyárt porrá törnek,
Ősvalódi erejében ugy sem tör meg?
Sőt ha bárki megrágni akarja:
Azt hatalmasan ő visszamarja?
Ez a magyar, ez a magyar . . .
. . . A bizony csak a magyar bors!

Mi az, a hol minden kapu tárva-nyitva
Éjjel-nappal s a bejárás sincsen tiltva,
A hol csak ugy fogják a vendéget,
Pedig nem viselnek korcsmaczéget?
Az a magyar, az a magyar . . .
. . . A bizony a magyar-utcza.

Hát az mi, ki juliustól fogva ismét
Követendi azt a dicsőitett ösvényt,
A melyen járt egykor Magyarország,
A mig nem kellett neki orvosság?
Ez a magyar, ez a magyar . . .
. . . A bizony a Magyar Sajtó.

A ló tragoediája

megénekelve egy poéta által.

1863. junius 5-én, midőn a Laternbub kitörte a lábát.)

Tizennégy versenyen voltál jelen,
Tizennégyszer nyerél jutalmakat;
Aranyt, s aranyból öntött serleget.
  Oh én is sokszor versenyeztem immár,
Drámák és balladák lóversenyén!
De nem nyerék még egy fityinget is.
Fél lófejével más előze meg.
  Aztán mit dráma-versenyek jutalma?
Rongy száz arany! s még ilyen ágiónál!

Tinéktek, óh lovak! ezerbe jár
S a tét és bánatpénznek is fele!
(Mi absurdus beszéd a «bánatpénz»-ről!
Hiszen hol «pénz» van, «bánat» nem lehet.
Bánat csupán a pénznek hült helye.)
Ott voltam én is, oh ló, s láttalak.
Sovány voltál s gazdád czirógatott.
Óh engem is a nyomdász igy czirógat,
Midőn lehuz a honorariumból,
Elfogva, mint tőled az abrakot.
De ám mindent kipótol a dicsőség!
Ezernyi távcső leste lépteid,
És delnők, urfiak nagy legiója
Ülé körűled a tribüneket
(Pedig csak a fiakker hat forint!)
Bezzeg neked nem mondák azt, a mit
Nekem kell minden lépten hallanom
Ha arról szólok, hogy: «prænumerálni!»
Nem hányták azt fel, a mit én nekem,
Hogy széna, zab nem termett az idén:
Miként ha én élnék legjobban azzal.
Hangzott a taps, midőn megindulál
És csattogott az ostor hátadon.
Óh engem is, ha felkaphat nyakamra,
Így ostoroz az infámis birálat;
De hozzá ám egy félördög se tapsol.
Tombolt a karzat, zártszék és a páholy.
A bájos urnők s bajos demimonde
Pêl-mêle keverve, angyali demo-
Cratikus egyetértésben neked
Hajíta csókokat s virágot hinte.
A sports- és gentlemanek ott alant
Fogadtak lábaid talentumára,
«Ezerre ezret! . . Kettőt, hármat egyre!»
Tizezret ér e ló! huszezret ér!»
«Két gyémántot, olyat, mint két szeme!»
«Megér egy greek kingdoomot ez a «horse».
(Óh mennyivel más, a midőn tudós
Nagy akademiánk gyülésiben
A pályaművek futnak; bezzeg ott
Nem tapsol senki: még jó, hogyha alszik. —
Óh múzsa! jó anyám; mai napokban
A Te fiadnak lenni nem olyan jó;
Mint lenni Pegazus csikóinak!)
Vivát a győztes! Éljen a Laternbúb!
Nevedtől a szedres visszhangozik. . .
Akkor, — a pályaczéltól két szökésre —
Elestél és kitörted lábadat.

És azzal félrelöktek, főbe lőttek.
Hitták a sintért, az lehúzta bőröd. . .
. . . De már igy mégis jobb nem lenni lónak;
Inkább maradjunk csak szegény poéták.

Két lengyel menekült.

Együtt mentek a csatába;
Egyik drága revolverrel,
Ezer forintos paripán;
Másik kaszával kezében
S lábán egy talpalás csizma.

Együtt hagyták el a csatát;
Egyik kilőtt töltényekkel,
Oldalba lőtt paripával;
Másik eltört kaszanyéllel
S teljes mértékben mezitláb.

Egyik búsul hona sorsán
S iszik nagyot a hazáért:
Iszik pezsgőt a javából,
S fényes becsület-szavára
Jár szabadon, merre tetszik.

Másik búsul hona sorsán,
És a fekete kenyeret
Könnyeivel öntözi;
S mert rongyos: gyanús szem őrzi,
— S nincsen becsület-szava! —

Meghalt az ördög.

Megterhelé gyomrát és megpukkadt
Ő alantsága Lucifer,
Sok pecsenyét küldött asztalára
Ez évben a Don és Dniper.
S minthogy nem tarta életrendet,
A guta jól rá teremtett,
S meghalt az ördög, az ördög!

Kimult, s pedig végrendelet nélkül,
Még annyira sem ért reá,
Hogy egy temetkezési egyletbe
Magát elébb beiratná.

Most itt van az a szörnyű költség.
Azt a successorok töltsék?
Meghalt az ördög, az ördög!

Fényes is volt ám a temetése:
Fáklyákul az ördög ifjak
Égő lengyel falvakat használtak,
S a torán mártyr-vért ittak.
S egy alászállt diplomata
Volt, ki gyászbeszédet tarta.
Meghalt az ördög, az ördög!

Tizenkét hóhérlegény czepelte,
Száz kisasszony ex-demimond
Kisérte az ördög koporsóját
Gyászt hordva a krinolinon.
Azt siratták nagyon rajta:
Már ezután őket ki tartja?
Meghalt az ördög, az ördög!

A gyászinduló zenéjét fujta
Huszonnégy konczert virtuóz,
Hozzá szomorú nótát kornyikált
Száz bukott operette bohócz,
Ki az ördögnek segített
Kinzani a bűnös népet.
Meghalt az ördög, az ördög!

Alig várták, el legyen temetve,
Futottak a successorok
Megosztozni ördög hagyatékán,
A hány köröm, annyi horog.
Az volt a kérdés, a véres,
Ki lesz universal-hæres?
Meghalt az ördög. az ördög!

A szegény ördögurfiak sehol
Sem akadtak kincseire.
Még éltében elkaparintá mind
Rothschild úr és Pereire;
Találtak csak egy zsák bankót,
Csakhogy az is mind hamis volt.
Meghalt az ördög, az ördög!

Ezen való szörnyű keservükben
Pokolországot felgyujták,
S mikor legjobban lobogott,
Olvasztott szurokkal oltják.

Az ég talán mostanság is,
S onnan van e szárazság is.
Meghalt az ördög, az ördög!

Nagy kár pedig érte, hogy meghala,
S vacsorán érte Pilátust,
Már most a sok örök tűzre való
Neki itélt candidátust —
Ki viszi el a pokolba
Tüzes targonczáján tolva,
Ha egyszer meghalt az ördög?

Az örökösödési per.

(Boldogváry és Ágostváry között, melyben 33 biró votizál, a nélkül, hogy két egyforma szavazat találkoznék.)

1. Ágostváry urnak vagyon elég jussa.
Az ő dolga, hogy azt valahogy kifussa.

2. Bizonyitsa be azt, hogy ő Ágostváry
S apja házassága nem volt lári fári.

3. Óhajtandó volna, hogy a megboldogult
Nyilatkoznék: valjon mit tart e dologrul?

4. Jussa vagyon neki extra dominium,
De hogy bele jusson, pjum desiderium.

5. Azt hiszem, jó volna elébb protestálni,
Hogy sikere lesz-e? el fog aztán válni.

6. A jobbágyainkat kén megszavaztatni,
Melyiknek kivánnak eztán adóztatni?

7. Ez in principio népszavazat lenne,
Gonosz példaadást támasztanánk benne.

8. Recognitionem juris dominalis!
Megállapodhatnánk ezen vivmánynál is.

9. Itéletet hozni kell minden esetre
És a végrehajtást bizni az egekre.

10. Au contraire. Először az executio.
Aztán az itélet; — én tudom, hogy mi jó.

11. Nem úgy van, mi mind elfogadjuk az elvet,
Hanem a személy az, mit a tanács elvet.

12. Oh persze! A személy nem szenved kétséget.
Hogy mit adjunk neki! Beszélünk e végett.

13. No hát adjunk neki, a mit kiván ; de ugy,
Hogy a másiktól meg ne vegyünk el sehogy.

14. Mondják neki, várjon, mig meghal a másik.

15. Egyuttal elvárhat a feltámadásig.

16. De isz oly sokáig el nem halaszthatni.

17. És még sem dönthetjük el egyedül azt mi.

18. Sürgeti ezt a pört a sok journalista !

19. Nem adok rá semmit, tudom csak kék füst a !

20. A tornaegyletek is nagyon zaklatnak.

21. Ha nekik ugy tetszik, ott most birkózhatnak.

22. Mindenfelé folyik a miatt a meeting. .

23. No bizony azokra sokat hederítünk.

24. Verseket is irnak szörnyen mindenfelé.

25. Vers nem documentum, nem tehetjük belé.

26. Az aviticitás el lévén törülve,
Én azt tartom jobb lesz, ha maradunk ülve.

27. Annyit tegyünk, hogy betelekkönyveztessék.
Ágostváry névre : s oszt ? szent a békesség !

28. Én többet akarok ! Installáljuk még ma.
Ennek dicsőségét hagyom a szomszédra.

29. Köszönöm alásan a jó mulatságot.
Hátha Boldogváry engem hátba vágott ?

30. Legyen mind kettőé egyszerre a birtok.
Jobbágyok, lássátok, fizetni hogy birtok ?

31. Nem kell panaszkodnunk ! Ebből hosszú per lesz.
A népet ne kérdjük, mert verfluchter Kerl ez.

32. Sőt gyorsan kell tennünk, akármit, valamit,
Semmit, egy keveset, mindent, vagy azt, a mit.

33. Én csak bátorkodom egyet közbevetni :
Hát a perköltséget ki fogja fizetni ?

A hóhér fia.

Nyolczvanhárom esztendős már
Az öreg mæstro Tita
A római hóhér, a ki
Sok kész embert megkurtíta.

Csak kétszáz ötvenkét gyilkost
Nyakazott le életében,
Saját becses kezeivel
Fejüket levéve szépen.

Hát még a sok rosz leányzó,
Kiket megseprűzött hajdan,
Hát a sok gonosz eretnek,
Kiket kifőzött olajban!

No de megvénül az ember
S akkor elővészi a gond;
Ki őrzi meg majd a házát,
Hogyha mi is elszakadunk?!

Hol kap Róma hóhért, hogyha
Az öreg csamangó kidűl?
Az újabb succrescentiát
Honnan várhatja és kitül?

Ki fogja oly accurate
Az ember fejét lecsapni?
Mindent lehet a világon,
Csak hóhért nehéz már kapni.

Ám a hóhérnak fia van
S galambot nem költhet a sas.
Az oroszlán gyönge szivű
Báránynyal nem lehet hasas.

Signor Tita a fiának
Igen jó nevelést adott.
Vett neki egy kis gillotint
És egy kis játszó vérpadot.

Megtanítá fejet vágni,
Nyaktilóval hogyan öljön;
Elsőbb in anima víli
Kutyafiún, macskakölykön.

Denevéren a kiszegzést,
Eleven nyúzást békákon,
Csikón, tinón a bélyegzést,
S kinzó vallatást a rákon.

S mikor a fiú szépen ki-
Tanulta a mesterséget,
Megszökött, hagyván faképnél
Apját, s a tanári széket.

A megvénült mæstro nagyon
Elbúsult e perfidián,
Azt vélve, hogy magzatánál
E futás charakter-hiány.

Évek mulva visszatére
Vándorlásából a kamasz,
Hogy ne tanult volna semmit,
Az ellen nem lehet panasz.

«A minek neveltél, úgymond,
Még több lettem, s hozzá úr is!
De tökéletesítve, mint
— Doctor utriusque juris» . . .

Mit hozasz atyácskám?

(Svéd románcz.)

Mit hozasz, mit hozasz
Apácskám, apácskám,
Ha felmégy a Pestre
Nagy házba, Budába
Követnek, nagy úrnak,
Kicsiny kis fiadnak,
Ha megjösz, mit hozasz?
«Hozok neked kicsiny fiam
Czifra babát, aranyfüstöst,
Hinta lovat és fakardot.
Jó lesz, mig össze nem töröd.»

Mit hozasz, mit hozasz
Papácskám, papácskám,
Ha felmégy a Pestre,
Szörnyü szép városba
Követnek, nagy úrnak,
Szellemdús lyánykádnak
Ha megjösz, mit hozasz?
«Hozok szellemdús leánykám
Neked szomorú nótákat,
Keserves históriákat,
Azt zongorázd, ezt olvasgasd.»

Mit hozasz, mit hozasz
  Kincsecském, férjecském.
Ha felmégy a Pestre
Nagy gazdag városba
Követnek, merésznek,
  Hüséges zsenádnak,
  Ha megjösz, mit hozasz?
«Hozok neked hű zsenácskám
Regement huszárt, jó tánczost,
Casinoi piknikekben
Lesz ezután kivel járnod.»

Mit hozasz, mit hozasz,
  Gazdácskám, uracskám,
Ha felmégy a Pestre
Nagy úrnak, követnek,
Hol minden kocsin jár,
  Kocsisnak, Marczinak
  Ha megjösz, mit hozasz?
«Hozok neked Marczi szolgám,
Czifra uj ostort, suhogóst,
Egészen uj módi zablát,
Tudom kedved telik benne.»

Hát nekem mit hozasz
  Atyácskám, atyácskám,
Ki téged felküldlek
A Pestre követnek,
Hogy képem viseld ott.
  Választó népednek,
  Ha megjösz, mit hozasz?
(Már hiszen akármit hozasz,
De nekem se czifra babát,
Se pedig szomorú nótát,
Se mulattató katonát,
Se uj ostort jó suhogóst,
Se pedig uj módi zablát,
Azt mondom, hogy ne hozz haza!)

Bolond Miska kollegához.

(A bajai diadal után.)

Jaj Miska, de nagy bolondság,
  Most okos emberré lenned!
Ennél már több bölcsességet
  Föltételeztem vón benned.

Ládd, nekem is két képem van,
  Egy bohósom, meg egy bölcsem,
Hol egyiket, hol másikat
  Kérem el viselni kölcsön.

Hanem annyit elmondhatok,
  Hogy ez igen rossz kseft ekint,
Az embernek hátul is van
  Szeme s jobbra balra tekint.

A mit bolond képével lát,
Mind mosolyog, mind barátom.
Míg az okos képem felé
Grimászol s üti a hátom.

A bolond képem kedvéért
Beválasztanak követnek,
S az okos képem kiviszi,
Hogy onnan hamar kivetnek.

A bolond képemért okos
Embernek tart Kemény Zsigmond.
Az okosért pedig szörnyen
Nagy bolondnak engem megmond.

Ha bolond képem gorombát
Mond, még Lonkay se bánja;
Okos képem szólt szeliden
S ott lett a József kaszárnya!

No meg az, hogy az okosra
Költöm, mit a bolond keres,
A bolond mindig felperes,
Az okos mindig alperes.

Hej Miska, Miska! jegyezd fel
Ezt a napot! Hol egy naptár?
Megbánod te még egyszer, hogy
Okos embernek felcsaptál!

A Concordia-bál után.

Ők lejöttek, mi felmentünk,
Bécsi irók, pesti irók.
Bécsi irókat vezette
Kedves barátunk, Móricz Gans,
Ki már a waggonajtóbul
Tolmácsolá mi irántunk
Nagy szerelmét bécsieknek.
Pesti irókat vezette
Jó barátunk Ludasy Mór,
Ki viszont a mi nevünkben
Megvivé a lebe hoch-ot.

Szörnyü jól fogadtuk egymást,
Itt is, ott is kézszorítás,
Testvércsók és üdvcserélés,
Fűtött kvártély és meleg szív
Várt az érkezőkre mindütt.

Aztán vittük egymást bálba,
Dicsérgettük egymás tánczát.
Ők mondák: «mily szép a csárdás!»
Mink: «a walzer idealis»,
S egyesültünk — «francziában».
Szépeikkel szépelegtünk
S nem tapostunk sleppjeikre,
Mely valóban majd nem oly nagy
Virtus, mint a hongyülésnek
Úgy eljárni a minétet,

Hogy bele ne keveredjék
Sarkantyúja taréjával
A Reichsráth crinolinjába.

Vittük egymást banketezni.
Húzta itt czigány, amott cseh.
Hangzott toaszt, folyt a pezsgő.
Felköszöntők egymást rendre.
Lettünk per tu, eltagadtuk,
Hogy valaha szidtuk egymást,
S felfogadtuk ünnepélylyel,
Hogy soha nem teszszük többet.
Megbecsűljük eztán egymást,
Hisz a czélunk egy, — s a többi.
Az iró mind szabadelvü,
Akár Bécsben, akár Pesten,
Tanuság rá sok ezernyi
Elconfiscált cautió. —
Aztán így közelből látva
Egyikünk sem olyan Mord kerl,
Mint a czikkeink mutatják,
Vagyunk jó fidélis ficzkók.
Mindenikünknek van is már
Felesége és családja,
Ki nem enged duellálni.
Szent a béke! Éljen a frigy!
Aztán kiki hazatére,
Lemosta a búcsucsókot,
Ültünk iró asztalunkhoz
S folytattuk a polemiát,
.... Mert ezt veszi a publikum.

Jaj be szép ez a Pest, Istenem be szép!

Jaj be szép ez a Pest, Istenem be szép,
Minden trottoiron szól német beszéd.
A kit elriasztott burkus tábora,
Ide menekült a futók nagy sora.
Három havi gázsit nyert beamterek,
Hosszú urlaubra ment kormánysereg,
Nagy czilinderek, mint nagy virágcserép,
Melybe a tököt lefelé ülteték.
Kiborotvált arczok, gyanus félpofák,
Divatba öltözött kifestett kofák,
Kiknek arcza, szeme azt jelenti ki,
Hogy szörnyű terhükre vagyunk nekik itt;
Szép sárga batárok, inas és kocsis,
Anno einsból valók, a gabancsok is,
Fehér paróka, és csókaorr kalap,
Verpflegscommissär lesz a ki ott halad,
Hát még a sok hadfi, kék és zöld kabát,
A ki Szászországból hozta el magát;
Lesz közöttük talán egy pár kaszszeli,
Ki a Bundesarmét még most sem leli.
Boltkirakatokban kép és könyv helyett
Csatatéri mappák foglalnak helyet.
Mutogatja rajtuk egy pár bécsi úr,
Itt áll a porosz, és mink — a mappán túl.
A hordár kiáltja: «tessék estilap!»
«Legújabb csatahir!» — «Itt van még ujabb!»
«Négy krajczár az ára! Ki vesz háborút?»

«Ma már nem jön Bécsből sem vas-, sem por-út.»
Gőzhajók érkeznek, ezer pasasir,
Olasz foglyok, kiknek kell «odább maschir».
Énekelnek szépen, tapsol publikum,
Ingyen freybiléttel ott a partokon.
Kár, hogy a szinháznál tart a «holt idény»,
Ott felléphetnének, s nem kén' tantième,
Másik gőzösön jön ezer menekült,
Bécsből többnyire; de ez nem énekel.

Hát a téres utczán ott mi közelít?
Önkénytes toborzó: de nagyon szelid;
Czigány húzza nékik, szól Rákóczy marsch,
Elől csatárláncban húsz czipészinas.
Oldalt, puska vállán, járul két drabant,
Tánczolni azoknak ámde nem szabad.
Közepén, párjával száz beverbuvált,
A kiből talán majd ötven csak bevál.
Szép, szemenszedett nép; úgy öltözve tán,
Mintha præparálták volna már csatán.

Később ugyanazon úton bevonul,
Mikor már az esti homály leborul,
Egy más convoi: tán száz terhes szekér,
Sebesült vitéz nép van mindenikén.
Sohaj kél előttük, köny hull két felől,
Mögöttük utat elhullt vércsepp jelől.
«Legyen irgalommal hozzájuk az ég!»
(Jó, hogy e két csapat nem találkozék.)

A pesti állatkertben.

Im megoldva a problema!
Egy egységes keritésben
Megfér egyetértve szépen
Annyiféle nemzetiség.
(Az igaz, hogy fele néma,
S másik fele morog kisség.)

Egy egységes állatkertnek
Incolája mily tömérdek,
Egy része még autochton,
Állítólag vala otthon
Még Árpád bejötte előtt,
Másik honfoglaló előd,
A harmadik indigenált,
A negyedik colonisált,
Az ötödik világpolgár,
Kinek mindegy, akárhol jár,
A hatodik két hazát tart,
Egy szűkebbet és egy tágat,
Hanem itten mind megférnek,
Mind összetartja az érdek.
No meg az az áldott rendszer,
Hogy vannak külön ketreczczel,
A mely ugyan, ha ugy nézzük,
Egy-egy népfajnak kissé szűk.
Hanem e kalitkán belül
Élvez mindenki emberül
Landesautonomiát.

Igy a medvék és simiák
Egymástól nem zsenirozva
Intézik belügyeiket,
Vannak jól etablirozva,
S látásra övék a liget;
S minthogy képviselőiknek
Kijár rendes napidijuk,
Otthon maradt küldőiknek
Ugy hiszem, hogy semmi híjuk.

A baglyoknak, — ők tudósok —
Van itt is szép palotájuk,
Be van töltve minden branch-ok,
S nincs semmi polemiájuk,
Senki, a ki összeveszne,
— Minthogy a választás messze.
Lakásuk egy részét pedig
Fideliter átengedik
Lármásabb tanácskozóknak.
Négy farkas, tizenegy róka,
Ott ül az al-bizottmányba'
Közös ügyeket meghányva.
Rókák véleménye ez ni:
Nagyon rosz dolog éhezni,
S ha minden vállt összevetünk,
Kimenni még sem mehetünk.
Pedig itt ez a sok birka,
Azoknak is szűk az irha,
Azért mi azt hozzuk szóba:
Hivjuk meg a többieket
Közös delegatióba,
S tegyünk nekik is eleget.
Négy farkasnyi minoritás
Külön véleményt ád erre,
Megköszönik a paritást,
Melynek megvan azon terhe,
Hogy a delegatióban
Elvégre még az a jó van,
Hogy a sasok is itt lesznek,
S nem mi eszünk; minket esznek,
Csak e kaliczkát vigyék el!
Nem halunk mi aztán éhhel.

Most közeledjünk a tóhoz.
Itt már alig jutunk szóhoz.
Kácsa hápog, vadlúd gágog,
Ökrendeznek a sirályok,
Lile fütyül, hattyu horkant,
Gargarizál a flamingó,
Kócsagszó: repedt tilinkó.
A hány szava, annyi színe,
Marakodnak sine fine,
Meg annyiféle natio;
De minthogy mind vízben laknak,
És hivatnak madaraknak,
Kész a confoederatio.
S ha jön valaki a partra,
Kinek tele van a marka,
S kiflit, zsemlyét dobál enni,
Odatódul valamennyi,
S ha egyszer elfogy a zsemlyéd,
Tovább úsznak, s más tart szemlét.

Papagály, tudós professor,
Egy szót elmond hatvanhatszor,
S minthogy ez a szó emberi,
Abból szépen kitereli,
Hogy az ember minden szavát
A papagálytól lopta át.

Legkülönb a teknős béka,
Neki van saját hajléka,
Mit tulajdon hátán visel,
A fiskus sem veheti el.
A teknöncz és csigabiga,
Nagy tanulságot hirdetnek:
— Legjobb az a politika,
A mit ők ketten követnek.
Mindkettő jár csúszva, mászva:
Azért is van saját háza.

Csak dinnyét termeszszetek!

No! vége Heves megyének!
Téged ugyan megtevének.
Az «egri név» gúnynevezet,
Régi hire kárba veszett.
Nem ugyan lófarkas Ali:
Lerontá Gyulai Pali.
Ottan van a Pesti Napló,
Benne rendin olvasható:

«Egyébre nincsen eszetek,
Ti csak dinnyét termeszszetek!»
Serben a «quid consilii.»
Hát hogy össze ne veszszetek,
Ti «csak dinnyét termeszszetek.»

Még ők opponálni mernek!
Még pedig a miniszternek.
Kritizálják a dietát:
Negyvennyolczczal mért quiétált?
Felirnak a törvény ellen,
S az ortografia ellen.
De már ezt el nem tűri a
Státus — s az akadémia,
Ki megérteti veletek,
Hogy «csak dinnyét termeszszetek!»

Tudtok-e játszani sakkot?
No hát ide hallgassatok:
A parlament a két bástya,
Kivált a majoritássa.
A kormány, az a két futó,
Pestről Bécsbe, s visszafutó.
A félhivatalos sajtó,
Ez meg a sakktáblán a ló.
Mig a sok municipiom
Nem egyéb rajta, csak pion.
Ebből már most érthetitek,
Hogy «csak dinnyét termeszszetek!»

Terem ugyan mást is Heves,
A miről szólni érdemes,
Például a veres bora —
Annak is lejárt a kora.
«Török vér!» Hisz ez is sértés!
Mert az már keleti kérdés.
Borban vagyon a «veritas»,
De a serben a «paritas»;
Bornak vagynak veszélyei,

Tán dohány is teremne még,
De azt mondom, hogy azt ne még!
Mert azt nagyon ellenzi a
Közös ügyes financzia.
De hogy ha maradtok veszteg,
És hogy ha nagyon jók lesztek,
Kivívjuk, hogy minden ember
Ültethessen majd deczember
Hónapban dohányt cserépbe,
Hogy meg ne lássák, setétbe'.
Addig ne halljuk neszetek,
Folyvást dinnyét termeszszetek.

Nálatok még más is terem, —
Kimondani alig merem:
Vitéz honvéd. — Régi divat! —
Titeket senki sem hivat.
Most csak olyan katona kell,
Ki csatában nem esik el,
Kit meg nem sántít a kartács,
S nem kell neki holtig-tartás.
Honvédet se neveljetek,
Ti csak dinnyét termeszszetek.

Dinnyét is csak olyanfélét,
Kinek látni sárga bélét,
S a kiben fekete mag van —
Legeslegloyalisabban.
— És ne termeszszetek tököt;
Mert megtépjük üstökötök'!
Kitelik «az» itthon tűlünk,
S concurrentiát nem tűrünk.
Immár végeztünk veletek,
Tehát dinnyét termeszszetek.

Mártzius 15-dikén.

(1848—1868.)

«Talpra magyar! hí a haza!!»
Hohó! hát a hatósági
Engedély hová maradt?
Nincs? Hát maradj odahaza,
S ne beszélj ily badarat!
Régen volt a! Már husz éve. —
Akkor szólt igy egy poéta; —
Ki emlékezik e névre?

Petőfinek hítták, vagy mi?
Sok megváltozott azóta:
Jobb lesz annak békét hagyni,
A mi most húsz éve történt
— Mártzius 15-dikén.

«Mit kiván a magyar nemzet?»
Ugyan mit kivánna még?
Hiszen minden kivánsága,
De mind végrehajtaték.
Mit «ád még» a magyar nemzet?
Ez a kérdés. — Ki mit mond?
Marad-e még, mit el nem szed
A tizenkét bécsi pont?
Kell-e még néhány millió?
Mondja ki rá az ament
Nem «paraplü-ribillió», —
De «paraplü-parlament»
— Mártzius 15-dikén.

«Rabok legyünk, vagy szabadok?»
Hát persze, hogy szabadok,
Azért olyat ne irjatok,
Melyért becsukassatok. —
Most húsz éve, egy rab irót
Szabadíta ki a nép;
No ez volna még a szép;
Igy megsérteni a birót!
Ám e nagy nap emlékére
Hogy legyen meg ez is hát:
Becsukatunk egy pár évre
Néhány «bal» journalistát
— Mártzius 15-dikén.

«A magyarok Istenére
Esküszünk!» hohó barátom!
Tiltja azt a konkordátum; —
A magyar számára nincsen
Külön kiváltságos Isten:
«Egy» van, és ez római. —
Ez is közös ügy; direkte
Az imádság sem mehet be; —
Csak szent delegáczión át
Szabad hozzá szólani.
Hagyja kinn a náczióját,
Ki lojális honpolgár:
Csak közös honhoz van jussa. —
Pálffy Berti Márcziussa
Jobb tanácscsal is szolgál
— Mártzius 15-dikén.

Kozakoff orosz commissarius tudósítása a magyarországi állapotokról.

No fölséges czár, de áldom is az eget,
Hogy megint ép-kéz-láb itt nálunk lehetek,
Rettentő ország az, mit én most bejártam.
Ulysses a sutba ülhet tőlem bátran!
Több ottan a zászló, mint ármádiádba,
Ugyanannyi ezred jön utánuk hátba.
Vannak fegyverkezve töltött lövegekkel.
Kit egy olyan golyó elüt, meg se nyekken.

Félország szekéren, fél világ lóháton,
Olyan népindulást én még sohse láttam.
Még most csak a nyelét hordják a puskának,
Még mostan háborút csak puffra csinálnak.
Még most csak próbálják, hogy kell verekedni?
S a nagy harczból már sem birnak kirekedni.
S a hogy tréfából eldöngetik a lépest:
A krimi háború bliktri ahhoz képest.

Nyolczszázezer főre becsülöm a gárdát,
Uniformisok van, (már kaptak kokárdát).

Egyik vezér, népe felét «lóvá teszi» ;
A másik, a másik felét «felülteti»,
A kormány elvégre mindenkit megnyergel :
Nem tudom, hogy kössünk ki gyalog e serggel?
Rakéta, mittraljöz, ágyú, kartács, bomba
Sok mihasznaságot dobhatjuk már lomba,
Vontcsövü szónokok okádják a tüzet,
S revolver-programmtól dül el az ütközet.

S hát a hadi költség? Annyi, mint a polyva!
Ugy folyik ott a pénz, mint víz az Ipolyba.
Annyi ott a pénz, hogy senki sem hiszi el,
Pedig ucse igaz, — zsidó sem veszi el.
Döge van a bornak, s egyéb proviántnak,
Ha fizetni akarsz, uram, fejbe bántnak.
A hány pap van, az mind elmegy verbuválni,
Hogy a csendbiztosnak kell most prédikálni.

Nincs ott soha éjjel, van ott mindig nappal,
Harczi felhivással tele mindütt a fal.
Mindenki azt nézi, hogy kit döngessen meg?
Magam meg azt nézem, merre szökhessem meg?
Uram, oda mostan hadsereged ne küldd,
Mert abból hirmondó se jön vissza nekünk.

A dualistikus lud.

Szent Márton csak a derék szent!
Tisztelik még a zsidók is.
Tiszteletből névnapjára
Sok ludnak nyakát levágják.

Szent Mártonnak neve napján
Általános koppasztás van,
Koppasztása csak ludaknak :
A mi istenes mulatság.

Fő Pozsonyban a zsidóknak
Ős szokásuk Márton napján
Márton-luddal kedveskedni
A császárnak s császárnénak.

Az egy extra jól nevelt lud,
Kit e czélra Spiró asszony
Hájra, májra legnagyobbá
Mandulával tömve hizlal.

S azt szalaggal felpuczolva
Megtisztítva, ezüst tálczán
Felviszik a magas párnak
(De a tálat visszahozzák).

Az idei Márton napján
Lőn Pozsonyban szörnyü nagy ba
Mert a császár vala Bécsben,
A királyné meg Gödöllőn.

A ludat hová vigyék most?
Bécsbe? Pestre? ott a börze,
Itt a kormány. Itt a kongresz,
Ott a bank. Nehéz választás!

S ha tudnák is, merre vinnék,
Hát nyakába mily szalag lesz?
Szép national schwarzgelb-e?
Vagy national piros zöld?

Ez fatalis controversia!
Salamon a bölcs, ha élne
Ketté vágná a ludat; — de
A szalag szinét még ő sem.

Irnak rögtön fel Budára
Fel Budára a nagy Ludnak:
Mi legyen a másik luddal?
— Az nem felel, mert most kortes.

Távirnak a miniszternek,
Mind a nyolcznak; egy se mukkan;
Pedig Antwort ist bezahlet!
(Van azoknak mit felelni!)

Van nagy lárma, van nagy gyülés,
Van meeting, zsinat, Ausschusz.
De sem gyülés, sem Ausschusz
Nem tud a luddal há lenni.

Óh ha kérdenék a ludtól,
Ő magától a kövértől,
Bölcs az, csakhogy nem mutatja:
Az megmondaná, hogyan lesz?

«Nevezzetek el Reichs-gansnak,
Ez annyit tesz, hogy közös lud,
Akaszszátok a nyakamba
Közös lobogónk szalagját.

S aztán Bécsbe fel császárhoz:
Ő majd szól: «ez asszony dolga.
Konyhakérdés, marsch Budára!»
S mentve lesz a dualizmus.»

Óh, hogy a lud nem tud szólni!
Óh, hogy ugy sem hallgatnák meg!
Óh, hogy csak egy Lud tud szólni!
S óh, hogy arra mért hallgatnak?

A nagy veszedelem.

Vala pedig nehéz napja Izraelnek:
Ki legyen a követ, a ki Pestre felmegy?
Választók serege két táborra oszlott:
Itt a liberálok, ott az orthodoxok.

Dühös mind a két fél, veszett két csoport ez:
Most tünik még csak ki, mi a zsidó kortes?
Hát még ha ezek majd inni is találnak,
Száma sem lesz itten az emberhalálnak.

«Vitéz kapitány úr! nagy dolog lesz holnap»,
Zsidó nép vénei hadnagyhoz igy szólnak.
«Lesz itt verekedés, ugyan kérjük szépen,
Egy csapat bakával állitson közénkbe.»

Hadnagy mondja: «meglesz: adok katonákat,
Verekedő néppei majd azok elbánnak.»
Vének összenéznek: fejüket vakarják,
Kivánják a dolgot, csakhogy nem akarják.

«Tudja mit, kapitány uram; jöjjenek ki
De csak «ugy:» a puskát ne hozza el senki.»
Hadnagy mond: «az nem megy: katona kezébe
Puskának kell lenni, igy van az izébe.»

«De legalább hát ne töltsék meg a puskát,
Használják, ha szükség lesz reá, a tussát.»
A hadnagy nem enged: «puska meg lesz töltve.»
«Jaj csak ne golyóra!» — «Hát mi a menykőre?»

«Csak igy szép fojtásra; igy is nagyot szól a.»
«Nincs pardon! a puska lesz töltve golyóra!»
«Jaj csak el ne süssék! — «De biz adunk tüzet!
A nélkül nem szokott megesni ütközet.»

Vének összeszólnak egymás közt titokban
S végső kérésükkel ekként kirukkolnak:
«Ha már épenséggel lövés lesz a vége
Tartsák fel a puskát, de jól fel, az égre.»

Ebben megegyeztek. Másnap meglett a baj.
Minden olyan simán folyott le, mint a vaj.
Liberal követ lett, nem öltek meg senkit.
A katonák kaptak fél font hust fejenkint.

Miniszteri számadás.

ELSŐ NAP. BUDGET.

Nagy daráló gépbe miniszter beönti:
Mint lemorzsolt budget alul mind az jön ki,
A közöst, a polyvást szél viszi másfele,
Magunknak a magból marad csak a fele.

MÁSODIK NAP. NEMZETISÉG.

Alólunk a mappát ránczigálják szörnyen:
Hanem «állunk rajta»; nem megy az oly könnyen.
Testvérek ezt tartják szörnyü gravamennek
— Felveszik a gázsit s azzal hazamennek.

HARMADIK NAP. VASUTAK.

Apró ajándékok, vasut concessiók,
Itt egynek egy hosszu, másnak csak egy fiók.
Elaltatják perczre a szörnyü pártbosszut,
Kiáltjuk: «éljen Ko . . . (nem a, csak a) vasút!»

Consortium, ki már kapott: vigan füstöl,
Hosszu képet csinál, ki nem ment körösztül.

NEGYEDIK NAP. KÖZÖS NYUGDIJ.

Lepedővel takart névtelen vitézek
Dolgot adnak hátul sok lábnak és kéznek;
Elől a miniszter nyugdijt osztogatja,
Nyájas képpel, mintha mondná: «ne ebatta!»

ÖTÖDIK NAP. NÉPNEVELÉS.

Gyertyavilág nem jó fájos pápaszemnek,
Püspök urak annak hadat is izennek,
Főrend nem engedi: «miveljük a népet!»
«Pap a csunyább felét, mi pedig a szépet.»

HATODIK NAP. KUHN LEVELE.

Przemisli vasutról foly dolga alkunak:
Beesik levele jó hadügyér Kuhnnak;
Szétpattan, mint bomba, s tesz iszonyu hatást,
Sprengolja az eddig szilárd majoritást.

HETEDIK NAP. AMABILIS CONFUSIO.

Egymás hegyén hátán inditvány és kérvény,
A melynek számára eddig nem lett érvény,
Ludoviceum és szárnyvasut, csatorna,
Elkésett javaslat, bukott törvényforma,
Házszabály, és közbe nagy lárma egy szórul:
Incompatibilitudinatiorul.
Végszámla, védrendszer, interpellatió:
Felelet, megnyugvás, ratificatió
Egymásnak sarkára, hegyére taposva:
Közben meg-megjön főrendi czigányposta:
Jegyző gőzerővel olvas, ki tudja mit?
Ház felfelállt, meg-meg-szavazni valamit.
Elnöknek már eltört csengetyü-verője,
Órán háromfertály már tizenkettőre.
Pécs város követje épp akkor nyit ajtót:
Neki a bankettból csak a Mundwasser jut;
Pokoli melegség, siketitő lárma!
S végül, milyen öröm, hogy nincsen több tárgy ma!
Miniszter nagyot fúj, mondván: «hál' Istennek!
Csakhogy vége ennek, csakhogy már elmennek!!!»

NYOLCZADIK NAP. BUCSÚ.

Ölelkezés, bucsu, ünneplő beszédek,
«Látsz-e te még engem?» — ‚Látlak-e én téged?‘
(Már tudn'illik «itten») — (Mégis csak jó volt itt!)
Barátság, elvhüség fogadása holtig. —
Maidenspeech toasztban: — végső ülés — banket:
«Az Isten éltessen téged, őket, minket!»

A zendülés a clubban.

ZSEDÉNYI. Nem! Ez tovább már nem maradhat így,
Adó sok, pénz kevés, dohány rossz;
Pap graszszál, bank bukik, erdő fogy;
Piacz szédelg, sereg koplal, vasut pang;
Adó restál, dalmata protestál.
Kuhn mászik, Andrássy sétifikál;
Lónyay szorít, Eötvös tágít, Horváth bont;
Mikó pihen, Rajner készül, Gorove vár. —
Nem tűrhetem, hogy az egész világ
Conservativ munkát kontárkodik.
Ennyi szabadságra nem oldja őt
Gorov' ipartörvény-javaslata.
Conservativ czéhünk nekünk vagyon,
Melybe remekletéve mink jutánk,
S belefuscherkedni nem engedünk!
Ugy-e méltóságos czéhmester úr?

FORGÁCH ANTAL. Ugy van. Mindent jobban csináltam én,
S nem is kellett hozzá országgyülés.
'Sz ha így tudnak szavazni az urak,
Ezt nálam is de mind megkaphaták.

TURY SAMU. No már annyit én is elmondhatok,
Hogy kormányunk nem elég liberális:
Sajtó s vallás terén retrospacziroz
Conservativ és ultramontán.

TÖRÖK SÁNDOR (János fia).
Igaz, a kormány szörnyen részrehajló;
De a szabadkőmüvességre hajló:
Nem pártolá a «Magyar Államot»,
Sőt igaz iskolákat közösít;
Péntek napon is zsiros hivatalt oszt —
— És nem nekem. Ez szörnyű bűn urak!

PAP ZSIGA. Az a hiba, hogy nem fordít figyelmet,
A nemzetekre, a románra főkép,
És a románok közt Kővárvidékre,

Mely, mint a klubb előtt jól tudva lesz,
Hozzám még vissza nem csatoltatott.

KEMÉNY ISTVÁN. Nekem meg épen az csak a bajom,
Miért nem állít a miniszter úr,
Minden bárhol található román
Háta mögé egy — fogas kritikust?
Gégéinket nem érzem biztosítva!

TÉREY PÁL. Jó volna mind, csak az én vasutam
Készülne már; — a kormány tartja vissza!

MIKÓ IMRE. Én meg azért szidom nagyon a kormányt,
Hogy pénzt nem ád, útat csinálni nékem.
Az a Lónyay, az egy fukar miniszter!

WAHRMANN. Ellenkezőleg, préda és pazarló!
Meglátja majd a tisztelt publikum,
Ha én leszek pénzügyminiszter, mennyi
Nem álmodott adó nemét fogom
Boldog hazánkban honosítni meg?
Elengedem csak hirlap-bélyeget,
Mi Pester Lloydnál százezer forint, —
— Interdum azzal is megérem addig
Ha Gorovéval megcserélhetek,
Bobró — s a rózsaszin karszékeért
Adom Lipótvárost s a börzekrizist.

KRAJCSIK. Óh szent atyám! beh rossz helyre jövék!
Hol még zsidónak is szabad beszélni!
Ott, hol csupán nekem szabad viselnem
A szent bársonysipkát tarkóm felett;
Öröködbe uram Varmánok jöttek!

ÉRKÖVY. Ne szóljon tisztelendő szent atyám,
Jól jár, ki a paradicsomba jut:
Oda utánunk a hitelező
Már nem jöhet, Szent Péter nem bocsátja. —
De szóljunk a földi dolgokról itt.
Mit tett a kormány földi bajainkért?
Egy jaj-szó hangzik: «wer kauft Mühlenpapier?»
S a kormány hallgat. Így ez nem maradhat.
Mindenki = omnibus, kiván segélyt!
Mondjuk: «népbank szava = Isten szava!»

PULSZKY. Hiába minden! Nincsen spiritus
Az egész kormány tehetségiben. —
Szellemtelenség! Nem segíthetünk rajt. —
Nem rég csak egy akó spiritusért
Folyamodám a muzeum kigyói
Nevében, és nem volt található. —
Le kell a kormányt már menabreázni!
Én indítok független hirlapot:
Forgách Antal, Bittó főmunkatárs.
Lesz pénz! A sok komisz skribler, tudom

Eljön szagára, s lesz nagy hirlapunk,
S fél év alatt vagy a kormány, vagy mink,
De valaki bizonynyal megbukik.

KIRÁLYI PÁL. No gratulálok hozzá. Én tudom,
Mit tesz szerkesztni hosszú hirlapot!
És védelmezni benne dolgokat,
A miktől émelyeg a gyomrom is!
És általvenni Ludas — czikkeket,
A miket a kutya se enne meg!
A kormány úgy tesz: ha valami jó
Eszébe jut, Borsszemjankóba adja;
S ha olyan rossz a viczcz, hogy Ágai
Azt mondja rá: nem kell — Naplóba hozzák.

KLAPKA. Barátom, arról én beszélhetek,
Mit tesz lapot csinálni elveinknek?
Magának csak fogyott az, a mi nincs:
A tudománya; — nékem pénzem is;
Két «ezredem» hajdanta nem került
Olyannyiba, mint az egy «Századunk».
Számítottam tömeges felkelésre
Deák nemzetnél; s újra cserbe hagytak!
Ez az egy turzovkai betörés
Az irodalmi térre, benne van
Ezer halott s fogoly részvényesemben!
S most nézhetem, hogy merre a szoros,
Hol vissza-menjek? vagy kapitulálok!

TRÉFORT. Urak, beszéljünk nyiltan magyarán.
Bruck, bár végül egy kis malőrje volt,
Slavoniában vett dominjumot. —
Forgách csak két évig volt kanczellár,
Szerezte Kékkőt. — Monhardus barátom,
Ki minket mostan árendába tart,
Szerencshez megszerezte Hátszeget. —
Engedjen már mást is zöld ágra jutni!
Például: én sem volnék rossz oda. —

DEÁK FERENCZ (felkel ágyából és kijön).
Micsoda szörnyű lárma ez megint?
Mihelyt Mózest nem látják, hajbakapnak.
Mi a panasz? nem tetszik itt a házban?
Nedves a fal? penészes a szoba?
Sokan vagytok s nem fértek el talán?
Fokhagymabűz és tömjénillat együtt
Trafikdohánynyal s úri parfümökkel
Vegyülve megrontá a levegőt?
Csíp a poloska? Meglop az egér?
Hull a plafond? Vexál a házi úr?
Be van fűtve nagyon? Csúzt húz a czúg?
Bizony, halljátok! Én nekem se tetszik

Sem a kvártély, sem a mi benne van. —
De hát há mentek? Ott kinn rossz idő van;
Bömbölve zúg a fagyos Miletics;
S ökölnyi Madarászok hullanak;
Ott kinn elkapnak tigrisek, s megesznek;
Sötét van és boszorka képiben
Hazajáró reactio kisért;
S csizmátok elmerül rajxráthi sárban. —
Nem jó bíz itt; de csak tűrjétek el,
A hogy tűröm magam; és senkihez
Ne járjatok panaszra; mert kapom
Magam s elcsaplak — valamennyit!

MINDNYÁJAN (szépen elcsendesülnek s visszavonják indítványaikat).

Döbrögi.

(A bank-kérdésről.)

Alászolgája méltsás főrendek!
Van szerencsém! Fölöttébb örvendek.
Ha nagyméltóztatnak megengedni,
Lészen az én beszédem főrendi.
Ugy tudom, hogy a bankról van a szó,
Fölbátorit egy pohár kűraszó,
Hogy e tárgyhoz én is hozzá szóljak,
Lévén tele, mint széllel a hólyag.
Mert, hogy kétféle bankot ismerek:
Igy tanultam ezt, mint kicsi gyerek.
Az egyik a «fekete és veres».
A másikat ugy hijják, hogy «deres».
Az egyik az uri-bank, a fáró,
A másik a mogyoróval járó.
Mind a kettő czélszerü intézvény,
Czélszerü, hogy törvény-czikkelyezvén,
Legyen eztán törvénybe marasztva
Amaz mi ránk, ez meg a parasztra. —
— Ha egy gavallér, — ki megteheti. —
A más feleségét megszökteti,
S kis időre mindketten eltünnek:
Azt nevezzük «nálunk» bon fortünnek.
S ha tart szeretőket, kettőt hármat,
Vásárt nyitván az ártatlanságnak
Megteheti: dass will ich glauben!
Wenn's nur seine Mittel erlauben.
De ha egy paraszt lesz nazarénus:
Annak nem szolgál mentségül Vénus,
Derest neki, mivel erkölcstelen

S jó huszonötöt rá nagy hirtelen.
- Ha egy gentlemannak faétonja
Utczán a filisztert legázolja:
Eh bien; megfizeti az árát;
Az elgázolt nem vallotta kárát.
De hogy ha részeg mesterlegények.
Az utczán még danolni mernének:
Azokat csak le kell mindjárt huzni
S legyen kiporolva a rájthuzni.
— Ha gentleman (s nem holmi gyülevész)
A cotillon-figurán összevész,
(A rencontre duellumra növi
Ki magát) s ellenét agyonlövi:
Az point d'honneur volt; a segédek
Satisfactiont mondják «elég»-nek.
Hanem ha parasztság a kocsmában
Bottal, bicskával harczol ocsmányan:
No mán annak csakugyan deres kell;
Máskor aztán verekedni restell.
— Ha a «high life» fennhangon conversal
A szinházban — neki az «tattersaal»,
S belefütyül a komédiába:
Az csak egy jux, van rá szabadsága.
De ha paraszt nem köszön az uton
Botot neki, becsületet tudjon.
— Ha egy főur szolgált ellenségnek,
Bagatelle! azt vesszük csekélységnek;
Legfeljebb, ha példa-adásképen
Penziót kap s haza mehet szépen.
De ha egy paraszt mond: «éljen Kossuth»
Az rebellis s von magára boszszut;
S ha még plane baloldalra szavaz,
Hazaáruló! Száz botot kap az.
— S ha egy gentleman hitelezőit,
(Ezekkel az ember mit vesződik?)
Jól rászedi; aláir s nem fizet:
Ő iszik champagneit, azok vizet:
Ha müvészleg játszik, de szerencsés,
Mondjuk: «megjavitja a szerencsét»,
S ha kifosztja a legjobb pajtását,
S tudja mindenki pénze forrását,
Hogy az nem más bank, mint csak a fáró:
Jó. — Csak legyen legalább is báró,
Szedhet adót rangkörén mind végig,
Csak különben legyen salonfähig.
De hogyha egy pimasz silány paraszt
Révén elsikkad egy poltrás malacz,
Pecsenyére éhezett a koma!

No, hogy meg ne ártson a lakoma
Bank heraus! Mogyorónyirettyüt!
Kitánczolja magát rendén ettül.
— Azért, méltsás főrendek végtére,
Rátérek beszédem velejére.
Mi a bankot, «elvben» és «in praxi»
Elfogadjuk, — senki sem haragszik.
Nálunk fáróbank: tisztes kereset;
Parasztnak hagyjuk meg a — dereset.

Az asszonyi hatalom.

(Legenda.)

Kiadta a rendeletet
  A fő pénzügyminister:
«A budgeten át kell esni
  Mig mondom: semel, bis, ter!»
  Nyakunkban az uj esztendő;
  A kincstár egy üres bendő;
Azt hát meg kell tölteni.

Az egész mameluk-convent
  Rá énekelte: «ámen!»
— Mentül sietősebb, annál
  Rövidebb az examen.
  Itt a budget, megtárgyaljuk:
  Ugyis annyi azon a lyuk,
Hogy hiába dugdossuk.

Kitől félünk? vagyunk sokan,
  Miénk a majoritás;
A tigrisek ellenzése
  Csak levegő-tisztitás;
  S a választó paraszt otthon
  Ha nem tetszik, hadd dohogjon:
Nincsen szava két évig.

Itt maradunk karácsonra.
  S a mig tart a szent mise,
Ország pénzét felszámláljuk,
  Hogy nem marad semmise.
  Innen senki el nem mehet,
  Itt csinálunk Bethlehemet:
Lónyainak kell krisztus.*

Hanem egyet kifeledtek!
  A legfölső fórumot,
Kitől nincsen appellata
  És nincs felfolyamodat;
  Ki több, mint al-ház és főrend
  S uralkodik rettentően:
Mit mond hozzá az aszszony?!

Az ám, arra nem számoltak;
  Pedig az a valami!
Ezen oppositióval
  Tessék szembe állani!
  Ha az elkezd pártot ütni,
  Azt nem lehet ám elütni
Azzal, hogy no «szavazzunk».

«Csak sátoros ünnepeken
  Eresztenek, s akkor is
Hiába várjon reátok
  Kati, Náni és Boris?

* Kis betüvel annyit jelent, hogy «pénz».

A hűséges oldalbordák,
Azok csak a terhet hordják,
Ti meg csak hévizáltok!»

«Hisz jól tudjuk miből áll a
Honatyai állapot?
Szeretitek viselni a
Szalma-özvegy kalapot!
Ifjú legénynek kiadja
Magát Pesten s eltagadja
Hogy már felesége van.»

«Az ország azért rendelte
A sátoros ünnepet,
Hogy akkor ne koptassátok
Gyülésben az üllepet;
Azért van a szent Karácson,
Hogy akkor tyúkon kalácson
Megint haza szokjatok.»

Otthon is van elég kvóta
S ruházandó hadsereg:
A sok bálba készülő lány,
A sok vásott rossz gyerek;
S közös ügy; — még nem is [osztrák,
S kikerekitendő ország
Természetes határi.»

«Hát csak tessék hazajönni.
Mától három nap alatt,
Ez a félretehetetlen
Asszonyi parancsolat.
Nem cselekedvén különben;
Diktum, faktum! Mert különben
Kiüt a ribillió!»

No lett erre nagy ijedtség!
—Az egész mamelukhad
Még a czapfenstreich előtt is
Igéri, hogy szétszalad.
Csupán csak az korlátozza,
Vajjon ki inditványozza
Karácsonyi szünetet?

Nagy szerencse, hogy épp' itt van
A jó nazarénus párt;
Jó nevezet: mivel ketten
Képeznek egy egész párt.
Ez inditványát belöki,
Hogy feleségéhez kiki
Karácsonra hazamegy.

S az egész ház unisono
Inditványt elfogadja,
S együtt pro publico bono
Szavaz jobb s bal honatya.
S mit ki nem vívott ellenzék,
A diadalt im megszerzék
Az asszonyi hatalmak!

Az elkésett nadrág.

(Szomorujáték.)

Személyei:

Károly. Egy félig kész miniszter.
Zsuzsi. Egy szolgáló.

Károly. Ördög bujjék a Schneider tűfokába!
Az a nadrág, hogy még se érkezik!
Hiszen nem minden Schneider Harapatt!
Aztán ne nézd azt Schneider, hogy mi voltam?
Honvédelem titkára egykoron,

Kinél nadrágnak el kell késni jól;
De azt tekintsd, hogy mostan mi vagyok?
Pénzügyminiszter! És «zsebet nagyot!»
A kapcza szük lehet; de bő a zseb.
Zsuzsi, tekints ki! Jő-e már a nadrág?

ZSUZSI. Bizony tens enczenbencziás uram,
Sem nem vagyon, sem nem nincs az sehol.

KÁROLY. Szent Lónyay Menyhért! Nyomass ki még
Egy tizenegyedik nagy fóliánst,
Melyben utódodat megutasitnád,
Mit tesz miniszter, ha nadrága nincs?
S aztán esküdni kell fél nyolczra holnap!

ZSUZSI. Mi az? Tens enczenbencziád esküdni megy?
S nekem nem is szól. Szép-e hát a mátka?

KÁROLY. Ugyan Zsuzsi! Bomolj meg! Ne bomolj!
Miniszternek megyünk esküdni fel.
Pénzügyminiszter hogyha házasul,
Az nem menyecskét, ámde házat épit.
Ugyan jön-e már nadrág, szedte vette!

ZSUZSI. Minek oda a nadrág tens uram?

KÁROLY. Tanu: miniszter hogy nem sans-culotte.

ZSUZSI. Itt hozza már a meister. Itt a nadrág.

KÁROLY. Adsza hamar, hadd próbálom fel azt.
Hű! a ki adta, hisz szük ez nagyon.
Belé nem férek semmiképen ebbe.
Mint a kiadás a bevételembe.
Segits felhuzni államszámvevőszék!
Szoritsd sziját hét bátor férfiú;
Itt is szorit, ott is szorit, s rövid,
S ki van belőle az indemnitym.
Ollót Zsuzsi, fejts rajta egy nagyot.

ZSUZSI. De majd nagyon kilátszik . . .

KÁROLY. Mit se tesz.
Annak neve műnyelven «deficzit».
Ne félj, ha látják, majd eldisputálom;
Hanem most már szaladj fiakkerért.

ZSUZSI. Egyes, avagy kettős lót hozzak-e?

KÁROLY. Hát persze egyest. Hisz én sem vagyok
Még két miniszter. Egy is elvihet.
De alkudj véle: mennyiért viszen?
Többektől kérj offertet, s a melyiknek
Leggörhesebb gebéje, azt fogadd meg,
Tudod legjobb az olcsó mindenekben.

ZSUZSI (el).

KÁROLY (egyedül). Örül a német, előre tudom
Hogy holnap szinről szinre láthat. Már hiszen
Meglássuk, hogy mit lehet érte tennünk?
Attól függ, hogy quid ergo? — Zsuzska!

ZSUZSI. Fogtam egy komfortáblát, tens uram.
Vagy mit jár a szám : enczenbencziás ur.
KÁROLY. No csak hagyd azt a minden titulát,
Hozzad utánam a paktaschnimat.
Aztán megmondd a konfortáblinak,
Hogy most minisztert visz, jól hajtson ám.

(Az indóház udvarán.)

ZSUZSI. Tyhü, a ki adta! Épen most fut el
A füstölő szekér, excens uram!
Kiáltson csak utána egy nagyot!
Ahun szalad ni! Hijja visza frissen!
KÁROLY. A bizony itt hagyott! No mit se tesz.
Egy nap nem a világ. Bécs nem fut el.
ZSUZSI. Exczás uram! Utána kéne futni.
Van itten még sok gőzló. Menten egyet
Befűttetünk s utána nyargalunk.
KÁROLY. De ördögöt Zsuzsi, ugy nem teszünk.
Az száz forintba is kerülne tán.
S ha a király azt megtudja felőlem,
Hogy száz forintot ily könnyen kihányok,
Ki is teszi legott a szürömet.
ZSUZSI. Hjuh, de mit mond ő fölsége ahoz,
Ha holnap mind hiába vár az urra,
S csak néz, csak néz az ablakon : de nem jön
KÁROLY. Ejh, hát mit? vártam álló három évig
Én is, hogy miniszterré kinevez.
Ha én várhattam, várjon most már ő is!
Eredj Zsuzsi : a táviró némethez,
S telegrafirozd meg Andrássynak :
«Ma nem lehet. Nadrággal volt a baj».
Ezt ő tudni fogja méltánylani.

KÁROLY, ZSUZSI, COMFORTÁBLI, VASKOCSI (különböző irányban el).

A vörös herczeg.

Iszik vörös bort a vörös herczeg,
S a közbe henczeg :
«Trallirom lárom.
Egyszer egy nyáron
Kinálták nekem a magyar koronát!
Quelle fanfaronnáde!
Mint egy szippanat tubákot.
Trari, trara,
Minek nekem a magyar korona?
Nevessünk rajta magyar miniszter úr!»

Iszik vörös bort a vörös herczeg
S a közbe henczeg:
«Trallirom lárom,
Egyszer egy nyáron
Kinálták nekem a lengyel koronát,
Quelle fanfaronnáde!
Mint egy pohár rostopschint.
Trari, trara,
Minek nekem a lengyel korona!
Nevessünk rajta orosz miniszter úr!»

Iszik vörös bort a vörös herczeg
S a közbe henczeg:
«Trallirom, lárom,
Egyszer egy nyáron
Kinálták nekem a belga koronát!
Quelle fanfaronnáde!
Mint egy csésze gefrornest,
Trari trara,
Minek nekem a belga korona?
Nevessünk rajta belga miniszter úr!»

Igyunk vörös bort, vörös herczeg!
Mulnak a perczek!
Trallirom, lárom,
Lehet: e nyáron
Kinálni fogják a frank koronát.
Quelle fanfaronnáde!
Mint egy portio sült tököt.
Trari trara,
Megmarad neked szép Pearl Cora
Aztán majd nevessünk valamennyen.

Ki legyen a kávés?

Házat vett, Hausherr lett a kormáry,
Nyert is rajta, mint oláh a tormán,
Mert a házhoz kávésjog is járul, —
S ki lesz már most, a ki kávét árul?

Pedig kávét árulni mulhatlan:
Van fizetés azzal kapcsolatban.
Négyszáz pénzzel tartozik a státus
Azt nem engedi a magistrátus.

A státus meg négyszáz pénzt hiába
Nem ád. Most sincs pénz a láda fiába.
Város nem kérdi: kell-e, nem kell-e?
Muszáj kávét mérni nolle velle.

S a legnagyobb kérdés a viszályba:
Milyen czég legyen protocollálva.
«Café Hongrie?» vagy «Café miniszter?»
S ki legyen megbízva ezen tiszttel?

Kerkápoly? az jó kávés volna:
Dupla kréta kezében jól fogna.
Megfizettetné a czukros vizet,
S nyakon csipné, a ki meg nem fizet.

De még sem lenne jó caffetier.
Nem neki való ez a metier.
Az oberst-et mind németnek adná,
S a kávésatzot mi nekünk hagyná.

A Trefort? No ez jó lenne oda.
Nevelésügy! Sok diák jár oda.
Felügyelhetné az ifjuságot,
Hogy ne olvasson balog ujságot.

De még sem jó lenne épen ő ott.
Adna nekünk igen rosz bischofot,
S mikor tőle kapuczinert kérnek,
Olyat adna, hogy kell a f . . . nek.

A Gorove? e kéne igazán!
Közlekedést ott tanulmányozván.
Mi a «per mopsz» vasut engedélyben?
«Quart hátulról» hogy megyünk Erdélyben?

De baj, hogy bíz mindent a márkirra,
Ő maga csak annak a martyrja.
Nagy hiba, hogy a fakhját nem bíri,
S a vendéget a márkírja nyíri.

A Szlávy? Az nagyon helyén lenne.
Belevág a kereskedelembe:
A kik képviselik az importot
A kucséber had herberget tart ott.

De nem szabad! «Ezek» külhatalmak:
Illetik a közös birodalmat,
Tilt komázni a kucséberekkel
A XI-ik törvényczikkely.

Horváth Bódi az ottan jó lenne.
Sok ki nem vitt törvény vele menne.
Bele fogott már valami huszba:
Meg nem szorulnánk a fidibuszba.

De még sem jó. Mert ha megtörténik,
Hogy beviszi hatvankét törvényit,
S azt meglátja ott a jurista had:
Ott hagy kávét, biljárdot s szétszalad.

Rajner foglalhatná el az asztalt!
Mintha neki szabták volna aztat.
Gyakorolná az egyleti törvényt,
S referálna Thajsznak, hogy mi történt?

De vele meg aztán az volna baj,
Nagy kortes volt! hozzá szokott tavaly:
«Hol a kormány tölt, ott isznak ingyen.»
S kapná: puffra eltraktálna mindent.

Az Andrássy még legjobb volna tán?
Népszerü is és nagy diplomatánk,
Fürkészhetné egész studiummal
A kozákot ezen alkalommal.

Dualismust «verkehrt weisz»-ban adná,
Kávé-quóta jóságát mutatná,
Valódi Austro-Hungaria:
— Kivált mikor fele czikoria.

De nem. Még sem instálok belőle,
Egyszer csak azt mondja, tartok tőle,
«Mostan jön már a fekete leves!»
Arra meg az a rim, hogy «ne nevess!»

Legjobb lesz ott — aszondom — Gajzágó
Ugy sincs semmi dolga a világon.
Tud számolni, érti, mi a törvény,
Aztán derék becsületes örmény.

A siámi ikrek.

Keserves állapot, lenni összenőve,
Két külön embernek lenni közös bőrbe,
Kiknek van külön jó kezük, lábuk, fejük,
De külön nem járnak, együtt van a helyük.
A bámuló világ látott már ily csodát,

Siámban született s lakik most odaát
Texasba' vagy talán Ausztráliába',
— Kiment a fejemből az adresz, hiába!
Denique még élnek, két összenőtt iker,
Egy bordájuk csupán közös, ezt tudni kell.
Hanem az a közös elválhatlan borda
Világ csodájára úgy össze van forrva,
Hogy abban közös bajt gyakorta éreznek,
S melyik okozta azt? azon összevesznek.
Pedig hát hordanak külön viseletet.
Az egyik cilindert, szörnyü emeletest,
Frakkot és felczipőt, apagyilkos gallért,
S szeretné játszani a hetyke gavallért.
A másiknak lábán sarkantyú tarajos,
Kivel a bátyjának tyukszemére tapos.
Amaz a tubákkal boszantja az öcscsét,
Emez meg fogyasztja bajszpedrő kenőcscsét.
Amaz az ételben szereti a vékonyt,
Ez töltött káposzta iránt csak fogékony.
Az szeret tánczolni walzert, reszkesspolkát,
Emez a csárdásra kiáltja: hogy volt hát?
Másforma izlésük, temperaturájuk,
Ételük, italuk, orvosi kurájuk.
Más templomba járnak, más nyelven beszélnek,
Egyiknek «lelke» az, mit más nevez «szél»-nek.
Egyik józan, a mig más magát leiszsza
S ha emez tántorog, hátán viszi vissza.
A bátya nagy selma, csélcsap és csapodár,
Ismerik mindenütt, hogy milyen jó madár.
Nincs olyan intrika, a hová nem bú be.
Komolyan veszi a jelszót: «felix, . . . nube!»
Udvarol mindennek, a ki egyszer dáma,
Szerelmi kalandnak se szere, se száma.
Most egy szép muszkának kék szemébe szeret,
Majd egy párisi szép schleppje után ered,
Az olaszszal is volt rövid liaisonja,
De legnagyobb mégis a németre szomja.
Hajh e szép dámára mennyit rápazarolt.
Adott neki schmuckot, bracelettet, parasolt,
Duellált is érte egy goromba dánnal,
Mig végre egy burkus összekelt a lánynyal.
Az a szép germán nőt oszt' elvitte tova,
Hogy ennek mi maradt? megmondja Szadova.
Az öcsnek csak megvan a kedves Pannija.
(Hosszabb keresztneve talán Pannonia.)
Ez neki elég szép, vele elég boldog.
Nem arczán vannak, csak ruháján a foltok.
Ugy hija, hogy «anyjuk» meg «édes öregem».

De azért szereti oly forrón, melegen.
Nem is volna nekik sebajuk a földön,
Senki boldogságát ők nem kérnék kölcsön.
Csak lányuk ne törne orruk alá tormát,
Kit szolgálatban tart odalenn a horvát.
Meg a sok rosz gyerek, több a Kain, mint Ábel,
Rácz és oláh nyelven ne épitne Bábelt.
S ne kivánná vissza a mostoha anyát.

Nagy gondok őt ezért sokszor megrohanják.
No de se baj! Tartja őket jó kordában.
Járatja sorsukhoz méltó szép ruhában,
Tanitja szép szóval okos tudományra.
Kinek az nem használ, hátát jól meghányja.
Jól is tartja őket. Van miből. 'Sz nem henyél;
Házánál ujig nem fogyhat el a kenyér,
Csakhogy az a baj, hogy hozzá nőve bátyja,
S annak van egy szörnyü nagy foltos kabátja,
A kin minden foltot adósságnak hínak,
Mindenszin szelvények egymásból kirínak.
E foltos kabátnak van egy szörnyü zsebe.
Akárhogyan tömik, nem tel soha se be.
Közös zsebnek híják, s ennek hivatása,
Hogy a rosz kabátot czérnával ellássa.
Mert azt minduntalan toldják, tatarozzák,
Ágyuval vasalják, szuronynyal foldozzák.
Még sem jó: ha esik, megázik alatta;
Ha pedig meleg van, ráizzad a vatta.
De azért a bátya le nem tenne róla,
Ha utána vész is a rajta valója.
No hát, van azon egy közös zseb, a melybe
Mint mondám, bármennyit tömnek, soh se tel be.
«Bármennyinek» hetven perczentjét a bátya,
Harminczát meg az öcs a zsebbe bocsátja.

S az egészbe aztán csak a bátya markol,
«Jöttünk-mentünk» formán számadást ad arról.

Ezzel aztán egyik sincs megelégedve:
Mivel másnak fizet, az öcsnek nincs kedve;
Mert két annyit fizet, bátya azon zsémbel:
— Aztán soha sincsen semmi az erszényben.
Van a bátyának sok nobel passiója,
A mikre a sok pénzt könnyelmün kiszórja.
Nagy számra mennek a léhütő vitézi,
Ki semmit sem csinál, csak a napot nézi.
Szakács, a ki nem főz, ács, a ki nem ácsol,
Sok belső tanácsos, a ki nem tanácsol.

Sok pénzt ver lovakba; s ha még csak lovakba
De a sok keresztes szamár kerül sokba.
Azért soha sincsen elég pénz a zsebben,
S akárhogy facsarják, se csurran, se cseppen.
«Több pénzt kell keresned», csörömpöl a bátya,
«Ugyan honnan vegyem?» öcs visszakiáltja.
A bátya azután megtanitja rája;
De hogy megtanulta, az öcs nagyon bánja;
Mert az a tudomány abból áll tudni'llik,
Hogy fizetni mindig és mindenért illik.
Fizet a földéért, ekéért, kapáért,
És minden szerszámért, a mihez hozzáért.
Hogy pipára gyujtson, előbb fizetni kell,
Ha ihatnék, előbb accissal érik el.
Ha pörölni akar, előbb megstemplizik,
S még akkor is fizet, ha temetni viszik.
A bátyának mindent által kell vallani,
Az öcsnek az jut, ha marad fenn valami.
A bátya nagy gourmand, jól megnőtt potroha,
Mig az öcs kedvére jól sem lakott soha.
De mivelhogy van jó konstitucziója,
Örök fiatalság látszik belé oltva;
Olyan, mintha járna csak a negyvennyolczba.
A bátya azért rá nagyon irigykedik,
S ha látja, hogy öcscse kissé lépesedik,
Tölt a poharába egy kis bécsi cseppet,
Mitől annak kedve egyszerre lesüpped.
Megszorul, eléri a hulló nyavalya,
Kitör rajt' a krizis, ezer lesz a baja.
De kivált egy tréfát csinál vele gyakran,
A miért is vannak igen nagy haragban.
Van nekik ugyanis egy nagy közös padjuk,
Németül ugy hiják, hogy «Bank», — annak hagyjuk.
Hát a bátya az öcst letolja a bankról,
S csak az Isten őrzi, hogy ha nem lesz bankrot.
Bizony csak az Isten, és nem a miniszter,
A ki egyszer sem tesz, mikor igér tizszer.
Az öcs lemaradván, függ a levegőbe,
S bár háboru sem volt, mégis meg van lőve.

Egyszer azt gondolta az öcs jó magában:
Hát hogyha elválnánk Isten igazában?
S monda a bátyának: «bátya, hallja kelmed,
Éreznék kend iránt igen nagy szerelmet.
Volnék jó testvére, járnánk karonfogva,
Csak ne volnék kendtől ily nagyon megfogva.
Verekedném kendért, vérem odaadnám,
Hű pajtása volnék minden nagy kalandján.

Falatomnak felét megosztanám kenddel,
Fiaim szolgálni odaadnám renddel:
Csakketté vághatnók azt a közös bordát,
Hiszen kiheverné testünk ezt a csorbát.»
— No megharagudott e szókért a bátya:
«Hej szomszéd! segitség!» ugyancsak kiáltja,
Medvetánczoltató szomszédot áthíja,
Hogy agyon nem verték az öcsöt, kis híja.
De ketten lefogták, bátyjához lánczolták,
Aztán elővették ugyan a lánczétát.
Eret vágtak rajta, szörnyen vérét vették,
Pióczákkal telerakták egész testét.
Köpölylyel szivatták, flastrummal huzatták,
Opiummal tömték, a mig elaltatták.
Akkor elvették a szokott gunyát róla,
S öltöztették bátyja szabta bugyogóba.
Nevét is elvették, ujra keresztelték,
Sőt in effigie öt felé elszelték.
Kezének-lábának más kormányzót adtak,
S mindegyiknek külön lánczot, békót szabtak.
S azontul ikreknek egymást nem csufolák,
Az egyik volt fogoly, a másik porkoláb.
Mikor ilyen szépen elbántak már vele,
Jön egy verekedés: — a bátya hübele!
Szokása szerint megy nagy elbizakodva,
Az öcscsét is viszi magával megfogva.
Ott aztán elverték rajta a hét sor port,
Keze-lába törve jött haza a torból.
Hej kiáltott akkor: «öcsém ne hagyj, védj meg!»
„„Kezem-lábam kötve, ugyan mivel védjek?
Velőm kiszáritád, véremet elvetted,
Én nem jöttem veled, hanem csak melletted;
Ha tégedet ütnek, én nem leszek plastron,
Sem kék foltjaidra nálam nincsen flastrom.“‘
Hát ekkor csak rájött öregebb testvére:
Jobb lesz, kiki éljen a maga kedvére.
«Főzess te is otthon, én is nekem otthon,
Csak a közös nagy zseb mégis megmaradjon.»
Közös nagy zseb tehát maradt a bátyának,
S az nagyon meghasznált gyomrának, májának.
Nőtt nagyon a potroh, már nagyon is megnőtt,
Tán nem is jó igy megnövelni a bendőt?
Ez már rosz symptoma! Doktort kell hivatni,
Még vizibetegség fog ebből támadni!
«Jaj mi van itt bennem? ugy csikar, ugy rombol,
Mintha tolvaj törne ki az áristomból.»
„„Én nem érzek semmit,“‘ mond nyugton az öcscse,
Öcscse fájdalmáért nem jajgatott ő se;

Jön doktor Harapi, megnézi a nyelvét,
No az nagyon mocskos, az üterek telvék.
Tovább vizsgálódik, és kap a hajába.
«Tyhü! hiszen nem doktor kell ide, de bába!
«Én nem segithetek, csak császármetszéssel.»
S kezd fenyegetőzni a nagy tranchirkéssel.
Bátya nem engedi bántani a bőrit,
«Jaj hiják el inkább madám Magasőrit!»
Madám Magasőri nagyon tudós dáma,
Nem hiába járt az akadémiába.
Megvigasztalja az, «nem lesz itt baj semmi,
Nem kell félni, minden nagyon jól fog menni.
Ne féljetek ikrek, nem lesztek már ikrek,
Egy harmadik testvér mingyárt születik meg.
És az is hozzátok lészen nőve ekkép.
Egész föld kerekén nem lesz ennél szebb kép:
Egy emberi trias, ki áll három lábon,
Mint csizmadiaszék, mint egy astrolábjom.»
-- „„De lánczhordtát! kiált az öcs, e már nem kő!
Még egy testvér hozzám, üthetné a menkő!
Tegye inkább doktor a császármetszésit,
Ha kettőnk közül az egyik belevész is!"'
— Doktor készül már az operatióhoz;
Megtudjuk nem soká, a jövő mi jót hoz?

Tanulságul marad a régi mesébül:
Két emberbül egygyé csak szörnyalak épül.
Két egészszé ha vál a négylábu bálvány,
Járhat majd könnyebben kiki maga lábán.

Paradicsomi bajok.

(Angyali komédia két felvonásban.)

Személyei:

Gábor arkangyal, egy titkár, Szent Péter, egy portás, Angelino, egy garibaldista, Scaramuccio, egy brigante, Clopinclopant, egy franczia chasseur, Saint Cochon, egy pápai zuáv, Sansculotte, egy párisi communista, Frankenfrasz, egy porosz junker, lelkei.

I. FELVONÁS.

(Történik a paradicsom kapujában.)

SZENT PÉTER (káromkodik). Ezer milljom teremtúrózsacskó!
Jővel, segits, amice Gábor angyal!
(Szaladj, hijad, izé! Te szárnyas tacskó!)
Nézd már, megint a bummelzug vonattal

Mi furcsa pasasirhad érkezik?
Ki lábát hagyta el, ki a kezit,
Hová tegyem! a padlás mind tele,
Csak a pinczébe menne bár fele.
Okosabb háboruban legalább
Egy rész Mahommednél helyet talált,
A másik ment a Bráhma hotelébe,
De most mind a mi házunkat telé be;
Hisz nincs az ég sem gumilásztikóbul.
Kidönti a falát, ha mind betódul.

GÁBOR ANGYAL. Passust kell tőlük kérni: hátha nincsen?

SZENT PÉTER. Igazság! Hol a passus? Ide frissen.

SCARAMUCCIO. Vagyok én igaz brigante.
Az uram kegyes Fernante.
Megöltem száz eretneket,
Asszonyt, leányt, kis gyermeket,
Itt nálam a patentális;
Aláirva kardinális.
Angelinót, istentelent,
Mikor Rómánál megjelent,
Hogy a szentszéket feldöntse.
Hogy megöltem, jó szerencse:
Hátulról szurtam orozva,
Ugy küldtem el a pokolba.
Általam omlott a vére,
Istennek dicsőségére.

SAINT COCHON. Uram ne higyj e birbónak!
Egy szava sem igaz jó mag.
Ez gyilkolt csak rablás végett,
Én védtem meg a szent széket.
Itt nálam a pokol lista:
Benne a garibaldista,
Kit én lőttem meg chassepotval,
Maga is megmondja szóval.
Te rabló hogy ide jöttél,
Segitett rajtad a kötél.
Jutottál annak végére:
Istennek dicsőségére.

CLOPINCLOPANT. Csak hallgatom, hogy henczegnek itten,
Mintha ők csináltak volna mindent.
Pedig én öltem meg mind a hármat,
Mind a három a pokolba járhat.
Mentanánál esett veres inges,
Fidardónál ez az «órra singes»
S a brigantit én huzattam fára,
Uram, a nagy császár parancsára.
Én védelmeztem meg a szent széket,
És más mindenféle . . . . széket.

Szörnyü nagy «gloria» lett belőle.
Aż Istennek «is» adunk belőle.
SANSCULOTTE Ezek aztán a derék szájhősök!
Ugy henczegnek, mint valami hörcsök!
Hiszen én öltem meg mind a négyet.
Ott volt az is, mikor Páris égett.
Én töltöttem a petroleumot.
Én illumináltam a templomot,
Én küldtem pokolra annyi martyrt,
Csudálom, hogy kaptak elég quartirt,
S minthogy annak, a kit én megöltem,
A pokolba kell menni nagy bölcsen,
Azért láthatod öreg bugrisom,
Hogy az én helyem a paradicsom.
No hát frissen ereszsz be az ajtón,
Mert kővel az ablakot behajtom.
Aztán itt ne legyen semmi dolog,
Schnapsz, dohány sok! különben strikolok!
FRANKENFRASZ. Jott! Ez aztán Aufschneiderei volt!
Mintha ugy olvasnák az ujságból!
Hiszen uram egyetlen egy bomba
Annyi ficzkot zúzott egy halomba,
Hogy azt három hétig mátul fogva,
Szentmihály lovával el nem hordja.
S én ily bombavető batteriát
Kommandiroztam magam oda át.
Én küldtem pokolba sok filisztert.
Én tettem herczeggé a minisztert.
Azt a csatát mi nyertük meg ketten,
Tudn'illik hogy: én, meg az ur Isten.
A hol, tudod már: «Durch Gottes Fügung»
Könnyü néki, mert mi is ott voltunk.
Csak ereszsz be hát, ha nincs elég hely,
Majd csinálok én! tudom, mikép kell?
SZENT PÉTER. Ezek nekem mind gyanús emberek,
Velük egy házban hálni nem merek.
Egyik nagyobb szent, miként a másik,
S foga mindnek a máséra vásik.
De hol az az első, kit megöltek?
Csodálom, hogy az az egy nem jött meg.
Gábor pajtás, kérlek szépen, tedd meg,
Táviratozz pokolfejdelemnek,
Azt az Angelinot küldje ide,
Hadd confrontáljam velük izibe.
ANGELINO (felküldetik per schub).
SZENT PÉTER. Hát te fiam mért mentél pokolba?
S nem kérdéd, a paradicsom hol van?
ANGELINO. Jaj uram, igazán megmondom ám,

Mert hazudni nincs semmi diplomám:
Én nem védtem semmiféle szentet,
Isten ucscse, nem csalom meg kendet.
Nem védtem én, csak a magam jussát,
S ezért öltek meg. Az árgyéllussát!
Ekkor aztán odább kellett mennem,
Valahol csak meg kellett pihennem.
Há menjek hát? évődtem magamba: —
Itt nem maradhatok mint a gomba.
Hisz a paradicsom dicső dolog,
De gondoltam, oda nem indulok.
Mert ha ezek itten mind ott laknak,
Lehetlen ott meglenni magamnak.
Ha mi együtt jutunk be az égbe,
A szentek sem lesznek békességbe.
S ha kend olyan, mint földi képmássa,
Az én szemem kendet soh'se lássa.
S ha itten a dicsőült szellemek
Nem tesznek mást, csupán énekelnek;
S egymást szemtül szembe magasztalni,
Ezzel telik napestig a lakzi,
Kezet, lábat, papucsot csókolva: —
Akkor inkább megyek a pokolba.
Rossznak mondják bár az ördög szagát,
Nem mosdik; de nem is festi magát.
Hát ne haragudjék Péter bátya,
De nem szeretek itt: Isten látja.

SZENT PÉTER. Fiam! Te vagy csak igaz járatban!
A többiek hiába fáradtak.
Te gyere be: magad itten maradsz;
Aló! Marsch pokolba többi malacz!
Ki konczolt, hogy védje a szent széket:
Az hentes: keressen mészárszéket.

GÁBOR ANGYAL. Jaj Péter bácsi, kend könnyen beszélhet.
A kit kizárt innen szerteszéled.
De mit csináljak én, szegény fejemmel,
Gyűl bajom sok földi fejdelemmel.
Ezeket nem küldhetni fenébe,
Mivelhogy mindenik Isten képe.
Itt a burkus király instántiája,
Isten dicsőségével tele a szája.
A franczia megint boszút kiált,
Hogy csapjuk agyon a burkus királyt.
S bár legalább tudnám, hogy melyik a
Sok közt a leghivatottabbika?
Napoleon Lajos? Lulu? avagy Chambord?
Mind Istenre hivatkozik, szegény!
Pedig én nem ismerem a jámbort.

Aztán Thiers is csak derék legény.
Mindeniknek felénk van az utja,
És végül még a commune se kutya.
S valamennyi mind ránk hivatkoznék:
Isten kegyelméből uralkodnék.
S valamennyit excommunicálja
A pápa, a királyok királya.
Ez is az Istennek helytartója.
Hogy jutott hozzá, tudja a gólya!
S a ki meg ezt helyéből kiveti,
Magát Isten nevében élteti.
A muszka átkozza valamennyit,
S várja, hogy az Isten neki segit.
Mind ide levelez fel az égbe,
Ugy akar jutni királyi székbe.
Az ember igazán belebódul;
Kivált hogy ha nem tud ráczúl, tótul!
A fránya tud itt eleget tenni,
Hisz itt időm sincsen megpihenni.
Ez Bittó Istvánnak is sok volna,
Mikor összekap Somogy és Tolna,
Az alkotandó törvényszék-helyen,
S lesz belőle lárma istentelen.
Hiszen tudja, én sem vagyok ördög,
Hogy egy héten legyen két csütörtök.
Egy csatában mind a két fél nyertes.
Egy uj térképen két Justhus Perthes.
Egy trónuson két koronás fika,
S tetejébe még egy respublika!
Hiszen ha én ilyet proponálok
Odabenn, hát majd idekinn hálok.
Pedig huznak a lábaimnál fogva,
Mit tegyek már, mondjad, a markokba?

SZENT PÉTER. Jaj barátom! kedves Gábor angyal!
De meglátszik, hogy még ártatlan vagy!
Nagyon egyszerű ennek a módja,
Hogy az ember nyakáról leódja.
Nem tudod, hogy kinek tégy igazat?
S rakod a kérvényből a nagy kazalt.
Hát tégy úgy, hogy mikor már nagyon sok
S nagyon háborgatnak az instánsok,
Nevezz ki egy nagy enquéte-bizottmányt,
Az egész nagy halmazt rázúdítván,
Nevezd belé Stilites Simeont,
Ki húsz esztendeig semmit sem mond,
Szent Calepinust, ki sohsem mosdott,
Kétfélekép szóló szent Ágostont.
Szent Ivánt, kinek nótája örök,

Szent Jánost, a kinek neve Török,
Szent Xaverust, ki mindig kóborol.
Szent Quadratust, ki két évig horkol.
Bizd rájuk a complicált causát,
Vizsgálják meg, tartsanak pauzát.
S hogy ha azok elkészültek velek,
Hivassanak meg a notabelek,
A skeptikusok és casuisták,
Azok a dolgot jól megvitassák,
S ha átment a conferentiákon,
E sok teketórjás ákombákom,
Ugy kerüljön az osztályok elé,
Minden angyal bátran szóljon belé.
Azután ha az instánsok mégis
Élnek, hallgattassék ki az ég is,
A csillagok, a cherubim sereg;
Valahol csak elvesztik a perek'!
Mire ennek vége lesz, barátom,
Beteljesül mindannyin a fátum.
S valamennyi, ki tudja, hogy hol van?
Ki idefenn, ki ott a pokolban.
GÁBOR ANGYAL. No öregem, ugyan nem hiába
Álltál paradicsom kapujába.
Akként teszek nekik, a hogy mondád.
Gyerek! Elnök urhoz mindezt vidd át!

Férges almák.

Egy szerencsétlen furulyás verseiből.

I.

Van nekem szeretőm, kinek párja nincsen,
Nem hiába mondom én annak, hogy «kincsem»,
Mert az én galambom mutogatni való,
Akkor is csak üveg alatt látni való.

A válogatásnál semmi sem nehezebb:
Kék és fekete szem közűl melyik a szebb?
Boldogabb mint vagyok, immár lehetek-e?
Az egyik szeme kék, a másik fekete.

Az egyik a reggel, a másik az éjfél.
Két egész gráczia külön mind a két fél.
Az egyik szem megöl, a másik feléleszt:
Hogy ha így nem volna, tán el se hinném ezt.

A fekete szemét hogy ha lecsókolom
Az én galambomat szőkének gondolom,
Ha pedig a kéket zártam le ajkammal
Akkor barna leányt ölelek karommal.

II.

Mi az a messzeség, annak a ki szeret?
Mehet az egymástól mérföldet ezeret,
Hegyek, sivatagok, tengerek vizei
Nem választják azt el, nincs messzeség neki.

Hejh de messze vagyunk galambom egymástól,
Olyan távol látlak, hogy csak alig látszol,
Pedig még egymásban tartjuk kezeinket, —
A te hideg szíved, az választ el minket.

III.

Ha meghaltam volna
Megsirattál volna,
  Te is, én is, mind a ketten
  De jól jártunk volna.

Én pihennék ott lenn
Te siratnál itt fenn,
  Én sem volnék, te sem volnál
  Szerelmünkhöz hűtlen.

IV.

Azzal mentelek, hogy nő vagy,
  A mi hát elég nagy ok,
Légy szives, hogy te meg éngem
Ments ki azzal, ha mi vétkem:
  Hogy én meg férfi vagyok.

Vesztegettünk mind a ketten:
  A miből volt elég sok,
S vagyunk mostan mind a ketten
Elpazarolt szerelemben
  Ügyefogyott koldusok.

V.

Azt fogadtuk fel egymásnak,
Hogy addig el nem feledjük
Ebben az életben

E földi életben
A mi forró szerelmünket,
A míg nekünk sírt nem ásnak.

Felfogadtuk, hogy a patak —
Hogy a míg az lefelé foly
Ebben az ágyában
Az ő mély ágyában,
Addig a mi hő szerelmünk
Soha soha meg nem szakad.

Gyerünk most a patak mellé:
Csináljunk neki egy gátot,
Hogy az ő futása
Az ő gyors futása
Akadjon meg, szakadjon meg:
Folyjon ezután felfelé.

S fogadjuk fel jól egymásnak,
Hogy úgy, de úgy elfeledjük
Ebben az életben
E földi életben
A mi forró szerelmünket,
Mint a kinek már sírt ástak.

VI.

Régen láttál, nem is vártál,
Azt sem kérded, merre jártam?
Bizony rózsám, messze jártam,
Ott a hol a madár sem jár.

Madár sem jár, ember sem jár,
De még csak a szellő sem jár.
Olyan, mint a halott ember:
Az a híja, hogy szívem ver.

Nem ismertél rám az utczán,
Azt mondtad, hogy: «ne egy krajczár
(Rongyos koldus, rongyos tolvaj)»
— Te még most is olyan szép vagy.

VII.

Kinevettél, mikor legelőször láttál,
Megsirattál, mikor legutólszor láttál.
Én édes galambom, sirdogálj egy kicsinyt,
Régi bohó szeretődön — aztán nevess megint.

VIII.

Népdalocska.

«Fújjad, fújjad én kedvesem,
Voltam én is királyleány,
Vagyok mostan jávorfácska,
Jávorfából furulyácska.»

Elment az ifjú dalnok a csatába,
Egyik kezébe' kard, másikba' lant.
Megölték, eltemették. Csöndes álma.
— Kinek ne volna csöndes ott alant?
Már a bokor se tud felőle többé,
Pedig porába verte gyökerét:
Hogy tartana a szívben hát örökké
Az emlék, a mi gyarló emberé?

Fújjad, fújjad én kedvesem,
Voltam én is bajnok ifju,
Vagyok mostan jávorfácska,
Jávorfából furulyácska.

Jó lantos volt szegény! — Sors úgy akarta:
A lant maga hogy még is megmaradt;
Akad, ki verje azt, dicsérve rajta
Asszonyt, hazát és tele poharat;
Jár kézrül kézre; más kezében is szól,
Szép hangja van; de kissé bánatos:
Mind hűtlen asszony, — keserű pohárról!
Nem tudja senki, hogy mi fájhat ott?

Fújjad, fújjad én kedvesem,
Voltam én is vidám dalnok,
Vagyok mostan jávorfácska
Jávorfából furulyácska.

Oh mint tudott meleg szivekbe hatni,
A míg az ő ajkáról szólt a dal!
Óh mint tudott az lelket gyújtogatni
Világot elborító lángival!
Óh mily hideg most a szivek szerelme,
Oh mily rövid az emlék idefenn;
Milyen jó hogy mély földbe van temetve
A ki oda pihenni elmegyen! . . .

Fújjad, fújjad én kedvesem,
Voltam én is hű szerelmes;
Vagyok mostan jávorfácska,
Jávorfából furulyácska.

IX.

Ha te tudnád, a mit én gondoltam,
Nem aludnál tőle.
Ha feküdnél a mély sírban holtan
Felébrednél tőle.

Ha tudnád, hogy milyen boldog voltál,
Visszajönnél tőle.
Ha tudnád, hogy mily nagyon megcsaltál,
Elkárhoznál tőle.

X.

Irigyeid az emberek,
Irigyeid szép szemedért.
Haragusznak hogy piros vagy,
Szeretnének látni búsnak.
S úgy sajnálnak, ha bánat ért.
Ne hallgass rájuk jó asszony,
Ha azt mondják, hogy megéltem.
Ne higyj nekik: alszom, alszom.

Prédának tekint mindenki.
Édes zsákmány asszony szive
Tárva áll az mindenkinek,
Nem tartja azt szentnek senki,
Ne hallgass rájuk jó asszony.
Ha azt mondják, hogy meghaltam.
Hidd el nekik: alszom, alszom.

XI.

Mit tanultál kis fiacskám,
A mig olyan messze jártam?
«Megtanultam jól beszélni;
Most beszélek szépen, bátran.»

Hát te másik szép fiacskám,
Mit tanultál annyi éven?
«Én az alatt jó apácskám
Tanultam — hallgatni szépen.»

XII.

Hajdan pálma volt dalomban
Mostan futó szederinda,
Hajdan sasról énekeltem,
Most bogár szól dalaimba'.

Pálma és sas magas képek,
Nagyratörő szivek kedve;
Szederinda, parti bogár!
— Földön fekszem — fedjetek be . . ..

XIII.

«Hazajöttem, adj egy csókot»
Ez volt beköszöntő szavam.
«Jó szelindek, ne harapj meg,
Hiszen elhordom már magam.»

XIV.

Azt álmodtam, hogy te halva voltál,
Egész éjjel mindig sírtam.
Fájt a szivem ezen gondolatnál;
Azt az egyet el nem birtam,
Hogy elvesztelek örökre.

Pedig te a bálban voltál akkor,
Egész éjjel mindig jártad.
Haza mentél három fertály hatkor,
Csak a korán reggelt vártad
S volt rám gondod, mint a tökre.

XV.

Olyan messze voltam tőled,
Még sem küldtél izenetet:
Azt mondod, hogy küldtél egyet —
A rigó madártól.

Aztat kincsem meg is kaptam,
Adósod én sem maradtam,
Választ reá mingyárt adtam —
A rigó madártól.

Szeretnéd: hogy mi volt ebben?
Keresd csak fel az erdőben;

Majd meg tudod, ha felrebben, —
A rigó madártól.

XVI.

Mostan visznek az ablakom alatt
Hat fekete lóval egy halottat.
Valjon mit véthetett,
Hogy még csak ki sem kiséri senki? . . .
Ugy kell neki
Ha meghalt; — miért született?

Azt beszélik, hogy megölte magát,
Szerelmes volt, nem türhette baját.
Nagyon szenvedhetett,
Hogy magát ily korán végezte ki.
Ugy kell neki
Ha meghalt; — miért szeretett?

XVII.

Rongyos a mentéd: —
Befoldom: légyen jó.

Sebes a vállad: —
Bekötöm, gyógyuljon.

Éhes vagy, fáradt vagy: —
Pihenj meg, lakjál jól;

De ha a szived fáj: —
Nem bánom, hadd fájjon.

XVIII.

A tudósok, a tudósok
Milyen szépen kiszámiták,
Hogy milyen nehéz a földgömb?
De hogy egy kigondolt kis szó,
A mi itt a sziven fekszik,
Mennyivel nehezebb annál,
Azt nem tudják kiszámítni.

VIII.

HUMOROS KÖLTEMÉNYEK, FURCSASÁGOK, TRÉFÁK, ÖTLETEK

Zewrdewgh Gyewrgyh epigrammái.

I. *A vadászra.*

Áz fáz ritka vadász, ha talál tán ritka vad álltán,
Nyúlért nyúl ha ezüst, itt szalad a falat, üsd!

(Ezt könnyü volna nem érteni, ha utólagosan meg nem fejtetnék, miszerint itt olyan vadászról van szó, ki maga vadat nem tud lőni, hanem úgy veszi pénzen a boltban.)

II. *A tudósra.*

Tudni: tudás; ám írni tudás más bírni tudásnál;
Tudva, megírva sokat; bírva, nem írva kevést.

(Értsd: a tudós ir, de nem bir: — kivált ha ilyen verseket ir.)

III. *A doktor sirkövére.*

Porrá lett doctor; ám doctor nem lehet a por;
Sokszor rendele port: im maga is leve por.

(Ehhez nem kell commentár.)

IV. *A papra (de nem — morgó).*

Szólván szószékről szépen szívszaggati szókkal,
Szende szakács, szórád szűnkbe a szellemi szószt (Sauce).

(Ebben az a nevezetes, hogy minden szó sz-szel kezdődik: nagyon szép!)

V. *A nagylelkű szabóra.*

Varrtál nadrágot, nem kértél érte garast sem.
Ily nagylelkű szabót Hunnia el ne felejts!

(Gyönyörű neme a háladatosságnak, mindazokat, kiknek az ember egy pár forinttal adós maradt, Hunnia kegyébe ajánlani!)

Életphilosophia.

Minthogy mostan a legjobb rend
Egymással beszélni per kend,
Tudós, avagy tudatlan szent
Ide hallgasson tehát kend.
Hogy ha már egyszer odabent
A kályhapadon ülhet kend:
Mást, a ki még meg nem pihent
Oda se is eresszen kend,
Jól megnagyságoljon mindent,
A kit nagy urnak talál kend,
Annak kiabáljon éljent,
Kitől maga is élhet kend.
Hogyha nagy ur egyet füllent
Azt igaznak esküdje kend;
Ha igazat mond a jöttment,
Az ellen tiltakozzék kend;
Ha valaki van odafent,
Annak szekerét tolja kend;
De ha alá felé menend,
Hagyja szépen gurulni kend,
Hogy légyen minden bajtól ment
Az erősebbel tartson kend,
Ha pedig megszorítják kent:
Fordítsa jobbra a köpenyt,
Igy még nagyraviheti kend.

Pirongatorium.

Kakas Márton, Kakas Márton
Most kell jönni? most november?
Ezt nevezik pontosságnak?
Ez a szavatartó ember?
Két egész hónappal később
Nézhetünk a Nagy Tükörbe
Mint igérték; már azt hittük,
Talán össze is van törve.
  Pedig a míg a világ áll,
  Nincsen szebb a pontosságnál.

Megkövetem, a biz igy van.
Elmaradtam, sok bajom volt.
A rossz utak, a fagyos tél.
A critica is meggyomrolt.
Grippe bántott, attentátok
Intéztettek életemre,
Ilyen módon tréfálózni
Az ördögnek volna kedve,
  Bár az egész igazán áll,
  Hogy nincs szebb a pontosságnál.

Nincs is szebb a pontosságnál,
Én is mindig azt beszélem.
Régen mondom fűnek fának
Mindenütt uton utfélen.
Elismerem, meg is várom
Hogy pontosnak lenni virtus,
Hogy a legszebb tudomány a
Számadás és logarithmus.
  És hogy a mig a világ áll,
  Nincsen szebb a pontosságnál.

Az ügyvéd ur is azt mondja,
Pipájából füstöt fujva,
Acták retardatumai
Halmazába fülig bujva,
A mik évről évre késnek
S várnak a szabadulásra,
Pörös félnek bő alkalmat
Adván a zúgolódásra:
  Hogy a mig ez a világ áll
  Nincsen szebb a pontosságnál.

Kereskedő jelszavául
Irta ezt fel ajtajára,
Mig a rábizott vagyonnak
Lassankint végére jára.
Terminuskor hitelezők
Üthetik a nyomát bottal,
Ott vannak a jegyzőkönyvek
Égnek fordult állapottal,
  De azért, mig a világ áll
  Nincsen szebb a pontosságnál.

Szabó mester karácsonyra
Igérte a téli mentéd,
Jól járnál, ha nyár felében
Pünkösd tájon felvehetnéd.
Három napig a gallérja
Három hétig a hátúlja,
Egy egy hónap, mig elkészül
A jobb újja és balújja,
De ám a mig a világ áll
Nincsen szebb a pontosságnál.

A vőlegény azt beszéli
Mikor házasodni készül,
Hogy dominiumot kapott
Nagyapjától osztályrészül.
A menyasszony hozományát
Elszámlálni alig birja;
Pedig annak van egy frakkja,
Ennek meg egy krinolinja;
Hanem azért, mig világ áll
Nincsen szebb a pontosságnál.

Még a csillagrend sem pontos.
Az is csupa hokuspókus;
Hiába számitotta ki
Tavaly is az astromókus,
Hogy jön az üstökös csillag
Az sem jött el; pedig nyárra,
Ez előtt félesztendővel
Voltunk rá prænumerálva.
Mondhatjuk, mig a világ áll
Nincsen szebb a pontosságnál.

Pedig tens nemes publicum,
Olyan régen szoktatnak már:
Fagyott repcze, hamis asszony,
Hazug tavasz, elkésett nyár,
Időjóslat, szinjátékrend,
Rosz adósok, gőzös járás
Hogy a pontosságbani hit —
Csak babona, s lélekvárás.
Azért kérlek igen szépen,
Tőlünk ne vedd ezt rossz néven.

Prolog.

(Az Üstökös czimrajzáról.)

Érdemes publicum! Itt van az üstökös,
Odafenn a rajza.
Ez a czifraság itt minthogy lesz örökös,
Megfejtvén értelmét, essünk által rajta.

Az első betűben láthatunk két férfit,
Szeges buzogánynyal kik tudniillik a
Lábuk alá gázolt könyvet agyoncséplik:
Az ott — a kritika.

A második betű tűzokádó sárkány,
Satyra a neve, félnek tőle nagyon.
Keresve keresi, mindenfelé járván,
A kit megharapjon.

A harmadik betű symbolumos képe
Képviseli nálunk a viczczet és bonmot-t,
A sok barbar csillag-kép között az égbe
Ez is elfér kommót.

Negyedik égi jegy, sokak által ismert:
A tudósok szerint a belseje ó bor.

Örömest vizsgálják a poéták is, mert
Ez a legjobb húmor.

Az ötödik betűt puskával kezében
Nézhetnők vadásznak;
Az is ő és nem más, lövöldözvén szépen
Hol «bakot», hol «kacsát» : neve újdondászat.

Az előtte járó csudát nézi vadnak:
Krinolin az alja,
Paméla, napernyő a kettős pont rajta;
Ezen szörnyeteget nevezik divatnak.

Végső hieroglyph versirók jelképe:
Orrából, szájából ömlik a viz bőven;
A szegény poéta áldás némikép e
Száraz esztendőben.

Feje üstökösnek tarajos képével
Hasonlatos ama jó kedvü madárhoz,
Mely soha sem álmos
S jó reggelt kiabál ablak alatt éjjel.

Mert az üstökösök az égi kakasok,
Mikor kell, bejárván az ég boltozatját.
A sok csillagjércze azért tojja a sok
Hulló csillagocskát.

Érdemes publikum, megismertük egymást,
Elejétől végig megértvén a dolgot.
Adjon Isten erőt, egészséget folyvást,
— Többi a te dolgod.

A baraczkkérdés.

(Opera három felvonásban,)

I. FELVONÁS.

(Pompás terem a majomkenyérfa alatt, két oldalt feltört kokuszdiók trophæumai.)

I. jelenet. Don Talpascos, don Almarágja, don Rimário.

Don Almarágja. Kegyelmes és hatalmas négykezű úr,
Minden makik közt legnagyobb maki,
Tartsd fényes arczodat felém.
Don Talpascos. Ne is beszélj,
Érzem szagodról, hogy orángutáng vagy.

Don Almarágja. Büszkén bevallom: ime az vagyok.
Az én uram orángutángiának
Kendermagokkal választott ura,
Küld engemet hozzád követ gyanánt. —
Minő dolog: a jámbor csimpajoknak
Ki ette le a fáról a baraczkját?
Don Talpascos. Ki ette le? ördög bujjék belétek!
Hát látok én a majmoknak hasába?
Hát tartom én a szájukon kezem?
Baraczknak a szokása az, ha hogy
Megrágatik, többé nem lesz baraczk.
Lódulj pokolba, vagy ha megharagszom,
Adok baraczkot a fejedre mingyárt.
Don Almarágja. Ne tedd azt, oh hatalmas nagy maki,
A népjog ellen vétenél vele.
Az én bőröm mind talpig sérthetetlen;
Hogy engemet bánts, nem tanácsolom,
Egész orangutangság rád rohanna.
Éretlen alma- s zöld dióval el-
Borítva városod, és népeid
Fülét, farkát bizonynyal elharapná.
Don Talpascos. No hát mi kell? beszélj, ha van füled,
Mi a bajod neked a csimpajokkal?
Don Almarágja. Nekem nincsen, de van nekik veled,
Leettétek mind a baraczkjukat,
Éretten és félig éretlenül.
Don Talpascos. Ki látta piszkos, hogy mi ettük azt le?
Tán más majomnak nincsen négy keze,
Csak az enyimnek? hol van a tanu?
Don Almarágja. Itt áll mögöttem, köp'nyegembe bujv' el,
Reszket, mivel pofoncsapást remél.
Don Talpascos. Reszket? Hogy mer reszketni én előttem?
Hát mit tudsz ellenünk te vadkutya?
Don Rimário. Kegyelmes úr, bizony ti voltatok,
A kik megettétek baraczkjaink.
Meglestelek én egy bokor mögül,
A hol épen dolgom volt egy kicsit.
Ha nem hiszed, gyere oda velem,
Ott látszik most is lábatok nyoma.
Don Talpascos. Ejnye te szemtelen spion, hát még rám
Mertél te leskelődni, kupczihér!
És most szemembe még ki is csúfolsz,
Lábnak nevezve hátulsó kezem?
Fogjátok el s vágjátok kétfelé.
Don Almarágja. Kegyelmes úr, ne tedd azt ő vele,
Csimpajhon a mi oltalmunk alatt áll.
Ha bántod őt, velünk gyül meg bajod,
Bocsásd szegényt, látod hat gyermeke

Van otthon és kegyetlen hitvese
Kivájná a szemét, ha tudta nélkül
Meghalna testamentomatlan.
DON TALPASCOS. Jól van, nem kivánom megölni őt,
De a mit már kimondtam, mondva van,
Kettőbe vágni megparancsolám,
Azért vágassék hosszú farka el.
A többi hadd szaladjon, merre tud.
(Tableaux díszmenettel; gyászzene, török hangszerekkel; dobpörgés és sivalkodás; a csimpáj követ farka ünnepélyesen elvágatik; fájdalmas finále.)
DON TALPASCOS. És most eredj haza és mondjad el
Uradnak, hogy nem tréfa a dolog,
Azért van négyesével a kezem,
Hogy a mit érek, elvehessem azt.
DON ALMARÁGJA. Ha futni kell, majd láb lesz mind a négy.
DON TALPASCOS. Ejnye te pernehajder, csúfolódó,
Hát nem tudod te, hogy én ki vagyok?
Dobjátok át most mingyárt a sövényen,
Hasítsatok jól egyet a fülébe,
Ott a kapu (megrugja) nesze a passusod.
DON ALMARÁGJA (visszafordul, fogcsikorgatva).
Meglátjátok: ebből még nagy dolog lesz.

II. FELVONÁS.

(Csatatér. Csimpajok, makik és orangutángok harczolnak, vadkörték hullanak a seregek fejére; harczi zene és tableaux.)

CSIMPAJOK. Üsd, vágd, harapd, kapard ki a szemét,
Kergesd, ha fut; szaladj meg, hogy ha kerget!
MAKIK. Ne félj maki, miénk a győzelem,
Már elfogyott az ellen lőszere.
ORÁNGUTÁNGOK. Előre bajnokok: minden vitéz
Egy burgonyát kap sülve; — hogyha lesz.
(Irtózatos csata keletkezik, melyet nem lehet leirni; a zene és melódia kimegy minden lehető tactusból és harmoniából, a mi nagyon szép; a futó makik végre felgyujtják az erdőt, nagyszerű jelenet. Fut, a ki futhat, a szinpad lángba borul. Görög tűz, bengáliai fény. Változás.)

II. jelenet. Don Almarágja és don Harapdió.

DON ALMARÁGJA. Hosszú kezü orangutáng vezér,
Az ellenséget tönkre vertük im,
Elhullott százezer; nem számítom
Az elhullott fülek és farkakat,
Nem lábak és kezek tört csontjait.

A míg közülünk egy esett csak el,
Az is de felkelt és most kuty' baja.
(Változás. Don Talpascos udvara.)

III. jelenet. Don Talpascos és don Salmaséna.

Don Salmaséna. Oh nagy maki, miénk a győzelem,
Az ellenség egy lábig elveszett,
Hirt mondani se' ment el egy is abból,
Az égbe hánytuk őket egytül egyig,
Ugy felhajítánk, hogy a földre nem
Esett le többet egy is: ott maradt;
Nekünk meg a hajunk se görbüle.

III. FELVONÁS.

I. jelenet. Donna Pávianna és harczosok.

Donna Pávianna. Oh szörnyű nap, még meddig tart e harcz?
Meddig omoljon még a jó majom vér,
Dézsával és akóval szörnyűkép?
S miért? nem érdemes beszélni róla.
Néhány rongyos kajszin baraczk miatt,
Nem is belle ambroise vala pedig,
Hanem csak hitvány kótybaraczk,
A mit meszelylyel mérnek a piarczon,
Egy árva polturáért itcze számra.
Megálljatok, halljátok emberek!
Vagy mit beszélek, oh ti hősi majmok!
Én ettem im meg csimpajok baraczkját.
Rossz volt, miként a vesztés. Álljatok meg,
Hagyjátok abb' a harczot. Engemet
Szaggassatok szét inkább portiókra,
— De annyit mondok, hogy pofon ütöm
Ki nyúl felém. — A megzabált baraczk
Magját ágyamba egyig eldugám,
Ott lelhetők a szalmazsák alatt.
(E nemeslelkü felfedezésre a harczoló felek kibékülnek egymással, örülvén kölcsönösen, hogy abba hagyhatják szép szerével a czivakodást, s a baraczkmagok előhozatnak.)
Don Almarágja. Nem addig ám az. Még egy hátra van.
Megcsalni minket könnyen nem lehet.
Az itt a kérdés: e baraczkmagok
Ugyanazon baraczknak magjai,
Miket ti csimpajoktúl elvevétek?
Édes magu baraczk volt, úgy tudom,

Tehát töressék egyenként fel ez,
Kóstolni meg kell sorba mind szemenkint:
Ha édes-e? nincs-e benne ravaszság?

(Baraczkmagok egyenkint feltöretnek: magtörő zene, a magokat mind megeszik választott birák.)

DON ALMARÁGJA. Bölcsen tehát mindent elrendezénk,
Mind kölcsönös elégülésre szépen.
Husát baraczknak ették a makik,
Nekünk jutott az édes mag belőle,
A csimpajok a héját megnyerék
És visszakapják győzedelmesen
Derék követjük elvágott nyelét,
Mit elvihetnek nagy öröm között.

(Donna Pávianna és Don Harapdió egymásnak kezet nyujtanak, fehérbe öltözött majmocskák virágos kosárkákból alma és körte hajat szórnak a boldog pár útjára; menyegzői finale, általános bukfenczhányással és korcsolyatánczczal.)

Az egyetlen ápoló.

Végkép el voltam hagyatva!
Atyámfia, jó barátom!
Szeretőm és régi szolgám:
Mind elhidegült irántam.

Magam voltam, magam laktam,
Még sem jártak látogatni,
Pedig ott benn olyan szépen
Lehetett volna mulatni.

Csak egy ember volt hű hozzám.
Reggel, délben, este eljött,
Megitatott, ha szomjaztam.
Barátságunk ekép fejlett.

Karon fogott, ha sétáltam,
Úgy ügyelt rám, úgy segéljen,
Mint a két szeme fényére;
Azt mondom, hogy soká éljen.

De kivált a szabad légtül
Igen jól meg tudott óvni,
Mit e derék hű embernek
Nagy érdemül kell felróvni.

Az Isten is áldja őt meg,
A mért értem annyit lábolt.
— Nevére nem emlékezem:
Azt tudom, hogy porkoláb volt.

Árva fiú keservei.

(1858. decz. 20-án.)

Ad notam: «Soha sem vétettem Székes-Fehérvárnak
Mégis bejutottam lovas katonának.»

Kenyeremnek javát immáron megettem,
Harmincz és egynehány év maradt megettem.
Kopaszul a tarkóm, szürkül a szakállam,
A honestas lassan beköszöntget nálam;
Ilyenkor a honor elkelne már szépen,
Meg is érdemelném, tudom én azt régen,
Vártam is rá régen, hogy majd mostan — hm, hm.
Engemet is — hm, hm — tán csak mégis — hm, hm.
Pedig nem vétettem a nagy Intrikusnak,
Még sem jutottam be akademikusnak.

Pedig de kivántam, az Isten is látja:
Miként menyegzőjét a szerelmes mátka.
Boldogított volna egész életemre,
Ha egyszer megkapom, soha nem vetem le:
Hordozom magammal, vele alszom éjjel.
Csak a halál karja szakít minket széjjel.
Mindig csak a felől ábrándoztam, hm, hm,
Hogy legalább — hm, hm — levelező — hm, hm.
Soha sem vétettem a nagy Intrikusnak,
Még sem jutottam be akademikusnak.

Pedig tudom jól, hogy érdemem is van rá,
Vidéki levelet két izben irtam már;
Viseltem okulárt, könyvek között háltam,
Magyar Muzeumra is prænumeráltam.
S a hányszor az úri-utczán végig mentem,
A Trattner-ház előtt kalapot emeltem.
Úgy tiszteltem, mintha magam is ott hm, hm.
Kis gyülésen hm, hm, nagy gyülésen hm, hm.
Soha sem vétettem a nagy Intrikusnak,
Még sem jutottam be akademikusnak.

Oh pedig be híven megszolgálnék érte,
Soha hívebb kebel e rangot nem kérte;
Minden felolvasást ott hallgatnék végig;
Nem érteném bár, de magasztalnám égig.
Semmi ujítással nem orczátlankodnám,
Szavazatom mindig a többséghez adnám.
Keresni kellene az ily embert hm, hm.

A ki olyan — hm, hm — mint a milyen — hm, hm.
Soha sem vétettem a nagy Intrikusnak,
Még sem jutottam be akademikusnak.

Pedig hát az nékik mibe került vóna?
Az a kandidálás? az a kis diploma?
Az az egy karosszék — akárhol a falnál,
Az a két arasznyi hely a zöld asztalnál?
Egy kis kalamáris, egy tubákos pikszis,
Aztán rámondhatták volna: «fiat piscis!»
De nem zúgolódom, nem hánykódom — hm, hm,
Mert még utóbb hm, hm — megharagu . . . hm, hm.
Majd kedvében járok a nagy Intrikusnak,
Tán csak becsuszszanok akademikusnak.

Russico és Turcalotte.

(Mutatvány egy készülőben lévő vígjátékból.)

Russico (halkan koczogtat a szerály ajtaján). Kisasszony! szabad?

Turcalotte (felijedve). Ki az?

Russico. Én vagyok. Önnek régi imádója: Russico.

Turcalotte. Nem megmondtam önnek már százszor, hogy nem megyek önhöz nőül!

Russico. Hallottam igenis, de nem hittem el. Parancsolhat-e valaki az elolthatlan szerelemnek?

Turcalotte. Hát mit akar?

Russico. Egy szót négy szem közt.

Turcalotte. Nem lehet, pongyolában vagyok, elfogadásra készületlen.

Russico. Tudom, épen azért jöttem most: annál érdekesebb a találkozás.

Turcalotte. Nem lehet ilyen sötétben. Sötétben minden ember fekete.

Russico. 'Sz épen az a neutrális szín, például a fekete tenger.

Turcalotte. No csak mondja el a kulcslyukon keresztül, mit akar?

Russico. Nem lehet: olyan nagy dolgot akarok mondani, hogy nem fér be a kulcslyukon. Nyissa ki kérem. Kár volna ezért a magas kapuért, ha be kellene törnöm.

Turcalotte. Nini! Még fenyegetőzik? Nem tudja, hogy itt van nálam Omér basa, meg lord Humhum?

Russico. Hah, vágytársaim önnél! De már be kell rontanom, hogy azokat kihányjam az ablakon (az ajtó recsegni kezd).

Turcalotte. Megálljon! Ez itt salva guardia! nekem itt a szabadságlevelem, öt tanutól aláirva, a hol garantirozva van hajadoni állapotom.

RUSSICO (neki veti a vállát az ajtónak). De iszen beszélhetnek majd azután.

TURCALOTTE (kikiált az ablakon). Héj cselédek, odaliszkák! Szervianka! Romaniszka! Bosnyicza! Hellena! szaladjatok, lökjétek ki azt az embert frissen!

RUSSICO. Ne kiabálj angyalom. Azokat már én mind capacitáltam. (Bezuhan ajtóstul együtt).

TURCALOTTE. Jaj csak addig várjon, míg összehúzok valamit magamon (fenn) egy kaftánt, (félre) vagy egy hadsereget.

RUSSICO. Világért sem; így vagy te legszebb (epedve közeledik).

TURCALOTTE. Ne jőjjön közel! gombostű van nálam: megszúrom.

RUSSICO. Nem bánom én a gombostűt, csak a dárda-nyeleket a kezembe kaphassam.

TURCALOTTE. Héj! segítség! Európa mámi!

RUSSICO. Ne bántsa szegény tensasszonyt; épen most köppölyözik, nem jöhet ide.

TURCALOTTE (küzdve). Héj! lord Humhum!

RUSSICO. Ne költse fel szegényt, nem hallja, milyen édesdeden horkol?

TURCALOTTE. Én protestálok!

RUSSICO. Azt szabad. Hanem elébb majd a kezeidet szépen megfogom kincsem, hogy ne karmolhass, így ni.

TURCALOTTE. Én sikoltok!

RUSSICO. De 'isz azt nem hallja senki, mert nagy szél fúj.

TURCALOTTE (elájul s maga a divánra esik, a kaimes-papirok pedig nem tudni hova?)

RUSSICO (miután diadalmaskodott, ráér versekben beszélni).

Szép kedvesem, enyim vagy! végre birlak!
Lármázhat most már minden angol hirlap.
Itt ülünk már most ketten a divánon,
Engem szeress, csupán csak azt kivánom.
Ne félj tőlem, szemem hogy így forog,
Azért én lészek hű protectorod.
Hű férjednek igénye oly keves:
Nem kell neki, csak bosporos-leves;
Sőt a mire más férj irtózva gondol,
Hogy szarvakat ne kapjon az asszonytól:
Oh abban is kivétel lesz szivem:
Az aranyszarvat átveszem hiven.
És most nincs hátra más, mint az ni:
A Pester Lloyd «Nyilt Terébe» igtatni:
«Herr Russico und Fräulein Turcalotte,
Empfehlen sich als glückliche Verlobte.»

Diadal.

Vége már a francziának!
Fennuralma törve lett:
Nem lesz egyedúr ezentúl
Az egész világ felett.
Nem diktál Párisból többé
Kalapmintát, koafffürt,
Nem zsüpónt és türlütütüt,
Nem volánt és garnitürt.
Drezda, Lipcse, Norimberga,
München, Gotha és Berlin,
Elveté a frank divatot
— Leveté a krinolint!

A mért annyi éven által
Annyi tinta elfolyott,
A mi a férjeknek annyi
Hadiadót okozott,
Ez a bástya, ez a körsáncz,
Ez a selyem fellegvár,
Melynek semmi stratagema,
Bomba és élcz meg nem árt.
Melyet hiába mókázott
Ujságiró és gamin, —
Összeomlott utoljára:
Nincsen többé krinolin!

Összeomlott, kapitulált,
A várőrség feladta,
A szuverén divat ellen
Fellázadván alatta,
Leeresztés maga körül
A felvonó hidakat,

S áll előttünk vértezetlen
A meghódolt dámahad.
Máli, Netti, Fánni, Hánni,
Milcsi, Lotti, Károlin,
Felmondott a frank divatnak,
Leveté a krinolint!

Győzedelem! hurrah! hurrah!
Szabadok vagyunk megint;
A dámák szoknyái miatt
Nem szorulunk többé kint.
Nem tolnak le már eztán a
Trottoárról a sárba.
Nem verik az ember lábát
Kékre, zöldre a bálba',
Oh ez nagyobb győzedelem
Mint milyet adott Collin;
Három évi ostrom után
Meghódolt a krinolin.

Ámde én még félek holmi
Ellenforradalomtól,
A megbukott divat helyett
Ki jön? mi jön? mi pótol?
Hátha megint visszakerül?
Még halálra kerestet,
Kezdem már egy kicsit bánni
Hogy irtam ezt a verset.
Mert tudom a ‚Pohár vizből‘
Megtanított rá Bolin-
brók, hogy mit tesz haragjában
Egy leöntött krinolin!

Iskolai bizonyítvány.

Már azt pedig csak ne mondják,
Hogy a magyar nem jó diák;
Mert oly rövid idő alatt
Bámulatos sokat haladt
Mindennemű tudományban,
A mi csak a programmján van.
Hol publice, hol privatim,
El kell ismernünk barátim;

Hogy egyszer per istum cursum
Annyit igyekeztünk sursum,
Hogy magunknak egész bátran
Kiadhatjuk a calculust:
Hungarus baccalaureus
Mindennemű tudományban,
Eminens, eminentissimus.

Imprimis mint nyelvtanuló
Méltán megdicsérni való,
Kezén volt a grammatika
Volt is hozzá nagy praxisa,
Declinálni, conjugálni,
Prælegálni, allegálni
Olyan folyvást tud, mint a víz
Kilencz ember közt mind a tiz,
S nincsen többé olyan bibast,
Ki ne tudná a derdiedast,
Azért tehát egész bátran
Kiadhatjuk a calculust:
Hungarus baccalaureus
A nyelvészet tudományban
Eminens, eminentissimus.

Földiratot különösen
Tanulá szenvedélyesen.
Soha sem kelt annyi mappa,
Mint az idén s ötvenhatba?
Krimiában minden várost
Olyan jól ismernek már most,
S a legvénebb öregapó
Megmondja, hogy hol foly a Pó?
Hol van város? hol nincs semmi
Hol nem lehet tovább menni?
Merre mi a metropolis?
Ergo: stet hic a calculus:
Hungarus baccalaureus
A geographiából is
Eminens, eminentissimus.

Másodszor, mint nagy juristán
Fér el rajta a borostyán,
Megtanult sok új codexet,
Mindenekben jól igyekszett,
Küzdött paragraphusokkal
Győzelmesen, pedig sokkal,
Sőt a concertatióban
Volt előttünk olyan jóban,
Hogy magát a professort is
Elakasztá. Fuit fortis!
Azért tehát hitünk szerint
Kiadhatjuk a calculust:
Hungarus baccalaureus
A juridicumból megint
Eminens, eminentissimus.

Térvén nummismaticára:
E tan se ment nála kárba.
Tanult ismerni sok nummust
Mi volt régen, és mi van most?
Kisebb nagyobb, réz és ezüst,
Hogyan külön, hogyan együtt?
Mikor volt új, mikor lett ó?
Mi most az értéke netto.
Ezt is megtanulta könnyen,
Pedig nem is nézte könyvben.
Azért tehát újabban
Kiadhatjuk a calculust:
Hungarus baccalaureus
A pénz-érem-isme-tanban
Eminens, eminentissimus.

Most jön az arithmetica;
Ennek sincs előtte titka;
Kis ujjában az algebra;
Nem kellett hozzá kathedra.
Összeadást és kivonást,
Sokszorozást és elosztást,
A proportiot s törteket,
A felsőbb egyenleteket,
S a hármas aranyregulát,
Mind praxisból megtanulá.
Azért jó hiszemmel inde
Adjuk neki a calculust:
Hungarus baccalaureus
Arithmeticából szinte
Eminens, eminentissimus.

Hátra vagyon a chémia,
Ő azt is jól tudja, mi a?
Hogy kell amalgamizálni?
Dissolválni, condensálni?
Levegőt consolidálni,
Egyik ércznek mássá válni?
Hogy mi az a neutrálsó?
A száraz mennykő mire jó?
A valami hogy lesz vizzé?
S a semmiből megint izé?
Tehát elismerjük nimis
S feljegyezzük a calculust:
Hungarus baccalaureus
A chemiából imprimis
Eminens, eminentissimus.

Végre — a philosophia
Mintha neki volna irva:
Socrates, Aristoteles
Bölcsészete nem oly teljes,
Diogenes megnyugvása,
Epicur testápolása,
Plátó szép álomlátása,
Mind ennek van nála mása,

Javultak erkölcsei is:
(Non rixatur cum sociis)
Azért kimondjuk in fine
Finali: vivat domine
  Hungare sedule discipule!
  Numeris nempe omnibus
  Eminens solutissimus!

Elégia az ágyúhoz.

Nagyságos lyukas réz, puskák öregapja,
Kénkővel illatos pokoltüznek csapja.
Fordítsd felém kérlek — ne szád — de fületet,
Midőn énekelném fényes személyedet.

Mert tudniillik, hogy te nagy úr vagy szörnyen,
Kell, hogy a fejemet hizelgésen törjem.
Mivelhogy afféle poéta én vagyok,
Kiben mély tisztelőt találnak a nagyok.

Termeted oly bájos, olyan tündér fajta!
Ilyennek rajzolják a cherubimokat:
Ilyen az alakjuk, mint a te derekad,
A két kerék oldalt, — az a két szárny rajta.

Hangodnak szépsége felülmulhatatlan!
Abban minden ének és madárdal ott van.
Fölséges éneked úgy lelkesít belől!
(Kivéve: a kiket elől-utól megöl.)

Te vagy a világon most a fő tón-adó.
Parancsodnak minden ember szófogadó.
A kit te megvédesz, annak igaza van,
A kit te elitélsz, az exequálva van.

A te véleményed argumentum, mely dönt,
Rá apellál minden kétes ügy a földön
S motivumaidban, a miket felhoztál
Az elmarasztalt fél meg is nyugszik aztán.

Nagy úr, kicsiny ember előtted egyenlő,
Szelidebb golyóval te egyikre sem lősz?
Rongyot, arany ruhát, szolgát, magas embert
Te nem válogatod, mind egyformán sepred.

S a hová be akarsz menni hatalommal,
Zárt kapu betörik, sáncz omlik halomra.
Előled nem lehet sehová elbujni,
Mint nem a villámló mennykőt félrefújni.

És mit a hajdankor prófétái birtak,
A miről a bölcsek annyi könyvet irtak,
Azt a világnyelvet, mit megért mindenki,
Oh te nagy népszónok! te találtad azt ki.

Hajdan a «seregek Urának» nevével
Járultak a harczba; most ezt te vevéd fel,
Főpatronusának tart minden natio.
Fejedelmeknél vagy ultimo ratio.

Én megtettem azt, hogy éneklék felőled,
Holmi ajándékot nem kivánok tőled,
A mivel te fizetsz, én nem kapok azon;
Inkább fizesd másnak, én utalványozom.

Hamvazó szerdán.

Mea culpa, mea culpa
O mea maxima culpa. —
Itt van már hamvazó szerda:
Bohó álarczok, maszkurák
Térjetek meg, bánjatok meg. —
Eltemették Carneválta!
Kiki menjen haza szépen,
Vegyen mustárt és lábvizet,
Huzzon szépen flanellreklit,
Fizetgesse a kontóját,
Szürcsölgessen rántott levest,
S olvasson ájtatos könyvet.
Vége már a nagy galoppnak!
— A farsangnak vége van.

Mea culpa, mea culpa,
O mea maxima culpa. —
Itten van hamvazó szerda,
Ma a börze is zárva van:
Haussiersek, baissiersek,
Kialuszszák ma a mámort.
Az actiák contratáncza,
Váltók, devisek, comptantok,
Milliók s koldustarisznyák,
S más syrének és koboldok
Orgiája csendesül már:
Papirosok megpihennek.
Vége már a börzetáncznak.
— A farsangnak vége van.

Mea culpa, mea culpa
O mea maxima culpa. —
Itten van hamvazó szerda.
Ujságiró is pihen már,
Nem babéron, csak papiron,
Diplomata maszkurák
Levetik a dominókat,
Le a pánczélt és sarkantyút,
S olyan józan képet öltnek,
Mint ki vizet sem zavart;
Csörömpölő hadseregek
Megtérnek a garnizonba,
Vége már a fegyvertáncznak.
— A farsangnak vége van.

Mea culpa, mea culpa
O mea maxima culpa. —
Itten van hamvazó szerda.
Ember, térj magadba szépen.
Minden hivság ez világon.

(Nemo saltat sobrius.)
Verd ki a mámort fejedből,
És békülj ki a papoddal:
Mert az élet oly mulandó!
Ma a tiszta buza ára
Négy forint és hetven krajczár,
S holnap megint leesik
Három forint kilenczvenre! —
— A farsangnak vége van!

Valjon lesz-e háború?

Gazdaember a mezőket járja: —
Mi fő a fejében?
Száraz a föld; tán az esőt várja?
Biz elkelne szépen.
Körülnéz a láthatáron,
Talán felhőt, vagy mit vár ott?
«Hogyan áll az én vetésem?
Valjon lesz-e háború?»

Kereskedő ül a kávéházban,
Ott van most a dolga.
Maradhat a boltja.
Van ő annál sokkal jobban páczban,
Körülnézi az ujságot,
Árkeletet, vagy mit vár ott:
«Hogyan áll az én vetésem?
Valjon lesz-e háború?«

Holló, varjú, hosszú sötét rendben,
Házak tetején ül,
Rikács szava hangzik nagy rekedten
Házak tetejérül,
Szeme a ködöket nézi:
Lát-e? vagy csak szagát érzi?
«Hogyan áll a mi vetésünk?
Valjon lesz-e háború?»

Jámbor férj megy haza a kocsmábul,
Egy kicsit elkésett barátságbul,
Pedig otthon várja
Hű élete párja.
Óráját aggódva nézi,
Hangulata nem vitézi.
«Mit csinál a feleségem?
Valjon lesz-e háború?»

A la Bosco.

Messieurs et mesdames
Je vais vous faire grande production :
Én csinál productio nagy
A magasabb mágiából:
Physica és galvanismus,
Double vue, somnambulismus,
Indianer schwarze Kunste
És a grande metamorphose!
Belieben Sie place foglalni.
— Én csinál mon compliment.

Messieurs et mesdames!
Vous voilà un petit agneau!
Egy bárány: une drole de birka,
Qui ne peut, que «meee» csinálni.
Allez! marchez! — egy minuta!
Lett belőle egy nagy ágyú,
A ki csinál: drumdum bum bum!
És megteszi nagy massacre!
N'ayez pas peur! nem kell futni.
Changez! tournez! — en voilà:
— Lett belőle megint bárány.
— Én csinál mon compliment.

Messieurs et mesdames!
Da haben Sie egy virág.
Híják neki en botanique:
«Actia Credita de Linne»
(Lopvanősző, Cryptogame)
Je vais vous faire: hideg fújok
Rá: elszárad; en voilà.
Allez! marchez! nincsen néki
Egy csepp szaft se benne többet.
Most lehellek rá meleg:
Changez! tournez! en voilà!
Egy minuta, hogy kizöldül!
Lesz virág, arany gyümölcse.
— Én csinál mon compliment.

Messieurs et mesdames!
Je vais vous faire: ki mind itt van,
Ez az egész publikum,
Fele mingyárt hosszú kép lesz,
Másik fele gömbölyű.

Allez! marchez! tessék nézni:
Egy tesz sirni, más nevet,
Most minden fej elcserélem;
Changez! tournez! vous voilà!
Hosszú kép lett gömbölyű,
És a gömbölyű au contraire.
— Én csinál mon compliment.

Messieurs et mesdames!
Vous voilà une grande Stiebel.
Uno csizma! S'il vous plait.
Akarom egy lábra húzni:
Ca ne va pas: nem megy rá.
Most felhúzom kilencz lábra,
Az mind ensemble belé megy:
Még a magamé is elfér
Tizediknek, en voilà!
Mais ça fait mal pour les tyukszem.
— Én csinál mon compliment.

Messieurs et mesdames!
Én csinál legszebb pièce most:
La mystère egyptienne!
Je vais vous faire: minden ember
Álmodik sok furcsa dolgot.
Allez! marchez! egész publique
Somnambule lesz, háztetőn jár.
Örvény szélin, egy szál deszkán.
És beszél clairvoyant
Tutto franco, a mit nem lát;
Changez! tournez! c'en est fait, —
Csendes jó reggelt kivánok.
Je vous souhaite bien le bon jour.
A productio fini van.
— Én csinál mon compliment.

Græfenbergi viszhang.

Akár mit mond a rossz világ,
Vizet inni dicső dolog!
Sok mennykő részeg poéta,
Félre! most vízről dalolok.
Vizből jövök, vizet ittam:
Attul vagyok mostan józan,
Aztán meg más valamiktől,
A mik nem ide tartoznak.

Ki lesz társam e pohárhoz
Én megittam már vagy tizet: —
Igyunk vizet. . . .

Áldott orvosság az a viz!
A kiben heves vér nyargal,
Kinek szive nagyon dobog,
Lehűtheti egy itallal.
Kit régi baj salakja fojt,
Kinek fejét rossz gond fövi,
Kit bánt megujuló sebe,
Viz meggyógyítja, benövi.
Hát az Európa-fájást?
Tán ezzel nem bir? azt hiszed?
Igyunk vizet. . . .

Vizből vannak a tengerek:
S ha tengerek nem volnának,
Halnak nem volna lakni hol?
S parádézni a flottáknak.
Vizből vannak a könyek is;
Nagy uraknak módjukban van
Megförödni, mikor tetszik,
Ezen drága otkolonban.
Viz a szivárvány, a remény:
S a remény képénél mi szebb?
Igyunk vizet. . . .

Pezsgőt igyék a franczia,
Puncsot nyakalhat az ángol,
Német tölthet magába sert,
Muszka élhet olvadt lánggal,
Kik madmoazel Fortuna
Asztalánál nyujtózkodnak,
A jó ételre jó ital
Nagyon felillik azoknak; —
Nekünk ott nem terítettek;
Ránk nem számolt a szép grisette. —
Igyunk vizet. . . .

Egyért azért, mert igen jó,
Másért, mivel gazdaságos,
Aztán, hogy mit Jancsi vétett,
Azt most lebünhödje János,
Negyedszer: mert úgy sincs borunk,
A jég azt is elverte mind;
Csak vizet lát s — hitelezőt

Az ember, bár hová tekint.
Mondjuk: czudar világ biz ez!
S igyunk vizet. . . .

Rabbi Dænemark.

Ki nem hallotta volna még
Hirét a nagy Dænemarknak?
A hires Hersch Dænemarknak?
A ki felel bezárt könyvből,
Megmondja hány sor van benne?
Hány egész sor, hány negyedrész?
A ki belát a vesékbe,
S megmondja, most ki mit gondol?
A ki jósol hat hónapra;
(Tovább nem, mert már az luxus)
Kivéve ifjú szűzeknek:
Mikor fognak férjhez menni? —
— Ez a nagy Hersch Dænemark. . . .

Nem hallották volna hirét
A nagy rabbi Dænemarknak?
A hires Hersch Dænemarknak,
A ki beszélt herczegekkel,
Császárokkal, királyokkal!
Érsekekkel, püspökökkel,
Sőt a legfőbb szent atyával,
Magában a Vatikánban!
S mindeniktől hozott irást!
Melyben az vagyon megirva:
Hogy Hersch Dænemark nagy ember!
Csodaember, Wundermann!
— Ez a nagy Hersch Dænemark. . . .

Ki nem hallott volna róla,
A nagy rabbi Dænemarkról?
A hires Hersch Dænemarkról?
Kitől Napoleon császár
Legelőször tudta meg:
Hogy princzet kap nem sokára, —
Hogy Szebasztopol felét
Kapja csak meg — és kibékül,
És hogy harmincz louisdort
Tart markában ajándékul! —
A ki a porosz királynak
Egy egész Schützenbataillon
Neveit elmondta mind!

(Igaz, hogy százötven Mayer,
Detto Schultz és Müller volt közt),
Kivel még a nagy Humboldt is
(Miksics Koszmoszát ki szerzé)
Két óráig disserált; —
— Ez a nagy Hersch Dænemark. . . .

Az a hires rabbi Dænemark,
Ki a porosz miniszternek,
Mert sokalta volt az entréet
(Tiz tallér volt egy személyre)
Megjövendölé előre:
Hogy mikor nem lesz miniszter?
Ki a komáromi várban,
A generalstab előtt
(Ott voltak a Vorstandok is
Tisztelt asszonyságaikkal),
Még a háború előtt,
Előbb mint Szebasztopol jött;
Még vontcsövű ágyú sem volt,
Sem pediglen krinolin, —
Megmondá, — bátran — merészen,
Hogy ott amaz úri delnőn,
A ki úgy kaczag beszédén,
Kilencz alsószoknya van!
(Megszámlálták; annyi volt.)
— Ez a nagy Hersch Dænemark. . . .

Tehát ez a hires férfi,
A nagy rabbi Dænemark,
Megalázta volt magát
Felkeresni Kakas Mártont;
Azt a hires Kakas Mártont,
A ki ép oly virtuóz
A mindent elfeledésben,
Mint ő az emlékezésben.
Jó barátságot kötének;
Ő bemutatá nekem
— Nem magát — de engemet:
Leirt, hogy milyen vagyok;
Kivül belül csupa virtus;
Sok bennem a magnetizmus;
De a pénz nálam nem áll meg.
«Az onnan van oh nagy rabbi,
Mert hogy a pénz nincsen vasból;
Más különben mágnesemmel
Idehúznám s itt maradna.»
Ezt helyeslé rabbi Dænemark. . . .

Aztán mondá a nagy Dænemark:
Vegyek elő holmi könyvet. —
Minthogy vad-könyv kellc néki,
Mit effective nem ismer:
Odaadtam egy regényem,
S ő megmondá stante pede,
Hány sor van benn minden lapban?
Hány egész sor, hány üres?
(Féltem: még azt is kimondja:
Hogy hány üres gondolat?)
Kitalált szobámban mindent,
A mi irásféle volt;
(Még egy emléklapot is, mit
A Nationalbank ád ki.)
— Ezt tevé a nagy Hersch Dænemark! . . .

Aztán megtaníta rögtön
Sok nagy és jeles titokra,
A miket rejt a jövendő, —
A nagy rabbi Dænemark,
Arra kérve, hogy ne adjam
Titkait hamar tovább. —
«Légy nyugodt, nagy rabbi! én, —
Mint afféle ujságiró, —
Nem is tudnék, ha akarnék,
Bármit úgy elmondani,
Hogy jól meg ne toldjam; arra
Még magad sem ismersz többé.
Aztán én bohó vagyok,
A mit mondok, azt nekem
A policzáj sem hiszi.
Ez a legnagyobb szerencsém.
Légy nyugodt nagy Dænemark.

Azt mondja nagy Dænemark
Arra, hogy «mi lesz belőlünk?»
— «Hogy a kinek pénze nincsen,
Az szegény, az nem nagy úr!»
(Rejtsd magadba ezt a titkot
Olvasóm! s tovább ne add.)
«Meddig tart az örök béke?»
««Addig tart, épen csak addig,
Míg a háború ki nem tör.»»
(Ezt a dátumot felirjuk.)
«Mit csinál Napoleon most?»
««Délután öt óra lévén,
Épen most levest eszik.»»
(Ezt nagyon jó volt megtudni.)

«Mire gondol az orosz czár?»
««Arra gondol az orosz czár,
Bárcsak ebből a melegből
Ellehetne tenni télre.»»
(Egyetértünk véle mink is.)
«Lesz-e ára a buzának?»
««Mikor olcsó lesz az ember,
Akkor drága lesz a buza.»»
(Tessék már most válogatni.)
«Melyik nemzet a világon
A legmértékletesebb?»
Felelet rá: «a magyar,
Mert az elél reménységgel,
Az pedig csak vékony czuspájz.»
(Tudja mennykő! mégis hizunk.)
«Mikor fogja még a világ
A magyart is emlegetni?»
««Majd a mikor az a czink-ló,
Mit a honatyák emeltek
A lovarda homlokán,
Elkezd vezérczikket irni.»»
(Arra pedig várhatunk.)
«Mi változás lesz a honban
Közel három hó alatt?»
««Lesz igen nagy változás,
Közel három hónap mulva,
Mit megérez minden ember,
Legyen kicsiny, vagy legyen nagy.
Az, hogy három hónap mulva
Fűteni kell mindenütt.»»

Ilyen szörnyű jóslatokra
Oktatott meg engemet,
Egy szép délutáni órán,
A nagy hirü rabbi Hersch
A wundermann Dænemark,
Az egyetlen nagy Hersch Dænemark.

A dinnyeverseny.

Hajdan tarfejeket szeldeltek harczos apáink,
Most mink dinnyéket kaszabolni ragadjuk a — bicskát.
Vágni ez is jó tán? vérbéle van ennek is egyszer!
És a pusztitás ebben háromszoros édes!
Boldog a hon, melynek dinnyéje van ennyi halommal;
Cantaloup és ananász, görög és más nemzeti dinnyék.
Magjaikat külföld termé, de gyümölcse magyar lett,

És magyar ínyeknek szolgál kedves csemegéül.
Üdv neked óh dinnyész! föld első vegytani bölcse,
A ki a zord trágyát finom illatszerre varázslod.
Őrizzen meg az ég a ragyától és a vakandtól,
Nyári esőzéstől, zivatartól, földi kukacztól;
S szent Lőrincz védnök legyen hozzád hosszú kegyelmü.

A pesti zsinagóga.

Egyszerre kezdénk építtetni
Egy templomot, ők is, mi is.
Az övéké rég készen áll már,
Mienknek még teteje nincs.
Hogyan maradhatánk mi így el?
Ok arra lehet nagyon sok:
Azt a hitelezők építék,
Emezt pedig az adósok.

Signor Horazio.

Signor Horazio nagy férfiu:
Ki szabadelvüségre nem hiú;
Ki éltében egy eszméért küzde,
És azt magának jelszavául tüzte:
«Miként egy rendes status főjava
Az izgazgatás borsa és sava,
Az hogy mindenki kapjon sok botot.
Nem tekintve semmi állapotot.
Bot egyiránt kicsinynek és nagyoknak,
Grófnak, parasztnak és ujságiróknak,
Ez tartja fel a statust egyedül.
A nélkül minden rögtön összedül.
Nem rég e nagy signor Horazio,
Kinek barátja volt Pancrazio,
Egy szép verőfényes délelőtt
A szent Vincenzió templom előtt,
Signor Pancrazioval összejön:
Pörölnek, mindakettő tüzbe jön,
Összeszalad az egész promenád.
Pancrazionál volt egy spanyolnád;
Signor Horazio aztán kapott
Bótot hátára, igen sok botot.
Azt talán még is nem kivánta meg,
Hogy elvei ily nagyon győzzenek.
De vigasztalhatá vele magát,
Hogy lám Pancrazio elvbarát.

Tél közepén.

1860.

Tél közepén de meleg van!
Hogyne volna olyan meleg?
Mikor más nap süt az égen,
Nem a régi kopott, rozsdás,
Az a sápadt, életúnt nap;
Hanem új nap, mely most kezdi,
Tele tűzzel, verőfénynyel,
Derék, felvilágosult nap,
Nyájas és leereszkedő.
Ellensége a sötétnek,
És a fagynak és mindennek,
A minek sötét s hideg kell.

Tél közepén de meleg van!
Hogy ne volna olyan meleg?
Mikor a jámbor emberek
Egész áldott világszerte
Úgy fűtenek egymás alá.
Hogy valjon mivel fűtenek?
Arról én már nem beszélek;
Mert az politika volna:
A politikáról pedig
Nekem szólanom nem illik;
Mert az nincs a programmomban,
Azért annak hagyjunk békét.

Tél közepén de meleg van!
Hogyne volna olyan meleg?
Mikor még a csillagok is
Mosolyognak! (Értem őket,
A kik itt az édes földön
Bájos nők szemében égnek.)
Oh e csillagok sugára
Sokkal szebben ég ez évben! —
Óvja Isten e dicső fényt,
Ezt a földi csillag-égést,
Hogy ezt soha bánat könyje
— E gonosz víz — el ne oltsa.

Tél közepén de meleg van!
Hogyne volna olyan meleg?
Mikor úgy szeretjük egymást
(No — nem egymás feleségét;
Hanem minden derék embert.)
S arról megint nem tehetünk,
Hogyha minden magyar ember
— Eo ipso — derék ember.
S hát ennyi millió szívnek
Egy közösen összeérzett
Szeretetben dobbanása
Hogyne adna meleget ki?

Őseinkhez.

Jó őseink, Álmos, Kund, Tuhutum,
De már én tovább meg nem állhatom,
Hogy meg ne kérdezzem kegyelmetek:
Ázsiából ide mért jöttetek?
Miért kellett ottan felmondani?
Mit véthetett hazánk, a hajdani?

A sáska lepte tán meg a hazát,
S az mindent, a mi zöld volt, lekaszált?
Viz önte ki? vagy a futóhomok?
Nagy krinolint hordtak az asszonyok,
Attul nem fértetek az ősi honban,
S elhagytátok, hogy azt se tudni: hol van?

Miért hagytátok el! Tán ottan is,
Volt már jebúzeus, a kis hamis?
Váltók, uzsorák, prolongátió,
Restánczia és ekzekuczió
A hypothékát már úgy benőtte,
Hogy érdemes volt megszökni tőle?

A külső szomszéd volt goromba tán,
A sok harczháborút megunatá?
Mongol, tatár, bolgár és pecsenyég
Elszedte tőletek a pecsenyét?
Azt mondtátok: nohát legyen tied!
S pihenni jöttetek — épen ide?

Vagy tán Chinával gyült meg a baj ott.
A sok bölcs mandarin ott sem hagyott
Békét? ruhádat, ősi nyelvedet
Kivánta, hogy kedvéért leveted?
Igérte, hogy czivilizálni fog?
Arra aztán mind elfutottatok?

A chinai Presse s a pekkingi
Algemeine-Zeitung (eb az ingi!)
Addig kunírozott, szekírozott,
Mig a flegmából végkép kihozott?
S nehogy rájok előfizetni kelljen,
Inkább eljöttetek valamennyen?

.... Azt mondja erre az ős hagyomány,
A melynek eddig indulánk nyomán,
Hogy nem biz az, hanem Emős anyánk
Álmodta egyszer, mikor? hajdanán:
Hogy nékünk épen itt lesz jó helyünk,
S arra mingyárt azt mondtuk, hogy «gyerünk».

Már hiszen itt vagyunk, hál Istennek!
Napjaink szép örömek közt mennek.
De én csak a mondó vagyok «ős mámi»,
Hogyha méltóztatott álmot látni,
Az még magában nem volt nagy hiba;
— De — tette volna inkább lutriba!

Megintés.

Debreczenben élt hajdan egy tanár
Tudós, derék, okos férfi,
A kihez tudós vitatkozásban
Hozzá nem lehetett férni.
Tenger alatt, föld sötét gyomrában,
Csillagos éjben és odább
Személy szerint ismert, mutogatott
Minden állatot és csodát.
Tudott mindent, a mi történt
Noétól Periclesig;
Csak arról nem tudott semmit,
Hogy házánál mi esik?

Ezen derék tudós férfiunak
Volt egy fia, épen olyan
Kitünő a korhelységben, miként
Atyja a tudományokban.
Iskolakerülő és csavargó,
Ruharéz, pákosztos, betyár,
A tiszteletes tanárné asszony
Alig győzött foltozni rá.
De a tudós nem törődött
Egy cseppet is felőle.
Nem studium a rossz kölyök,
Nem tanulhat belőle.

Egyszer épen a rossz ficzkó megint
Betört valami ablakot;
A tanár nem vette észre, pedig
Épen az ő ablaka volt.
A lapda tintájába esett
Az hitte, meteor talán;
Aztán letörlé a tintapettyet,
Mely szétfecscsent az asztalán.
Ezen egész incidensből
Csupán annyit gondola,
Hogy az ilyen hajításnak
A neve: parabola.

De beront a tiszteletes asszony
S elkezd lamentálni szörnyen,
Hogy azt a sok rakonczátlanságot
Mint lehet venni oly könnyen?
«Kend nem gondol semmit a fiával,
Milyen kárt csinált megint, né!
Ideje volna már egyszer kendtől,
Hogy a rossz fiút megintné.»
A tanár botot vett, kiment
S egyet olyat ütött rá:
Hogy a fiú menten elnyúlt
S lelkét rögtön kiadá.

Most már szelidebb időket élünk;
Nem intenek hasábfával,
Ha épen a szép tiszta papirost
Úgy izéljük be tintával,
Hogy a tintamicsodák és pettyek
Talán haragot költenek:
Szelid czivilizált szokás szerint
Most csak irásban intenek.
De azért most is megesik,
Hogy az ember rá elesik.
Azért tehát, drága kincs!
Professor úr, meg ne ints!

Reményihez.

Kedves drága barátom Reményi,
Kinek bár elismervék erényi,
Még is meghiusultak reményi,
Mivel a tens közönség merényi
Miatt megromlának nyereményi;
Mert azt sok ember fel nem éri,
Hogy a tapson kívül kell kenyér is.

Alólírt mindazáltal reményli,
Ujra fölléptét ismét megérni,
S aztán még sokáig: «remain-y!» *

KÖSZÖNTŐ VERSEZET
eő Nagyságához
a szélesen kiterjedt familiájú
VASSÁRNAPY UJSÁGH úrhoz,
több tekintetes nemes vármegyék szivesen látott vendégéhez,
10000 főbül álló prænumeransi banderium fővezéréhez,
az egész világon történt minden ujságnak rendes és örökös urához,
a hirlap-bélyegrend nagy-kereszteséhez,
az olvasó közönség belső titkos tanácsosához,
ÁRVA VERSÍRÓK GYÁMOLÓJÁHOZ,
én Mæcenásomhoz,
és legkegyelmesebb uramhoz,
a midőn
DItső szV̈Letés napJának hatoDIK éVforDVLóJát
V̈LLné VaLa VéLV̈nk e VIszontaXágos éVben.

Jobbágyi tisztelettel
az alábbirott.

Most hat esztendeje, midőn Aurora —
Vagy miről beszélek? Midőn korrektura
Alá legelőször kefelevonatban
Elém terjesztének, azt mondván, hogy «itt van»:

Kicsiny voltál akkor, kicsike és czirmos,
Hangod sem volt akkor olyan ékes, mint most.
Én tanítgatálak akkor járni téged;
Hogy ha megbotlottál, meg is szidtak érte.

Albert táti, meg a Guszti keresztpapa
Jobban nem szeretett tégedet kis baba;
Mint a Marczi bácsi, ki meséket mondott,
Számodra képeket s más játékot hordott.

Hogy kis diák lettél, nagy nebulo voltál,
Kicsinyben mult sokszor, hogy meg nem lakoltál.
Holmi csin miatt már készen voltam egyszer,
Hogy magamra vegyem helyetted a carcert.

* Remain-y: «maradj itt!» angolul.

Hogy megházasodtál, én voltam násznagyod:
Poli de Tikay volt szép menyasszonyod,
Kivel élsz e napig boldog házasságba';
Bár még magzatokkal nincsen is megáldva.

Voltam harczaidon, támadó riválok,
Viszhangok, néplapok s más egyéb Mihályok
Országod határán beütének bárhol,
Ám néped hű maradt, soha el nem pártolt.

Keresztül ment rajtad sok nagy nehéz krizis,
Holmi áremelés, sőt még az új pénz is;
Nem ölt meg végtére ama csinos ordó,
A mitől fejenkint jár egy krajczár portó.

Voltál és maradtál, a minek születtél,
Derék, bátor vitéz, a ki csak egyet fél:
Mint oroszlán csupán a kakas szavától,
Akként te is csupán a — vörös krétától.

Kivánom: az Isten sokáig éltessen,
Adózó népedből senki el ne essen!
Ne érjen tüzveszély, megintés, tilalom,
Soha se apadjon a kézirathalom!

Adjon Isten neked hires férfiakat:
A kedvedért egy kis harcz is mindig akad;
Mert ha a világban künn — van polemia,
A lapoknak vagyon jó dolguk e miatt.

Mutass szép képeket — s ne légy képmutató.
Legyen bölcs beszéded, de még sem untató.
Légy mindig potior, és népszerü méges.
Mondd az igazságot — s szádat meg ne égesd.

Hirdesd a magyarnak méltó virtusait;
A hősök jó hirét senki se bántsa itt.
A mi hibája van, csínján tudasd véle,
Hogy csak ő értse meg, és senki egyéb ne.

Légy a magyar nyelvnek derék apostola.
Hirdesse szavaid költők bájos tolla.
S a mit kifeledett az irók pennája:
Olvasód a fehér sorokban találja.

Aztán sokáig élj, még minket is túlélj!
A szellem számára nincs a siron túl éj.
Ha egyszer meghalunk, ne félj! még azontul
Correspondeálunk le hozzád — a holdbul.

Instantia.

A naphoz.

Uram, kegyelmes Nap! megtisztellek mélyen!
 Pillants már, ha akarsz, egyszer melegebben.
Az ember türelme elfogy, ugysegéljen,
 Ebben a fatális csikorgó hidegben.

Hiszen jó a mi jó, szép a tél szánkázni,
 Meg bálokba járni, a mig a farsang áll.
De már a bőjt alatt nincsen kedvünk fázni,
 Jó volna már, ha egy kicsit alább hagynál!

Hiszen kiadhatta már a tél a mérgit;
 Naponkint várjuk, hogy majd csak adsz meleget.
S megint csak azt látjuk, hogy ő kelme még itt!
 Küld vizitkártyákat, fehér hópelyheket.

Ez a sürü köd is eltakarja orczád,
 S itten ül már rajtunk, nem tudom, mióta.
Még csak sóhajtásunk sem jut tőle hozzád,
 Az eget előlünk úgy eltorlaszolta.

Majd meg a goromba szélvész dühöng rajtunk,
 Dörömböz ajtónkon, a kéményben dúdol.
Jégcsapokkal tele ragad bakombartunk,
 S bajuszunk megőszül az utczán a zúztól.

Lehetetlen, hogy ez mind tudtoddal legyen:
 Fakereskedőkkel intrikázik a tél!
S Afrikának küldi mind azt a meleget,
 A mit te kegyesen számunkra rendeltél.

Uram, nézz utána, mert itt mind megfagyunk!
 Süthetsz már azután, hogyha nem lesz kinek;
Tekints a naptárba, márcziusban vagyunk!
 Öt napra az ember már a télből kimegy.

Füvek és virágok el nem képzelhetik,
 Miért tartják őket ilyen soká fogva?
Azok prætendálják a tavaszt; ez pedig
 Nálad van; könyörgünk: ne tartsd a markodba!

A 4-ik §.

Hát én ki vagyok? Mit? Micsoda? Hee? —
Impertinens ujságiró fajzat!
Azon veszem észre, hogy — ninini!
Micsoda förtelmes csunya zajt csap!

Ezer olló s vöröskréta-mennykő!
Hát én rám már senki nem is gondol?
Azt hiszitek, hogy az üstökötök
Már végkép kimaradt a markomból?

Szörnyü, borzasztó esetek ezek!
A parókám szála is mind feláll.
Ez a tintavesztegető nemzet
Szanaszét egyszerre hogy declamál.

Még a miniszterről is mer szólni —
Elmondja róla, hogy így meg így volt:
Firtatja, hogy hát ez, meg hát amaz?
Miért cselekedte azt, hogy meghólt?

Mennyi volt a pénz a ládájában?
Hányan voltak nála az akcziák?
Mit beszélnek felőle az utczán?
Ipát, napát, vejét kinek híják?

Még azt is kibeszélik felőle,
Hogy a gyomrában miket találtak?
Azt is utána mondják, hogy ő volt
Ki a lapbélyeget feltalálta.

Hah, vakmerők, hah csendháborgatók!
Hát nincs már többé semmi szemérem?
Azt hiszitek, hogy a gallérotok
Én már talán többé el sem érem?

Én vagyok az erős boszuálló!
Rettentő negyedik paragrafus!
Mikor a nevemet hallod, ember,
Megfordulj, elbujj! jobbra balra fuss!

Meg van irva bennem világosan:
A ki ilyen urat bánt, megjárja!
Azokról csak jót szabad mondani.
Punktum, szedtevedte sok bety . . . . . .

Az új bor.

Azt mondták, hogy «ez a bor már régi»,
Ezen már senki sem segít:
Nincsen benne semmi czukorféle,
Az inynek nem hizelkedik.

Nemcsak, hogy nem hizelkedik, sőt még
Nagyon is goromba ficzkó;
Mingyárt az ember fejének rohan,
Lábról levesz és megpiszkol.

Ezen már nem lehet segíteni,
Senki sem csinálja lágyra.
Nem való már ez semmi egyébre,
Még csupán csak eczetágyra.

De a mi bort majd mi préselünk ki,
A mit majd mi készítünk el:
Az lesz a bor! Jót állunk felőle
Alapos bölcseségünkkel.

Gyönge, édes, czukros csemegebor!
Lesz jó idegen zamatja.
Az ember ha más deviset ragaszt rá,
Grinzingernek kiadhatja.

«Az lesz a bor!» — Aztán neki álltak,
A fürtöket meghámozták,
S hogy mind egyforma szőlőszem legyen,
Keresztűleresztték rostán.

Vigyáztak rá, hogy semmi veres szín
Ne vegyüljön a must közé,
S akkor czukor, szirup és főtt mézzel
Hatalmasan megöntözék.

Raktak belé ürmöt, mustármagot,
Zöld szilvát és ólomczukrot.
Nem kimélték az ájnslógot tőle,
A kénkövet, fehér szurkot.

Kifőzték, lefőzték és lefojták,
Elzárták a szabad légtől;
S hogy egymást el ne ronthassa,
Külön palaczkra húzták a végből.

Azt bedugták, lekötözték dróttal,
Szurokkal lepecsételék,
S a pinczébe homok közé rakták,
Mind a fejével lefelé.

Ez lesz a bor! Ezt már mi csináltuk,
Mi neveltük, mi javítók;
Félre innen a goromba óbort!
Félre azt az erős vinkót.»

Mikor aztán felhozták az újat,
Alig tágult a fedele,
Nem várta, hogy húzzák: kirúgta azt,
Tele lett szem és száj vele.

Az ifjú bor sokkal tüzesebb lett
Miként amaz a régi volt.
És a mi a legnagyobb baj hozzá,
Még a palaczkból is kifolyt.

Az a titkos vegyészi tanuság
Ezen megdöbbentő tusban:
Hogy a magyar bort pancsolni nem jó,
Mert abban sok spiritus van.

A német kérdés.

Tudjuk, hogy van olasz kérdés.
Olasz kérdés, spanyol kérdés,
Déli és nyugati kérdés,
Miknek bajos megoldása,
Oly gubancz az, oly csomólék.
Ketté vágni! így a legjobb.
Német kérdés is vagyon már.
Tán a dán és Slezvig-Holstein?
Nem: de egy kis mopszkutyáért:
Mostan történt, most a héten.
«Mégy az utamból, te piszkos!»
Szól egy tiszt a kis kutyához;
«Hah, uram: enyim e kutyka!»
Szól a másik felriadva,
«Sértve benne én vagyok meg:
Most ezért halálra vívunk.»
És a két vitéz legottan
Bajvivásra kelt, kiálltak
Tíz lépés distantiáról

S lőttek négy ízben egymásra;
Jó szerencse, mindakettő
Oly vékony volt, mint a nádli,
Nem talált golyó beléje.
Ily harag volt egy kutyáért
Anno ezer nyolczszáz hatvan,
A midőn a Bundestagban
Harminhárom rizsmát írtak
Arról: hogy (hohó, elég már! Szerk.)

Signore Calatafimo.

Rettenetes nagy vitéz volt
Signore Calatafimo!
Száz embertől meg nem rettent,—
Hogy ha ő neki ezer volt. —
Mikor ellenséget látott
Maga előtt a táborban:
Elkergette! s ha az nem ment,
Akkor ő ment: még sem hagyta
Hogy szeme előtt maradjon.

S hogyha már jó messze elment
Signore Calatafimo
Honnan ellenség nem látszott,
Akkor büszkén felkiálta:
«Nincs ellenség! ime eltünt!
Megverénk őt — s elfutánk.»

S hogyha már nagyon kifáradt
Ellenség kerülgetésben
Signore Calatafimo:
«Hol van hát az az ellenség?
Ördögattát nem találom;
Hozza ide valaki:
A ki nekem ide hozza
Ellenséges vezér fejét,
Fizetek rögtön neki
Ötvenezer aranyat.»

Héj, ha olyan sok pénzed van
Signore Calatafimo,
Hogy golyóbisok helyett
Már azzal lövöldözesz,
Jó világ van úgy tenálad!
Ellenség vezére hát
Maga vitte oda fejét,
S fölvevé a díjat érte,
Ő meg adott egy aranyért
Huszonnégyezer fejet.

Fővárost és fellegvárat
Elfoglalt már az ellenség,
Signore Calatafimo
Büszkén így telegrafiroz:
«A kalózt, az Angyalbandit,
A kinek nem volt elég,
Hogy megöltem, hogy levágtam,
Most bekergetém a várba.
Ott vannak mind bekerítve!
Átkozott rossz a helyük!»

S midőn végre hazaére
Tengeren át, gályahátán
Signore Calatafimo,
Büszkén mondá ő urának:
«Itt a kardom, fényes most is:
Folt nincs rajta semmi vértől,
Országodban mit rám bíztál
Ellenségnek hire sincs már.»
. . . S ekkor monda igazat . . .

Mese a czigányról.

At kellett a Tiszán menni a czigánynak
Rozzant lélekvesztőn ;
Tisza pedig zajlott, partjait szakgatva
Szörnyü hajmeresztőn.
Úgy hányta a habot rajta észak szele,
Mintha Garibaldi parancsolna vele.

Jég közé beszorult a czigány csónakja,
Most mingyárt elmerül.
Senki sem segiti, nem megy érte ; pedig
Kiabál emberül.
Nézik s nem kivánnak segélyére menni,
Mintha «nagy hatalom» volna valamennyi.

Hiába tördeli csáklyával a jeget,
Megint csak új támad.
Mintha volna a zaj dühös népfelkelés,
Se vége, se száma.
A kormány-lapátot eltöré, eldobá ;
Mint egy vert tábornok, szöknék, csak vón' hová ?

«Óh alattamvaló vizek ! kiált végre,
Csak most eresszetek,
Hogy ha csónakomat el nem merítnétek,
Fogadnám tinektek,
Hogy szent Nepomuknak, száraz földre szállva
Olyan viaszgyertyát veszek mint egy szálfa.»

Könyörült a Tisza, nem lett hajótörés,
Partra jött a csónak.
Ottan állt a szent kép, no komé, most aztán
Ura légy a szónak.
«Jaj ! drágalátos szent, így volt az alkuba' :
Oly gyertyát igértem, miként egy szál gyufa.»

Természet-história.

Mikor a szarvorrú verekedni készül,
Orrán levő szarvát sziklán köszörűli ;
Pánczélát felölti, kemény lesz a bűri,
Igy várja magára a harczot vitézül.

Czethalak csatája jár nagy készüléssel.
Verdesik a tengert elébb farkaikkal.
Felszíják a vizet s fújják nagy szökéssel;
Fejét méregeti össze mindenik hal.

Majomcsorda mikor hadakozást készít,
Köveket gyüjt, magát fustélylyal ellátja.
Csoportokra osztja harczképes vitézit,
S haragos szándékát előre kiáltja.

Kutyamarakodást nagy morgás jelenti,
Elébb nagy szüksége van az ugatásra.
Az oroszlán — fekszik, farkát sem billenti,
Hanem azért mindig készen a csatára.

Igen sok magyar úr emlékkönyvébe.

Ültem rakott asztalodnál,
Borod igen jó vala;
Hogy pinczéd legjobb rendben [van:
Meggyőződtem általa.

Utaztam a szekereden,
Megnéztem az aklodat;
Gyönyörű szép a ménesed,
Van sok telivér lovad.

Dohányod jó, — pipatartód
Valóságos múzeum;
Az ember nem is sejtene
Ennyi műkincset falun.

Feleséged, leányaid
Zongoráznak gyönyörűn,
Fegyvertárad kincseinek
Az ember szíve örül.

Ekéd, szántóvető géped
A korral szépen halad,
Minden sportsman kifogásán
Túl van kopód, agarad.

Angolkerted, üvegházad
Növényzete ezernyi;
De könyvtárt az egész háznál
Nem bírtam felfedezni.

Török marsch.

(Nem az a Rubinstein-féle.)

Tram tam tram! nagy uram . . .
Nyolcz havi zsold hátra van.
A csizmának már nincs talpa,
A bográcsban nincs pilaf már,
És egy aszper nincs a zsebben,
A zsidónál nincs hitel.
Tram, tam, tram!

Tram, tam, tram! nagy uram
Nyolcz havi zsold hátra van,
A basának nincs mit enni,
Sőt hihetlen, ámde úgy van;
Még a khazniar is szegény,
Lopna ő, de nincs miből.
Tram, tam, tram!

Tram, tam, tram! nagy uram,
Nyolcz havi zsold hátra van . . .
A kajmesznek nincsen ára,
Frenk és izling összeszedte;
A piaszter is odább állt,
Csak a rubelek forognak.
Tram, tam, tram!

Tram, tam, tram! nagy uram,
Nyolcz havi zsold hátra van.
Mit használ most a parádé,
Czifra hadgyakorlatok?
Minek bámész népnek puffra
Vesztegetni a sok lőport?
Tram, tam, tram!

Tram, tam, tram! nagy uram,
Nyolcz havi zsold hátra van.
Mit használ az ágyu, puska?
Mit használ a hosszu lófark?
Mit használ a jól kifent kard,
Hogyha nincs többé dicsőség?
Tram, tam, tram!

Tram, tam, tram! nagy uram,
Nyolcz havi zsold hátra van.
Jobb lesz, hogyha puskát, lőport
Mind eladjuk, és mi szépen
Haza megyünk szántani;
Neked is jobb lesz, nekünk is.
Tram, tam, tram!

Könnyü nekik!

Könnyü nekik! —
Azoknak az angoloknak!
A kik ott a parlamentben
Még magát a minisztert is
Lehúzzák a gyapjuzsákról;
Kiknek ott van a Puncs, a Times:
Aztán Heenan és Tom Sayers!

Könnyü nekik! —
Azoknak a francziáknak,
Kiknek ott van a nagy «gloire»,
Kiknek ott van harmincz szinház
S abból a sok tantiémek!
Kiknek a nagy Bonaparte
Legion d'honneurt osztogat.

Könnyü nekik! —
Azoknak az olaszoknak,
Kiknek ott van körül-tenger:
Egész világ küldi nekik,
A mi szemnek szájnak való;
A kiknek van veres blúzok; —
És más minden egyéb hozzá.

Könnyü nekik! —
Azoknak a németeknek,
Kik született philosophok:
Megszokták már bölcsek lenni;
Kiknek vagyon Bundestágjuk;
Kiknek vannak barbárjaik,
A kiket civilisálnak.

Könnyü nekik! —
Azoknak a törököknek,
A kik már el vannak látva;
Kiknek épenmaradását
Sulyos traktatumok őrzik;
Kiknek még akkor is muszáj
Élni, ha egyszer meghaltak.

Könnyü nekik! —
Azokn . . . a csizmadiáknak,
A kik megvarrják a csizmát,
Kiverik a talpát szeggel,
Ráütik a nagy sarkantyut,
Kiteszik az auslagba:
És eladják drága pénzen.

De a szegény ujságiró!
Szegény magyar ujságiró,
A kinek a gyapjuzsákján
Legfeljebb Hirsch et Comp. ülnek;
A ki nem kap tantiémet,
Sem gloiret, sem érdemrendet;
A kinek nincs veres blúza:
Vagy van, de csak nátha ellen,

S azt csak az ing alatt hordja;
Ki nem doktor, sem philosoph,
Kinek bőrét a párizsi
Congressus nem biztosítá;
Ki szinte varr csizmát, szépet,
De azt, mit legszebben kivarrt,
Nem teheti az ablakba . . .
Bezzeg nekünk!

A fertálybankó.

Ad notam: »Uram! büntesd meg a tormát,
Miért keserű?

Uram, büntesd meg az ollót,
Ezt a hollót,
A ki engem eltépett!
Ne nézd, a bankópusztító
Volt-e zsidó?
Magyar, román, vagy német?

Hosszában elrepesztének!
(Mely bús ének!)
Aztán megint keresztben,
Mint valami elitéltet,
Szétmetéltek,
Örök halálra estem.

A jelvényes Austriát
(Égre kiált!)
Erőszakkal eltépték.
Eképen nem irgalmaztak
A szép sasnak
Az alsó részem végén.

Egyik részét az orczámnak
És a számnak
Holmi magyar tette el,
Másik félfej, félkorona,
Valahol a
Szerbek zsebében fülel.

Harmadikat félsasfejjel,
(Kinom elnyel!)
Tán egy román kapta meg?
A negyedik horváté lett,
Gyászos élet!
Hogy leszek majd egy tömeg?

S ha széttépett porczikáim,
Rongyocskáim,
Össze is ragasztanák,
A Nationalbank értem,
Ha jól értem,
Többé egy garast sem ád.

Mi legyek hát így elvetve,
Szétrepedve,
A kin mindenki túlad?
A ki már otthon sem kellek
Hajh, mi legyek?
Tán szavazatczédula?

A két hizó.

(Tréfás versezet.)

— — Öreg Ártány bácsi, nem hallja? zörgetnek;
Nyitják az ól-ajtót.
Jön már a szolgáló a kukoriczával,
Látom a szakajtót.
Oi, oi! de jó ilyen ingyen élni:
Délelőtt jóllakni, délután henyélni.

A többi mind fárad maga abrakjáért;
Ló huzza szekerit,
Ökör szánt, eb strázsál, a ludat koppasztják,
Némelyt meg is verik.
Oi, oi! nekünk áll a világ ingyen;
A helyünkbe terem, a mi csak kell, minden.

A mint megéhezünk, hozzák a moslékot,
Fáin jó habarék!
Tök, dinnyehaj, savó, korpával keverve
S szilvamag egy marék.
Lehet-e már ennél delikátabb trakta?
Héj! nagy bölcs lehetett, ki ezt összerakta.

A mi gazdasszonyunk valami jó tündér,
Kinek az a dolga:
Hogy a mankusokat nagy kitüntetéssel
Mindütt pártfogolja.
Fülünket vakarja, hátunk czirógatja,
S kend mindezt mogorván dörmögve hallgatja.

Edes öcsém, süldő, igaz, hogy jól élünk,
S nem fáradunk érte;
Mit az ember kiván, mind helyébe hozzák,
Még mielőtt kérte.
Grum, grum; mind hiába, nekem nincs étvágyam
S csak úgy forgolódom ebben a jó ágyban.

Szük ez a mi ólunk, rekesz alatt tartják,
Nem tetszik ez nékem.
Szalonnám dicsérik, héj ez a fejemben
Szeget ütött régen.
Grum, grum; csak az ólat rágom nagy veszetten
S bánom, hogy ilyen sok szalonnát felszedtem.

Gonosz sejtelmektől viszket az én hátam,
Sertém csak úgy borzong;
Ha nem is fáradunk, mért van, hogy ilyen jól
Foly ez a mi sorsunk?
Grum, grum; te csak habzsolj, mennyit gyomrod felvesz;
De én már tudom, hogy a kolbász miből lesz?

A politikus csizmadia mint táblabiró.

Mivel hogy, és miután s úgy lévén,
Hogy engem az elmult évnek végén
Tekintetes Fehérmegye és Pest,

S Komárom s Baranya sem vala rest
Megválasztani táblabirónak;
Engedjék, hogy én is beleszóljak
Ebbe a tanácskozmányba,
Magamban mindent jól meghányva.
Mert hát nekem is van oklevelem,
Bár azt mutatni nem igen merem.
(Vittem csak laudabilisig.)
Diákul is tudnék még egy kicsit.
A kecskeméti collégium-padba
Sincs a nevem hiába faragva.
Tehát arról folyván most a vita,
Mi törvény kell? új, vel avitica,
Erre én majd megfelelek, mondván:
Tanultam én Verbücziust quondam.
Minthogy a feltörvényszék már fennáll,
De az alsó még csak apprehendál,
Oda utasítsunk minden embert,
Hogy felülről kezdjen meg minden pert.
Ne is kezdje; mingyárt appellálja
Fel a septemviralis táblára.
S hogy milyen törvényből itéljenek?
Hát a pörös felek a milyenek?
Zsidóra áll — a tizparancsolat,
Magyar ember — a Verbőczy alatt;
A románnak — szól a római jog,
A németnek — maradjon a billyog.
A ki mit feltalált, vegye hasznát.
Mi nem övé, minek venné azt át?
A váltónál az legyen a törvény:
Hogy eztán ne az adóst gyötörjék.
Kerüljön fel ez ügyben akármi,
A hitelezőket kell bezárni;
Az a bünös, ki a veszekedést
Kezdi! Azé legyen a büntetés.
Már pedig ki pénzt ád s váltót huzat,
A czivakodásra okot az ad.
Legyen az is szabályul kitűzve,
Hogy addig a pert senki se fűzze,
A mig az alpörös nem sürgeti;
Ez legyen a proczessus meneti.
És a ki fizetni nem bír,
Mondja ki rá a septemvir:
Hogy az amnestiát kapjon;
Erre van szükség, de nagyon!
Mert hiszen tulajdonképen
A statusnak ellenében
Az a legeslegfőbb vétkes,

A ki fizetni nem képes.
Ez hát politikai bűn;
Ha amnestiát kap, megszűn.
Sajtótörvény épen nem kell:
Mi ugy vagyunk a mienkkel:
Mikor kar van, nincsen vádló,
Mikor vád van, nincs kárvalló.
Vitéz beszédhez a ki ért,
Többet fizet a stempliért;
Mert több prænumeransa lesz,
S ez is a kormánynak ereszt.
S így a statusért történik,
Ha nem lesz sajtótörvényünk.
Mi a criminalisokat
Illeti, itt nem kell sokat
Teketóriázni vele.
Elég lesz a codex fele.
Ha jön ilyen criminalis eset,
Bot vagy börtönre való kereset:
A birónak legyen annyi esze,
A feleket hogy kiegyeztesse.
A substratum felét az alperes,
Felét pedig kapja a felperes.
Az ügyvéd se menjen el üresen;
Fogadom, hogy így kevés per leszen.
Végre mi az árvaügyet nézi:
Ennek szükségét szivem is érzi.
Mert tudok egy igen szegény árvát,
Kinek jószágait elprédálták,
Pedig kincse vala töméntelen;
És most maga szolgálni kénytelen.
A méltóságos konferenczia
Reménylem, hogy ezt ismerni fogja.
Rendbe szedi elárvult ügyeit,
S a szegény elhagyatotton segit.
S ha kincseit nem adja is vissza,
De atyja házába visszahozza.

Alázatos folyamodás tek. Nyáry Pál urhoz.

Kedves urambátyám! Hallom, nagy tisztelet érte:
Rabszabadítóknál kínálták elnöki székkel.
Óh be dicső hivatal! Bizony Isten, jobban irigylem,
Mint a követséget fényes budavári gyülésre.
(Az pedig egy lépcső, honnan Rájkszráth lesz az ember.
S ez magyarázza, miért töri abba magát sok atyámfi
Oly életre halálra nagyon?) De nem errül a szó most

Ám, hanem arról van, hogy ugyancsak Elnök uram bá'
Lenne olyan jóval s gondolná meg, hogy 'isz én is
Némi rokonságban állnék jóvoltu urammal;
Sőt mikor egyszer nagy melegek voltak vala, akkor
Egy szekeren jártunk, s egy árokban borulánk fel.
Ennyi rokonságért bizony azt már csak kivihetné
Kedves urambátyám, hogy azon jó rabszabadító
Társúlat kegyeit terjesztné rám ki ezennel.
«Mór» vagyok én is, uram, «szerecsennek» épen elég jó.
Nemzetségemhez tartoznak nem tudom hányan?
Hogy ha kikérdezném, biz azokból telne ki egy pár,
A kik vélem együtt feketébbek Afrika minden
Súvikszszal mosdott éjképü magzatinál is.
Mert minket doktor, közügyér és hirlapot iró
Béfeketit. Nem elég. Vagyonunkban is arra siettet,
A mit műnyelven «feketének» hínak a börzén.
Hogy ha különbség van köztünk s a vad szerecsen közt,
A ki Havannában termeszt trafikot, mi meg itten,
Az mindössze is az, hogy a néger «testi mivoltát»
Vásálják pénzen, nálunk pénzért csak a «lelket»;
A hús, bőr és csont, azt szépen elviszik ingyen.
Én hát instálnám: egy jó szót ejtsen el értem,
A mit is én egykor még megszolgálni törekszem.

Bizonyos nagyhirü Hashoz.

Oh te országos hirű Has,
Ki hogy magad jól meghízHass
Azon voltál, hogy oda Hass,
Hogy minket végkép megrontHass.
Ime nem véd már az a sas,
Ki által lettél oly magas;
Ideje hát, hogy ne mulass
öztKünk, oh te nagyhirű Has.

Árpád ujraébredése.

Tragœdia drámai levonások és operai fölemelésekben.

Személyek:

Primadonna cantatrice.
Ballerina assoluta prima.
Több rendbeli ballerina non-assoluták.
Jegyszedő.
Elegáns.
Diák.
Tapsvezető.
Drámairó.
Ujdondász.
Tudós.
Bizonyos Árpád nevü régi vitéz úr.
1 szinész.
Katona vasszobra. Satyrok és nymphák.

Történik itt és épen most.

(A szinház eleje látszik.)

Primadonna énekel:	A libretto szerint:
Madsárog tisse nesszeti!	Magyarok dicső nemzete
Lécs itfeszelfesz eheli.	Légy üdvözölve e helyen,
Lás nelfe csesze telme ti	Lásd nyelved győzedelmét itt
És telje mexli vedremedrel.	És teljen meg szived örömmel.

Árpád (megfordul sirjában s szétrúgja a koporsóját).
Dicső Hadúr! minő káromkodás ez?
Ki szól ily szörnyű hangokon fölöttem?
Bábelt építik ujra? vagy megint
A pecsenyégek nyelve támadott fel?
Mi ház ez itt? vagy úgy; — hisz ismerem:
Itt voltam, a mikor felszentelék.
Azt mondák akkor: «nyelvünk temploma»,
Ott voltam benne és tetszett nagyon.
Valjon tréfálnak mostan itt?

(Be akar menni.)

Jegyszedő. Hohó uram; megállj, hol a bilét?
Árpád. Mi szörny ez? a nevét sem ismerem.
Jegyszedő. Ahán? talán te is poéta vagy,
Ki irkafirkál s ingyen jár a házba?
Árpád. Igen. Én is irtam történetet
S drámákat is, a mik tetszettek akkor.
Jegyszedő. Akkor volt az! Mostan uram fizess.
Mivel abbonnement suspendu vagyon,
Jutalmi játék,
Hatszáz ötven forintig biztosítva.
S most nincs a cassában több mint kilenczven.
Árpád. Azt gondolod: a más világról én
Pénzt hordok át magammal?

JEGYSZEDŐ. Oh uram,
Ha mar a boldog más világon voltál,
Ugyan minek jöttél ide? no várj:
Mindjárt itt fog jönni a kalauz,
Annak van freybilétje, kérd el attul.
Vagy mást ajánlok: menj a Zrinyibe,
Ott osztogatnak egy csomó bilétet,
Hogy többnek lássék majd a publikum.
Ezért nem jár egyéb szolgálat, mint csupán
Tapsolni a művésznek, a midőn
Túl bömböli a trombitát s dobot.

ÁRPÁD. Mit! Átkozott te! E két kéz emitt,
Mely egykor paizsot és kardot emelt,
Most tapsra keljen, akkor, a midőn
Szép nyelvemet ily undokul csúfitják?

JEGYSZEDŐ. No hát bizony. Van itt elég derék úr,
Kinek nagyapja szinte nagy vitéz volt.
Tapsolnak ők is s nem restek kiáltni:
Bravo, brava, bravi, bravissimo!

ÁRPÁD. Szeretnék látni egyet.

JEGYSZEDŐ. Ott jön egy ni.

ELEGANS (jön le a lépcsőkön egy áriát fredonnirozva).

ÁRPÁD. Egy szóra állj!

ELEGANS. Kihez legyen szerencsém?

ÁRPÁD. Árpád vagyok.

ELEGANS. Vasz iszt dasz für á Mordkerl?
Árpás? Ártád? még ypsilonja sincs,
Melyik családhoz tartozik,
Hogy úgy csak confidenter per tu szólít,
Tán anyja volt baronesz? meglehet;
Mi ön? gróf? mágnás, gentleman?

ÁRPÁD. Több mindazoknál. Én szellem vagyok.

ELEGANS. Ah, szellem? szellem! Az nem a
Mi társaságunkhoz való. Tetszik talán?

ÁRPÁD. Szeretném tudni, hogy mi czélra áll
Itt most e ház? Miért járnak belé?

ELEGANS. Hát hét órától tizig az időt
Elölni; mert tanuld meg régi Bruder;
A gentlemannek van külön cselédje
Ki főz, — másik, ki gyermekét tanítja,
A ki helyette ir, s gondolkozik,
Ezek pediglen itt olyan cselédink
A kik mulatnak, -- nem velünk; — de minket.
E czélra a szinház mi jó találmány!

ÁRPÁD. És semmi másra nincs e ház hivatva?

ELEGANS. Én nem tudom. De tán mégis igen.
Az ember itten válthat biztosan
Egymást megértő pillantásokat

Felebarátja feleségivel. — De most
Bocsáss, mert talpam felhül és grippét kapok.

ÁRPÁD (utána néz). Ezeket hoztam én ki Ázsiából?

DIÁK (jön a földszintről). Kinek kell a retourbilét?
Már én torkig vagyok; (Árpádhoz) héj jó öreg!
Látom, faluról jött és pénze nincs:
Ihol van a jegyem, menjen be értem;
Engem már a hideg kezd lelni gyöngén.

ÁRPÁD. Ember vagy! kivánom, hogy az maradj.

(Belép a nézőhelyre.)

(A szinpadon félmeztelen satyrusok és háromnegyed meztelen nymphák tánczolnak, szökellnek, lábaikat nyujtogatják, tótágast állnak, czigánykereket hánynak s más afféle boszorkányságot mivelnek. Publicus és publica tapsol és botjával dörömböz. Árpád szelleme pirul.)

ÁRPÁD. Káprázat ez? A földön élők álma?
Vagy átkos Ármány csába tüneményi,
A mikkel hajdan Héla síkjain
A jó magyar szivek szűz érzetét
Kisértgeté? Őrjöngés templomául
Van bérbeadva most e ház? s az oltár, —
Mit egy hazug lepel takar, hazáról szóló, —
Most szemvakító játékokra szolgál?
A festett kárpit, melyre ez van irva:
«Él nemzet e hazán», ha felvonódik,
Ily tüneményt mutat? így él a nemzet?
Ebben van a magyar nép élete?
Tánczban, zenében, bűvcsoportozatban?
S nincs semmi többé, a mit a magyar
E nagyszerű rámába tenni birjon,
Csak tánez, bohóság? nincs története?
Nincs nyelve, minden dalnál hangzatosb?
Nincs emlegetni méltó őse egy is?
A tiszta erkölcs, a dicső erények,
Szerelmi hűség, önfeláldozás,
Azoknak többé nincsen itt szavuk?
És nincs, ki azt akarja hallani?

TAPSVEZETŐ. Ugyan lökjék ki onnan azt az embert.
Mit dörmög ott, mi nem tetszik neki?

(Tapsonczok megragadják Árpád szellemét és kivezetik a szinházból.)

ÁRPÁD (keresi, hogy kinek panaszolja el a történteket, meglát egy borzas hajú drámairót, a ki nem restel ott ácsorogni).
Mennydörgő villám, Árpád szellemét
Kizárni e csarnoknak ajtaján!

DRÁMAIRÓ. Mit? Árpád szellemét? Sőt engem is!
Engem, a drámairót is kilöktek.
Ön tűrheti, önnek nincs érdeme:
Ön csak egy barbar Feldmarschal vala.

De én poéta! költő! és kilöktek!
És tantièmet sem kapok.

ÁRPÁD. Ez is nehéz sor.

DRÁMAIRÓ. Mert azt jól tevék,
Hogy elcsapák a kritikusokat.
Ez átkozott faj csak balletbe jár
S mégis mindig csak a drámát birálja.
De ott jön egy ni; kérem szót se szóljunk,
Mert tárczaczikké változunk legottan.

ÁRPÁD. Nem félek a varázstól. (Hirlapiróhoz.) Jó barátom!
Ha az vagy, a kit tintás ujjad hirdet:
A népnek néma szónoka, felelj meg:
Minő igézet fogta ezt a házat:
Hogy szemfényvesztők foglalák el azt?
S miért nem tépitek szét e varázst ti?

HIRLAPIRÓ. Tudod uram, ezt könnyű érteni,
Mert más a hangsúly és meg más az accent.
A plastica szabályai megirvák,
A tornüre, allüre és nüanszozás
Első dolog és szinte mulhatatlan.
A mimicából leczkét adhatok.
A szinlapon ha van sajtóhiba
Azt megfogom. Ha a súgó nagyon súg,
Azt megrovom. Ha kell plaidirozok
A szinházi cziczák ügyében;
De többre hivatásom nem nyulik.
Hiszen tudod, hogyan ne tudnád? engem
Nem tettenek tudósnak az idén.
Ha több kell, ott jön egy, beszélj vele.

(Tudós közelít.)

ÁRPÁD. Bölcs férfiu, lásd Árpád szellemét.
S felelj nekem, őszintén, lelkesen:
Miért lett itt e házban idegen
Az én megoszlott szellemem?

TUDÓS. E tárgyon én fejem nem törhetem.
Mert itt nem az a kérdés most jelenleg:
Valjon vagyunk s leszünk-e magyarok?
De az, hogy a finnek és gallusok,
A skythák, czelták és az óriások
Hajdanta mind magyarok voltak-e?

ÁRPÁD. Ha ez a kérdés, úgy én mondhatom,
Hogy nem valának.

TUDÓS (önérzettel). Már kikérem édes
Árpád uram, azt mink csak jobban értjük.

(Nagy dérrel-dúrral odább megy.)

ÁRPÁD. No hát gyerünk odább én szellemem,
Ott kinn van még egy jámbor ember, a ki
Nem hagyja el e szinházat soha:

Mivelhogy érczből van. Ez bölcs lehet:
Emelt kezével fölfelé mutatva,
Az illetőknek ezt látszik tanítni:
«Szép birtok a hold, csak hogy messze van.»
Jól összeillünk egymással mi ketten,
Az egy szobor, ki megmozdulni nem bir,
Bús szellem én, ki nem tud elpihenni.

(Szinészek jönnek hosszú csoportban ki a hátulsó ajtón.)

ÁRPÁD. Hát ez minő borús csoportozat?
Kik vagytok és miért e sápadás
Orczátokon, miként ha vélem együtt
Egy ezreden át egy sötét tanyában
Lakozva, most szélengenétek erre?

1. SZINÉSZ. Vándor madárcsapat vagyunk uram,
Jövendőmondó darvak, a kiket
Fölvertek fészkeikből, s kik midőn
Tovább repülünk, gyászos búcsuhangot
Kiáltva, tán azt meg sem hallja senki. —
Hajdan e háznak voltunk papjai.

ÁRPÁD. Tán vétkezétek s méltó büntetés ért?

1. SZINÉSZ. Ha vétek a sok évi szenvedés,
Ha bűnrovásra mennek a napok,
Miket jó és bal sorsain e háznak
Örökké tűrve, nélkülözve éltünk:
Ha vétek a művészet hő szerelme,
A lelkesülés egy szép eszmeképért,
És a hazának hű szolgálatában
Pazarul eltékozlott ifjúság:
Úgy bűneinknek számát nem találod.
De hogyha érdemünket kérdezed,
Ez volt csupán csak egy:
Az, hogy bohóczot s szolgát játszani
Meg nem tanultunk.

ÁRPÁD. És ez ejte el.
S hova indultok mostan?

1. SZINÉSZ. Erre, arra!
Az őszi szél, ha mondja a madárnak:
«Eredj odább!» nem kérdi tőle, merre?
Hideg parancsát megfogadja az,
S tovább repül, vagy elvész; azt ki tudja?
De bárhová megy, bárhogyan vesz el,
A drága zengő hangot, melyben élt
Mással nem váltja fel soha!

ÁRPÁD (szellemét fénykör fogja körül).
Vezetni fog én fénylő szellemem!
Nem halt meg az, habár reá fogák is.
Odább is van még nemzet; lelkesült
Kis városok keblükben tartogatni

És kézrül-kézre adni fogják
Mit elvetett e város, melyre bár
Minden szellő, amely Rákos felől jő,
Az ősök porló hamvait borítja:
Lerázza — és nem érti, hogy mi az?

(Még többet is beszélnének, hanem a kapus inti őket, hogy idegeneknek tilos az itt-ácsorgás, tehát odább mennek, hó esik, nyomaikat eltakarja; odabenn koszorú- és vers-szemét hull a balletvendégnő, meg az énekesnő tiszteletére, taps és finále. Katona szobra szeretné a fejét egy kicsit lesütni, ha a nyaka vasból nem volna.)

Attila az aræopág előtt.

Drámai jelenet.

Személyek: Attila, egy pályadráma. Rhadamanthus, egy biráló.

RHADAMANTHUS. Ember! ki vagy? mi vagy? mi a neved?
Honnan jösz? hol születtél? ki apád?
Nős vagy-e, avagy nőtelen?
Pápista-e, vagy kálvinista?
Hány esztendő van hátadon?
Voltál-e már befogva máskor?
ATTILA. Nevem Attila, még pedig nem a
Zsinóros dolmány; Bendegúz apám;
Keresztapám neve itt e levélben,
De azt ki nem szabad böffenteni.
Nőm igenis vagyon száznegyvenöt,
Négyszázhuszonkét esztendős vagyok.
Soha sem voltam fogva ekkorig.
RHADAMANTHUS. No no! tagadni nem tanácsos ám:
Avagy nem jártál multkor itt meg itt
A pesti szinpadon hős Ildikóval?
Míg a lapok derék pandurjai
El nem fogának s gyilkosságidért
Mind jambosustul négyfelé törének.
ATTILA. Nem, úgy segéljen, én az nem valék.
Más volt akárki, a ki jambuson járt.
Hat lábú verseken járok magam:
Kettő enyim, négy meg a lovamé.
RHADAMANTHUS. Mutasd ki hát rögtön az alibit!
ATTILA. Tanúm Thuróczi. Ott feküdtem akkor
Üstben aranyban a halom alatt,
Ott Hamzsabég körül, minden bizonynyal.
RHADAMANTHUS. Most szólj: miért állíttatál elénk?
ATTILA. Azért, hogy nyerjek száz aranyt.
RHADAMANTHUS. Minő beszéd ez már megint?

Te, a kinek tributumot adott
Zsákkal aranyban Róma és Byzancz,
Nem restelsz százért föltámadni most?

ATTILA. Az régi pénz volt, nincsen cursusa.

RHADAMANTHUS. Hát tudod-e, mivel vádoltatol?
Megöltél száz meg százezernyi embert.
Derék jámbor kegyes szomszédokat.
Sok góthot, quádot, gepidát,
Sok alánust és markományt;
Csak úgy kaszáltad őket, mint a szecskát.
Igaz-e? ne tagadd! valót mondj.

ATTILA. Igaz. Levágtam, nem tagadhatom.
Csak azt bánom igen-igen nagyon.
Hogy magnak hagytam meg belőle.

RHADAMANTHUS. Tudod-e, hogy ezért a büntető-
Törvénykönyv 109-ik,
138-ik s következő
§§-sa rögtöni halált
Kárban s perköltségben marasztalást
Itél reád.

ATTILA. Bizony bánom is én.
Én már meghaltam, hát könnyen beszélek,
Költséget a keresztapám fizesse.

RHADAMANTHUS. Azonkívül az is kisült reád
Önvallomásból és tanúk szerint:
Hogy sok menyecskét vettél hitvesül.

ATTILA. Vettem biz én s eltudtam tartani,
Egy sem panaszkodott reám, tudom.
Kinek mi gondja rá? nekem baj az.

RHADAMANTHUS. Ön immoralis ember! Hogy beszél?
Pirulni kényszeríti vallatóit.
A többnejűség nálunk tiltva van:
Tánczosnét, hogyha van költsége hozzá,
Akár tizet; de hitvest nem szabad! —
— Még másról is vádoltatik pedig:
Ön gyujtogatni is szokott.
Több város erről nagy panaszt teve,
Miket leégetett ön a porig.

ATTILA. Assecurálva voltak mind azok
Reáchnál Bécsben. Nem tagadja el.

RHADAMANTHUS. Még egy nehéz vád fordul ellened.
Budát öcsédet meggyilkoltatád.

ATTILA. Oh kérem ez csak allegoria.
Az a Buda öcsém nem egy halandó
Ember, hanem prémes kabát;
A béke birkabőrös jelmeze,
Biz az, ha viselik hát elszakad.

RHADAMANTHUS. De ám a főbűn most következik.

Te egy poétát, ki rossz verset irt,
Máglyára küldél verseményivel.
Ezért boszút aképen állanak
Te rajtad az utókor lantosi,
Hogy kényszerítnek téged önmagad
Kegyetlen verseket elénekelni.
Ezt úgy híják, hogy pœna talionis.
Azért mostan halljad itéleted:
Vagy máglyatűzbe mégy te is magad,
Vagy büntetésül hosszú gálya-
Rabságra jutsz a szinpadon,
Szavalva hosszú verseket
Szájtátó nemzetek előtt,
Mulattató kedvszottyanásul.

ATTILA (kardjához kap, de akkor jut eszébe, hogy hisz azt Salamon király anyja elajándékozta valakinek s rég dohányvágót csináltak belőle, különben is meg van lánczolva kadenciás versekkel, hogy el ne szaladhasson, hát csak megadja magát).

RHADAMANTHUS (kimondja a jelen esetből folyó jogelvet és tanulságot):

Mert büntetésük a hős gyilkosoknak,
Kik hajdan nagy proportióban űzék
E földön itt garázdaságikat
Az, hogy halál után belőlük rendre
Drámát csinálnak s itt kisértenek
Héttől tizig, a deszkaszinpadon,
Lámpás előtt, míg van rá publicum.

ATTILA (jelen itélet kihirdetéseig és végrehajtásaig előleges fogságába visszavezettetik).

Bécsi Pandurenwirthschaft.

(Szegény-legény dal.)

Augsburgból jöttem,
Két út volt előttem,
  Egyik Bécsbe, másik Pestre visz.
Lábam merre térjen?
Hogy malőr ne érjen,
  Erről egyről nem voltam gewisz.

Augsburgi néni
Und die alte Léni
  Tele lamentálták a fejem.
Hogy a barbaroknál
Bot vagyon maroknál,
  Ottan megpüfölnek hirtelen.

Ha lopáson kapnak,
Körmömről lekapnak,
  A Pandurenhäuptling rám veret.
Ki áll jót magárul,
Hogy ily baj elhárul?
  Jobb lesz hát csak ha Bécsbe megyek.

Doctor minden ember
Ott, kit senki nem ver,
  Zuchthausban lakni kellemes.
Ha valamit vétek,
Per schub kikisérnek,
  Bot nem ér, bár nem vagyok nemes.

Jól is ment a gscheftünk,
Itt nem volt respektünk
  Szolgabiró s hajdu úr előtt.
Éltünk vajmi vígan
Mindaddig, a míg a
  Tu ferfluchti szabadság nem jött.

Mig a doctor Berger
Nem csinált nagy Aerger
  Wider alle Constitutión.
Egy borbélylyal ketten
Borotválni kezdtek.
  Halts ihn auf! Der is a Spion!

Erre ganz natírlick
Adtunk, a hogy illik
  Alkotmányos macska-harmoniet.
A mulatság tetszett:
A mig aztán egyszer
  Egy Herr zsandár jól nyakon szorit.

Marsch az árestomba,
Ottan pedig nyomba
  Azt kérdik, wie heiszt er und wie alt?
Azzal padra húznak,
S érzem botnak húsznak
  Csattogását egy kis fütty miatt.

Jobb lett volna nékem
Barbarokhoz térnem,
  Húsz bot ott is épen annyit ér.
Ha valamit vétek
Ott is megkefélnek,
  De legalább megmondják, miért?

Uj esztendei köszöntők.

(A minőket ama bizonyos Napoleon szokott tartani.)

1. Édes bátyám, John Bull.
Elmehetsz Kantonbul!
2. Édes öcsém Mikhel
Tudod már, hogy mi kell?
Fél szemem a Rajnán,
Bolond volnék, ha neked
Hagynám!
3. Sógor uram Viktor; —
Eztán jön a víg tor!
4. Hős vitéz Benedek:
Én is ott leendek!
5. Beszélhetsz jó barátom Kowley (olv. Kauli.)
Én majd teszek, te meg haltsz mauli.
6. Ne haragudj, orosz pajtás,
Én tőlem ne menj el
Mert ha meghülsz, megmelegszel,
Ha rád kerül — lengyel.
7. Érdemes szultán kollégám
Hozzád volna szóm egynéhány,
Próbáljunk meg nálad is majd:
Hogy kerüljünk ki nagyobb bajt
Üdvös lesz az tán, mit itélsz?
«Legelő elkülönitést».

Szerelem őrülésig.

Kiványj tőlem bármit e világon
Lehetlentől — leglehetetlenebbig.
Kivánod: hogy a «toronyórájárúl»
Hordjam le a betűt egytűlegyig.

Kivánjad, hogy dulakodó bikák
Közzé menjek «békebirájának»,
Kivánd hogy a tó közepére üljek
Minden békák «absolut czárjának.»

Oh kivánd hogy Grönlandbul egy éjjel
Hozzak neked élő jégimedvét,
Kivánj mindent, mit halandó nem tesz
Én megteszem angyali kedvedért!

. . . Nem kivánom Grönland, vagy toronyba
Riszkirozni drága életedet.
Egyetlenegy a mit én kivánok:
Örökre hűd, — hogyha ezt megteszed.

Ah! parancsolj én szivem szerelme!
S ha nem tenném: menykő üssön hátba.
. . . No, hallgass rám én szerelmem ifja.
Egyre kérlek, eredj a «Reixráthba.»

Én teremtőm szerelmes szent atyám!!!
Világosits föl, hogy jól hallám-e?
. . . De már oda . . . kedves ifjasszonyka!
«Nye pozwolim», nem megyek madame!

Az egész világ egy kadencziára megy.

Syriában nagy bajt csinál most a Drúz,
Montenegro azt feleli rá, hogy «Spúz!»
Ha még soká bosnyák basa ráját nyúz,
Muszka neki majd különös «nótát» húz.
Siciliát felzavarta veres blúz;
Rossz a példa, pedig közel van Abrúz.
Nyughatatlan kezd lenni a gézengúz;
A nápolyi tréfa dolog, c'est ne qu'une rouse.
Lamm Móricz úr kezét-lábát gyötri csúz,
Napoleon billiárdozik a kúz;
Ezért most a diplomatzi nagy konfúz.
Ó Anglia zúgolódik és órrt dúz,
Bundestágnak ez ijeszgető krampúz.
A ki utóbb, ha megbomlik, mindent zúz,
— Valjon ki lesz a játékban a makktúz?

Chinai románczok.

Írta ezeket ama híres chinai költő Kaó-koas-moár-taong.

I. A SZOMJAS BÖLCS.

Nagy erényes és tudós Kon-fú-csé
Jára egykor a nagy pusztaságban ;
Elmélkedvén, a hogy bölcshöz illik :
A világról és a nagy világot
Alkotó négy elementumokról,
Úgymint : tűz, víz, föld és levegőég ;
Vala ámde ottan a hol ő járt
Csak a három e világelemből :
Víz pediglen csak theoriában.
És a bölcs ott szomjazék napestig,
Száraz torkát vigasztalva azzal,
Hogy a víz bár nem látszik : de megvan,
Állván oxygén és hydrogénből.
Este későn nagy tikkadtan ére
Egy pagonyba, szép zöld pálmafákból,
Pálmafák közt volt egy hűs vizű kút,
Azt meríték szép lánykák vederrel.
Bölcs, erényes Kon-fú-csé megállt ott
S első dolga volt : — jót inni ? óh nem.
Megkérdezni, e kútat hogy híják ?
És feleltek néki a leánykák :
Szép lapos szemű, piros leánykák :
«Híják ezt zsiványok forrásának,
Minden ember így nevezte azt rég.»
Elszörnyedve fordult el Konfúcsé,
És a nyújtott vedret visszatolta.
«Nem ! erényes férfi oly forrásból,
Mely ily rút nevet hord inni nem fog !»
S szomjasan tovább ment s másnap estig
Járt, míg áldottabb nevű kutat lelt.
Ily erényes és bölcs volt Kon-fú-csé !

II. AZ OLCSÓ ISTEN.

Van egy tartománya Toiping-Vangnak,
Abban vagyon egy város Xieng-Fu.
Ottan épült egy cserép-pagóda.
Abban lakik egy bálvány Dsin-Hán-Mum,
Ennek hoznak a buzgó hajósok
Áldozatra csirkét és malaczkát,
Friss halat és kecskék kis gidóit.
Husát ennek ők maguk elköltik,
Bálványisten furcsa osztályrészt kap.
Csirkelábnak kapja sarkantyúját,
A malacznak a négy körme héját.
A halaknak farkát és uszóit,
A gidónak két szarvát egészen.
Lehet-e már ennél olcsóbb isten,
Mint e jámbor bálványkép, Dsin-Hán-Mum?

III. A KAJMÁNOK.

Jan-cse-kjangnál, a széles folyónál,
A két parton áll Tao-Ping város;
Nagy kemény híd tartja őket össze.
— Túl a hidon a folyó mentében
Egy sziget van, bámbuszszal benőve.
Abban laknak kajmánok sereggel.
— Alkonyatkor, hogyha feljön a hold,
Százával kijönnek ott a vízre,
Játszadoznak, s ismét elmerülnek,
Farkaikkal a vizet locsolva
És nevetnek százfogú torokkal
E csinos kedélyes szörnyetegcsék.
— Tao-Pingben, China városában,
Esztendőnkint tízezer leánynyal
Több jön a világra, mint figyermek.
— Alkonyatkor, hogyha feljön a hold,
Ott a hídról a két város-part közt,
A fölösleges leány-cselédet
Szokták szépen a vizekbe hányni,
A midőn a kajmánok mulatnak,
Hogy ne légyen több leány, mint férfi.
Mert egy bölcsen ellátott országban
Első a jó rend és szép egyensúly.

IV. A YAN-CHEUI SZÉPEK.

Szebb vidék nincs Yan-cheu völgyénél,
Szebb város nincs völgyben Yan-cheunál.
S szebb leányok nem teremnek, mint itt.
Olyan termet: — karcsú, mint a bánfa;
Olyan lábak: — aprók, mint az őzé;
Oly szemek: — tüzesek, mint a gránát,
És olyan bőr: — lágyabb a selyemnél! . . .
— S nemcsak szépek a yan-cheui lányok:
Ámde forrón is tudnak szeretni;
Azt tanítják nékik iskolában,
Csak szeretni és gyönyörnek élni.
— S nem csak édes a yan-cheui delnő,
Ám tudós is. A mi nőhöz illik
Drága himzés, hárfajáték, ének,
Versirás kék és arany tintával,
Fára és cserépre festés tarka mázzal,
Ahhoz mind ért a yan-cheui lányka.
— S nem csak szépek, kedvesek, tudósok
Yan-cheuban a szelid leánykák:
Ámde szörnyű drágák is különben.
A vásáron tízezertől százig
És azonfelül is kelnek pengő pénzben.

V. A CHIMLEANGI KŐVITÉZEK.

Négy hadserge volt Xien császárnak,
Mind a négy szép választott vitéz had,
Gyalogjáró és lovon megülő.
Hátán puzdra, mellén tigris képe,
Hosszú dárdák, czifra, tarka paizsok,
S mindegyiknek oldalán két jó kard:
Ha az egyik eltalálna kopni
Ellenséges nyak-leszabdalásban,
Mindjárt ott legyen kéznél a másik.
Négy hadából egyet elbocsáta
Vad tatárnép szarvait letörni,
S fogva hozni el Chuenzi khánt is.
Azt Chuenzi khán levágta egyig;
Egyet küldött vissza hírmondónak. —
Második hadát küldé a császár
Sárga tengeren túl barbarokra,
A kik a dicső theát nem isszák.
Azt a serget elnyelé a tenger,

S hírmondót sem külde meg belőle.
Harmadik hadát Tibetre küldé,
Drága bálványistenért bucsúra;
Azt a forró szél megölte szomjan
És sivó homokkal eltemette.
Az utolsót ott tartá magánál,
Védelemre és gyönyörködésre,
Azt a sárga szellem Hontiáng-hu
Sátraikban egyenként megölte.
Ekkor elhagyá Xien a császár
Gyönyörű trónját s fényes lakását,
Mandarinjait és hölgyeit mind.
Egy hegyormot hínak Chin-Leangnak.
Arra felment s ottan a kövekből
Vésetett magának harczi népet,
Tizezernyi számú nagy csoporttal
És azok közt éle mind halálig:
A kiken sem ellenségnek ija,
Sem vihar, sem hosszú út veszélye,
Még a sárga szellem kardja sem fog.
Most is áll még ott a sziklatábor,
Most is ők ott a legjobb vitézek.

VI. A CZUKORNÁD TITKA.

Rég termett már Chinában czukornád.
Ámde ezt csak használták baromra.
Ette szarvas állat és juh, nem más.
Mert hogy ebből mit lehet kifőzni?
Azt az édes sót, a hófehéret,
Mit czukornak hí a barbar ajka.
Ezt a titkot Indiában tudták
És tarták azt mélyen rejtegetve,
Szörnyű sarczot húzva Csinból érte.
Egyszer egy bonez egy szamárra ülve,
China földén a tilosba hajta.
A szamárt ott zálogban lefogták
És a boncz, hogy zálogát kiváltsa,
Felfedé a nádméz drága titkát.
Így ejté el népét nagy haszontól,
Így köszönhet China annyi czukrot,
A mit eddig váltott jó ezüstért,
Egy szamárnak — és a gazdájának;
— Gazdájának, a nagyobb szamárnak.

VII. A SZERELMES PÁVIÁNOK.

Csing-Makukban a banán erdőben,
Laknak óriási páviánok,
Szörnyű majmok, szőrös emberarczczal,
Hosszú karjuk majd a földig ér le,
Négy kezük van négy lábuk helyében,
Mind a négygyel oly jól tudnak lopni
A hogy még Chinában sem tud ember.
E majomfaj, e rút páviánok
Hogy ha látnak szende női arczot,
Sima képü lánykát, szép menyecskét,
Úgy kisérik, úgy járnak nyomában;
Úgy sikoltnak, nyögnek és epednek,
A bolond szerelmes páviánok.
Mit használ, hogy oly nagyon szeretnek?
Mit használ, hogy oly forrón epednek?
Ők azért csak mégis páviánok.

VIII. A HI-HONG VIRÁG.

A Waoni völgyben a pataknál
Part alatt, árnyékba rejtve nyilik
A csodálatos Hi-hong virágszál.
A midőn az első hajnal fényre
A feselni kezdő bimbó nyílik,
A zománczos, illatos kehelyből
Egy madárka száll ki a szabadba,
Melynek szárnya van, de lába nincsen.
A madárka reggeltől napestig
Repked egy virágról más virágra,
Este ismét visszatér helyére
A Hi-hongnak illatos kelyhébe;
Az zománczos szirmát összecsukja
S benne alszik, bizton, a madárka,
Nem találja orzó éj-madár ott,
Nem zavarja fel sivó hideg szél,
A Hi-hong ringatja őt szeliden
S reggel ismét útnak elbocsátja.
Igy virulnak, így örülnek együtt.
A madár és anyja, a virágszál,
Egyszer aztán a virág lefonnyad.
És a mint zománczos szirma elhull
A madárka is lehull halottan.
. . . . Ily madár én is szeretnék lenni.

IX. A BÖLCSEK SZIKLÁJA.

Chinában legelsők a tudósok,
Ők foglalják mind az első rangot,
A kik tudják a csin alphabetnek
Nyolczvanhétezerhatszáz betüjét.
És kiszámítják a csillagjárást.
És megirják tarka szép irással
Hogy mi történt reggeltől napestig,
És oly hiven jósolnak jövendőt:
Hogy mi lesz, mint hiven elhazudják
A mi volt: ez nékik hivatásuk.
És ezért ők állnak első rangban,
És viselnek melleikre himzett
Baglyot, gólyát s más egyéb madárkát.
Ő utánuk jőnek rang arányban
A vitézek, a kik lőni tudnak,
És nyeregben megmaradni futva,
S ellenség fejét levágni, hogyha annak
Nincs az ellen semmi kifogása.
Chinában övék a második rang,
Ők viselnek mind kitüntetésül
Himvarrással, vagy mázzal kifestve,
Melleiken, tigris, párducz, macska
S más egyéb vérontó állatarczot.
Történt egyszer, hogy vitéz Xi császár
Sok hadat viselvén barbarokkal,
Azt adá jutalmul hős hadának,
Hogy jövőben első rangban álljon
A vitéz és aztán a tudósok.
Nagy búbánat lett Chinában erre.
Elborult a bölcsek lelke szörnyen.
Ötszázan a legbölcsebb tudósok
Összejöttek a fehér folyónál
Egy magas kihajló sziklaszálon,
S bánatukban ott a sziklaszálról
Mind belé ugráltak a folyóba.
Azt a víz fölé kihajló sziklát
Most is ötszáz bölcs kövének hiják.
— Oh be nagy bolond volt mind az ötszáz!

X. A VÉN DARU.

Ling Paonnak volt egy régi darva;
Vén madár volt, apjától maradt rá,
És az is még apjától öröklé:

A madár volt már százhárom éves.
Kérdi egyszer Ling Paon a darvat:
«Vén madár, te szörnyen hallgató bölcs,
Mondsza nékem, hogy levél ilyen vén?
Hadd tudjam meg én is azt a titkot,
Hogy legyek majd száz és három éves.»
Gazdájának ilyen szép szavára
Megszólalt a darvak vénje, mondván:
«Ugy értem meg száz és három évet,
Hogy nem ültem gazdag asztaloknál,
Tiszta rizsszem volt mindennap étkem,
És italt csak tiszta vízből ittam.
Nem törődtem senki más bajával.
Nem hajoltam meg könyvolvasástól,
Énekléssel nem rontám tüdőmet
S nem gyötörtem éltemet szerelmmel.»
— Monda erre Ling Paon a darvnak:
«Édes darvam, hogy ha titkod ez volt,
Inkább nem leszek százhárom éves,
Minthogy bort ne lássak, és lemondjak
Patkányhusról s tengervízi pókrul,
És más drága ízes csemegékről,
Hogy költők verseit ne olvassam
És azoknál szebbeket ne irjak,
Hogy ne énekeljek lány szeméről
És szerelmes hogy ne légyek abba;
Inkább nem leszek százhárom éves.»

Olyan bordal-féle.

(Ajánlva Visontai Kovách László barátomnak és ellenségemnek.)*

Ide hát no azzal a pohárral!
Isten neki, ha már meg kell innya.
Verset aztán ezen alkalomra:
Legyen az bordal, — vagy mi a kinja . . .
Ugy se voltam részeg életemben; —
Hadd látom hát, mi jó lehet abba';
Azt mondják, hogy az egész világ más,
Mikor az ember jól be van kapva.
Már én pedig nagyon szeretném azt,

* Az 1861-iki fölirat megszavazása után.

Ha más volna ; ergo : igyunk rája ;
Ha az ember az egész világot
Ilyen olcsó áron reformálja !

Hozd a pezsgőt ! Azt iszunk ezúttal ;
Drága bor ez : fogadásban nyertem,
Én fogadtam, hogy a «felirat» győz ; —
Úgy lett, — s ime nyertünk mind a ketten.
A komám nyert három szavazattal,
Én meg nyertem tizenkét palaczkkal,
Most ezt iszszuk ; — mához negyven napra
Majd a «másik» levét ütjük csapra.

Koczintsunk hát, legyünk jó barátok !
Legyünk per tu, igyunk Bruderschaftot ;
Hiszen ti is jó fiúk vagytok mind :
Veletek megyek, ha el nem csaptok . . . .
Mondtam valamit a dictiómban ?
Öblitsük le ezzel az édessel ;
Hisz csak azért dűltünk igy egymásnak,
Hogy én se bukjam — és te se ess' el.
Veszekedtünk ? A világ hadd higyje.
Csitt ! ne erről a pohár közt többet ; —
Mert a pohár oly bolond portéka,
Még megteszi : valamit kiböffent.

Koczintsunk no : éljen a jó német !
Ki oly híven ragaszkodik hozzánk ;
El nem marad tőlünk. Isten éltess' !
Vétenénk, ha rá nem toasztoznánk.
Kivel «annyi békét» kötöttünk már ;
A jó német ; de szeret is minket !
De oda is adnánk érte rólunk
(Már a kinek még megvan) — az inget.
A sors minket már egymásnak rendelt,
Mig nem «solvet seclum in favilla»
Egymáséi vagyunk : puszit sógor !
Egymásé, — mint pecsenye és villa.

Koczintsunk no : éljen a miniszter !
A kit hiába interpellálnak
A Rájxratban, mert ő nem ad hangot
Kérdésre se Péternek, se Pálnak.
Éljen Schmerling ! hiszen csak javunkat
Akarja ő, de minden javunkat ;
Nagy bolondság, hogy capacitálni
Mi oly nehezen hagyjuk magunkat,

Ha ő vele szépen tudnánk bánni,
Ez óta már régen otthon volnánk;
S kapnánk a sok menykü fáklyás zenét,
Ki Pozsonyban, ki Kassán, ki Tolnán.

Koczintsunk no: Az Isten éltesse
A mi kedves rég várt vendéginket!
Kik az új alkotmányt magyarázni
Az országnak, vannak épen itten. —
Ne mondjuk, hogy ez «executio»,
Ne nevezzük ezt «tatárjárásnak»;
A mit esznek, a mit isznak nálunk,
Nevezzük azt vidám áldomásnak.
Egyél igyál: minden előtted van;
Ne szégyeld magad, bone vicine!
A magyarnál sok vendégség esik:
Némelyiknek épen tor a czíme.

Koczintsunk még! Ki akar még élni?
Most jelentse magát! Iszom érte. . . .
Éljen a liberális conclave!
S a nápolyi rabló bandák! Mért ne?
Éljen herczeg Gorcsakoff! (Meghalt már)
Épen azért éljen. Milyen szép ez!
Mikor ilyen nagy úr is nem átal
Meghalni s így leszállni a néphez.
. . . . Éljen végre az a derék censor,
A ki majd e verset megnyirbálja;
Hiszen, hogy az Isten azzá tette
Az ártatlant, — nem az ő hibája!

Mit csinálnék én, ha király volnék?

Ha én egyszer, úgy rövid időre,
Király volnék nagy Magyarországon,
(Kérlek, édes szívem Török János,
Ezért ne mondj trónkövetelőnek,
Nem «kivánom» én azt, csak «teszem fel»).
Hát én akkor is jó ember lennék.
Ide jönnék lakni fel Budára,
Budának a királyi várába,
A toronyból a nemzeti szinü
Zászló egész a Dunáig érne.

Ágyú akkor nem kandikálna ki
A lőlyukon a szépséges Pestre,
Dobszó senki álmát nem zavarná,

Még az ajtómon sem állna strázsa;
Majd megőriznének a koldusok,
A kik üres kézzel soh se látnak,
És a kiket nem én tettem azzá.

Minden reggel kihallgatást adnék,
Összeszedném az instantiákat,
Mikben kérnek nagy hivatalt, rangot,
Fölszámlálva érdemek csoportját.
S mikor a szám menne ezeregyre,
Akkor azt kiadnám egy kötetben,
E czim alatt: «Ezeregy hazugság.»

Országgyülésem permanens volna,
Követeknek kolbászt osztogatnék,
Hosszút annak, a ki röviden szól,
Rövidet a hosszan beszélőnek;
És a mikor beszél Besze János,
Akkor magam is mindig elmennék,
Az ebédet rendelvén későbbre.

Adót persze senki sem fizetne,
Sem egyenest, sem pediglen görbét.
A jó italt meg nem accisolnám,
A jó dohányt meg nem trafikolnám.
A papirost meg nem billogoznám,
Hát mi az ördögből élnék magam?
— Majd megmondom az énekem végén.

Nagy háztartás nekem nem kellene,
Egy miniszter — csizmát fényesitni.
Más miniszter a lovat hajtani.
A harmadik az ebédet főzni.
Tanácsért a pénzem ki nem dobnám,
Mert azt magam is adok magamnak.
A többit hadd végezze az ország.

Ha jönnének hozzám perlekedők,
Kikkel a hétszemély sem boldogult,
Elővenném lágy czipót, kulacsot:
«Lélek adták, most egyezzetek ki,
Itt a kulacs, szent legyen a béke.
A substratum fele az actoré,
A másik fele az incattusé.
A mi megmarad, a prokátoré.
Többet meg ne halljam, hogy czivódtok.»

Censurát én bizony nem tartanék,
Hogy' vigyáznék hát az ujságokra,
Hogy bennem fölséget ne sértsenek?
Mindegyikre én prænumerálnék;
Még a debreczeni Dongóra is,
Mert tudom, hogy e derék czigányfaj
Nem respektál senkit az ég alatt,
— Csupán csak az előfizetőjét!

Katonára nem fogyna a pénzem,
Azt én szépen hazaereszteném.
Eredj fiam, örök béke van már,
Mit czepelnéd azt a mangalétát?
Jó lészsz otthon kocsisnak, béresnek,
Nagy kaszárnyák kórháznak, magtárnak,
Ocska zászlók — magyar muzeumnak.

S mivel védném magam ellenségtől? —
Ellenem ha jönne más potentát.
Azt mondanám: «ha velem bajod van,
Jól van; gyere ki velem a gyepre,
Nekem is van, neked is van kardod,
Próbáljuk meg, melyiké fog jobban?
Fogadom: igy rövid háborunk lesz.»

Minden héten egy napot kikötnék,
Hogy azon az Üstököst szerkeszszem,
Constitutiom ezt megkivánja:
Mint a kőevést a strucznak gyomra.
Üstökösre előfizetnének
Mindazok, kik velem elégültek,
(Tizenhat millió kerek számmal);
Ez, per hat forint és harmincz krajczár,
(Ez egy évi ára — helybeküldve)
Teszen ugy circa száz milliócskát
S az én nekem épen elég volna.

Ahoz a másik üstököshez odafenn.

Servus pajtás! Hát te megint megjelentél
  Odafenn az égen?
Könnyü neked, mikor akarsz, megjelenni;
  Bezzeg nehéz nékem.

Engem lefoglalnak, ha megharagszanak;
  De téged ki ér el?
Az én mondásaim kitörlik tintával,
  Tiedet csak «vérrel».

Engem Mars megkerget, Jupiter betilthat,
  Mercur megbillogoz; —
A te jelenésed a bujdosók között
  Szent reszketést okoz.

Szegény collegádnak a sok versenytárstól
  Elmegy itt a kedve; —
Veled nem concurrál ott fenn a magasban
  Se kis, se nagy medve.

Mikor én hirdetek prænumeratiót
  Anekdotáimra:
Lesem az ajtóból, jön-e már valaki,
  A ki aláirna?

Bezzeg a mikor te nyitsz előfizetést
  Harczra háborura:
A világnak minden nagy hatalmassága
  Prænumerál arra!

Láss hát dolgod után; tudom te is sietsz;
  De én is sietek.
Adjon Isten aztán neked is, nekem is
  Bőséges szüretet! . . . .

Epistola Talérossy Zebulontól Mindenváró Ádámhoz.

Kedves baratocskam, — ha meghallgattatik, —
Ezen én levelem azért irattatik,
Hogyha mig kitkedők volnanak walakik,
Azoknak a szive igy meglagyittatik.

Tudya wan, hogy adresz altaladattatik,
Competens titulus rea irattatik,
Kít elnök igy Bicsbe felbocsattattatik,
Legmagasabb helyen ő kihallgattatik.

Orszag kivansaga ott felbontattatik,
Elejitől vigig fel is olvastatik,
Adando felelet jol megfontoltatik,
Schmerling miniszter ur ott kinn hagyattatik.

Minden mi sírelmünk megorvosoltatik,
Minden mi kirelmünk helybenhagyattatik,
Sőt míg a mindenníl is több adattatik,
Olyan is, a mirül nem is almodtatik.

A ministerium mind kineveztetik,
Külön hadügy, pinzügy, a mi csak kelletik.
Kipviselő mind egy évre fizettetik,
Detto a szallasbír, s hazaeresztetik.

Ado soha többí tülünk nem kíretik,
Sőt a mit fizettünk tizenkit ivekig,
Bebizonyitvan, hogy törvintelen pedig,
Az is nekünk szipen visszafizettetik.

Rajxratba menetel nem szorgalmaztatik,
Ki hivatalkípes, mind alkalmaztatik,
Nemzetisíg minden megoltalmaztatik,
Ujsagiroknak is megirgalmaztatik.

A stempli vigkipen mind eltörültetik,
Financz az orszagbul mind kivezettetik,
A dohany szabadon aztan termesztetik,
Kítfejü sas trafikán bemeszeltetik.

Nemzetörsíg rögtön mingyart terveztetik.
Minden kípviselő örnagygyá tetetik,
A nagy paradival serget ők vezetik,
Haboruba őket — dehogy — nem kergetik.

Mingyart magyar bankó pinznek verettetik,
Mind a két oldala tarkara festetik,
A bankban ezüstníl többre becsültetik,
Mi tarczank azokkal igen megtöltetik.

Ezzel sok larmazo elhallgattattatik,
Gyilkos Garibaldi utja elzaratik,
Loyalis hazafi megvalogattatik,
Szent Istvan kereszttel ő dekoraltatik.

Mind ez nem sokara mar megtudattatik,
Telegrafus utjan hirül adattatik,
Agyuk altal Budan szazegy durrantatik,
Miltoztasik kírem varakoznyi adig.

Az angyal kétféle imádság közt.

Fogják a jó Mihály angyalt:
Ugyan szoritják két felől,
Majd lehuzzák lábainál
Fogva a fehér lováról.

Szól az egyik: «Jőjj uram már!
Vidd el már! hisz haldoklik már!
Hálni jár belé a lélek,
Élte czérnaszál, a melyet
Csak a moschus s az ének tart.
Vidd, nem bánom, mennyországba.
Tedd a legszebb szentek közé,
Látod, addig nem ülhetek
A székébe, a mig ott van;
Pedig ülhetném nagyon már.»

Jön a másik: «Jaj szép angyal,
El ne vidd még, hagyd még élni.
A lovadon sincs még patkó.
Vasaltasd meg: itt az ára,
Adok csizmát a lábadra,
Adom anyám köpönyegét;
Csak ne jőjj még, mulass otthon.
Látod: engem elkergetnek,
Ha ő meghal, pedig még csak
Most küldtem el ezer zsiványt
Az Abruzból; pénzembe' van,
Ha meghal, ez mind kárba vesz.
Látod: vigyázz; te jó angyal.»

Megint jön egy: «God by Mylord!
Ez már goddam sokáig nyúl.
Megáll minden politika.
Az egész diplomatia
Mind erre vár, a mig ez nincs,
Pihen minden conjunctura.
A szent és nem szent alliance
Nem tud hogyan alakulni.
Igy soká már nem lehetünk.
Uram, ez nem tréfa dolog.»

Ujabb hangok! De profundis!
Harangszóval, énekléssel,
Bucsujárók, szent emberek,

Diplomaták mezitlábbal:
«Óh nagy angyal, óh szép angyal,
Ide hallgass, hogy dicsérünk,
S ez nagyon sokat ér neked,
Ne jöjj még azzal a lóval
A te szent Mihály lovaddal,
Ne jőjj érte, ne jőjj érte.»

Itt kardokkal csörömpölnek:
«Mikor lesz már ennek vége?
A kard régen éhezik már,
Puska megterhelte gyomrát,
Sziv teli keserüséggel
Szomju dics- és bosszuvágytól,
Csak ez egyetlen egy élet
Áll utjában. Angyal! alszol?
Nem hallod, hogy kiabálunk?»

Megint másutt összeülnek
És irásban adják elé,
Irván hosszú okmányokat,
A mikből az angyal lássa,
Hogy sem joga, sem ideje,
Sem oka, sem jó alkalma,
Hogy nem üdvös, nem tanácsos,
Nem illendő és nem szabad,
S kiváltképen nem ildomos
Most ezzel nagyon sietni.
Mert majd ebből háboru lesz,
Sok ember meghal. Az égben
A quártély nagyon megdrágul.
Sok ember meg idő előtt
Pokolra jut, a ki még tán
Meg sincsen czivilizálva.
Tessék tehát addig várni,
Mig a Rájxrát lesz in pleno:
Ott lesz egy akol egy pásztor.
Akol, kiben csupa birkák
S pásztor, ki megfej, — nyír és — nyúz.

Jön a baissier-had; «angyal!
Stagnál börzeár, ágió.
Hitelpapir meg sem mozdul.
Fgy kis halált! husz proczenttel
Rögtön felszökken az arany.
Kérünk szépen, az ultimo
Ha még igy lep, mind elveszünk.»

«Ne hallgass rá», kiált a hausse.
«Éljen! evviva még soká!
Er lebe hoch, most a Kredit
153.60. áll
Ha őszig húzza, felmehet
161. 36-ra
Dicső angyal: hallgass reánk!»

«Nem, nem mi ránk; ki vesz deviset?»
«Velünk tarts angyal! Fél procent
Mit az uj kölcsönön nyerünk,
Számodra lesz provisio.»
«Mink 3/4-et adunk
Ha meghal ő!»
«Mi másfelet, ha még megél.»
«Angyalkám, ide,»
«De b'z ide!»

Haragba jön de erre már
Az árkiangyal s szertecsap:
«Az angyalát! Eresszetek!
Még elbódul az ember itt
Az ördögnek legyen kedve
Köztetek angyalnak lenni!»

A Ritterek Nagy Károlynál.

(Alt-deutsch Ballada.)

Nagy Károly czár, németek nagy ősc
Alszik mélyen Schwarzwald barlangjában;
Arra vár, mig Németország egy lesz; —
A szakálla asztalán is átnőtt.

Hogyha addig mindig nő szakálla,
Míg a német egy lesz, által is nő
Akkor még a föld tuloldalán is,
S üstökösfark lesz belőle egyszer.

Hébe hóba alvó német császár
Földalatti fényes udvarában,
Soiréekat ád a Rittereknek,
Kik be vannak irva Staatsvisitre.

Alvó császár alvilági Burgja
Nincsen épen rendén bútorozva;
Hogyha sok vendége jő egyszerre,
Azt se' tudja, kit hová ültessen?

Ámde, mint tapasztalt házi gazda,
Tudja emberét megválogatni:
Egynek itten, másnak ott mutat helyt
S eltalálja bölcsen, kit mi illet?

«Hogy neveznek, és mi érdemed van?» —
— Szól az első: «Ritter von Tatarfrass».
Én kezemmel sok hitlent levágtam.
Czímeremben itt a kardra szúrt fő.»

Szól a császár erre: «óha! respekt!
Ily vitéznek, érdemes lovagnak,
Competál leülni jobb felemre:
Itt a karszék; tessék Platz zu nehmen.»

«Hát te másik?» — «Én nevem Bärenfang,
Én urammal jártam vadra mindig;
Vadkan s medve körmitől megóvtam:
Czímeremben itt a medve, vadkan.»

«Auch gut», mond a császár, «hogy ha ugy van,
Ülj le: ott a medvebőr az ágyon.
Hát te harmadik ki vagy?» — «Nevem Flink,
Én uramnak vidám czimborája.

Egyik őrzé ellenségtől őtet,
Más vadaktól; én a leggonoszabb
Ellentől, — a gondtól. Együtt ittunk:
Czímeremben azt jelenti a fürt.»

«Brávó! brávó», szól vigan a császár,
«Érdemed nagy, meiner Sex! te vidám
Czimborából származott Ritter von,
Ülj le, ottan, — ottan áll a hordó!»

Negyedik szól: «Ritter von Goldregen
A nevem, nem könnyü volt a munkám.
Milliókat én szerzék uramnak;
Czímeremben most is itt a Schuldschein.»

«Szappermán!» mond Károly; ez nagy érdem:
Olcsó a becsület, a kinek van;
Annak drága, a ki vette pénzen. —
Tedd le hát magad a szekrényemre.»

Jön de most egy vézna gyász vitézke,
Hajlong; órra szint' a földet éri:
Oldalán nem kard, csak lineál van,
S tolla nem sisak-, de fülre dugva. —

«Hát te!» — «Engem hínak Berthold Leernek,
Nagy hirem van, most ütöttek azzá;
És még azzá ütnek jobban is tán:
S hogyha ütnek, azt megérdemeltem.

Pamphletirás nálam a nagy érdem;
Ellenség ölése nem szokásom,
Csak bepiszkolása, a mi fájóbb,
Czímerem van: — tintás három ujjam.»

Végig néz a Ritteren a császár,
S nyájas képpel, — (mint ki nyelt Jalappát
S fél, hogy nem marad benn,) — hátra szól: «no
Ülj le hát ott a — köpőládára.»

Óda a rájxráthoz.

Oh én szerelmem, hát te is elnapolsz,
Fényes Olymposz istenit elhagyod,
S mint egy eloszlatott diæta,
Lethe vizébe fürödni indulsz!

Megharczolád im istenek harczait,
Schmerling-Zeüsznek cyclopok ellenit,
Deák Titán hadát leverted,
S Péliont Ossa alá legyűréd.

Az Ilias csak felmutat ily hadat.
Achaji hősök nagy tüze ily vala,
Különbséget tudok csupán csak:
Nem sikerült falovat bevinni.

Dii majorum fölszabadultanak
Patent-mennykővel földre lesujtani.
Az ő erős haragjuk ellen
Vajh ki merészlene felzúdulni?

Mavors ujonczot, Mercur adót vehet.
Ceres financzol, billogot nyom Themis.
Pluto meg uj kölcsönt kiirhat,
S rendszerez uj tanodát Minerva.

Te meg, szerelmem, már haza elmehetsz.
«Omnes eodem cogimur!» néked is
Charon kezedbe nyomja a bilétet, —
(«Tempus erat!») — Phlegeton partjára.

Ki jött de vissza orcus odúiból?
Nincs ott szokásban holmi retourbilét.
  Ah ez nem «Daum Elyziumja».
    Cerberus «háromegy» ott a portás.

Csak Orpheusnak volt szabad hozni el
Egy lelket onnan. Tán hane téged is
  Az istenek ottan felednek
    Én leszek Orpheusod: csak várd azt!

Nemes vetély.

(Ballada.)

Tiz granatéros czakumpakk,
  Fegyverrel és bornyúval,
Helybetette magát immár,
  A madráczon elnyúlva.
Ujsággal tömve a madrácz;
Alszik, pedig nem is vadrácz,
  Az ártatlan granadír.

Ujságirók gazdájához
  Vannak kvártélyra vetve:
Egy kis adó-restánczia
  Nem levén kifizetve!
Elfelejték biz azt, vagy mi?
Mikor olyan jó «nem adni»;
  Ez a legfőbb élvezet.

Ez az «én executióm!»
  Siet hirdetni Napló.
A miért ezt odaadná,
  Nem volna olyan vak ló
«Én irtam sok kurucz czikket,
Azért ejték ezt a stikket.
  Most expresse én velem.»

«Nem igaz! ezt nekem hozták»
  Kiált elébe Sürgöny,
«Az egész executio
  Engem ragadt ma csürkön;
Én még stemplit sem fizettem
Ugy segéljen, mind a ketten
  Osztozzunk a katonán.»

«Hohó, hát én ki vagyok itt?»
  Protestál erre Hirnök.
«Ni még azt is elvitatnák,
  Mit felőlem a hír nyög:
A katonát nekem küldik;
Csak ugy vagyok steuerschuldig
  Mint akármely rebellis.»

Kis szobában a kiadó
  Magában szakkermentez:
«Ni még összevesznek rajta,
  Valjon melyikre ment ez?
Elkapják a dicsőséget,
Polemiáznak a végett;
  S — rám marad a fizetés.»

Ki volt bátrabb?

(Panegyrikon.)

Az-e, a ki legelőször
  Rá mert szállni a tengerre,
  Deszkaházban, evezővel
  Szél kegyére bizva lelkét,
  Hullámoktól kérve utat?
Nem az volt legbátrabb ember

Az volt-e, ki legelőször
  Meg merte enni a rákot,
  Ezt a hátramászó szörnyet,
  Melynek még a latinoknál
  Egy neve van a fenével?
Nem az volt legbátrabb ember.

Az volt-e, ki legelőször
  Doctort hivatott magához,
  S azt az ismeretlen mérget,
  Mit a patikábul hoztak,
  Be merte kanállal szedni?
Nem az volt legbátrabb ember.

Az volt-e, ki legelőször
  Statuspapirost mert venni,
  Aranyt adva papirosért,
  S olyan adóst választva, kit
  Ha kell, nem bír exequalni?
Nem az volt legbátrabb ember.

Az volt-e, ki legelőször
  Újságlapot mert kiadni,
  S nem félt, ha jó lesz, becsukják
  Ha roszat ád, a publicum
  Ottan hagyja és megbukik?
Még az sem volt a legbátrabb.

Hanem az volt a legbátrabb,
  A ki legeslegelőször
  Eljött királyi biztosnak,
  Hogy egy megyét föloszlasson,
  S még dictiót tartott hozzá.
Ezt tisztelem legbátrabbnak.

Oh Nadajda!

Oh Nadajda, oh Nadajda!
Hoztál engemet nagy bajba:
Keblem oly tág, mint egy pajta;
De nincs annyi ablak rajta,
A mennyi azt mind kiadja,
Mit szivem feléd sohajta,
— Oh Nadajda!

Oh Nadajda, oh Nadajda!
A sok vad had rajtam hajta,
Tudván rólam, hogy én hajda-
—nában voltam nagy pœajta;
Irjak verset hozzád majd a
Fölléptedre; — bezzeg sajt a!
— Oh Nadajda!

Oh Nadajda, oh Nadajda!
Ámbátor vagy muszka-fajta,
Itt minden sziv rég ohajta:
Dandyk és arszlánok vadja,
Ujságirók szörnyű hadja
Kapott érted immár hajba,
— Oh Nadajda!

Oh Nadajda, oh Nadajda!
Törtem én a fejem rajta,
De a múzsám már nem adja,
Régen összetört a lantja.
Ez a vers már csak a vadja. —
Majd ir szebbet János Vajda.
— Oh Nadajda!

Arthur és Chlorinda.

CHLORINDA. Monsieur ha elhagy engem,
Keblem akkor megreped;
A bánatnak tengerébe
Mélyen én lesülyedek.

ARTHUR. A mieder megóvja keblét
Szakadástól mylady;
S a tengerbe elsülyedni
Crinolin nem engedi.

Tüzes szerelmi vallomás.

Szerelméről beszélt nagyon Jankó;
Választottját úgy híták hogy Janka;
Nem volt ugyan valami szép lányka;
De birtoka volt igen sok bankó.

Mondta Jankó, hogy a szive mint ég!
Akár csak egy feneketlen katlan,
Melyben Janka nagysám szakadatlan
Tüzesíthet vasalókat mindég.

A mint mondja, hogy a keble lángol:
Egyszer csak kigyulad a kabátja,
Érzi szagát, a füstjét is látja:
Kigyúlt biz az a szerelmi lángtól.

Hát egy csomag gyufa volt zsebében,
Azt ő addig nyomkodta, dörzsölte,
A szerelmi vallomás hevében,
A míg egyszer lángra lobbant szépen
S Jankó urfi majd ott égett tőle.

Névtelen ábránd.

Oh be szép volt az az oláh leány,
A kit én itt-meg-itt láttam:
Nem tudom, hogy híják azt a falut?
Nem tudom, miféle forrás mellett?
Nem tudom, mit vitt a fején?
Oh be nagyon szép volt ez a leány.

Talán belé is szerettem volna,
Csak valamivel kisebb lett volna egy ölnél;
De így fél az ember nagyon,
Hogy az ilyen szörnyű magas szépség
Ha valamivel megharagítja,
Úgy üti pofon, hogy arrul kódul!

Fapapucs.

Magyarországon fapapucskészítő gyár alakul.
De már ezt lehetetlen meg nem énekelnem:
«Üdvözöllek oh hazánkban meghonosolt fapapocs!
A ki léssz köztünk és Európa civilizáltabb népei közt kapocs.

A miben az ember igaz, hogy úgy néz ki, mint a medvebocs.
De az is igaz, hogy benne egymás lábára nem tapocs.
S bár a delnők lába ettül lesz, mint a lúdtalp, oly lapocs
Ámde aztán nem is árt meg neki semmi locspocs.
Azért lelkesűlve fogadjon Mocs, Kocs és Magocs,
Húzd fel múzsám te is s repülj benne: — tocscs! . . .

Spanyol romànczok.

A hirdetett szanyol iró don Pellicanos de los Horrendostól, (Eredetiben.)

Don Subláda, don Subláda!
Grándissimo caballéró
Longa spáda oldaláda
Blánkissimo inggalléró.

Quándo andar paripánó
Par la longa promenáda,
Il gitáro en ló mánó
E cantátó serenáda.

Donna Panna hallgatádó
Chalugádró en abláquo.
E magánó suspirádó
Qui fa cuale gyékénykákó?

«Carissima donna Panna,
Yo pido vuestra graczia.»
Mal entende donna Panna
E da ipsi una graiczár.

Donna Panna, Donna Panna!
Bella donna in Valencia.
Grácziára a grajczára
Valde mala e cadencia.

Amde bene: andiarme!
Mio core sempre fáyó,
Il grayczáró impresarme
Mortifico in mordáyó.

Un durrantass! — don Subláda
Morte yace sobre palló,
Il grajczáró oldaláda
Tristessimo borravaló!

Azok számára, kik a szanyol nyelvet nem birják, ide mellékeljük e remek románczot műfordításban.

Subláda úr, Subláda úr!
Legnagyobb hős, lovag, vitéz
Hosszú spádé oldalán szúr
Inggalléra fehér, mint mész.

Mikor sétál paripáján
Ama hosszú promenádén,
Az gitáré az kezében
Énekelve szerenádét.

Panna úrhölgy hallgatódzik
Salugádros ablakából
És magában sóhajtódzik:
Ki énekel olyan bájjol?

«Drágalátos Panna úrhölgy
Kérek szépen egy kis grácziát.»
Nagyot hall de Panna úrhölgy
És ad neki egy kis grajczárt.

Panna úrhölgy, Panna úrhölgy!
Szépnőnye Valencziában,
Grácziáért grajczárt adni
Nagyon rossz cadencziának.

Ámde jól van, elmegyek már!
Az én szivem mindig fájik,
A mit adtál, egy mordályba
Bele tömöm egy krajczárig.

Egy durrantás, Subláda úr
El esik mind a pallón, holt!
A krajczár oldalába ment —
Szomorú borravaló volt.

Varsói vezérczikk.

(Itt is jó!)

A dolgok legujabb rende — hm hm.
Azt kényszerit mondani, hogy — üm üm.
Volna ugyan valami, de — hum hum.
Jobb lesz mind a kettőnknek, ha — mum mum.
Mert ha mi igy sohajtunk, hogy — hej hej!
Arra nekünk egyszeribe — — ej ej.
Ha nem tudunk szépen kérni — — ó ó.
Az lesz belőle, hogy aztán — hó hó.
Már most hát csak azt mondom, hogy — pszt, csitt.
Méltóztatott prüsszenteni? prosit!

Csendháborító vers.

Tallérossy Zebuloné.

Nem kell ám énvelem sokat tréfálozni!
Tudják meg maguknak ezt a tisztelt urak.
Mert nem gondolhatják, hogy mi lesz belőle,
Ha kitör belölem egyszer bőszült harag?

Sokáig hallgatom, mi pufog ott hátul?
A míg észre veszem, hogy az az én hátam.
De ha egyszer aztán azt mondom, hogy «elég!»
Majd csinálok olyant, hogy soha se' láttam.

Tehát most már «satis!» — «doszt!» — «genug!» — [«elég volt!»
Vége türelemnek, kell puskához nyúlnom:
Megtöltöm, felkapom, s elszánt haragomat
Kitöltöm a síkon sok ártatlan nyúlon.

Nem gyülésezünk már, vége dictiónak.
Tettek ideje van! ülök a nyeregbe.
Majd megmutatom még, hogy mi lakik bennem?
Beiratom magam — a lóversenyekbe.

Gyün királyi biztos? megtudjam hol lakik!
Azonnal kardomat oldalamra kötöm:
Szállására rontok, s megmondom szemibe':
«Kivantam alasan teni tiszteletöm.»

S minthogy parancsolják az adófizetést,
S dupla censort kapnak hirlapok, füzetek,
Egy csapással két légy! azzal opponálok:
Se lapra, se könyvre elő nem fizetek!

Oda Slidell és Mason urakhoz

(kik a Trent födélzetén elfogattak).

Irta a Sumter kapitánya

(ki ezuttal a Trenten megmenekült).

Láttam barátim, fátumi sorsotok,
Ott ültem akkor tonna hering felett,
Mikor ti értetek bejöttek,
S elvive szörnyen a San Jacinto.

Hallgatni kellett, mit teheték vala?
Ha közbeszólok, visznek el engem is,
S mit nyertünk volna véle, mint hogy
Tártli helyett preferanczozhatnánk.

Baj ez barátim! rosszkor esett nagyon,
Rabszolgavásár kezdete épen itt.
Gyapot megértt, lekéne szedni:
Most mi az ördögöt csinálunk?

Szétfut a néger, hogyha nem érezi
Otthon a gazdát; mind befogadja azt
A most hozzánk nem édes Észak,
S nem segit a «fugitiv slaw law» itt.

Már a blokád is szörnyü veszély nekünk:
Itt a finom sok czikk a rakóhelyen,
De ha kiküldünk egy hajóval,
Elkaparintja legott a káper.

Az unio-párt szörnyen ujong ezen;
Nagy kárörömmel tapsra kel és kaczag:
Hogy igy bevághatá az utját
Két deli conföderált bajnoknak.

Oh én barátim, érezem úgy magam,
Mint a czigánynak a lova, a kinek
Két társa már kidűlt, s magában
Húz szekeret, s kap solo — — ostort.

Tóth Kálmán barátomnak

midőn 1861. évi deczemberben akademiai tagságra itéltetett.

No hát te is benn vagy, czélhoz értél,
Ülhetsz: ott a széked.
A mit vártál tavaly óta hiven,
Megadatott néked.

Hiszen velem együtt neked is volt
Sok érdemed rája.
Hanem a mint hallom, bejutásod
Még sem vala drága.

Nem a «száz vers» vala a főérdem,
Sem a pályadráma.
Hanem (a mint hallik) csak egy czikked,
Hogy ottan ülsz máma.

Hazudnám, ha azzal hizelkedném,
Hogy örülök rajta;
Én bizony nem gratulálok hozzá:
Ugy sem soká tart a.

Ha egy hóig meg nem tartod a szék-
Foglaló beszédet,
(Pedig dehogy tartod!) egy hó mulva
Kiteszik a széked.

De az boszant, hogy a mig más annyi
Évig várakozhat:
Te mingyárt az első intrádára
Kvártélyt, fizetést kapsz.*

Nélkülözések.

Olasz város szinház nélkül,
Jó lengyel nép templom nélkül,
Magyarok alispán nélkül,
Bécsi bankárok pénz nélkül,
Francziák háboru nélkül,
Angol urak gyapot nélkül,
Török hadsereg zsold nélkül,
Rájxrát határozat nélkül:
Már az ember véges végül
Majd csak azzal is kibékül:
Hogy el leszünk — minden nélkül.

* Értendő akadémia helyett börtön a Károlykaszárnyában katonai törvényszék itélete következtében.

Haladunk.

Félre közügy, politika!
Egészen más most a tér,
Mikor hallgat a juss, akkor
Egy kis pletyka sokat ér.

Nem az most a napikérdés
Az alkotmány hova lett?
Hanem az, hogy vajjon lesz-e
A szinháznál új balett?

Mit kapunk Olaszországból?
(Oh a csuklást el ne kezdd!)
Stégert-e, vagy Csillag Rózát?
Vagy miféle énekest?

Heves vérü fiatalok
Most is fáklyászenéznek
Nem Deáknak, hanem egypár
Szép nőnemű szinésznek.

A journalok hadserege
Erős csatára készül:
Nem Schmerling, — csak a budai
Direktorra, vitézül.

Mégis bunda a bunda.

Kiforgatják, beforgatják,
Szegre teszik, sutba rakják,
Régi divat, félrevetik,
Viselését kinevetik.
Hanem azért, már csak azért
Mégis bunda a bunda!

Hoznak helyébe más módot,
Paletót és mencsikófot.
Gumiköpenyt, csuklyás ruhát,
Ez kell, az kell; vedd fel: no hát!
Hanem azért, már csak azért,
Mégis bunda a bunda!

A paletót gavalléros;
Hanem esőben elég rosz.
Nem állja ki a zivatart,
Biz az csak parádéra tart.
Hanem azért, már csak azért,
Mindig bunda a bunda!

A mencsikóf már jobb lenne:
Csakhogy zsenánt járni benne;
Ki felölti, keze lába
Mintha volna kalodába'.
És e mellett, mind e mellett,
Mindig bunda a bunda.

Gumiköpeny csak takargat,
De a havas zivatarba'
Nem melegit. Olyan biz a:
Mint az angol sympathia.
Hanem egyszer, ha már egyszer
Mindig bunda a bunda!

Csuklya sem jobb felöltőnek,
Ott nem takar, a hol kéne.
A fejet igy ugy befedi,
Többit ördög elviheti.
Hanem azért, már csak azért,
Mindig bunda a bunda!

A kit egyszer ez betakar,
Nem árt annak a zivatar;
Nyáron árnyék, télen szárnyék;
Aztán el is tart akár mé'g.
Épen azért, de biz azért,
Mindig bunda a bunda!

Úri gúnya arra való:
Kiki magát begomboló;
De a ki ezt felveheti,
Kedvesét is melengeti.
Épen azért, de ám azért,
Mindig bunda a bunda!

Czifra urak, uraságok,
Hogy ezt hinni nem tudjátok!
Tudjátok. — Nem akarjátok. —
Azért fázik az irhátok.
Pedig azért, hej de azért,
Mégis bunda a bunda!

Gaudium.

(Arra a hirre, hogy a budai vizgyógyintézet átváltozand borgyógyintézetté.)

De már jobbra fordul sorsunk
Borrá változik a viz!
Nem hiába danolt róla
Csokonai és Hafiz.

Nem itatnak, nem usztatnak
Vizekkel szemlátomást.
Zuhany helyett a torkunkba
Kapunk eztán áldomást.

Mit a vizek elrontottak,
Helyrehozzák a borok.
Fordulni kell a világnak,
Mikor minden fej forog.

A ki eddig ellenünk volt,
Változik barátunkká,
Még a Donau-Zeitung is
Tokayerwein-Zeitunggá!

A három Bakacs.

Héj de sokat is kell szenvedniök
Thália szegény papjainak!
Hideg szobák és hideg közönség
Könnyü ebéd, nehéz szerep
A csúz, rheuma és a kritikus
Előveszi és megkinozza
Thália szegény papjait.

Budán, a tisztes régi várban
Van három testvér, áldott lelkek!
Mind három arra van hivatva,
Hogy a mi fáj a szenvedőnek,
Azt irral, szörppel és itallal
Gyógyitsa. Ők könyörre váltak
Thália beteg papjain.

Az egyik testvér gyógyszerekkel
Ellátta őket — és hitelbe!
Pedig javát adta a sassafrasnak,
Féláron adta a jalappát,
És mindent, a mi szemnek-szájnak
Keserves, ő ellátta azzal
Thália beteg papjait.

A másik testvér fogta szépen:
A kontót összetépte. Menjen ingyen
Mi orvosság szegény szinésznek!
A harmadik testvér pedig: tudá [mit?
Küldött nekik vagy két akó bort
És ő kurálta meg valóban
Thália beteg papjait.

A „Süsser Ungar“ (édes magyar).

Egy német városban ilyen czim alatt:
Der «Süsse Ungar» (mily fránya gondolat!)
Akkora palaczkban, mint egy bak-arasz

Árulnak tokajit, — ára tiz garas.
Czímer a pecséten, vers az oldalán,
Versbe kapaszkodva egy-egy angyal áll.
A bor árulója esküszik neki
Hogy e máslást maga szemen-szedte ki.
Lássuk hát minő ez olcsó asszubor?
Édesnek csak édes, van benn sok czukor.
Van szag is hozzája, menta, székifű:
Derék herbaté lesz, hogyha jól kifő.
Van benne burgonyaszesz, s az jó erős,
A ki igy szereti, annak tetszetős.
Van még benne minden drága töltelék
Csupán csak hogy épen «bor» nincs benn elég.
Jaj kedves barátom, drága németem!
E «süsser Ungarral» csizmád kenheted.
Megcsal ráragasztott czifra czimirat:
Hasfájás, fejfájás lesz belőle majd;
Hogyha «süsser Ungar» kell, hát ott keresd
Hol terem, s magad se légy izlelni rest.
Aztán az árakban kissé válogass.
Mert az «édes magyarom» nem tiz garas.

Egy egy éves kis fiu

születés napjára.*

Felderült a hajnal szent Nesztor napjára.
(Nem derült biz az, mert épen nagy köd jára. Szerk.)
Eljöve a nagy nap, mit mindenki vára.
(Hagyja el barátom, rég lehetett már a! Szerk.)

Rózsákkal hinteném ösvényedet mostan,
(Csak hogy a kertésznél nagyon drága most az! Szerk.)

Szivemet küldeném arany papirosban.
(De isz ilyen «frachtot» nem vesz fel a posta! Szerk.)

Rád raknám az égnek minden csillagait.
(No csak ezt az egyet a tornyon hagyja itt. Szerk.)
Rád a napnak, holdnak minden sugarait
(Csak adja ki neki apait, anyait. Szerk.)

Fényesebbé téged azok sem tennének.
(Sőt meglehet, hogy még tán el is sütnének. Szerk.)
Azért szól felőled magasztaló ének.
(No már ezek után ki ne szeretné meg? Szerk.)

* A Schmerling-féle összalkotmány kibocsátásának évfordulóján

Keveset éltél még, s még is mennyit tettél!
(Eddig csak azt láttuk, hogy mennyit megettél! Szerk.)
Egész időkorod: tavasz, nyár, ősz s egy tél.
(Megnőhettél, mivel jól szoptál és fejtél. Szerk.)

Hangzott dicséreted igen sokat szánkból.
(Kerestünk is nagyon, csak hogy nem tudánk, hol? Szerk.)

Mondták azt felőled, ez igazi ángol.
(Érték alatta: hogy betegsége ángol! Szerk.)

Ezután is nagy lesz reménységünk hozzád.
(Nem mernők megmérni se szélét se hosszát! Szerk.)
Mit várhatunk tőled, a napok elhozzák.
(A javát már vettük, hát még majd a rosszát? Szerk.)

Kivánjuk, hogy nyuljék te életfonalad,
(Hosszu lehet, hogy ha hátra-felé halad. Szerk.)
Mely bizony sok évig reméljük megmarad.
(Ha valami nagy szél nem támad az alatt. Szerk.)

Azért gratulálva járuljunk elébe.
(El jönne az maga; ne menjünk helyébe. Szerk.)
S kiáltsuk fenszóval: éljen! vivát! lébe!
(Csak bele ne fuljon még valami lébe. Szerk.)

Unokámhoz.

Az igaz, hogy még fiam sincs; de ki tudja? még lehet;
Az megint feleséget vesz, — holmi jó fajta csehet, —
S annak megintlen fia lesz, valami kis Nepomuk:
Hát ez a kis Muki lesz az, kihez most szólni fogok.

Nem született fiam fia! te boldogabb vagy, mint én.
A megholt öreg apámnál én is boldogabb szintén.
Én amannál, mert már nem él; te nálam, mert még nem élsz;
Levén domiciliumát még be nem vallott személy.

Szegény jámbor öreg apám, akkor hunyá le szemét,
Mikor a fekete bankó és más aféle sz— szelvény
Réz forintos, régi poltra járt tenyérből tenyérbe.
Egy pár csizma száz forint volt, s ha jól veszszük: megérte.

Nyolczvanhárom esztendős volt, hogy igy szólt a jó öreg:
«Már magamnak nagy időket igérgetni nem merek;
A mit vártam évről évre, már én azt meg nem érem.
Vártam rá fekete hajjal, nem várok rá fehéren.

De te legkisebb unokám, te Marczika, meglátod,
A mire hiába lesett szegény öreg apátok,
Ha majd megnősz, ha férfi léssz, hogy ha — kopasz fejed lesz;
Ide tekints, kezemre nézz, aztán jól megfigyeld ezt.

Látod ezt a furcsa dolgot? Nevét persze nem tudod;
Huszonnégy esztendeje már, hogy feledségbe jutott.
Vártam soká, egész ország várta, hogy még előjön;
De már vége, nem látom én többet őt meg e földön.

De te Marczi, kis unokám, él szivemben a remény,
Hogy te megéred az időt, mint a hogy nem értem én,
A midőn e rég óhajtott, rég hazavárt tünemény
Ismét itthon lesz köztetek. Csókold meg s tedd el szegényt.»

Azzal kezembe vándorolt ama csodás symbolum.
De biz az már eltünt tőlem azóta, ugy gondolom.
Mindegy no, a neve megvan; — én ugy kaptam névtelen,
S utódimnak én a nevet tárgy nélkül végrendelem.

«Tehát, Muki! ide figyelj. Kopasz ugyan nem vagyok,
Csakhogy épen a homlokom már a tarkómon ragyog;
De a mire ősöm ugy várt, már azt én se' remélem.
Nálam az ily illusio el van temetve mélyen.

Hegedült már arról Dávid, és még nem is az a szent,
Hanem a ki föltalálta a mindenféle Taxent:
Hogy a most élő ivadék a szinét lássa annak,
A kinek megérkezése boldogságos soha-nap.

De te, messze földön lévő kicsi unokafiúm!
Kinek születése is még pium desiderium,
Te megéred, a mikor majd első zápfogat huzatsz,
Hogy látni fogsz, mit én már nem, e földön — «ezüst huszast».

A nemzeti szinház igazgatója.

Én vagyok Magyarországon,
Én vagyok Európában,
Én vagyok a kerek földön
A legszánalomraméltóbb
«Függő, felelős miniszter.»

Vagyok legeslegelébb is
Saját belügyminiszterem:
Tőlem kérdik, mi hol álljon?
Ki mit húzzon a lábára?
Mi lesz holnap, holnapután?
Ki lesz király, herczeg, lovag,
Pásztor, kertész, inas, koldus?
Mind nekem kell kinevezni!
És minden kinevezésem
Csupán csak provisorium:
Egy esténél tovább nem tart.

Vagyok külügyminiszter is:
Mindenféle külhatalom,

Tágabb és szükebb casinó,
Erkélypublikum és páholy,
A magyar Akadémia
És az uri lovar-egylet
Influencíroz tanácscsal:
Az egyik az operának,
A másik meg a drámának,
A harmadik a balletnak
Kivánná kitágitani
Az ő világi hatalmát.

Vagyok majd hadügyminiszter:
Van nagy «Militär-vorlagom»,
A miből nehéz lehúzni.
«Geniecorps» a primadonnák;
«Zuávjaim» a művészek;
«Cavalleriám» a ballet;
«Gyalogságom» a choristák;
«Tüzérségem» a zenekar;
Hát még a sok «népfelkelés»
S annak mindennap lénung kell,
Különben nem hadakozik;
Hát még a sok várépités!
Hát a «Monturs-commissio!»
Tánczosnők egyenruhái!
Jaj — ne is beszéljünk erről.

Vagyok pedig ezenkivül
Igazságügyminiszter is:
Van ám itt pör! azt mondhatom,
S akárhogy igazitom el
Az egyik megharagszik rám.

Vagyok Sanitäts-miniszter:
Primadonnák rekedtsége,
Ballerinák lábfájása,
Mind rayonomba tartozik.
Nekem kell megvizitálni,
Hogy van fütve az öltöző?
Nem kapnak-e benne náthát?
Nekem kell az ablakokat
Becsukdosnom, hogy légvonat
Ne jöjjön, mert ha rheumát
Kap valaki, az én károm.
Nekem kell a fellépőknek
Katarrhczeltlivel szolgálnom,
Hogy hangjukat jól kiadják;
Nekem kell a muzsikusok
Mellcsontját megkopogtatnom,
Mert hogy mért nem fujják jobba
Nekem kell a szinésznőknek
Komplimenteket mondanom;
Hogy jó humorral játszanak,
Oh — sok az én hivatalom.

Hát a pénzügyminiszterség
Ez még aztán a keserü.
Előállni a budgettel.
Innen oda, onnan ide,
Egyik lyukat a másikkal
Befoldozni; ha deficit
Támad, nem elég ha magam
Vakarom meg a fejemet,
Minden ember azt vakarja;
Ha fölemelem az adót,
Nem fizetnek, pedig hát én
Katonai hatalommal
Nem hajthatom azt be rajtuk.
Aztán rajtam Maager ur sem
Jön segitni öt proczentért.
S van mind ehhez egy iszonyu
Parlamentem: a sok ujság.
A sok szörnyü ujságiró,
A ki mind oppositio,
Kiben kormánypárt nincs soha
Mind montagne, mind jacobin
Ki detronisálni akar! —
Egy permanens parlamentem
És a kit, ha megharagit,
Még csak szét sem kergethetek.

Oh a pesti Kerepes-út
Respublico-monarchicus
Államának prezidense
A legszánalomraméltóbb
Potentátja a világnak!

Találós mesék.

Találjátok ki, hogy mi ez?
Veres inge néki vagyon,
Karddal körülvéve nagyon,
Nem kell neki engedelem,
Még is, a hol kell megjelen.
(Tulipán.)

Hát ezt ki találhatja ki?
Tavaszszal jön nagy táborral.
Mikor nagy pusztitást forral;
Biztatják a föld népeit,
Ölje meg, a hol teheti.
(Cserebogár.)

Hát ezt mondjátok meg, hogy mi?
Nincsen veres sipka nélkül.
Hamar küzd, nehezen békül,
Vagyon neki sarkantyúja,
Az első riadót fújja.
(Kakas.)

Ezt is nehéz kitalálni:
Fiatalon börtönbe' volt.
Édes, kedves, nem is hajolt,
Vénségére a szabadban
Fás, keserü, haszontalan.
(Spárga.)

Hát erre ki ismerne rá?
Minden ujja veres plajbász,
Nem barátja a haladás;
Olló is van a kezében,
Ha megfog, — köszönöm szépen.
(Rák.)

Egy levél sorsa.

(Jelenet egy készülőben levő nagyobbszerü drámából.)

Személyek:

WILLI SEN, egy postás. — KASSENLEERER, egy adós.

WILLI SEN. Nehéz bejutnom, már harmadszor itt
Csengettem, és inas pokolba el-
Távozni inditványozott, nehogy
Háborjam álmait kegyednek én.
Itten van egy levél; per extrapost.
KASSENLEERER. Frankirozott-e? azt tudatni vélem
Előbb ohajtanám, elvem szerint
Fizetni mert szokásom nem soha.
WILLI SEN. Küldé nagy ur, és még pedig rece-
Pissével, ráirván cito, cito!
De markot nem nyomott rá, mondván
Hogy itt fizettetik.
KASSENLEERER. Pokolba vidd.
Tudom mi lesz levélben? sürgetés;

Lejárott tartozást fizetni meg.
Add a kezembe, ám csupán azért,
Hogy földhöz én hajitsam.

WILLI SEN. Azt ne tedd.
Uram, bolondozást ne kezdj; mivel
Nem tudhatod, nincs benne puskapor?
Elsül s repit a légbe, hogy ha csaptad.

KASSENLEERER. Csapom pedig a földhöz én legott (levelet földhöz csapja, az elsül s az egész szinpadot görögtűzbe boritja.)

WILLI SEN. Még ebből aztán, mondok, baj lehet.

Mennyivel loyalisabb emberek vagyunk mi, mint a bécsiek.

Ahol van ni, most látják az urak,
Mi a különbség a Rájxrát között
Meg a magyar országgyülés között?
A Rájxráttól kérdik, ad-e adót?
Dehogy feleli rá azt, hogy nem ád.
Kinevez rá egy hosszu bizottmányt,
Az szétoszlik albizottmányokra.
Megvizsgálnak mindent pontrul pontra:
«Ez nem jól van, ennek igy kell lenni.
Ezt kiveszszük innen s ide teszszük.
Mit kivontunk, megint összeadjuk,
Az elosztást ismét sokszorozzuk.
Által nézzük az egész bilánczot,
Mérlegezzük, rubricákba szedjük.
Sortirozzuk a mi nincs helyén még.
Minden pontot jól megdisputálunk.»
S mikor már az elővizsgálatnak
Halmazából a fülük se látszik,
Kétségbeesve jajgat a miniszter:
«Hol a pénz már?» akkor feltekintnek,
S elmondják, hogy hol nincs és miért nincs?
Ujjaikra szedve elsorolják
Száz okát a «nincs»-nek s «nem lehet»-nek.
Szólnak néki mindenről a földön,
A kormány külpolitikájáról,
Előhozzák a konkordatumot,
De csak azt nem, hogy mi fán terem pénz?

Lám mi mennyivel loyalisabbak
Voltunk: mingyárt megmondánk előre,
Hogy nem adhatunk, és punctum! Aztán
Két hét alatt be is szedték rajtunk.

Concurrentia az Elysiumban.

HORATIUS FLACCUS.

Uram Zeüsz, panaszszal én jövök
Magas szemöldököd elé. Tudod,
Hogy én poéta voltam hajdanán.
A ki megirtam őszintén magamról
Versgyüjteményem végin, (lásd alul)
«Felépitém emlékemet, kinek
Sem tűz, sem Zeüsz haragja meg nem árt.»
Nem ám a tűz, nem is Zeüsz boszúja.
De lásd, én itt már meg nem élhetek.
Mit adnak egy ódáért? öt forintot.
Sok a poéta, mint az ürgefi,
Van a ki ingyen ír, csak nyomva lássa.
A konkurrentzja itten szörnyeteg.
Azért uram, vagy adj konczessziót
Egy hölgy divatlap szerkesztésire;
Avagy szerezz be szerkesztősegédül,
Korrektorul, vagy ujdonságirónak,
Akármelyik solid lap csarnokába,
Mert ugy segéljen, éhen elveszek.

CICERO.

Uram Zeüsz; tudod, hogy én vagyok
A hires juris utriusque doktor,
A ki levertem egykor Catilinát.
Ne hidd pedig, hogy ez tán két személy volt,
Kiket Kati s Linának tisztelének,
Mert ezt legyőzni nem kell nagy vitézség.
Ezért is páter pátriænak hittak.
Quid juvat ámde minden ékesszólás?
Mai világban ez foglalkozást
Csupán nyelvünknek, nem fogunknak ád.
Azért uram, a Styx vizére kérlek
Engedd, hogy censurát tegyek le mingyárt
A váltójogból s nyissak irodát.
Konyhára ez hoz, a mi sütni kell.
S ha csődperek kerülnek asztalodra,
Jó zsirosak, nevezz ki akkor engem
Perügyelőnek; mert igy elveszek.

APELLES.

Kegyelmes jó uram! emlékezel
Reám? Hogy a mennykőbe ne, hiszen
Ültél is, a mikor festettelek,
Én voltam házi pictorod, Apelles,
Az a hires, tudod! no rég vala
Biz ez; most persze megkopám:
Mert munka nincs; kabátom a zsidónál;
Könyörgöm jó uram, csináld ki azt,
Hogy itt a jó pokolban nékem is
Szabad lehessen fölállitanom
Egy kis atelier photographot.
A jámbor művész most csak ebbül él,
Megkérem majd Nagy Sándort, Hannibált,
Ovidiust, Nerot s más fő urat,
Hogy üljenek vizitkártyák szerint,
Azt kapva kapja majd a publikum.
S ha még megnyerhetem Aspasiát
És Laist, Phrynét, Lollia Paulinával,
Vagy még talán Didót és Messalinát,
Hogy engedjék maguk lefényképezni
Mindenféle poses academiquesben
Etudes stereoscopiquesok gyanánt:
Annak nagyon nagy kelete leend,
Azt még te is megnézed, jó uram.
Hát kérek egy photograph csarnokot.

HIPPOCRATES.

Uram, Zeüsz; Hippocrates vagyok,
A hires orvos: az csak voltam egykor.
Nincs mód megélni ebben a pokolban
Mióta annyi charlatán került be.
Minden hirlapnak háta tömve van
A hirdetményeikkel; kezdi egyik
Legfennt a hajnál: «nincs többé kopasz fej!»
Más szemvizet hoz, arczkenőcst komendál,
A harmadik foggcseppeket; megint más
Csúzlánczot vállnak; — hasnak speizepulwert;
Egy légio «titkos bajok»-ba szolgál,
A miknek én nevét sem ismerem;
Mig végzi az utolsó «tyúkszemen».
Uram, nekünk itt semmi se maradt
Gyógyitni és segiteni valónk,
Azért, immár nekem sincs mit csinálnom,

Mint hogy nehány szeremre adj patenst;
Van egy saját találta szappanom,
A melytül ördög mosdhatik fehérre.
Van egy kenőcsöm lelkiismeret
Marása ellen, ez kapós leend,
Aztán meg arra kérlek, add ki bérbe
A kénköves fürdőid itt alant
Egész saisonra, én azt mind kivenném,
S gondoskodnám, mint orvos és arrangeur
Vendégeid pokolkényelmiről.

ACHILLES.

Uram Zeüsz! A méreg elfut egyszer!
Hiszen tudod, hogy én vagyok Achilles,
A ki megöltem Hectort a vitézt,
S kiről Homérus versben eldalolta,
Hogy annyi hősi vadhúst liferáltam
Pokolnak asztalára hajdanában;
De most uram, ez átkozott dolog,
Az ember élte itt a Styx vizén túl
Nincs biztosságban; minden léptemen
Találkozom egy fránya yankeevel,
Ki most került ujontan a pokolba.
A ficzkó nem kerül ki; meglököm:
Az visszalök: én kardomhoz kapok,
Az meg kiránt egy hatcsövü revolvert
S úgy át meg át lyukgat, mint egy szitát.
Én itten igy meg nem maradhatok:
Hisz minden ficzkó össze-vissza lő;
Azért uram, adj fegyver-engedélyt!
Hogy én is egy revolverért mehessek;
Különben itt csuffá tesz minden ember.

DIOGENES.

Uram; — az az, hogy a magad ura.
Diogenes vagyok, ha nem volnék
Diogenes, szeretnék lenni inkább
«Bolond Miská»-nak, avagy «Üstökös»-nek.
Rég volt az, a mikor helyembe jött
Nagy Sándor és sok mamlasz úri ember,
Hogy kérjenek egy kis gorombaságért;
Mostan helyükbe kell azt küldeni
Keresztkötés alatt, előfizetve.
Azért instállak, ha nem hánytad el,

Add vissza frissen a lámpásomat,
Hadd menjek el prænumeránst keresni
Az élczlapomra. — Hol találok embert?

SAPPHO.

Kegyelmes főuram; nevem Sappho,
Zeneművésznő voltam hajdanán
És pengetém a lantot őrülésig.
Kimentem a divatból már uram,
Öt húros kobzom nem hallgatja senki,
Mióta minden frajla zongorát ver.
Azért alázatos kérésem ez:
Rendelj számomra is egy zongorát,
Kilencz oktávás légyen, dobverővel
És ressonance fenékkel: én azért
Igérem néked, hogy szorgalmamat
Éjen napon át arra forditom,
Hogy kárhozottaidnak szenvedésit
Egy újabb gyötrelemmel megnöveljem,
A skálát verve megszünéstelen.

CROESUS.

Uram, remélem ismersz; én vagyok
A Crœsus, a hatalmas báró Crœsus.
Sokáig nem alkalmatlankodom.
Tudod uram, hogy én gazdag vagyok,
Randzsirozott ur, a hogy mondja más;
És mégis azt mondom, hogy megbukom. —
Mióta ennyi bankár jut pokolba;
Az én házamnak menten vége van.
Ezek couponnal, lotterie papirral,
Consols, creditlos, s más papirszelettel
Úgy felvirágozák az alvilágot,
Hogy pénzem többé senkinek se kell.
Mind ott hever ládámban, azt se kérdik,
Hányas procentre szoktam osztogatni.
Igy én uram végkép elpusztulok,
Engedd, hogy én is hadd vegyek papirt.
S állittass itt hamar börzét nekünk,
Különben a sok raffinált üzér,
Ki a földön kijárta iskoláit,
Minket, kik oly régen vagyunk pokolban,
Megcsal, kipusztit, végkép tönkre juttat.

ASPASIA.

Alázatos szolgálód; szép atyám.
Kivántam tisztelegni: csókolom
A szép kezed, milyen jó szinbe vagy ma.
Oly jól nézesz ki, mint mikor javában
Tevéd a szépet mamzell Európának.
Kegyelmesen kérnélek, nézz csak arra,
Most jött a földről egy pár asszony ember
Egészen uj divattal, minden férfi
Bolondul és töri magát utánuk.
Mi szélesek! van rajtuk mennyi abroncs:
Mellettük én, e szörnyen testhez álló
Tuniqueben, a chlamysban meg se látszom.
Ugy-e, te szép, te kedves kis Zeüsz,
Megtészed azt, légy jó, a kedvemért,
Hozatsz számomra is egy krinolint.
Ne egyet, hármat, ölnyi széleset.
Meglátod, az mi jól fog állani?
Hiszen műértő vagy nagyon e szakban.
Kérlek tehát, szépen, egy krinolint.

ZEÜSZ.

Ördög pokol! Hogyan segitsek én
Ti rajtatok? Van is módomba' még:
Mikor ez a fene Napoleon
Minden hatalmat elvett a kezemből.
Ha küldöm Hermest titkos missióval,
Telegrafon elébb megtudja ő.
Ha én határozok, ez igy legyen:
Ő mást határoz, és az teljesül.
Én kinzok itt csupán egy Tantalust,
Ő néki van husz milljó Tantalussa,
Kik a midőn már Róma ajkukig
Ér, hozzá kapnak, s ujra elrepül.
S ha megharagszom, mennykőhöz kapok:
Eszembe jut, vontcsövü ágyu van
Az ő kezében; nem jó bántani.
Jánus öcsémnek volt csak két feje,
De néki három: egyik a magáé,
Az a melyik a békét prédikálja,
A másik öcscseé, mely háborut mond.
A harmadik szerelmes asszonyáé,
Mely hirdeti a szent reactiót.

Egyszerre mind a hárommal beszél:
Ilyennel én nem concurrálhatok.
Megtettem én is egykor, hátamon
Hogy hordozám Európát, ámde ő
Cselekszi, hogy Európa hordja őt.
Még a sasomtól is megfoszta már
S saját villámit küldözi velük.
Barátaim és — néim, rajtatok
Segitenék, de ucscse nem tudok,
Magamnak is meggyült a nagy bajom
Az átkozott nagy concurrentiával.
A mi pediglen végleg illeti
A rossz poéták, és váltóüzérek.
A charlatánok, zongorát ütők,
A photographok és a satyrák,
A börzék nagyhatalma s még nagyobb
Hatalma ellen a szörny krinolinnak:
S kiváltképen pedig a yankeek ellen,
Már itten «ő» még maga sem segithet,
Nem hogy magam. Ketten se összevéve.
Tehát nyugodjatok meg a pokolban.

Hessencasseli történet.

Mért akarsz kivándorolni?
Ember, valld meg, ne tagadd!
Ki biztatott ily merényre?
Erre nem jöttél magad.

«Igaz uram, biztattak rá,
Dehogy hagynám tűzhelyem,
Ha a dolgot elébb jól meg-
Nem értették vón' velem.»

Ki volt a rosz bújtogató,
A ki erre rá beszélt?
Mindent kivallj; mert külön-
Fejedre hozasz veszélyt! [ben

«Megmondok én uram mindent,
Mit is titkolnám sokat.
Van egy kis könyv, a mely
A falukon bujtogat.» [minket

Miféle könyv, ki terjeszti?
Haditörvény fejére!
Legkevesebb öt esztendő,
Ha megkapjuk, a bére.

«Nagyon jó lesz, én nem védem,
Rávallok, az is igaz.
Itt a nyugtalanitó könyv:
— Az adókönyvecske az.

Csahosi úr.

1861.

Vörös toll a kalapjánál,
Vörös beszéd a szájában.
A szeme is vérben forog,
Ha a zászlót lobogtatja.

Nem kell semmi, nem fizetünk!
Üssétek le, a ki mást mond,
Még a ki csak hunyorít is
Az is mind hazaáruló.

Szidja a sok gyáva népet:
Ezek a hitvány ujságok,
Ezek közt sincs egy, ki bátran
Megmondaná, — a mit ő mond.

Mind alkuszik, mind hizeleg!
Csak egyedül ő nem rendül.
Csak ő opponál mindennek,
Végre saját magának is.

Meetinget tart Deák ellen
A kocsmában: «táblabiró!
Conservativ! Ahol van ni!
Még Budára is által megy!»

... De majd tisztelt citoyen ur,
Ha más idő talál jönni?
«Ne féltsetek ti engemet:
Ismertek már, hogy ki vagyok?»

1862.

Vedlett toll a körme között,
Szelid betűk tolla alatt,
A szeme lesütve szépen,
Mikor a toll perczegve ir.

«Alázatos véleményem»
A ki ezzel egyet nem ért,
Nem kár volna befogatni
Mint gonosztevő lázitót.

Az ostoba elvakult nép!
És ez a sok éhes firkász!
A ki csak azért agitál,
Hogy sok prænumeranst
[gyüjtsön.

Mind opponál, mind veszekszik,
Csak egy kettő loyolális.
De még azok sem elég jók.
Még a «Hirnök» is rebellis.

Mindennek az oka Deák,
A montagnardok vezére,
Ki leginkább áll az utban.
Hogy még sem mehetünk
[Bécsbe.

... De hát tisztelt honpolgár ur,
Ha majd megint más idő lesz?
«Ne félts engem; akkor megint
Feltűzöm a veres tollam.»

Haragszom rád.

Van egy játék: «haragszom rád,»
Nagyon elmés tréfás játék;
Kendőt fognak, hajigálják,
Ki a másiknak hajitja,
Azt mondja rá: «haragszom rád.»

Azután kell okát adni,
Mért haragszik olyan nagyon?
Ha nem tudja okát adni,
Vagy olyat mond, mit más mon-
Azonnal megzálogolják. [dott,

«Haragszom rád!» Mért haragszol?
«Azért haragszom rád nagyon,
Mert nem akarsz odajönni,
A hova én vezetnélek,
Pedig ott jó dolog vagyon.»

«Haragszom rád!» Ugyan miért?
«Azért mert democrata vagy.»
«Haragszom rád!» Hát te miért?
«Csak azért, mert úgy találom,
Hogy nagy arisztocrata vagy.»

«Haragszom rád!» — Miért? — «Azért,
Mert Meródét bántod nagyon.
«Haragszom rád!» — Miért? — «Azért,
Mert a zsidókat pártolod.»
«Haragszom rád, haragszom rád!»

Mert nekem igen vörös vagy,
Mert nekem igen fehér vagy,
Mert szabad vagy, mert szolga vagy,
Mert nagyon lágy vagy, kemény vagy.
Azért, mert a világon vagy! . . .

No majd ha egyszer rákerül
A sor a zálog-váltásra.
Akkor aztán csókolózzunk —
— A szépekkel; — a csunyáját
Elküldjük — státuát állni.

Önbirálat.

Oh emberek! veszendő emberek!
Ugyan mire nézitek a napot?
Soká bufogtam csak magamban eddig:
Tovább a hallgatást nem állhatom.
Elnézem reggel, este, nappal, éjjel
Mi életet folytattok? förtelem!
Csak enni, inni, és aztán heverni.
Dolgozni semmit, s mennyi munka vár!
Mind esznek, isznak! és még mily sokat!
Miként ha életöknek czélja volna
Csupán a hájukat nevelni meg.
Egész nap isznak! a mikor nem esznek.
S azt nékem itt az ólban nézni kell.
Sőt van közöttük oly förtelmes is,
Hogy a mikor nem birja lába többé,
Magán kivül a sárban hentereg.
(Óh mint szeretnék én ott henteregni!)
Halljátok emberek, rossz emberek!
Megintelek még egyszer tikteket,
Én, a ki nálatoknál jobb vagyok.
Ha még tovább igy disznókodni fogtok,
Csak a hizásra néztek, semmi másra;
Majd eljön a rettentő végveszély,
Eljön reátok a szörnyü zsidó!
— Engem nem bánt, mert disznóhús vagyok.
De tikteket megesz, befal, lenyel!
Óh emberek, ne disznókodjatok.

Toborzó pápai zuávoknak.

Gyere pajtás katonának!
Nem megyek én, mert le-
[vágnak.
Ne félj pajtás, le nem vágnak
Csapj fel pápai zuávnak!
Éljen a zuáv!

Zuáv élet a gyöngy élet.
Kivált a ki Meródé lett;
Ellenségtől az nem félhet.
Nem bántja, csak az itélet!
Éljen a zuáv!

Adnak neki Péter-fillért,
Mindmegannyi fényes tallért,
Abból játszhatik gavallért,
Ihatik is jó bort, sillért!
Éljen a zuáv!

Ha a lénungját felveszi,
Fegyverét hüvelybe teszi.
Nincsen aztán semmi neszi.
Napoleon védelmezi.
Éljen a zuáv!

Zuávok ott nem szolgálnak,
Sem pedig nem táboroznak,
A holott kanoniroznak,
Csak a hol kanonizálnak.
Éljen a zuáv!

Csapj fel hát ide pajtikám
Ne félj, jó vár a Vatikán.
Montebello ur sem czigány.
Ő ott «utolsó mohikán.»
Éljen a zuáv!

S hogyha elfed a zöld pázsit
Másvilágra nem fogy gázsid,
Ott lesz Anton Nelli bácsid.
Magával visz, mint bagázsit.
Éljen a zuáv!

Epilog.

A nemzeti szinház 25 éves örömünnepének estéjén,

előadatik játék után, mikor már a közönség és játszószemélyzet hazament.

Személyei:

Első Deficit, Második Deficit, Harmadik Deficit, Negyedik Deficit, Ötödik Deficit, különböző atyáktól született testvérek. Miucz, a szinházi czicza. Czinczi, a szinház egere. Az éji őr.

1. Jelenés.

(Sötét van, de hát minek is volna világos? a karzati nézőtéren Czinczi, a szinház egere keresi sorba a padok alját, elhullatott almacsutkák után; nem találván pedig semmit, ilyen monológot tart.)

Gyalázatos világ! — csúf publikum!
S elkárhoztatandó igazgató!
Egyetlen egy almacsutkát se látok,
Mióta ez a mágnás komité
Megtiltotta az almaárulást.

A karzaton nincs semmi hulladék.
Szegény egér megveszhet éhen itt!
S ez a hazafiatlan publikum
Nem hogy zsebében hozna valamit,
Mit közhaszonra itten elfogyaszszon!
Hajh! hajdanán ez mind nem igy vala!
Lúdczombot is ettek a dráma mellé,
S mig X kisasszony floribus vala,
Tapsonczai helyén sajtmorzsa volt. —
Mind vége van! Bejött a rosz idő.
Ennek is az igazgató oka.
Volnék csak ujságiró! no iszen
Uraim! majd oda mondogatnám:
Ha egeret akarnak tartani,
Gondoljanak rá, hogy megéljen az,
Én nem szolgálok, nem vagyok bolond.
(Lyukába el.)

2. Jelenés.

MIUCZ, a szinházi czicza (a súgólyuk előtt ül és zúgolódik).
No ma megint szép kis bevételem lesz!
Még csak nem is mutatkozik egér; —
Ez a sötét éj nem nekem viradt:
Oly ritka már a patkánypublikum,
Miként ha bérlet volna nyitva néki,
Pedig hiszen én nem riasztom el;
Sőt a kit megfogok keblembe zárom.
Talán attól futottak volna szét,
A hogy most némely énekes üvölt? . . .
Gonosz világ van! nem tudom mi lesz?
Gázsim csak van, de az mi? Két forint.
És abból tiz krajczár megy stemplire,
Öt megy adóra, négy nyugdijra le,
Hat a fapénz, négy kollektára megy.
Marad nekem csak egy forint huszonhét.
(Körülbelül: — jambus nem üt ki máskép)
Hát élhet ebből tisztességes macska,
Ha nincs e mellett accidentiája?
Én más uton keresni nem tudok: —
Mit mondana felőlem a világ?!
S engem már ujságiró sem vesz el,
Mert vén vagyok. Igaz: ruházatot
A magas komité ád; ez igaz.
S csupán ez, a miért kiállom itt,
Mert héj keserves lenni most művésznek,
Mikor nem mind egér, ki czinczog itt.

3. Jelenés. (Elébbi; Deficit testvérek egymásután.)

Első Deficit. Siccz macska innen! mostan én jövök.
Enyim ez a ház, és én az övé.
No csak helyet! még többen is jövünk,
Köszöntelek, nemes testvéreim!
Harmadik Deficit. Köszöntsd apátok lelkét! Mit beszélsz
Te itt előttem?
Első D. Hát'szen én vagyok
Első szülött.
Harmadik D. Azért mégis csak én
Vagyok közöttetek legöregebb.
Mert én ötvenezer forint vagyok.
Ötödik D. Ugyan kérlek ne veszekedjetek
A rang felett, ki régibb és nagyobb?
Viszálkodás íly kérdések felett
Csupán halandók jelleméhez illik
S mi halhatatlanok vagyunk.
Inkább beszéljünk arról, mit csináljunk
Hogy itt örökké jó tanyánk maradjon,
És évrül évre uj testvéreket
Fogadhassunk fel diszes chorusunkba?
Beszélj te egyik, honnan támadál?
Első Deficit testvér. Onnan jövök, hol csizmát varr szabó;
És kőmüves munkát visz asztalos;
Hol tyúk tanitja úszni a kacsát,
Mindenki abban fárad, mit nem ért.
(Tekintetes nemes divántanács
Szinházigazgatással mérgelődik.)
Én ott születtem s jól meg is növék.
A húszezernél innen meg nem állok.
Második D. testvér. No oly magasan én nem kezdhetem.
Mindössze is egy pár ezer vagyok,
De érdemem, mit felhányok, bizonynyal
Az, hogy olyan évben tudék születni,
Midőn a manna hullott, pénz elég volt,
És jó darab, zsufolt ház, bérletek,
Kevés hirlap, és semmi opera,
És mégis tudtam lenni tudni én.
Ötszáz pezsgős palaczk a padlaton,
És a mi emlék ahhoz van csatolva,
Tudják nagyon, hogy' birtam létre jönni?
Harmadik D. testvér. Jó gazdának szokták nevezni azt,
Ki egy gyufával kétszer gyujt, a ki
Nem szántat, hogy ne fogyjon arra napszám,
S szénát, ha drága, épen nem fogyaszt;
Ki nem néz arra, hogy bevétele

Legyen nagyobb, csupán csak arra, honnan
Lehetne még lehúzni valamit?
Hol a művészetet úgy ápolák
Mint Toldy Miklós a lovát.
«Kevés a nép!» — «Fujják az ittlevők
Jobban! fujják a nemlevők helyett is.»
Fujták bizony, de a cassábul a pénzt!
Mig végre szépen én maradtam ott.

NEGYEDIK D. TESTVÉR. Ó kontrer! Én, ki legnagyobb vagyok
Beszélhetek pompáról, fényüzésről;
Vállalkozó szellem, vakszámitás,
Kopott hang, megfizetve új ezüsttel,
Költséges tánczczipők és gixerek!
Hát még a sok mennykő bukott darab?
A hány csak jött, megette Astaróth!
Csak engemet nem. S már azért
Nem mondja senki többé aztatat
Hogy e szinháznak nincs igaz, valódi
Tragœdiája; mert én az vagyok.

ÖTÖDIK D. TESTVÉR. Ti a gazdáitokra vallatok;
Én a fogyasztókat magasztalom.
A publikum s a jó ujságirók
Nekünk barátink és keresztapáink,
Mindenből az kell nékik, a mi drága,
De pénzt is adni hozzá — más dolog.
Ha venni kell müvészt, ők árvereznek
S ha jól rásózták, akkor meg levágják.
Ha népszerütlen az igazgató,
Boszúból a szinházat kell kerülni.
Egymás zsidóját ütni jó dolog
És végül illik, hogy az általános
Szélcsendet, mely az alkotmányos élet
Atmosphæráját nyomja itt jelenleg,
A szinház is szépen érezze meg;
Mert azt kivánja a hazafiság,
Hogy a mikor nincsen országgyülés
Akkor fülét farkát elejtse minden.
És igy születtem én, és még utánam
Majd jönnek többen is, még hosszu sor
Idem petentium decus. Most addig is
Fogjunk kezet s üres lévén a ház
(Ilyen kell nékünk;) im kezdjük reá
A kardalt, melyet mostan komponáltam:
«Deficitet mond a status;
Mind a compossessoratus;
Szinházi directoratus;
No czigány! Erre húzz hát tust!

(Da capo al fine.)

4. Jelenés. (Elébbiek. Éji őr.)

ÉJI ŐR. Ni ni! ki czinczog itten a coulissák
Között már ilyen késő éjszaka?
UTOLSÓ DEFICIT. Bakter, kimenj! Ismerj meg: én vagyok
A rettentő nagyságos Deficit!
Én itthon vagyok, és nekem, tudod,
Hogy még a gazdád sem parancsol. Elmenj!
Mert hogyha még egy pár öcsém beáll,
Kidobjuk innen mind, kit itt találunk:
Szinészt, igazgatót, publikumot,
Még téged is, s magunk leszünk. Szaladj!

(Éji őr elmegy. Deficitek ott maradnak; szerző nem tudja őket hova tenni?)

(Függöny hiába gördül le.)

Késő tanács.

Oh te jámbor, jámbor ember!
Milyen rosszul gondoskodtál
Öregséged napjairól!
Mikor már a kezedben volt
Két királyság: elfoglaltad,
S od'adtad egy harmadiknak,
Nem tudtál már kérni tőle
Magadnak is valamicskét:
Legalább egy herczegséget,
Excelenzás titulussal?
Járnál most négy lovas hintón,
Volna frakkod, érdemrendes,
Laknál fényes palotában,
Tartanál jeles kutyákat,
Paripákat, szeretőket.
Rendezhetnél orgiákat,
És vadásznál szarvasokra.

Mentél inkább remeténck,
Hivattad magad bolondnak;
Termesztettél krumplit, répát,
Jártál gyalog és rossz úton,
Viselted a veres üngöt,
Hazát, népet emlegettél
S vadásztál egy olyan sportban,
A hol magadat fogtak el,
S ülsz most státus börtönében.

Látod, a kik veled jártak,
Több eszük volt: elfogadtak
Rangot, kincset, palotákat.
Azok isznak most torodra,
Megis vágtak — s kinevetnek.
«Amo incipit ab ego.»

Ki mit álmodik?

De már akárki mit beszél
Az álom nagy jótétemény.
Csak hogy mikor javába foly,
Akkor felébredni ne kén.

Dicsőségről a franczia,
Olasz Rómáról álmodik.
Amaz Mexicóban ébred,
Spezziában a második.

Az angol álma kincshalom.
  Ébren mit lát, az éhhalál.
A szerb török várakra ront,
  S ébren a régi kőfal áll.

A muszka álma uj reform,
  Miből gyilokra ébredez.
A lengyel vár börtönnyilást:
  Pedig mi zörg: az uj retesz.

Ujságiró álmába lát
  Sok-sok prænumeratiót,
Pedig mikor felébred, hát
  Mit lát? csak reclamatiót!

Az a szegény frakk.

Elmult két tél, két nyár,
Magam is megjövök már.
A kezem már a kilincsen:
Itthon vagy-e? vársz-e kincsem?
Álmodtál-e rólam sokat?
Fájt-e rám néha a fogad?
Viszketett-e a tenyered,
Hogy a nagy ternót megnyered?
Csengett-e a füled néha?
S mondád, jó hirt hallok még ma?
No hát örülj: közelgetek:
Hozok ternót, jó hirt neked.
  Mingyárt meglátogatlak,
  Az a Szegény frakk!

Attila és Zrinyi-dolmányt
Meguntátok: jól látom már.
Csak egy zsinőr van legfelyül,
Az, a mivel szegre kerül.
Nincs már párta, nincs már mente,
Boldog volt, ki levethette.
Pitykés ingváll már nem hódit;
Visszajött a régi módi.
Már a plundra megérkezett,
A czilinder igérkezett,
Hát kalucsni mit vétkezett?
Én is velük fogván kezet
  Hazajövök czakumpakk
  Az a Szegény frakk.

Garibaldi már elbuka;
Bimbasi lett Luka Vuka;
Nem lesz nekik amnestia,
Bárha férjhez megy is Pia.

Lagerronjèr győz Frankhonban,
Lagerbier meg Némethonban.
Az olasz egysége ott van
Végig ostromállapotban.
Nagyon jól mulat Metternik,
De nagyon rosszul Qvaternik,
Az egész hires Biarritz
Mind csak az én malmomra víz.
Most már én mondom, hogy «sakk!»
Az a szegény frakk.

Actio, reactio.

(Etude journalistique pour le pianoforte.)

Actio! actio!
Mi hát az az actio?
Beutazni Londont, Párist,
Megnézni a boulevárt is;
Enyelegni szép grisettel,
A ki vacsorát fizettet;
A closerie des Lilasban
Örvendezni Delilával;
Conspirálni a Mabillban,
Hol ezt tenni lehet nyiltan,
Hol a sansculotte leánykák
Tánczolják a hires càncànt;
Pezsgőt inni Epernayben,
Épen veuve Cliquot tövében;
Látni en passant lord Pámot,
Mint irja a telegrámot,
Megkérdezni szépen tőle:
Hogy a sympathia rőfe?
A törökök miből falnak?
S itthon éhen hányan halnak?
Megkerülni Svájczot, Turint,
Megtapsolni a ballerint,
A ki magyar szövetséget
Tánczol: (ott van csak e végett.)
S hazajönni lóhalálba,
Nagy eszmékkel saturálva,
Itthon sötét képpel járni,
Sejtetni, de ki nem tárni,
A mit elhoztunk titokba:
— Becsületünk van zálogba.
Maradjon «macska a zsákba'»
Csitt! ez nem való ujságba.
S ülünk — de nem paripára
S gyújtunk — hanem csak [pipára.
Ezt nevezik actiónak.
Reactio! Reactio!
Mi hát a reactio?
Bécsbe és Berlinbe menni,
A Daumban megpihenni.
Dicsérni a Bockbier nedvét,
Keresni pinczérlány kedvét.
Megnézni a Niebelungot,
Dicsérni a német Schwungot.
Kiborotválni az állat,
Dresszirozni a szakállat.
Reichsrathban karzatra menni;
Szép Kláránál bonbont venni.
Meghallgatni, mit mond Mühl- [feld?
A jobb oldal hogyan ült fel?
S tiz forintot rászentelvén
Venni egy pár credit-szelvényt,
Hazahozni egy pár bonmót
S világpolgár blouset, mely [kommót.
Elmondani, a mit láttunk?
Mit evett Giskra barátunk?
S hogy a derék Grammont [herczeg
Nagy kedvelője a stercznek.
S hogy még több is van in petto,
Nem mondhatni el mind netto.
De hogy megfordul a világ

Elébb utóbb, az márig áll.
A világ megy «hátrafelé»
— Legkívált igy szüretfelé.

Mit tehet a szegény pára?
Hátramegy — és gyújt pipára.
Ezt hiják reactiónak.

A csendes éj.

Bim, bam! Hangzik az estharang:
Elcsendesült — öröm, harag.
Sötétség van köröskörül,
Ennek bagoly, béka örül.
Előjön pók és bőregér,
Mind igy szól: az éj sokat ér!
Először is szól a bagoly:
«Én most éjjeli sas vagyok;
Mikor nem járhat más madár
Akkor enyém egész határ.»

Azután szól a denevér:
«Most én vagyok égben vezér!
Minden csillag nekem ragyog;
Tetszik nekik, hogy szép vagyok.»

«A béka mond: csend van, no most
Énekeljünk egy húzamost,
Ember alszik, nincsen füle:
Lehetek most fülemüle.»

Pók is örül: «igy most jól van;
Nem bántanak birtokomban,
Ez a ház csak azért áll itt,
Hogy rákössem hálóm szálit.»

Jön végre az éjnek holdja,
Görbe félképét kitolja,
S mint egy dinnye ketté vágva,
Belemosolyg a világba.

«Dicső éj, most én vagyok nap!
A másik? az szállt pokolnak.
Poéta rólam énekel;
Napról nem: — az neki se kell.»

S aztán chorusba áll minden
Boldogultan, elégülten;
«Dicső idő, nekünk való!
Mért hogy nem örökké való?

Ha az ördögadta kakas
Nem volna olyan nyersnyakas:
Ha az nem kukorikolna,
Tán sohasem lenne hajnal!»

Az utolsó bolond.

Voltak hét bolondok,
Kik űzték a gondot,
Mindnyájan jó pajtások.
Zúgott a publikum:
«Milliom Hellikon!
Hét bolond! De ez má' sok!

Az egyik volt Ördög:
Jött minden csötörtök.
Ez volt spanyol tanitvány.
A másik volt Bohócz,
Bár bajusza volt kócz,
De tréfája nem hitvány.

A harmadik Leves,
Ezen volt mit nevess,
Ámbár vala fekete.
A negyedik Tatár,
Ha nem bántá katárrh,
Ő is tett, mit tehete.

Ötödiket híják:
«Garabonczás diák.»
Most született, de már is
Sok derekat mondott,
Csak azért is hordott
A fején kalamárist.

Hatodik volt Miska,
Bár nem kálomista;
De igen derék gyerek.
Hetedik volt Márton,
Ki ezen a párton
Vala leginkább öreg.

Mind a hét volt bátor;
Komédiasátor
Látta csodatetteik,

A publikum bámult,
S fogadozott távul:
Nyakát kitöri melyik?

Legelső volt Ördög
Ki szólt: «én csömörlök,
Megyek én már pokolba.
Többi ha bukottan
Jön, legalább ottan
Lesz, ki majdan ápolja.»

Szegény Bohócz, neki
Lába nem töre ki,
De elfogyott a szussza.
Hektikában halt meg,
Adhat hálát égnek,
Hogy nem — paragrafuszba'.

Utána dült Leves,
Vala nagyon heves,
Elragadá a lova.
Egy salto mortále
Hejh, az hajitá le:
Nem is tudni már, hova?

Aztán esett Tatár,
Tartott pedig határt
S nem igen volt goromba.
Végső tréfája volt
Hogy kétszer is meghalt
S csak ugy ment nyugalomba.

Szegény Garabonczás
Látták többek sorsát.
Szólt: Miska, nyelj el engem.
S társa nyilt torkába
Magát bele vágta;
Legalább volt melegben.

Még egy kicsit párba,
Miska s Márton járta
  Tojástánczot, bilánczot.
De a tűzevéshez,
Bicska elnyeléshez,
  Nincsen kedvük, kilátszott.

Most a hét bolondból
Már csupán egy gondol
  Sipkája csörgőjére.
Forgatja kezében,
Forgatja eszében
  De nem teszi fejére.

Komédiasátor,
Hol nagy zaj volt máskor,
  Olyan csendes, olyan bús.
Bikficzsereg henczeg:
«Lássunk no bukfenczet,
  Állj a fejedre Bamboche!»

«Minek? fején járni
Tudhat most akárki,
  Mikor én abbahagytam.
Szebb bukfenczet hány most
A világ, mint Bamboche!
  Tapsolhattok miattam.»

Mitől hízunk?

Volt egyszer egy kövér ember,
Ki azért volt olyan kövér,
Mert sok volt az ellensége,
Kiknek megette kenyerét.
Azok szidták és átkozták
S mennél jobban átkozódtak,
Ő meg annál jobban hízott.

Egyszer aztán ellenségi
Elhallgattak és helyettük
Támadának jó baráti,
Kik dicsérték, hizelegtek,
S ettül ugy megsoványkodott
Hogy belehalt. Tanuság ez:
Átok hizlal, hizelgés ront.

Væ væ care pater, nunquam jam carmina dicam.

Gyermek Ovid volt az, ki ezt énekelte,
A mikor az apja jól elfenekelte:
Majd adok én neked verseket firkálni!
Még majd ujságiró fog belőled válni:
Gonosztevő leszesz, apád csufságára,
Anyád siralmára, statusnak kárára,
Pedig én nevellek országos — izévé.
«Væ, væ!»

Ilyen adta kölyke! miben töri fejét?
Hanem hisz a korbács majd veszi elejét!
Addig csépellek, mig csak el nem feledted,
Hogyan kell rímekbe szedni a sonettet?
S ha neked jambus kell, eltöröm a lábad,
Biczegő lábadból aztán jambus válhat.
Az ilyen rossz csontért nem is tudom kár-e?
«Care!»

Ez még csak kismiska, ez még most csak korbács,
De majd nagy korodban hogyha rajta kapnak

Az ily gonoszságon s érte jól megraknak,
Az lesz aztán egyszer majd a fogcsikorgás.
Akkor is lesz, ne félj, a ki érte rád ver,
«Páter!»

Mit nekem a muzsák! az egy se megy férjhez.
Inkább emeld szavad Ceres istennéhez.
Készülj szolgálatra nagy kincsü Plutóhoz.
Én is ott vagyok s a konyhára ez jót hoz.
Pedig azért derék emberek vagyunk ám.
«Nunquam!»

A vers rosszra vezet, láthatsz elég példát:
Egyik szerelmes lesz s megszöktet egy czédát,
Másik drámát ir és kifütyülik vele,
Mást meg leültetik hogy csak ugy nyög bele.
S te még kapni akarsz a más ember baján?
«Jam!»

Látod, én szeretlek; uj ruhát is veszek.
Adok zsebpénzt, csakhogy jöjjön meg az eszed.
Szivar kell? puska kell? circusba vigyelek?
Kivánj mulatságot, hisz nem vagy már gyerek.
Mondd, mi kell? Megadom; — legyen akármi. Na?
«Carmina!»

Mert a kin az apa verése nem fogott,
Majd kap a hátára a sorstól billogot,
Versek mondásáért most csak hátad szenved,
De ha e rossz szokást el nem fojtod benned,
Később tested-lelked eldöngettetik ám!
«Dicam.»

Fővárosi mulatságok.

Babszem Jankó vagy Ki hát a másik gazdája?

Személyei: Jean Piccolo, — Kiss Józsi, — Xaverl le Petit urak.

Első jelenés. Jean Piccolo.

(Nagysága 32 hüvelyk: jön és nagyokat lép. Maestuozo.)

Én ugyan kicsiny vagyok,
Ámde nagy nyomot hagyok!
A hová lábam kihág
Reng alattam a világ.
Ellapulnak a hegyek
Ha én rájuk fölmegyek.

S a mikor megszomjazom
Egy-egy tengert megiszom.
S ha egyet trüsszentenék,
Felhő mind repülne szét!

XAVERL LE PETIT. (Jön és nagyokat lép.)
Hogy lehetett a napnak felkelni?
Hiszen máskor én szoktam emelni.
Szél fuj? nélkülem? megfoghatatlan!
Cselekszi ezt tán más avatatlan?
Hej te másik, jó messze állj tőlem,
A levegőt elszivod előlem.
Kicsiny a föld, nem férünk meg együtt;
Tudd meg, urad: Xaverl le Petit meg-gyütt.

JEAN PICCOLO. (Stupefatto.) Úr? uram? Hisz ez aristokráta!
S még nekem? oh patria ingráta.
Nem tudod? Én vagyok Zsán Pikkoló!
Moraliko-demokrátikkolo!
A ki a világot porrá törtem
S egy seres pohárban felhörpöltem,
Városokat földdel egyenlővé
S publikumot változtattam kővé.
Én vagyok a nagy regenerátor,
Ki magát megenni vala bátor.
S minthogy a hogy voltam, nem tetszettem,
Saját magamat ujra születtem.
Menj előlem, mert téged is elnyel
Bősz haragom s kevesebb léssz egygyel.

XAVERL LE PETIT. (Crescendo.) Tudd meg: én nem én vagyok;
Én nagyon sokan vagyunk,
Meg ne bánts, mert hogyha bántasz,
Haragot hátadra rántasz,
S ha engem megharagitasz,
Meglátod, hogy akkor mit kapsz?
Én oroszlánhussal élek,
S elefántot csemegélek.
Mig más kukacz eszik sajtot,
Én vitézebb, eszem Sajtót.
Ha szidlak, huszonnyolcz szám van.
Mellettem nem is jösz számban.

JEAN PICCOLO. Meg ne mérgesits Xavéri,
Mert rettentő lesz a béri.
Ha én megharagszom, ezt az egész földet
Kirúgom alólunk, soh se látod többet;
Puszta levegőben csüggve maradsz velem
S ha akkor az egyik öklöm felemelem,
Feldoblak a holdba, ott maradsz örökre,
Könyörögہetsz aztán, hogy emeljelek le!

XAVERL LE PETIT. Ha engem holdba dobsz, csillaggal dobállak

Orjon kaszájával onnan lekaszállak.
Fiastyuk zápjával, tejuttal öntözlek.
JEAN PICCOLO. Én meg tűzokádó hegygyel lövöldözlek!
De mit tűzokádó? Minek ily nagy dolog?
Elég rá hogy meghalj, hogyha rád gondolok.
Elfujlak a földről s lesz belőled semmi.
Behunyom a szemem s azzal megszünsz lenni.
KISS JÓZSI. (Közbe lép; piccicato.) Csitt, csitt, csitt
Ki fecseg itt?
Hol van egy nagyitó üveg?
Azon át hadd szemléljük meg,
Mik ezek itt, a kis pontok?
Ázalékok, vagy porondok?
Ah ez két infusorium
Ex classe rotatorium.
Az egyik rotifer radicalis,
A másik melicerta liberalis.
XAVERL LE PETIT. Micsoda csunya sérelem ez!
Ön itt minket mit elemez?
Mégha az én czímem áll is,
De amaz nem radikális
Ez ellen én tiltakozom:
Ha kell, mindgyárt idehozom
Az auctoritásokat,
Hozok sokat, nagyon sokat.
Van én nekem patronusom
Annyi, mint fa alatt a som!
Én vagyok a hivek ura,
Öné csak a korrektura.
No meg aztán a censura
S végül a makulatura.

KISS JÓZSI. (Recitativo.) Micsoda, hát nem én vagyok a te princzipálisod, nem én fogadtalak fel famulusomnak?

XAVERL LE PETIT. Nem igaz, én fogadtalak fel téged princzipálisomnak. Enyim a comité.

JEAN PICCOLO. Enyim a publikum!

KISS JÓZSI. Enyém az abonnement!

XAVERL LE PETIT. Enyim a sugó könyv!

JEAN PICCOLO. Enyim a világitás!

KISS JÓZSI. Enyim a garderobe!

Jaj, tisztelt publikum!

Jaj, tisztelt publikum! ha ez így halad,
Akkor nekünk hátra semmi sem marad,
Mint hogy nyitunk mink is oly abonomát,
Milyet nyit szerkesztő, a ki még nomád.

Minthogy pénznek nálunk most nagy a hija,
Elvétetnek minden naturália:
Bor, pálinka, buza, sódar, hurka, sajt,
Málé, gyapju, kender, kézimunka s a t.

Egy akó borért jár vers vagy egy tuczat:
Humorért humor; — ez nem is áldozat!
Három sonka együtt: félév Üstökös;
Ki varr egy pár csizmát, évig örökös.

A ki kendert küld be: adunk papirost;
Zsiros szalonnáért adomát zsirost;
Jó fametszetinkhez a ki küld be fát:
Annak küldünk érte xylográfiát.

Kolbászért vezérczikk; (nyujtsuk végtelen!)
Szalmáért cserébe szalmát; — (megterem)
Ki ebédre vár: elhordjuk a lapunk
Annak a házához mi saját magunk.

Igy aztán valahogy majd csak megleszünk:
E sovány esztendőn igy-ugy átesünk
S hogyha új évig gyül bé buzánk elég:
Akkor lesz belőlünk — nem költő; — de pék...

Az első hó.

Megjött tehát, a mire várt
Minden jámbor hazafi!
Minden áldás felülről jön:
Azt mondja Mirza Szafi.

Elárasztott minden földet,
Személyt nem válogatott,
Nem kereste, ki a magyar,
Ki a német, ki a tót?

Örvend neki minden vetés:
Ez oly terhe a földnek,
A mitől annak értéke
Nem lejebb száll; de fölmegy.

Csak a mérges házi urak
Káromolják a havat,
Mert azt eltakarittatni
Az ő nyakukra marad.

Köszönet az év végén tagjaimhoz. (1862.)

Legelőször is oh lábam!
Köszönöm neked ezerszer
Hogy e bukdácsolásteljes
Esztendőnek köveiben
Meg nem ütötted magadat.
Köszönöm neked oh talpam

Hogy a sikon el nem csusztál,
Köszönöm neked oh sarkam
Hogy nem tanultál fordulni.'
  Másodszor (feljebb) oh térdem
Köszönöm neked őszintén,
Hogy bálvány előtt nem koptál.
  Tovább köszönöm, oh májam
Hogy nagyravágyási kínok,
Spleen, unalom, kétségbesés
S a mi rosz a májbul támad
Nem bántottak; szép volt tőled.
  Köszönöm neked, oh hátam
Hogy ütlegre nem szolgáltál.
  Köszönöm neked oh gyomor,
Hogy Ézsau lencséjeért
Apád igaz örökségét
Én velem el nem adattad.
  Köszönöm neked oh nyakam,
Hogy hurokba nem akadtál.
  Köszönöm neked, oh körmöm
Hogy nem irtál olyan tréfát,
Melyért rád ütöttek volna.
  Köszönöm neked oh szivem,
Hogy te régi szerelmedhez
Nem változtál hütelenné.
  Köszönöm neked oh nyelvem,
Hogy miattad fejem nem fáj.
  Köszönöm neked oh fejem,
Hogy maradt nehány szál hajad.
  Köszönöm neked elmult év,
Hogy élek, épkézláb vagyok;
De különösen köszönöm
Hogy elmultál. Ez volt tőled
A legokosabb gondolat.

Nincsen nemes!

Öt forint és ötven krajczár!
Ez az ára egy aranynak.
Ötvenöten, összegyüjtve
Összecsapva, összegyürve,
Egymás hátához ragadva,
Ezer kéztől bepiszkolva,
Alig látszik rajtok írás,
Itt is ott is lehasitva,
Megtalpalva, megragasztva,
Ötvenöt sötét papir jegy

Csakugy puffan, ha ledobják
Bankár márvány asztalára.
Szűz Máriás arany pénzt ha
Odadobják : csak ugy zendül,
Mintha sírna, mintha fájna
Önbecsértő képnek ottan.
Hogy már semmi nemes nincsen ;
Még az ércz sem, az arany sem.
Zsíros, rongyos democraták,
Ötvenöten leszavazzák
Vótumát egy nemes pénznek,
Sőt egy centralista ezres
Még huszat nyom ellenében!

Eques Romanticus.

Dráma.

Első jelenés. Aurelianus, később Llucius.*

AURELIANUS. Hah dörgő Juppiter! s te Pluto hah!
Dirák és Furiák és Hárpiák!
Halljátok ezt! E nagy rágalmazást!
Hogy én nem volnék tiszta szinarany,
Hanem csupán aranynyal futtatott.
E szörnyü bántalom ma vért kiván
Ha bár csak annyit, mennyit János Vajda
Csatában onta ellenhús közül.
Nincs mennyköved számára oh Zeüsz!
Nincs! Hát ne is legyen. Majd lesz nekem!
Kihivom őt! Nem, még sem őt magát,
Kihívom anyját, a miért szülé,
Feleljen érte! S hogy ha nem jön az:
Kihivom a nagyapját, szép apáját ;
Ha halva vannak, annál rosszabb rájuk,
Mert akkor annál inkább megölöm,
De én halottat látni akarok
Ha akkorát is, mint egy holt vezérczikk,
A mit könyörtelen veres palajbász
Keresztelés előtt keresztbe szelt.
Jöjj Llucius, és halld boszum szavát.
LLUCIUS. Mi rosz tubákot szittál, Goldeném,
Hogy eként prüsszögsz tőle?
AURELIANUS. Halld szavam.
Megsérte engemet Severus im.
Menj és keress egy oly embert nekem,

* Kecskeméti Aurél (Kákai Aranyos) és Reviczky Szevér párbajának a paródiája.

A kit kihíjak s a ki el ne jőjön ;
Útközbe térj be Aesculapiushoz
S hozz nékem tőle sárkányok tejét,
Azt hogyha ittam, bátor és dühös
Olykép leszek, miként Ajax, a bősz !
LLUCIUS. Szolgálatodra leszek Goldeném. (El.)

Második jelenés. Llucius. Severus.

SEVERUS. A mit mondál Lluci, azon szivem
Három hasáb örömre ömledez.
Keblem vezérczikké dagad, s a mit
E perczben érezek, nem férne bé
Még a Jövőbe sem, oly hosszu az.
Minő szerencse ! hogy szalasztanám el ?
Engem kihivnak ! Hirt nevet kapok !
Arszlánja lészek a jurista bálnak.
Beszélnek rólam körben, kaszinóban,
Szép asszonyok távcsöve megkeres,
Mikor szinházban falnak dülve állok.
Jőjj Llucius keblemre, hadd ölellek.
Mondd Goldenének : eddig csak gyülöltem,
De most szeretni kezdem. Ő kihiv !
Megyek, verekszem, a hogy csak kivánja.
Akármikor, akár mingyárt ma is.
LLUCIUS. No, no Severe, nem kell ugy sietni
A Goldeném most hirdet uj lapot.
Ha megtudná a jámbor publikum,
Hogy életét eként koczkára tette,
Azt hinné, meglövik és futts a pénz.
Elébb hadd szedje bé az obolust
A mikre felváltja talentumát :
Aztán, majd aztán kezdjetek neki.
SEVERUS. Ugyis nagyon jó, addig még tovább
Beszélhet a világ nagy dolgaimról,
Miket követni el majd én fogok.
Oh boldog ember, ki hat héten át
Lehet párbaj-szüléssel viselős !
Örök hálám fogadd el Llucius !

Második felvonás. Aurelianus, Llucius.

AURELIANUS (fekszik és nyög).
Oh Lluci ! mennykő üssön a szeredbe.
Mi ördögöt hozál te Aesculáptól ?
Nem sárkánytej volt az, tán pulykaméreg.

Bevettem, és most itt fekszem vele.
Erőm java mind a lábamba szállt,
Mi ördögöt itattál meg velem?
Ugy fekszik bennem, mint egy önbirálat,
Egész gyomrom polgárosodva van;
S megy tőlem, mint egy véghetetlen programm.
Ó Llucius; mikor verekszem én?
Oh mennyi sürgöny, mily polemia
Belsőmben ez! Nincs erre censura?!
Ah jaj hasam! Oh handabandaranda!

LLUCIUS. No várj megállj. Én majd segitek itt. **(Közönséghez)**
Nagyérdemű méltságos publikum,
Ki lesni várni már méltóztatol,
Kettő közül melyik száll Styx vizére?
Jelentem ássan, hogy a hirdetett
Darab: Ajax vivása Hektor urral,
E napról elmarad, a hős beteg,
Betegség által gátoltatva lévén
A meghalásban, élni kénytelen,
Majd hogyha lőnek — ujság s falragasz
Hirdetni fogja; — cassa nyitva lesz.

Harmadik felvonás.

Aurelius, Severus, Llucius és többen, történik a másik esztendőben. Történethely: Európa — Afrika.

LLUCIUS. A tér kimérve van! urak! Helyekre!
Háromszáz stadium az indulópont.
A tengerpart a végső barriére!
Tetszés szerint lőhet, ki czélozott,
A barriéreről. Mársz! te légy jelen.

AURELIANUS **(megáll az Aetna tövében és lő).**
Nézz távcsöveddel Llucius utána:
Mily porczikáján ment nyilam keresztűl?

LLUCIUS. Oh Goldeném, te rettentő valál.
Tollas nyilad szivének ment legott,
S ha utba nem jön egy kis aquiló,
Mely félre verte gyors futásiban,
Keresztül verte és szegezte volna
Őt Máriushoz Kartház romjain.
Most ám vigyázz, mert ő fog visszalőni.

AURELIANUS. Jaj Llucius! Nincs nálad egy parupli?

SEVERUS. **(megáll Karthagó romjain és visszalő).**

LLUCIUS. A nyil repül, süvöltve elközelg.
Utközben egy felhőt ketté hasít,
S egy mamzell Iriszt lábáról leüt;
Most hajba mász Typhon dühös szelével,

Czigánykereket vágva áthaladja,
Egy pár syrént is ráér üdvözölni
Utközben és czélját nem veszti el.
Vivát! Io Paeán! ime a hős
Kucsmája prémibe furóda bé!
Szerencse, hogy utközben frictiótol
Megoxidálva, elkopott hegye.

Utolsó jelenés. Mindnyájan.

Mi édesebb mint dúló harcz után
Megkötni békét hős felek között?
Barátaim, ez forró nap vala!
Sajnálom, hogy Homérus nem vagyok,
Még csak Virgil sem, ex Szilágyibus,
Hogy énekelnék most hőskölteményt,
A mely háttérbe nyomja Iliást
S az Aeneist tulzengené szavával!
Hol venném méltó tollat ehez?
Inditványom tehát nemes barátim:
Bizzuk meg e neves nap tettei
Örök betükbe foglalásival
Martinus Cacust, az eposzirót.
Az majd leirja, festi és szavalja,
Papirra nyomja és beoltja fába,
Ki is faragja és csizmának önti,
A mit eként kezébe kaparint.
Mi meg e helytt, nemes barátaim,
A tért, melyet imént elfoglalánk
Ne hagyjuk el, kitartván itt, a míg
— A mig utolsó csepp — borunkba tart.
Bátran koczincsunk! S ez legyen közöttünk
A legutolsó összekoczczanás.
Örvendj hazám! A hosszu harcz után
Nem folyt hiába vér; im helyre állt
A béke!
MIND. Éljen! Élj te! Éljek én!

(**Általános ölelkezés; függöny legördül.**)

Hamvazó szerdán.

Itt van a nap, az a szent nap,
Mikor minden ember egyszer
Megbánja, a mit vétkezett.
Ifju asszony bánja nagyon —
Hogy pártáját elcserélte;

Vén legény, — hogy ifju férj lett.
Görög bánja volt királyát,
Kiért nem tud ujat kapni.
Szultán bánja háremhölgyét,
Ki elszökött muzsikussal.
(A muzsikus is azt bánja.)
Lengyel bánja, hogy énekelt,
Muszka bánja, hogy ütlegelt,
Kerepesi igazgató
Bánja ténor s primadonna
Elkifogytát s bánatában
Diapasont alább hangol;
Drámajátszó szinész bánja,
Hogy nem tanult énekelni.
Bánja Mexicot franczia,
Az angol a gyapot árát.
Szaid pasa azt, — hogy meghalt;
Handabanda, — hogy született;
Ujságiró bánja, — hogy irt;
S olvasó, — hogy prænumerált.

Kozák nóta.

Kozák vitéz, derék kozák vitéz,
A ki magadért vitézül kitéssz,
Most ugyancsak érik a vetésed;
Nem szabad az aratásba' késned.

Ha megindulsz, sírhatnak előtted;
Nagyot szól a puskád, ha kilőtted.
A honnan jösz, ott nagy hallgatás van,
Holt asszonyok, gyermekek rakásban.

A mit meglátsz, az neked van adva:
Arany, ezüst, minek ment a hadba.
S ha ráuntál kedvetlen csatára
Befogad a jó burkus határa.

Életed is vagyon biztosítva,
A halál ex offo meg van tiltva,
S ha mégis kimulnál harczi kínban,
Feltámadsz — a hadi bulletinban.

A rabló.

Sötét este, sötét házban
Álnév alatt, álruhában ;
Bekormozva arcza nincs bár
De a körme betintázva :

Mit mivel a sötét férfi ?
Kezében kétélü fegyver,
Ha jól veszszük, kétágu is
Mit ollónak hí az ember.

Nézd mi kapzsi módra indul
A sötét munkát végezni.
Turkál a más jószágában :
«Ez jó nékem, hát még ez ni !»

Belevág a hegyes vassal,
Az áldozat meg se nyikkan,
A kinek bélét kivágta,
Eldugdossa a kuczikban.

Azután a rablott kincset
Átolvasztja, ujra önti.
Más betüt nyom hátuljára,
Belé ne lehessen kötni.

Ki e rabló ? ki e Patkó ?
Hol egy patrol, hol egy bíró ?
Hagyd szaladni : — nem zsivány ez.
Hanem csak ujdonság-(ny)író.

Lármáz másnap a károsult,
Ráismervén lopott lóra.
De biz arra nincsen törvény,
Mely ezt venné fontolóra.

Az elkárhozott.

Töredék egy rémdrámából.

Előjáték. I. Jelenés. Két ismeretlen.

ELSŐ ISMERETLEN.
Óh mily előny nem lenni ismerősnek !
Mondhatni : engem még a légy sem ismer.
Nem ismer engem varga és szabó ;
Nem ismer quártély- koszt-adó madám ;

Nem ismer háziur és nem mosóné ;
Nem ismer steueramt és a ki ennél
Még százezerszer félelmesebb ellen :
A gyüjtőiv sem ismer engemet. . . .

MÁSODIK ISMERETLEN (vállára üt).
Csalatkozol ! Én ismerlek talán.

ELSŐ ISMERETLEN.
Hu, ördög ! Hát ez itten mit keres ?

MÁSODIK ISMERETLEN (sötéten).
Ismerj meg, én vagyok rossz szellemed,
Emlékezzél csak vissza rá, mikor
Jurista voltál ! Körös-Kecskeméten
(Husz éve annak ;) tőlem kölcsönöztél
Harmincz forintot, oly erős kötéssel,
Hogy minden hónap prima- s médioján
Folyvást nekem ötöt le fogsz fizetni.
Fizettél ámde eddig fungumot
S husz év alatt ily módon elmaradt
Már négyszáz nyolczvan fixus terminus.
Ezt sokszorozd, ha bírod, öt forinttal,
S aztán ismerj reám szépen, s fizess.

ELSŐ ISMERETLEN.
Tyhű, ördög és pokol ! Ezt elfeledtem,
Én azt hivém, már régen meghalál.

MÁSODIK ISMERETLEN.
Az nem szokásom. Régen tartogatlak,
Mostan megérve vagy ; mostan leszedlek.

ELSŐ ISMERETLEN.
Óh irgalom, mit fogsz velem mivelni ?

MÁSODIK ISMERETLEN.
Ha megteszed, mit tőled én kivánok,
Ugy tartozásaid elhallgatom,
És nem vitetlek gályarabnak el.

ELSŐ ISMERETLEN.
Szólj mit tegyek ? sötét arczu Lugartó !
Eladjam nőmet? kémnek menjek el ?
Legyek keritőd ? vagy hamis tanud ?
Szegődjem tán be gyógyszerkóstolónak,
Vagy pláne azt kivánod, hogy kitérjek ?

MÁSODIK ISMERETLEN.
Nem. Mást kivánok tőled ime én.
Nézd : hirlapot kivánok én kiadni,
És ahoz nékem szükségeltetik
Egy oly veszendő ember, mint te vagy,
A kit helyettem érjen mind a baj ;
Ki fusson értem, s üljön, hogy ha kell.
Ki türje a czibálást, mosdatást
És megkefélést nyikkanástalan.

A kit kihíjanak s behíjanak
Ha le, ha fel goromba voltam «én».
Ily embert véltem feltalálni benned,
Azért válaszsz! Időd rövid. Tudod:
Adósok börtönét már tisztogatják.
Kérdés csupán: hogy itt, vagy ottan ülj?
Sorsod kezedben, üstököd kezemben:
Akarsz-e lenni szerkesztőm nekem?
Gondold meg: csapj fel; vagy felcsaplak én.

ELSŐ ISMERETLEN.
Óh átkozott dilemma.

(Folytassa, a kinek tetszik.)

Négyen vagyunk.*

Ne félj gazdám! Mink is veled járunk,
«Ottan» sem hagyunk magadra.
Hárman vagyunk; egy én, Zebulon más,
Harmadik a jámbor varga.

Mihály gazda már is szavát adta:
«Ott benn» csinál eztán csizmát.
Én, tudom, hogy örömest követlek,
Zebulon sem támaszt schismát.

Igy azután mindig négyen leszünk;
Kiegészült tarokkpartie;
Még sem szükitjük meg a helyedet,
Nem lesz tőlünk szűk a quárté.

Veled eszünk, veled iszunk együtt,
Még sem fogyasztjuk a borod.
Mikor legjobban hallgatunk veled
Legvigabb zaj lesz akkor ott.

Soh se busulj! Sok jó vidám ficzkó
Járt ez akadémiában;
Pedig nem voltak olyan jókedvü
Czimborái, mint mi hárman.

Négy mosdótál.

Négy mosdótál van a szobámban;
Pedig nekem nem kell, csak egy.
Négy palaczk is van egysorjában
És hozzá négy öblös üveg.

* A katonai törvényszék által elitéltetésre vonatkozik, úgy mint a következők.

A négy faczér mosdó lavórnak
Felel meg négy tágas szoba,
A melyek mind egymásba nyilnak
Az ablakuk — nem tom — hova?

Négy tál s szobához ágy is annyad-
Magával áll még üresen.
Négy szerkesztő még otthon szunnyad;
Pedig az ember mire virrad?
Azt nem tudhatja soha sem.

Első május.

Oh be szép vagy első Május!
Zöld a mező, a fű között
Ezer millió pimpimpáré
S rajta ezer millió bogár.

Óh be szép vagy első Május!
Fák belepve virághóval,
Piros hóval a baraczkfák,
Az orgonafák lilával.

Óh be szép vagy első Május!
Lánykák szednek gyöngyvirágot
S osztogatják az ifjaknak,
Egy-egy csomót tiz krajczárért.

Óh be szép vagy első Május!
Gazda alkuszik zsidóval
Repczéjére, mely virágzik,
S gyapjujára, mely legel még.

Óh be szép vagy első Május!
Csattogány zeng minden ágon,
Dallal, illattal dús a lég.
— De nem ott ám, hol én ülök.

Hogy beszélnek a nemzeti szinházban?

A szinpadon: tótul, ráczul.
Páholyokban:
Németül és francziául.
A kritika szól pogányul;
Vagyunk ugyancsak csunyául.

Búcsuzó az én jó porkolábomtól.

Érdemes jó uram, én porkoláb uram!
Már nekem kifelé áll innen a rudam.
Ágyam összefüzve, ládám bepakolva,
Kiteszik a szűröm innen már maholnap.

Nem mondom, hogy meg ne volnék elégedve,
Az embernek ehhez vagyon elég kedve.
Hiszen ha olyan jó nem volna itteneg,
A szerkesztők ide mért is sietnének?

Szivesen fogadnak mindenkit e házban,
Testi jóllétére nagyon jól vigyáznak;
Bárha hüsre teszik, meghüléstől őrzik,
Hej nagy sor lett volna itt mulatni őszig!

Kvártély és szolgálat, azt mondom, hogy jó volt.
Hanem régi mondás: «keveset a jóból!»
Mert már úgy négy szem közt megvallhatom titkon,
Hogy bizony csak «otthon» mégis jobb mint «itthon».

Tiszteletem adja a tiszt uraknak is,
Meghagyom, hogyha lesz, még a fiamnak is,
Hogyha szerkesztő lesz, s nem marad szárazon:
Kikötőül mindig csak ide válaszszon.

Köszöntöm ordinánz Gyurkát is eképen,
Ki speizczedlit hordott s elhordá ebédem.
Tudom e jó fiu magában eleget
Imádkozott értem, — hogy soká itt legyek.

És most Isten áldja — sok szivességekér'.
Pattog már az ostor, zörög már a szekér;
Én megyek. Helyembe majd jön tán a másik.
Agyiő! S ne mondjuk: «a viszontlátásig».

Vita a magasabb Regiókban,

két hatalmas ur: Aeolus és Boreas között,

a mint az tartatott mult vasárnap itt a Széchenyi hegyen,
fül- és szemtanuk előtt.

Aeolus. Hhja; igy én persze mit sem tehetek,
Én elég felhőt ide kergetek,
De alig hogy megállhat s valamint
Eséshez fogna, visszahajtja mind
A Boreás, ki elvemet nem osztja,
S a földet minden nedvéből kifosztja.
Boreas. Ellenkezőleg áll a kérdés mingyárt,
Ha én kifejtem annak csinját-binját;
Mert az nem ugy van, a hogy szól Aeolus,
Aki rám nézve ellenkező pólus.
Ő hajt csupán ködöket a világra,

	A melyből támad cholera és nátha;
	Azoktól én tisztitom meg a léget,
	Fujok olyan sokat csupán e végett.
AEOLUS.	Oh kérem ássan, ha szabad beszélnem, —
	Most harmat lesz a köd, nem dér mint télben,
	S ha van a légben most elég miasma,
	Az én fuvásomnak van annyi haszna,
	Hogy mennydörgést hoz, attól lég lesz tiszta,
	Sok ammoniák száll a földre vissza,
	Fü és fa, sok azótot szí, ha dívik,
	Én is tudom mit tanit erről Liebig?
BOREAS.	Felejtni tetszik, hogy igen gyakorta
	A nyárfelhőből jegek esni szoktak;
	Elpusztitják a földmüves vetésit.
AEOLUS.	No igy meg nem pusztitják el, mert nincs mit.
BOREAS.	Dehogy nincs. Már uborkát is árulnak.
AEOLUS.	Igen, a mit meleg-ágyban ápolnak.
	És öntözgetik reggel, este, délbe'
	De buza nem lesz.
BOREAS.	Hát lánczhordta népe,
	Öntözze azt is! Mindent csak miránk biz?
	Ott volt tavaly, de nem tetszett az árviz.
	Miért nem szedte akkor cisternákra?
	Most milyen jó volna az a buzákra.

(Denique a vitának az lett a vége, hogy a két szemközt fuvó szél egynehány háznak a tetejét ledobta, egynehány szál fát kifacsart, s eső csakugyan nem esett.)

Mi okozza a szárazságot?

Vannak különféle babonák a népben:
Egyik azt hiszi, hogy azért van szárazság,
Mert a boszorkány mind eladta az esőt,
S az esőkulcsot ott hordja a fülében.

Másutt meg azt hiszik, vámpyrok járnak fel
Puszta temetőből; megrontják a felhőt;
Azoknak egyenkint fejöket elvágják,
A mig csak közülök egy a földre feljön.

Van, a ki azt hiszi, hogy faültetéssel
Lehetne segitni ezen a nagy bajon;
Más meg, hogy mióta Tiszát szabályoznak,
Azóta nem terem kákát és sást Bajom.

No én a babonát mindenkép tisztelem;
Hanem én nekem is meg van a babonám:

Én tudom legjobban, mi rontja vetésem
S mióta szárad ki tőbül a gabonám?

Ez a sok esernyő! ménykü . . . majd mit mondok,
Ettül nem eshetik, pedig lóg már sokszor;
De hogyha meglát egy paruplit a felhő,
Azt hiszi, hogy ide talált jönni rosszkor.

Az ég nekünk szánta az Isten áldását,
S ezek nemhogy húznák az égből lefelé,
De még visszatartják! óh hogy — majd megmondtam,
Hogy mik és hányrétben csapkodjanak belé!

Üdvözlő versezet.

(A halhatatlan művészhez, Steckel-hez, ki a Renz lószinházban azokat a bámulatos szökéseket mívelte.)

Oh halhatlan nagy művész!
Ki csoda ugrásokat művélsz;

Ki szebben tudsz, mint bármely szinésznőnk,
Azért is érdemes téged megnéznőnk:

Nem drágáljuk ám a vasútat
Azért, a mit művészeted mútat,

Sem odáig a fiákkert,
S a két forintot a zártszékert;

Mert azt te igazán megérdemled,
Mikor magad a plafondra felem'led,

S akkor magadon nagyot löx,
S a circus tulsó oldalára szöx.

Ez ám az ugrás egyszer, szakerment!
Az ember csodálattul majd megderment.

Igy nem tudnak ugrani a mieink,
Azért nem is tetszenek nekink.

Azért is neked koszorút hányunk
Kétszázan és még egynehányunk:

Minthogy repülsz, nézünk angyalnak,
Te meg vidd el hirét a mangyarnak,

Hogy sehol sincs oly lelkes publikum, mint Váczon,
Ezt küldi neked kétszáz férfi és vászon-

Cseléd, ki oly messziről eljött eléd,
Édes emlékünket oh vidd el veléd.

Ki tartozik hát hazafi lenni?

Ugyan bizony ki keresné nála,
A szinésznél, hogy hazafi legyen?
Játszszék jól és öltözködjék szépen,
Ezzel beérik nála elegen?

Hát a varga miért lenne honfi?
A szabó mért lenne patrióta?
Nekem derék ember mind a kettő,
Ha csizmám s kabátom jól befó'dta.

Válogatom én a pékmesternél,
Milyen az ő honfi conduitja?
Azt nézem, hogy ki süt nagyobb kiflit?
A nemzetet tőlem bárhogy szidja.

Kérdezem én tán a fiakkertől:
Liberál-e, vagy aristokráta?
Magyar-e vagy német? csak azt kérdem
Melyik köztök legkevésbbé drága?

Nézem én a császárfürdő-bálban,
A tánczosném honleány-e vajjon?
Csak nekem legyen szép és szerelmet
Akkor egyszer csak énnekem valljon.

Vagy talán a poetától kérdem
Hogy kit szeret és kire haragszik?
Meg vagyok én vele elégedve:
Ha metruma jó és ríme hangzik.

Ki tartozik hát jó honfi lenni?
Ha mind kihullunk a rosta-likon?
Tartozik jó honfi lenni csupán
A tekintetes nemes publikum.

Hazafiság a publikum dolga,
Erre buzdítja őt minden kármen,
Ő tartozik rá «előfizetni»;
Akár tetszik ez neki, akár nem.

Mi a különbség a magyar és a zsidó között?

Ha a zsidó észreveszi
Hogy «egy az ő népe közül»
Kapaszkodik fel a fára,
Annak valamennyi örül.

Legyen szinész — vagy hegedűs,
Iró, doctor, vagy miniszter,
Annak hírét minden zsidó
Sokszorozni szokta tízszer.

Hát a magyar? ha lát egyet
Fajtájából emelkedni,
Utána, rajta, fogd meg, csipd meg!
Húzd le, rántsd le, ne engedd, Ni!

Taposd, törd el, hogyha mingyárt
Rubintos vagy briliántos!»
A magyar igy szokott tenni,
Példa reá T* és Xántus.

Bécs csak megél.

Kiadta a bécsi Gemeinderáth
A ki nagyon előre lát,
A rendeletet jó eleve,
Hogy mivel Magyarországon jelenleg
A felhőnek nem volt leve
S igy nem termett buza felesleg
S nagy lévén a szénahiány,
Maradt minden marha sovány:
Annálfogva megvizsgáltassék,
Mit mérhet ránk még a hatalmas ég?
S ha az alföldön nem terme semmi,
Valjon Bécsben lesz-e mit enni?
Lesz-e sör, ha hozzá Árpád
Ivadéka nem hoz árpát?

Megnyugtatón ütött ki a válasz,
Bécsvárosa mi rosszat se várhat.
Akármi történjék a világba',
A börzét az mind nem alterálja.
Papircursus nem megy sem fel, sem le,
Ha nincs kenyér, lesz helyette zsemlye.

S ha nem volna több tyúk a vidéken,
Mint csak a «fiastyúk» fenn az égen,
S Bécs kedvéért azt kéne levenni,
Mégis lenne itt «pakene hendli».

A sáska és collegái.

Sáska.

Nagy panaszszal cziripel a sáska:
Ezermilliom koldustáska!
No én most szépen felsültem:
Itt van az egész Kanahán, — sülten.
Nincs egy szál füve lerágnivaló,
Mind megette már a birka s a ló,
Már most nekem azt mondják, hogy «aló!»
Én reám már nem is gondolt senki;
Hát én már most hogyan telelek ki?

Vig czimbora.

Felel arra «kortyondi fráter»,
Te csak megélsz, canis tota mater!
De én, a ki ahhoz voltam szokva,
Hogy a kocsim mindig be volt fogva,
Egyik urtól, a másikhoz járva,
Én voltam a legboldogabb árva.
A mi a sáskátul megmenekült,
Az jó martalékul esett nekünk.
Mi eltünt a makaó asztalon,
Az ránk nézve nem veszett hasztalon.
De most! csak a tarokkjáték járja,
S játszák azt is ezrét egy krajczárba.
Hogy éljek én, a tüzes tatárba?

Olcsó szépség.

Czudar világ! Se fürdőn, se bálon
Nincsen ur, mint szokott egyéb nyáron.
Szinházban szemem hiába keres,
Sőt ki hinné, a Circus is üres.
Más ilyenkor aratás multával
Itt rajzott az urféle százával,
S mit meghagyott sáska és czimbora,
Annak mi ránk következett sora
Miből éljen a szegény hölgy ma: ma,
Hogyha már az erénynek sincs ára?

Uzsorás.

Tüzes pokol! No ez szép esztendő.
Ha ez igy megy, koplalhat a bendő,
Azt mondják, hogy menjek exequálni,
A mit lelek, mind enyim, akármi.
Más évben már ilyenkor a gseftek
Százhúsz percent forditással mentek.
Most pedig csak mindenütt a «Plájte!»
Szép kilátás «für unsere Leute».
Máskor a mit hagyott sáska, pajtás, nimfa:
Az mind betakarult az én magtárimba.
De ez az esztendő volt nagyon fatális,
Elveszett az egész kapitális.
Sőt a mi több, elveszett a kamat,
Én most akár felkössem magamat.

Iró.

Ha ti négyen már így panaszoltok,
Én ugy akár bezárjam a boltot.
Máskor is csak az maradt számomra,
Mit ti el nem nyeltetek éhomra.
De ha már ti sem tudtok élhetni,
Akkor én megyek visszaszületni.

Ebben a nagy melegben.

Ad notam: Ugyan édes komámasszony,
Mert lett olyan sovány asszony?

Azt mondotta Napoleon,
Hogy ő bizony semmit sem mond
Ebben a nagy melegben.

Lengyelekre lét és nem lét:
Ki tartana mostan szemlét,
Ebben a nagy melegben.

Nemzetőrség és a gárda
Parádét hiába várta,
Ebben a nagy melegben.

Sokkal jobb most otthon lenni,
Jeges pezsgőnél pihenni,
Ebben a nagy melegben.

Álom bántja Bismarck urat,
Porosz junker fürdőn mulat,
Ebben a nagy melegben.

Olasz király zergére les,
Garibaldi hűsset keres
Ebben a nagy melegben.

Jaj csak egy kis eső jőne,
Hogy a fű megint kinőne,
Ebben a nagy melegben.

Mert e szörnyű porözönnél
A zivatart is köszönnénk,
Ebben a nagy melegben.

Hol legjobb most?

Angliában, Angliában
Az ember most él hiában,
Még mostan sincs elég gyapot
S ez a legrosszabb állapot,
Ott nem jó nézni a napot.

Francziában, francziánál
Háboruban mit csinálnál?
A «gloire» mind egy emberé,
S ki az ellenséget veré
Falábbal jő haza: c'est vrai!

Az olasznál, az olasznál
Rosz mulatság mit se használ,
Ott a szép uj tartományok,
De bennük a sok zsiványok:
Ottan járni sem kivánok.

A porosznak, a porosznak
Napjai lehetnek roszak:
Kifelé oppositió,
Befelé meg reactió;
De már ez k . ty . portió.

Péterváron, Péterváron
Elég meleg volt e nyáron:
De közel van Sibéria,
Az embert hamar éri a!
Nem tetszik a libéria.

Lengyelhonban, Lengyelhonban
Lapot irnak alattomban:
Ha megcsipik a czikkirót,
Neki forditják az irónt,
S őt törlik ki, nem, mit irott.

Románia, Románia
Oda vágyni rosz mánia:
Adót exequál ott Kúza,
S kinél nincsen elég búza
Még a bőrét is lehúzza.

Szomszéd ozmán, szomszéd ozmán
Még nálad se táboroznám,

Nem kapni évszámra zsoldot,
Viselni folt hátán foltot,
S ugy szolgálni a félholdot.

Amerika, Amerika
Te is fából vaskarika:
Egy nemzet és tábor három,
Szabadság és szolgajárom.
Érted a tengert se járom.

Magyar hazám, magyar hazám
Benned sincs öröm igazán.
De azért megsúgom titkon:
Mert másutt még rosszabb, mint honn,
Csak azért legjobb most itthon.

A szamár büszkesége.

Most beszéljen már velünk valaki,
Most mondja már a juhász: «tala ki!»
Ahun van ni: lesz már szamártárlat.
Ki mondja hát, hogy nem nemes állat?
Párisban lesz, a dicső Párisban,
Sok más helyen pedig már is van.
Összegyülnek notabilitások;
Mindenféle szamárfakultások;
A szamarak szépei nagyjai
Énekesei és szónokjai.
Lesz ott bőve szénának, abraknak,
Arany, ezüst medaljont is kapnak
S a melyiknek legnagyobb a füle,
Arra kimondják, hogy fülemüle.
S szeretném is tudni, hogy miért ne?
Az öszvéreket is ideértve,
Hiszen igen szép állat a csacsi,
Tulajdonképen ló, csakhogy kicsi.
Nincs-e benne jósoló tehetség?
A kén' még, hogy ezt is elfelejtsék.
Nem ő-e a birkanyáj vezére,
Mig a juhász alszik s vonul félre?
Nem övé-e minden bógács, lapu,
Mely szolgál a mezőnek alapul?
Nincs-e elég elhirhedett őse,
Kikhez élte történetét kösse?
Ott van Bálám, az már csak proféta,
Mégis mikor eljárt, mint staféta,

Utját álló angyalt meg nem látta,
Szamara volt, ki reá kiálta.
Hát a hires szamáráll hol vagyon,
Mely ezer filiszteust vert agyon?
Hát a hires Absolon szamara,
A melyről a királyfi lemaradt?
Ki ne tudná Buridán szamarát,
A ki halálra koplalta magát
Két egyenlő szénaboglya mellett,
Nem tudván hogy kezdje ki, de mellyet?
Lám most is, hogy tisztel minden ember:
Együtt a tisztelet az érdemmel;
A ki mond valami okosat márma
Azt mindjárt elnevezik szamárnak.
S ezzel nem az ember alacsonyul,
De mi emelkedünk; bebizonyul.
Azért tehát föl Párisba gyorsan!
Készen áll már vasut, gőzös, forspann.
Nem soká összeül a komité,
A mely a szamarak fölött itél.
Oszt dicsérő oklevelet, érmet,
Kihez mennyi magasztalás férhet.
Futtat velünk, s aztán versenyt rúgat,
S oszt érette babér koszorúkat.
Ez utóbbiak legjobban járnak:
Azt jó lesz megenni a szamárnak.

A krumpli megdicsőülése.

Három piros forint egy véka krumpli
  Óh szép hazám, ezt is meg kelle érned!
Ily nagyra tartja a krumpli magát már:
  A krumpli büszkesége ily temérdek!

Máskor sertéseket hizlaltak azzal!
  Most főurak asztalán csemegézik,
A bölcs, tudós szakácsmüvész belőle,
  Hetvenhétféle uri ételt készit.

Háttérbe mostan az ananászszal!
  A burgonyának van egyszer divatja,
A vendéglős a portzio rostélyost,
  A krumplihoz «mellékletképen» adja.

Héj büszke is: héj nagyra is van az most!
  Oda se néz immár a szegény embernek,
Meg se hallja, ha nevén szólitják,
  A ki nem nevezi Gnädiger Herrnek.

Jól van, jó krumpli no, legyen ez egyszer,
Hanem magad nagyon ne bizd azért el.
Látlak én még téged fakó mondurban,
S örülsz, ha mondom rád, hogy ez is étel.

Mert hogy most három forintjával mérnek,
Ez már akárhogyan. de fait accompli.
Hanem ha bár arany tányérra raknak:
Azért mégis csak krumpli lesz a krumpli.

Szalmavers.

(Jó ez ilyen takarmányszűk világban.)

Most ne kérd: «széna vagy szalma?»
Az most nem a marhák alma,
Mindennek megjön alkalma,
Napoleon nagyot hall ma.
Verve lengyel forradalma,
Urrá lett a kozák csalma.
Angol szó csak fület csal ma,
Hallgat a czigány czimbalma,
Szól helyette urak siralma,
Nem zöld Pannon hármas halma. —
Ha széna nincs: ur a szalma!

Egy anonym maradni kivánó státusférfi Raizonnementja.

A mexicói örökség felől.

A bizony nagyon jó lenne!
Ugyan mit veszthetnénk benne?
Ellenben nyerhetnénk sokat:
Különféle indusokat.
Ott szárnyas poloska terem;
Csörgő kigyót minden verem,
Ember sárgaláztól fázik,
Nekünk még csak ez hiányzik.
Mi meg exportálnók oda
A drágalátos borokat.
Czifra debreczeni bundát,
Hajókkal a Vaskapun át,
És mi legjobb lenne nekünk,
Lenne hová elküldenünk
A sok mennykő ujságirót,
Kivel az ördög se bir most.

Felelet a büszke krumplinak a még büszkébb kukoriczától.

Hát kend tartja magát ilyen nagyra?
Hát ily nagyra magát miért tartja?
Kendből csak az jó, mi föld alatt van;
Virágja, gyümölcse használhatlan.

Hát én akkor hová legyek épen,
Dicsőségem legfőbb mértékében?
A kiből a megfelelő dózis
Szalonna lesz: s ez metempszichózis.

A kinek a szalmájáért pedig
Most egy részvényes gyár emelkedik,
A kiből már készitenek most is
Lisztet, vásznat, sőt még papirost is.

«Mint papiros», megveszem a földet,
Melyen nőttem, s mely látott, mint zöldet,
S ha belőlem már papiros támad:
Eladom a tulajdon gazdámat.

De már aligha nem lesz háboru.

A míg csak a nótákat küldözték
   Párisból Szentpétervárra:
Azt mondtam én, hogy csak nem lesz ebből
   Semmi más, mint egy kis lárma.

Hogy a Monitőr megharagudott
   S fölállt, hogy szerecsent mosson:
Tudtam én, hogy a mi tinta, nem vér, —
   Marad ez a papiroson.

Hogy lord Russel nagy toasztot ivott,
   Azért, a mi el van játszva:
Tudtam én, hogy nem lesz ebből árviz,
   A háború nem sakk-játszma.

A míg az újságírók lármáznak
   «Rajta! kardra! lóra! indulj!»
Biz az ő szavukra csak egy bakancs
   Se' megy ki a magazinbul.

De most egyszer jön az igaz ellen
   Föllép E*stein et Compani,
Megtámadják a muszkát: hogy merte
   Az ő vasútjokat elrontani!

Ez nagy eset. Ezek ám jól tudják
   Hogy mi a hausse, mi a baisse is?
Ha a zsidó akarja, hogy legyen
   Háború, már akkor lesz is.

Nyelvtani gyakorlatok.*

Kezdő francziák és angolok, meg egyebek számára.

Én mennék,
Te mennél,
Ő menne,

Mi mennénk,
Ti mennétek,
Ők mennének.

Én mennék, ha te mennél,
Te mennél, ha én is mennék,
Ő menne, ha mink is mennénk.

Mink mennénk, ha mind jönnétek,
Ti mennétek, ha mink mennénk,
Ők mennének, ha látnák, hogy mink megyünk.

Én mennék, ha pénzbe nem kerülne,
Te mennél, ha pénzed volna,
Ő menne, ha valami pénzt nyerhetne rajta.

Mink mennénk, ha egymásnak hinnénk,
Ti mennétek, ha nekem hinnétek,
Ők mennének, ha hinnék, hogy mi megyünk.

Én mennék, ha te elől mennél,
Te mennél, ha én mögötted mennék,
Ő menne, ha mi a hátunkon vinnők.

Mi mennénk, ha nekünk olyan messze nem volna.
Ti mennétek, ha nektek olyan közel nem volna.
Ők mennének, ha olyan jól le nem telepedtek volna.

Én mennék, te engem ott hagynál,
Te mennél, én téged ott hagynálak,
Ő menne, mind a ketten otthagynók.

* Vonatkozik a lengyel forradalom alatti kuszolódására a nagyhatalmaknak.

Mink mennénk, ha menni akarnánk,
Ti mennétek, hát én azt nem bánnám,
Ők mennének, de ha nem mennek.

Varula Jakab.

Öt szobor áll a redut homlokán:
István és László, a két szent király,
Lajos, a nagy, és Mátyás, a dicső.
Közepén de az ötödik kivál.
Ez az ötödik — Varula Jakab.

Ki volt, mi volt hát Varula Jakab?
Ő Pest városa polgármestere,
Ki mert a redutot épitteté
Ezzel historjai nevet nyere.
Igen is: derék Varula Jakab.

Tanuság ebből, ifju nemzedék!
Ha már a sors nem szült királynak is,
Légy pesti polgármester, így neved
Az utókor előtt nem volna kis.
Im intő példa: Varula Jakab.

Szomorú halotti búcsúztatója

azon huszonkét magyar lapnak, a kik megboldogulának az Urban Anno Dni ebben az esztendőben, MDCCCLXIII.

— Két liberális lap, «Ország», «Magyarország»,
Mentek túlvilágra: osztván egymás sorsát;
— S hogy ott se legyenek ellenőrizetlen,
Követé útjokat «Vezér» és «Független».
— Hasonlatosképp járt «Aradi Hiradó».
A kinek élete volt hamar hervadó,
— S ki, miként érdemdús elvtársa, a «Bihar»,
Szálla alá sirba, hová dönté vihar. —
— Velük együtt mentek derék «Pécsi Lapok»,
Megszámlálva lévén számukra a napok.
— E sorsban osztozott szinte jeles «Csatár»,
Elérvén számára a legvégső határ,
— S mikor napilappá lett volna megnövő,
Szomorúan véget ért velük a «Jövő».
— Ennyi hősnek hullta gyászul maradanda,
Ha utánuk nem hullt volna «Handabanda».
— S a vele egykorú, egyhumoru «Szeged».
Egy sirba temették rokonul ezeket.

— Jaj de kit siratunk, elmult «Tatár Péter».
Őt is mint a többit, elnyelé az æther;
— Sőt intő példáúl itt van «Diogénes».
A halandó lapok élete mi kényes.
— Lássátok kimulva az «Új Nemzedéket».
Óh pedig huszonnyolcz szerkesztőd volt néked.
— Hült porodbul látjuk jeles «Szépmüvészet»,
Mivé lesz az újság, hogy ha elenyészett?
— S bárha föltámadunk. mint «Budai Lapok»,
Ott is csak ránk simít a guta, a lapos.
— Könyjeink hullanak érted «Divatcsarnok»
Tégedet sem kimélt a halál, a zsarnok,
— S miként az ártatlan szelid «Gömböstűnek»
Napjaid a Lethe vizeibe tünnek.
— Nem állta ki a dér jöttét «Kertészetünk»,
Ki nélkül uborkát már nem termeszthetünk.
— Szomorún sohajtunk feléd «Gyermekbarát»,
Ki nem érheted meg a férfikor nyarát.
— Együtt alszol «Anyák Hetilapja» keblén,
Majd itéletnapkor uj életre kelvén.
— Bérekeszted e sort óh «Nemzeti képes»,
Megtérvén orcusba, mely már ugyan népes.
— Ennyi hős kimultát bár miként sirassuk
Mondván, hogy «huszonkét elmult ujság! a' sok!»
Csak az vigasztal, hogy mi maradtunk élve,
A nagy cholerába', a szörnyü veszélybe';
Őket nyugosztalja meg az egek ura.
Minket pedig hagyjon nyugton — a censura.

A hivatalviselő hölgyek.

(Vigjáték a jövő századból.)

Személyei: Vitézke, Bátorka, Szavalka, Birálka, Harapka, Ugorka, Csipke, Lepke, jövő századbeli hölgy-keresztnevek: Kakas Márton, egy 130 esztendős ifjú, még mindig ujságiró; Dünnyög, egy megvert ember; Koronczó, egy káromkodó ember; Hurok, egy hitelező; Angolna, egy nem fizető adós; Kozmáska, egy szakácsné; Gunár, Liba, egyik tolvaj, másik káros fél, de nem sül ki, hogy melyik az egyik, melyik a másik; sok minden egyéb nép.
Történik New-Esztergomban, Californiában, mint már tizszer elmondtuk, a jövő század közepe táján.

I. Jelenet. Vitézke, Bátorka, Szavalka, Birálka, Harapka, Ugorka, Csipke, Lepke.

Szavalka. Ezer kilenczszáz hetvennégy az év.
Mely elhozá a végtökély fokát,
Hogy nemcsak férfi már eztán az ember.
Mi is azok vagyunk, mi gyönge nők.

Elnyomva bár, de fogyva nem soha.
Rég folyt a harcz brochürben, hirlapokban
Nemünk ügyében. Végre síkra szálltunk.
S kivántunk rá suffrage universellet.
S minthogy (eléggé sajnos bár különben.)
Az asszony több, mint férfi, a világon:
Részünkre dőlt el im a szavazat:
A férfinem pusztulni kényszerült,
Bureaut, zöldasztalt, cancellariát,
Sok vastag drága protocollumot,
S derékon átkötött aktáikat
Engedte át a jog szerint nekünk.
Eztán leány-ág tartja majd a törvényt.
«Leány» distingvo! és nem asszony-ág,
Mert hivatalra képes nem lehet,
Kinek már férje van, ki hord igát.
Csupán leány, kinek férj nem parancsol.
Bennünket im, nemes barátaim,
Választa meg a szépnem népszava,
Hogy hordják vállaink a hivatalt.
Rendezzük hát legelsőbb eztet el.
S aztán intézzük az ország javát.

LEPKE. Hol kezdjük el? Ki kén porozni tán
Az aktákat, s a pókhálót leszedni.

SZAVALKA. Csitt most, kisasszony! mondok — ellenőr úr,
Első teendőnk, szokták férfiak —
Válaszszunk legelőbb korelnököt.

MIND. Éljen Szavalka, éljen a korelnök.

SZAVALKA (felpattanva). Mit? Én korelnök? Oh már azt kikérem.
Én nem vagyok legvénebb itt közöttünk.
Születtem csak tizenhat év előtt.
Talán Vitézke . . . .

VITÉZKE. Magát megkövesse!
Én még csak most leszek ha tizenöt.

BÁTORKA. Én csak tavaly számíték tizre hármat.

BIRÁLKA. Én egygyel, jól tudom, később születtem.

HARAPKA. Nekem még az anyám sincs annyi mint ön.

UGORKA. Én meg két évig itthon sem valék,
S az e szerint nem számít. Tiz vagyok.

CSIPKE. Úgy én azt mondom, hogy nem is születtem.

LEPKE. Többet mondok. Legifjabb én vagyok,
Nekem még az anyám férjhez se ment.

SZAVALKA. Szót kérek. Nemde «szép nem» a nevünk.
Mondjuk tehát e szó helyett «korelnök»
Azt, hogy «szép elnök» igy elfoglalom.

BIRÁLKA (Harapkához).
Nézd, még legszebbnek vallja bé magát.
Pedig kancsal a lelkem.

HARAPKA (Birálkához). Sőt tudom,
Hogy a felső félsor foga hamis.
VITÉZKE. Ez ellen tiltakozni kell legott.
Magát eként legszebbnek octroyálni,
Alkotmányellenes bitor merénylet.
BÁTORKA. Hivatkozhatnám a jurista bálra,
Hol bálkirályné . . . .
UGORKA. Az hirlap-kacsa!
Nekem de ötszáz vótumom vagyon,
Melylyel mint legszebb maszk, elismerésül
Az Ankerbálban első díjt nyerék.
CSIPKE (csipősen). Vannak különben, kik álarczba' szépek.
SZAVALKA (csenget). Csendet kivánok, lássunk dolgainkhoz.
Ki van kivül? Jőjjön panasztevő.

II. jelenet. Elébbiek. Dünnyög. Koronczó.

LUPKE. Fi donc! Minő mosdatlan ember ez!
UGORKA. Goromba ficzkó, még csizmát se húz.
Midőn hölgy-társaságban megjelen.
CSIPKE. És átkozott fokhagyma bűze van.
Ez ellen törvényczikket kéne hozni.
SZAVALKA. No mondja kend: miért jött, mit hozott?
DÜNNYÖG. Dehogy hoztam, kisasszony, jaj dehogy,
Magamat is úgy hoztak lepedőben.
Agyonvert ember vagyok én, kisasszony,
Agyonvert ember.
SZAVALKA. Hát ki vert agyon?
DÜNNYÖG. Itt az a akasztófára fel való,
Ő gyilkolt, döngetett. A sógorom.
KORONCZÓ. Huj erre, arra, szedtevette!
SZAVALKA. Ember, mi tiszteletlen szó ez ajkadon!?
KORONCZÓ. Hát ilyen atta, terringette,
Mi a mennydörgős mennykő mást beszéljek?
SZAVALKA. Csitt! Káromkodni itten nem szabad.
Beszélj te másik. Hogy történt verésed?
DÜNNYÖG. Hát egy nagy bottal, így ni.
KORONCZÓ. Nem igaz.
Nincs is megütve; csak úgy hazudik.
DÜNNYÖG. De meg vagyok.
SZAVALKA. Hol vagy?
DÜNNYÖG. Hát egybe itt
Megmutatom az érdemes tanácsnak,
Itt a lapoczkám. (Vetkőzödni kezd.)
SZAVALKA. Hejh az Istenért.
Mit szándékoznál elkövetni? Tán biz . . .
DÜNNYÖG. Igen, hát a hol meg vagyok sebezve.

MIND (elszörnyednek). Meg ne próbálja, itten le ne vesse
A ködmenét! az ingét. Itt előttünk.
DÜNNYÖG (siránkozva). De hát hogyan mutassam meg külömben?
SZAVALKA (szigorúan). Menjen. Fotografiáztassa le,
S visum repertumát úgy adja be.
KORONCZÓ. Ne fáraszszák vele a szedtevettét.
Inkább adok neki még ráadásul
Olyan helyre, a hol meglátszik aztán.
BÁTORKA. Jaj, még itt összevesznek izibe.
VITÉZKE. Nekem a hátam borsózik belé.
SZAVALKA. Viselje kend magát illedelemmel.
KORONCZÓ. Én? lánczos lobogós! tüzes tatár.
A fűzfán fütyülő Argyilusát;
Én nem tudnám mi illik? Szedte vette!
UGORKA. Jaj beh csúnyán káromkodik ez ember.
DÜNNYÖG. Ugyan kérem, látják, még ujra megver.
SZAVALKA. Kend meg ne fenje orrát ködmenének
Ujjához; mert az dísztelen dolog.
DÜNNYÖG (siránkozva). De hát mikor megver.
KORONCZÓ. Meg én! Megeszlek.
A jégen kopogó Pilátusod!
SZAVALKA. Hallják kigyelmetek; hallgassanak rám.
(Hogyan rázzam le őket a nyakamról?)
Tanuljanak törvényt megrespectálni!
Im itt van egy forint saját zsebemből.
Most menjenek el s azt együtt igyák meg.
S aztán maradjanak csak jó barátok.
Kend azt a másikat ne verje meg.
Kend meg ne hagyja megverni magát.
Kend itt ne sirjon. Kend ne szitkozódjék.
S aztán legyen békesség. Dixi, punktum.
DÜNNYÖG (Koronczóhoz). Jó törvény az, a hol meg is itatnak.
Te, holnap megint eljövünk ide.
KORONCZÓ. Alásszolgájuk. Csókolom kezük.
Eszem azt a hamis zuzájukat.
(Mindketten egymást elviszik.)

III. jelenet. Elébbiek. Angolna. Hurok.

SZAVALKA. Az első ügy jól elvégeztetett.
Protonotárusnő jegyezze be,
Fractura margareta végzeményünk.
Sub littera A/B. ez így szokás.
S irjon végül Q. F. D.—t férfiasan
BIRÁLKA. Mit értelmezzen e három betü?
SZAVALKA. Értelme ez: «Qurtán Fel Döntetett.»
Most jőjjön másik fél elénk! Mi baj?

UGORKA (Hurokra mutat). Huh mily förtelmes púpos ember ez.
LEPKE (Angolnára mutat). S mi csinos ifjú im e másik itt.
UGORKA. Az ottan nagy gonosztevő lehet.
LEPKE. S ez itt bizony ártatlan szenvedő.
SZAVALKA. No hát melyiknek van panasza itt?
HUROK (dadog). Te-te-te-ki-ki-kin—tetetetetetetes
Tötötötötörvény tatatatatatatanács!
Tititititisztetetetetetelettetem.
Tutututututudadadatotototom.
HARAPKA. Hisz ez beszélni sem tud!
CSIPKE. Jaj be rút!
VITÉZKE. Most mindjárt elszakad a miderem
Zsinórja, hogy ha nem nevethetek,
Ha még ez ember ily furán beszél.
SZAVALKA. Nem értünk az egészből semmit. Alter!
Feleljen másik hát: ki a panaszló?
ANGOLNA. Én vagyok a panaszló, hölgyeim.
Hisz oly szemek, minők e csillagok,
Mik rám tekintnek, arczvonásimon
Olvashaták, hogy én panaszkodom.
Ez ember itten az én üldözőm.
Egy vérszopó pióцza, egy hyéna,
Ki emberhússal él, egy kannibál,
Egy vampyr ez! egy . . . egy hitelező!
MIND. Ah! Ennyi rosz tulajdon egy személyben.
HUROK. Kekekekekérem szeszeszeszeszépen.
SZAVALKA. Maga ne vágjon a másik szavába.
(Angolnához.) Beszéljen ön, mi rosszat tett ez ember?
ANGOLNA. Hát nem elég, hogy folyton-folyt kunéroz?
Üldöz, nem enged egy perczig pihennem.
Kirángatja fejem alól a vánkost.
Lehúzná rólam még az ingem is.
SZAVALKA. És az nem volna illendő.
ANGOLNA. Nem ám.
Most meg csupán azon hibám miatt,
Mivel egy pillanatban önfeledten
Egy ördögi hosszú papir fölé —
A mit váltónak hínak a pokolban —
Ráírtam a nevem; mert esküszöm,
Hogy semmi mást nem vétek, megrohan;
Személyem zár alá csukatni készül.
Engem, kit ismernek nagyságotok,
Ki minden bálban előtánczolok.
Ki nagyságtok parányi lábait,
Eső után ha utczán sétikálnak,
Fennhangon bámulván, magasztalom;
Ki nyáron landpartieket rendezek,
Télen concertet és szánfuttatást,

Ki zongorázok thé estélyeken,
Ki gazdagítok fodrászt és szabót,
S imádok minden hölgyet, inclusive,
Tizenhat és hatvanhat év között:
Engem becsukni lyukba és sötétbe,
Megvonni tőlem napfényt; ragyogását
Ily szép szemeknek, mint nagysádtoké.
E szivet, mely mindenkiért dobog,
Goromba durván áthurkolni egy
Jogorva és mogorva porkolábnak!
E század ilyen botrányt nem tür el!

VITÉZKE. Ez, úgy hiszem, meg nem történhető
A szent szabadság e nagy századában.

ANGOLNA. Mi lenne akkor árva gyermekimből?
Kik úgy mosolygnak mostan, mint az élet,
S kávécskát isznak minden reggelen.
Akkor pedig rongyokban és mezitláb
Futnának majd az utczán, kéregetve
Járókelőktől «einen kleinen Kreuzer».

BÁTORKA. Szegény ifjú: balsorsa könyre indít!

CSIPKE. És vannak önnek apró gyermeki?

ANGOLNA. Oh vannak.

UGORKA. Hát neje?

ANGOLNA. Három menyasszonyom epedve vár,
Kiket vezetni oltárhoz fogadtam.
Szivök szakad meg, hogy ha nem jövök.

MIND. Három menyasszonya! És mind a hármat!

ANGOLNA. Igen. Kerekmássan: én mormon vagyok.

SZAVALKA. Az már egészen más, az már helyes.

CSIPKE (érzekenyen). Van önnek tán ősz anyja is, kit ápol?

ANGOLNA. Az is van — négy.

HARAPKA. Mi az? négy anyja!

ANGOLNA. Van egy anyám, aztán egy nagyanyám.
Egy szépanyám, meg egy keresztanyám.
És mind a négyet én tartom s ruházom.
Ha engem végzetem börtönbe visz,
Mind jutnak ők a Fraunferajn nyakára.

CSIPKE (könyezve). Oh mily nemeskeblü ifjú ez itt.

SZAVALKA (Hurokhoz). No's hát ön erre mit tud mondani?
Mivel képes védelmezni magát?!

HUROK. Én? Én? hiszen én én én én vagyok
A vádló, a k-k-kreditor;
Ememez mememeg a dededededebitor.

SZAVALKA (tekintélylyel). Tudjuk, nagyon jól tudjuk: irja fel
Protonotárius úr; vádlott maga
Önkénytesen elismeré s bevallá,
Hogy ő a kreditor. (Hurokhoz.) Majd rá emlékezzék,
Hogy ezt eként benevolentiázta.

S a confrontancián el ne tagadja.
Mostan pedig vonuljon mind a kettő
Előszobába vissza. S várjanak,
Míg sorsukat el fogjuk dönteni.
(Angolna, Hurok el.)

IV. jelenet. Elébbiek az utóbbiak nélkül.

SZAVALKA. Ez ifjút még vallatni kell tovább.
CSIPKE (Lepkéhez). Tetszik neki.
LEPKE. Magam is azt hiszem.
SZAVALKA. De ám, hogy rendet tartsunk, s egy ügyet
A mással ne hozzunk convictusba,
A míg ez ügy végleg eldöntve lenne,
Vegyük elő a számadásokat.
A város pénztárában még mi van?
És mikre kell kiadni mulhatatlan?
S ha nincs, honnan kell lenni okvetetlen?
Lepke, pénztárnok úr, olvassa föl.
Ugorka, ellenőr úr, lásson hozzá.
LEPKE. De kérem, aztán semmi közbeszólás;
Mert akkor mindig újra kezdhetem.
Tehát: primo, a pénztárban kevés volt.
Sokan községadót még nem fizettek,
Azt vetve, hogy sok, nem fizethetik.
Ezen másképen nem segíthetünk,
Mint indítványom értelmében akként,
Ha azt, mi elmaradt nem fizetőknél,
Kivetjük a pontosan fizetőkre.
Ez logicai rendje a dolognak,
Mert a ki nem fizet, az nem fizethet,
De ki fizet, az többet is fizethet.
MIND. Éljen! Éljen! Ez elfogadtatik.
SZAVALKA. Ez a mi Lepkénk nagy financztalentum.
LEPKE. Gondoskodám több kútforrásról is.
Ha a világítás nem járja ingyen,
Ha légszeszért mindenki megfizet: —
— A holdvilágért is fizessenek.
Eső ha kell, hétköznap, egy forint.
Vasárnap ingyen. — Minden agglegény
Fizessen annyit, mennyibe kerülne
Egy asszonynak gombostűpénze és
— Medio calculo — három gyerek
Csizmája, a mit eként elcsikar.
Ki jár gyalog, fizesse azt, a mit
Megtakarít, mert nem jár bérkocsin.
Ki nem dohányoz és bort nem iszik,

Fizesse azt, mit okvetlen kiád,
Ha bort ivott s szivarral élt vala.
Ki jár kopott ruhában, az fizessen
Az új ruhától, melyet nem csinálttat,
S ha bárkitől ellopnak valamit,
S tolvaj, lopott tárgy felfedeztetik:
Először is a tárgy a státusé,
Ki fölfedezte, mint res nulliust.
Másodszor: a tolvaj birságot ád,
Mivel lopott; harmadszor, a kitől
Loptak, az is fizessen büntetést,
Mivel hogy jobban mért nem őrködött.

MIND. Éljen, helyes lesz! Elfogadtatik.

LEPKE. S most térjünk át a kiadásainkra.

HARAPKA. Tekintetes hölgyi divattanács,
Ne árulnók el a detaljokat.
Nem mind nyilvánosság elé való.
A mit kiadnak hölgyek néha napján,
Ezt nem szükség a publikumnak tudni.

MIND. Igen, igen, halljunk csak számokat.

SZAVALKA. Figyelmet kérek, mert most számozunk.

(Mind oda dugják kecses fejecskéiket.)

LEPKE. Tehát: ne tessék kérem beleszólni.
Háromszor három-harminczhárom: így!
Ötöt a hétből,- marad tizenkettő.
Kettő, meg három, meg nyolcz, az kilencz.
Kilencz elosztva négy felé, marad semmi.
Semmi, meg semmi, aztán újra semmi.
Aztán meg egy: az annyi mint ezer.
Ezerben, hogy ha százat keresek,
Azt nem találom benne, kérek hát
Még másik semmit, s úgy lesz tizezer.
Akkor kivonva, a mi fönmarad . . .

(Az ablak alatt katonai zene szólal meg.)

MIND (felugranak, ott hagyják a számadást).
Mi ez? Zene? Huszárok? Trombitálnak?

(Az ablakhoz futnak egymást törve.)

CSIPKE. A hadnagy rám ismert.

HARAPKA. Melyik?

CSIPKE. Az ott.

HARAPKA. Ah persze, az nekem köszönt.

VITÉZKE. De b'zon
Csak én nekem. (Felsikolt). Jaj, hogy ledobta a ló.

BÁTORKA. Vizet! Vizet! A kapitány elájul!

SZAVALKA. Lássunk dologhoz! Ez nem illik így:
Elhagyni a zenéért működésünk.

CSIPKE (Harapkához). Nézd, még ő dorgál, pedig ő volt
Ki legelébb az ablakhoz futott.
UGORKA. A számadásokon keresztül estünk.
Egy nulla a másik nullát fedi:
A pénztár tiszta; semmi benne nincs.
Se' plus, se minus: — minden rendbe van.
CSIPKE. Pénztárnokunknak éljent szavazok.
SZAVALKA. S ezt jegyzőkönyvbe felvétetni kérem.

V. jelenet.

SZAVALKA. Megvizsgálván a számadásokat,
Nehogy egyik ügyet a másik mással
Keverjük összevissza, tartsunk rendet.
Hol is maradtunk?
BÁTORKA. Ottan, a hol a
Kis hadnagyot ledobta a ló.
SZAVALKA. Óh dehogy.
Az ügyrendet kérdeztem én.
VITÉZKE. Megálljunk.
Személyes ügyben kérek szót.
SZAVALKA. Tessék.
VITÉZKE. Én kénytelen vagyok lemondani.
SZAVALKA. Miért?
VITÉZKE. Azért, mert ellenőr úr
Iménti nagy rendellenes robajban,
Feldönté ezt a szörnyű tintatartót;
S egészen betintázta kreppruhám.
SZAVALKA. Az semmi baj, a tinta díszpecsét,
Ha tintás ujjal és tintás ruhával
Fogunk az utczán végig menni majd,
Holnap divat lesz, s minden ifjú hölgy
Keztyű helyett tintába mártja ujját.
Senatrix úr, maradjon meg helyén.
Hol is maradtunk? Ugy! a szép adós
S a rút kamatvevő! Ez van tapéton.
Mi véleménye van nagyságitoknak?
UGORKA. Szegény adóst meg kéne menteni.
Olyan kár érte. Oly szépen beszél.
VITÉZKE. A másik valóságos földi ördög.
Nem néz ki a szeméből semmi jó.
CSIPKE. Elég sokáig grasszált a világon
E csúnya rendszer, hogy mindig adóst
Itéltek el, adóst üldött a törvény.
Illő, hogy egyszer védelmére keljen
Az üldözöttnek is a fenhatóság.
UGORKA. Különben én még máig sem tudom.
Mit vétett hát tulajdonkép ez ember?

A tiz parancsolatból egy se' mondja:
Adósságot ha vettél, megfizesd;
Ez ember hát egészen büntelen,
S ki büntelent üldöz, az a bűnös.

MIND. Helyes! igaza van! Ez a helyes.

SZAVALKA. Hivassék hát be mind a két bűnös.

VI. jelenet. Elébbiek. Angolna. Hurok.

SZAVALKA. Hallják önök meg az itéletet.
Anno idén deliberatum est:
«Hurok, saját elismerése folytán,
Egyike a legveszedelmesebb
Kreditoroknak, a kik városunkat
Tartják nagy rettegésben és sokakra
Az utczán járást fényes nappal is
Bátortalanná teszik, — rajt kapatva
Flagrantibus egy üldöző merényen,
Midőn már áldozatját fojtogatta,
Továbbá, mint honáruló, mivel
Szabadságot kivánt csorbítani,
Börtönbe vágyva dugni patriotát,
És végül mint szentségtörő, a ki
Onnan akar venni, hol semmi nincs.
S eként halandó kézzel semmiből
Akar teremteni, nem egy világot,
Mit könnyű még; — de pénzt, a mit nehéz!
Annál fogvást e hármas büniért
Itéltetik börtönre, s ülni fog
Mindaddig, a míg csak debitorát
Végkép ki fogja elégíteni.

HUROK. De, de, de, de . . .

SZAVALKA. Semmi közbeszólás,
Másik incattus, mentségét tekintve,
És az enyhítő körülményeket,
S törvénybe lévén téve: senkit is
A mestersége kellő eszközétől
Megexequálni soha nem szabad.
Kovácstól a pőrölyt, szabótól ollót,
Vargától kaptát, bőgőt a czigánytól,
Irótól tollat, hölgytől szép ruhát
Adósságban elvenni nem szabad:
Mert az keresetéhez tartozik.
S mivel előttünk álló debitornak
Keresetmódja a kotillion,
S két lába mestersége eszköze:
Tehát azt exequálni nem szabad.

Hanem ezennel rá itéltetik,
Hogy a mivel ez úrnak tartozik,
Azt nem hogy itt a börtönben leülje;
De: — jő a farsang — majd tánczolja le!

MIND. Bölcsen, nagyon jól van! Fölségesen.

HUBOK. De, de, de, de . . .

SZAVALKA. El kell őt vezetni.

ANGOLNA (sorban kezet csókol a törvényszéknek).
Óh mily nemes szivek. Hálám örök.
Mit szivem érez, nyelvem mondani
Nem képes azt; de ime esküszöm:
Hogy lábaim tettekben hirdetendik.
(Csókokat szórva a törvényszék felé, el.)

VII. jelenet. Jelenlevők, az eltávozottak nélkül.

SZAVALKA. Elégülten irhatjuk könyveinkbe,
Egy jó tánczost megmentént a világnak.
Mostan Vitézke kapitány uram;
Tessék relatiót adandni hivatalból:
Miket tapasztalt város kapitánylag
A közbátorság és igazgatás,
A rend és erkölcs állását tekintve.

VITÉZKE. Tehát, kérek mentül nagyobb figyelmet.
Ujonnan rendezett politziánk
És titkos rendőrségünk nyomán
Én mindent megtudok, mit tudni kell
Jól rendezett államban egy vigyázó
Igazgatás államhölgyeinek.
Primo: volt nagy kravall a Dörgiéknél,
Szép Dörginé megverte kedvesét,
Mert későn jött; aztán nagy lárma lett.
Panaszra ment mindkettő végre is
— A férjhez; és a férj csititta őket,
Mondván, ne legyetek oly ingerültek,
Béküljetek ki az én kedvemért.

SZAVALKA. Ah ez nagyon érdekes tudomás.

VITÉZKE. Secundo: Prézliné, éjfél után
Két órakor, öltözve férfinak,
Ubáldi ajtaján bezörgetett,
S kért szivszakadva bébocsáttatást.
Ubáldi mondá: «kincsem nem lehet,
Feleségem ma itthon van, tudod.»
De Prézliné mégis csak zörgetett,
És zörgetett pitymalló hajnalig;
Utóbb is a boltőrök kergeték el.
Azután, tertio: megtudtam azt,

Kitől kapá Pillangi ballerina
Az ujdonuj gyémántos nyakkötőjét.

MIND. Ugyan kitől?

VITÉZKE. Hát gondolnák-e azt?
A vén komoly Bunfordi Dánieltől.

MIND. Ah? szörnyeteg!

SZAVALKA. Ezt fel kell mind jegyezni.

VITÉZKE. Rablás is történt. Bájfy Hirtelenke
Jelenteté, hogy szivét elrabolták.
A tettes már nyomoztatik.

SZAVALKA. Helyes.

VITÉZKE. Egészség állapotja városunknak
Kivánatos. Meghalt e hét alatt
Száz ember és azok között csupán
Hetvenhét volt öngyilkos: ám helyettük
Születtek százkilenczvenen, közöttük
Van egy törvényes gyermek is; az egy
Azonban, nagy csodára, szerecsen;
Pedig szülői mindketten fehérek.

SZAVALKA. E tünemény is feljegyzésre méltó.

VITÉZKE. Kereskedelmünk nagy lépttel halad.
Mióta a divat bejött: «sokat
Mutatni abból, a mi szép», kilenczven
Perczenttel több rizspor fogyasztatik
Mint eddig; — jól ellensúlyozza ez
Keményítő-fogyasztás veszteségét,
Mit a bloomer divat, (utálatos!)
A crinolint üldözve okozott.

UGORKA. Protestálok ez ellen! E helyen
Bloomer gyalázatát ne halljam.
Ez a helyes divat! Ez korszerű.
Ez szabadelvű századunkhoz illő.

MIND. Igen! De nem! Úgy van! Azért sem úgy!

SZAVALKA (csönget, sok ideig hasztalanúl).
Urak! hatáskörünkön át ne lépjünk.
Divatról «itt» «mi» nem határozunk.
Ez ügyben competens forum csupán
Az országgyülés. — Majd ott küzdjenek
A pártok; ott vitassák meg, vajon
Hosszú legyen az öltöny, vagy rövid?
Felül, alul mutasson-e sokat?
Feszes, vagy bő? sarkig conservativ?
Avagy tetőtül talpig liberális?
Ez a törvényhozásra tartozik.
Addig mindenki korlátlan szabad
S intézheti, a hogy szebbnek találja.

VITÉZKE. Én kénytelen vagyok kimondani,
Hogy ezt cabinet-kérdéssé teszem.

Mindenből engedek; készen vagyok.
De egy, miből nem! hajszálnyit! soha!
Nemünk védbástyája, a krinolinból.
Hallgassanak meg senatrix urak!
Hadd mondjam el állameszméimet.

VIII. jelenet. Elébbiek. Kozmáska.

KOZMÁSKA (megrántja Vitézke ruháját).
Kisasszony! A szakács azt kérdezi:
Mi lesz mai nap a czuspájzon az auflag?
VITÉZKE (felförmedve).
Menj a pokolba; fogj egy ördögöt,
Rántasd ki zsirba' és azt tedd reá!
Mit jöttök engem infestálni most,
Mikor az ország sorsát rendezem!
KOZMÁSKA (elszalad).
VITÉZKE. E miveletlen vad leány-alak
Egész' kivett a kontumácziámból!
Pedig még egy veszélyes lázadóról
Kellett volna adnom relácziót,
Ki országszerte lázít ellenünk,
És izgató kiáltvány-záporával
Árasztja el a békés népeket,
Minket detronizálni szándokolva.
MIND. Ki az? hogy híják ezt a lázadót?
VITÉZKE. Martinus de Kakas gonosz neve.
E hetyke név is azt mutatja már,
Hogy ellenünk tör; mert ha ő magát
Kakasnak mondja, e nyilatkozattal
Mi mindnyájunkat jérczéknek csufol.
MIND. Igaz! Valót mond a főkapitány!
VITÉZKE. Ez ember minket régótátul óta
Pikiroz és szekiroz versbe', képbe',
Eretnek vallást hirdet ellenünk,
Azt állítván, hogy minden arra jó.
A mire a természet rendelé.
Bor inni, alma, sonka enni jó.
Kard vágni, asszony, lány csókolni jó.
MIND. Hah, szörnyűség! Minő blaszfémia!
VITÉZKE. Ez alkotmánysértés! Ez főbe' jár!
SZAVALKA. Valóban erre bölcs törvényeinkben
Halál van irva. Ilyen izgatást
Példátlan büntetéssel kell torolni.
Rögtön Vitézke, mint rendőri fő
Vevén magához assistentiának
Hat markos kránczlis asszonyt, menjen el,

Keresse fel ez országháborítót.
S vervén vasakra, hozza őt ide.

VITÉZKE. Elébb, bocsánat, mennem kell haza,
Hogy más ruhát vegyek magamra még.
Ily öltözetben csak nem mehetek —
Egy bűnöst elfogatni, a ki férfi.
Megszólna érte: más keztyüt huzok.
Még azt hinné, hogy nem tudom, mi illik?

SZAVALKA. Vitézke rendőrfőnök habet rectum.
Igaza van. Első az öltözet.
Tehát csak gyorsan.

VITÉZKE. Már a hogy lehet.
Chignonomat fel kell süttetni újra,
S az nem megy oly hamar.

UGORKA. Im itt vagyon
Chignondivatnak káros működése.
A tituszfő fejdísze mindig ép.
Most e miatt a vétkes elszaladhat.

SZAVALKA. Már ismét a divat-kérdésre térünk.
Engedjük ezt, már mondtam százszor is,
Azon nagy függő kérdések között
Lebegni, a miket majd rendre fog
Eldönteni a kongresz, párizsi,
Vagy londoni nagy konferenczia.
Vitézke menjen és végezze dolgát.

VITÉZKE. Megyek. Hol fegyverem? Hol a napernyőm?
(Megtalálva mindkettőt, el.)

IX. jelenet. Elébbiek Vitézke nélkül.

SZAVALKA. E közben lássuk, mit végezhetünk még?

CSIPKE. Ott kinn vár egy pörös fél, férfi, asszony,
A kik örökségük felett pörölnek.

SZAVALKA. Bocsássák őket szépen szinünk elé.

X. jelenet. Elébbiek. Gunár, Liba.

SZAVALKA. Ki itt a felperes?

GUNÁR. Én.

LIBA. De b'z én!

GUNÁR. De b'z én!

SZAVALKA. Halljuk hát a kend genelogiáját.

GUNÁR. Hát megkövetem átossággal; nekem volt egy apám, annak volt egy fia, annak a felesége volt ennek az asszonynak a nagyanyja, s annak az unokája volt az én testvérem, s annak az anyját vette el az én

sógorom, s attól született az én anyám, a ki két esztendővel hamarább meghalt, mint én születtem volna.

SZAVALKA. Ez érthetetlen egy beszéd. Confusio!
Beszéljen asszony, hogy származtak így le?

LIBA. Hát kérem alássan, majd én elmondom akkurátusan. Hát az én nagyapám apjának volt egy unokája, a kinek a testvérhuga volt az én bátyámnak a nagynénje, ennek az anyját vette másodszor feleségül az én első uramnak apai ágról való nagyapjának az unokaöcscse; a kitől született az én kisebbik uram, a ki meghalt kukoricza-kapáláskor mult esztendeje egy szombati napon, épen áldozó csötörtökön.

SZAVALKA. Most már világos, most már érthető.
Hogy van tovább? Beszélje el jó asszony.

LIBA. Hogy van? Hát csak úgy van, hogy ez az én megboldogult kisebbik uram hagyott nekem egy kecskét, s ez az ember meg itt la szépen ellopta.

SZAVALKA. Hát e szerint nem örökségi per.
Hanem lopás. Legegyszerűbb lopás.

GUNÁR. Nem úgy van ez nemzetes törvény kisasszony! hanem úgy van, hogy az én öcsém testamentumot tett a barátok előtt ezen szavakkal: a kecskémet pedig, a kit nem találok, ha megkerül, hagyom Liba sógorasszonynak, ha pedig elveszett, hagyom Gunár sógornak. A kecske azután nem sokára megkerült, s a testamentom értelmében Liba sógorasszonyé lett. Ez ugy-e bár igazság? Igy volt neki oda hagyva. Egyszer aztán a sógorasszony lármát csap, hogy a kecske elveszett. No ha elveszett, akkor az enyim. Mert a testamentom azt mondja, hogy ha elveszett, akkor legyen a Gunár sógoré. A sógor asszony elismeri, hogy a kecske elveszett: ha elveszett, akkor az enyim; ha az enyim, akkor nem loptam; ha nem loptam, akkor az enyim.

MIND (összenéznek). Ez komplikánt dolog. Furfangos ügy.

SZAVALKA. Kendtek mindketten szörnyű nagy bolondok.

GUNÁR. Hát 'sz épen azért jöttünk a bölcs tanács elé, hogy igazítsa el jobban, mint mi tudjuk, mert hát a törvényben kell erre lenni valaminek.

LIBA. Igen bizony, mi a kegyelmetek bölcseségében bizunk, törvénytudományuktól sokat várunk és itéletükben meg akarunk nyugodni.

SZAVALKA (félre a törvényszékhez).
Ezen parasztoknak szemében itt
Jó volna most tekintélyt tartani.

Beszéljünk csak diákul itt előttük.
Ki mit tud, mondja el; attól talán
Majd respectusra térnek a gubók.
Ergo (Bátorkához) «quousque tandem?»

BÁTORKA. Hja! «beati postamentes».

CSIPKE (fontos arczczal). «Post scenam sta bis, vel passer mea bis.»

UGORKA (szőrszálhasogató mimikával).
«Sapientis et consiliarium mutare in melius.»

HARAPKA. «Incidit ancillam, qui vult vitare calypsim.»

BÁTORKA (határozott hangon). «Caput! alas! pedes!»

SZAVALKA (bevégzett tények hangnyomatával).
«Ergo vero carthandlinem delendam esse censeo.»

UGORKA. «Fiat justitia: mundus vult decipi!»

SZAVALKA. Az itélet már kimondatott.
Hallják meg hát: deliberandum est.
Nyolcz tagból álló deputatio
Helyszinén megjelenni küldetik.
Szemlét, vizsgálatot hogy tégyen ott,
Ezeknek forspont, ostorpénz, diurnum,
Kocsikenésre, expenzákra költség,
Szabad koszt, széna, abrak a lovaknak.
Mindkét felet terhelvén szolidum.
Azok mindent eligazítnak ott,
Mihelyt peres fél értök bé kocsit küld.

GUNÁR, LIBA (összenéznek).

GUNÁR. Hallja kee: ezt már a férfiaktól tanulták el.

LIBA. Dejsz arra a kocsira várhatnak soká. (El.)

XI. jelenet. Elébbiek. Kakas Márton.

KAKAS MÁRTON (száz év mulva ki tudja milyen divatban?)
Alásszolgájuk szép törvényhozó-testek!

MIND (felriadnak). Mi az? Mi az? Hát ez hogy jött ide?

KAKAS MÁRTON. Megtudtam, hogy engem méltóztatik
Kerestetni halálra, s eljövék,
Nem fárasztván magamhoz oda fel,
Ő karcsuságát, a főkapitányt.

SZAVALKA. De hát hogyan tudhatta ön meg azt,
Hogy érte küldtük elfogó parancscsal
Vitézkét, a fő rendőrkapitányt?

KAKAS MÁRTON. Hát igen egyszerűen. Ő delisége, a főkapitány az alatt, míg átöltözött, elmondta azt a főfodrásznénak, a főfodrászné odább adta a főszobaleánynak, a főszobaleány a főszakácsnénak, a főszakácsné pedig a főmosónénak. A főmosóné azután elmondta a fotografus hölgynek, a fotografus hölgy

a telegrafus hölgynek, a telegrafus hölgy a typografus hölgynek, az pedig már az én lőtávolomba esik; és így épen két és fél perczczel hamarább megtudtam én, hogy ő delisége értem akar jönni, mint mielőtt a sarkantyús czipőit felhúzta volna.

MIND (szörnyüködnek). Hallatlan ez! Mi szörnyű intrika!
SZAVALKA. Az államtitkot így bocsátani szélnek!
S mért nem szökött ön el, ha megtudá ezt?
KAKAS M. Hölgyek elől megszökni nem szokásom,
Én csak hitelezők elől szököm.
SZAVALKA. Ez újabb sérelem, nem fél tőlünk,
Kik törvényt látunk most az ön fejére.
KAKAS M. Tehát «haragszom rád»-ot játszunk? «Kutba estem!»
SZAVALKA. Csitt! Sacrilegus! Ön fejével játszik!
KAKAS M. Rég elforgatták azt szépségetek.
SZAVALKA. Nem ütjük ezt el élczczel, vén bűnös!
Ez egyszer rímet majd nehéz találni.
Valld meg: hogy összeesküvő vagy ellenünk.
KAKAS M. Inkább «velünk», ezt tessék mondani.
SZAVALKA. Csitt! Nem te gúnyolod nemünket?
Ránk fogva minden rút, gonosz hibát.
KAKAS M. Hibák volnának, hogyha férfi tenné.
Nőknél erény az mind, és úgy helyes.
SZAVALKA. Magad vagy a megtestesült satyra.
KAKAS M. Tán csak satyr? — satyra nőnemü.
SZAVALKA. Még itt is gúnyol! a vérpad előtt.
Tanuld meg ember, végórád közelg,
Mert most statárium előtt vagy itt,
S tudod-e, hogy mi a statarium?
KAKAS M. Tudom: mikor a szeles szobalyány
Leönti a ruhát s rögtön pofont kap.
Mikor álmos szakácsné a tejet
Megkozmásítja, s aztán lábosostul
Vágják fejéhez; vagy mikor szegény,
Bűnében elsülyedt férj haza jön
Fél órával az engedély után,
S hű társ saját botjával megveri.
MIND. Nem kell beszélni hagyni! Szót se többet.
SZAVALKA. Én öntől ime a szót elvonom,
És nyelvváltságban elmarasztalom.
Egyébiránt tudatnom kell, ha még
Nem tudta volna: a statarium
Oly institutio, a mely szerint
Szavazni szoktak a bűnös felett.
S ha ennyi tag közt, a ki fog szavazni,
Egyetlen egy lesz, de csak egy csupán
Ki a bűnöst . . . .
KAKAS M. Fölmenti?

SZAVALKA. Nem biz a,
Hanem ha egy lesz, ki halálra küldi,
Csupán csak egy golyó ha fekete,
Bizony halál lesz akkor a fején.
KAKAS M. Szörnyű, kegyetlen egy statárium.
Szerencse, hogy . . . . .
SZAVALKA. Nos hát mi a szerencse?
KAKAS M. Megmondom holnap.
SZAVALKA. Még ma meghal ön.
KAKAS M. Fogadjunk rá, hogy holnap sem halok.
MIND (türelmetlenül).
Szavazzunk már, szavazzunk, végezzük ki.
SZAVALKA. Kivégezendjük. Elvágjuk fejét.
Máglyán megégetendjük; összetörjük.
Vérébe fojtjuk, kővel megkövezzük.
Megöljük, megkinozzuk annyiszor,
A hányszor ő is vétett ellenünk.
Mindenki egy fehér és egy sötét
Golyót kap. A fehér: árpaczukor;
De csokoládéból van a sötét.
Itt a szavazat-szekrény. Ebbe vetjük
Szavazatainknak jelvényeit.
A másikat mindenki megeszi.

(Kiosztja a szavazat-golyókat.)

Reszkess tehát, s imádkozzál halandó!
BÁTORKA (magában). Én kezdjek el halált szavazni most?
Még egy csirkét se öltem én soha.
S míg a növeldében voltunk, madám
Leczkéin mindig rosszul lettem én,
Ha az entomologiából prelegált,
Meglátva gombostűre szúrt lepéket,
S most embert szúrjak én? Nem szúrhatok.

(Megy szavazni.)

HARAPKA (magában). Ugy kell neki, hadd érje büntetés.
De én ne légyek annak indítója.
A többi úgy is ellene szavaz.
Én lelkem mentem, és kezem mosom.

(Megy szavazni.)

UGORKA (magában). Olyan mosolygva tekintett reám,
Expresse én rám. Tán azt gondolá,
Ez lesz, a ki engem halálra küld.
Azért se lesz: daczból sem, truczra sem.
Boszúból is fölmentem: lássa meg.

(Megy szavazni.)

CSIPKE (magában). Az elnöknő szörnyen dühöng reá.
Hogy fogja majd boszantni ő kegyelmét,

Ha egy fehér golyót talál a sok közt.
Hogy fog sziszegni: «melyik dobta ezt?»
S én majd magamban milyet kaczagok!

(Megy szavazni.)

LEPKE (magában). Két bonbon: egyiket szavazni dobjuk,
A másikat pedig megenni kell.
Melyik lesz jobb megenni? Én bizony
Az árpaczukrot ki nem állhatom.
Egyszer roszul levék a soktól. — Csokoládé,
Kivált ha töltve habbal, ízesebb;
Tehát hadd menjen a fehér golyó.

(Megy szavazni.)

SZAVALKA (magában). Kegyetlen arczot ölte mindenik
Midőn szavazni ment. Ez mind halál!
De ám ne mondja a gonosz világ,
Hogy asszonyok törvénye oly kegyetlen,
Hogy nincs szívünk, túlságos a szigor,
Legyen közötte egy fehér golyó;
Nem tudja senki meg, ki dobta azt?
Én a fehér golyóval ballotálok.

(Megy szavazni.)

Ember, most már itt van itéleted,
Gyóntál-e? Testamentumot tevél-e?

(Kihúzza a szekrény-fiókot, tartalmát kiönti az asztalra, csupa fehér golyók gurulnak szét.)

MIND (elámulva). Csupa fehér golyó! Hogy lehet ez?
SZAVALKA. Én barnát dobtam.
MIND. Én is, én is, én is.
KAKAS M. Mondtam ugy-e, hogy holnap még beszélek.
SZAVALKA. Még nem. Még nem! Még hátra van Vitézke.
Még néki is egy szavazatja van.
Itt jön. Dühe kizár minden reményt.
Mert önt nem fogható el, most ezért
Boszut fog állni. Mint forog szeme.
Pirulva arcza, keble mint liheg,
No ez nyakát le fogja vágni egybe.

XII. jelenet. Elébbiek. Vitézke.

VITÉZKE (jön nagy haraggal).
Ah itt van ön! Megkaptam, megfogám.
Most nem szökik előlem többet el.
Vasat lábára! lánczokat, bilincset.
KAKAS M. Ön lábamat kivánja foglalóba.
Én így fölül kerülök, és kezét
Kérem s én ejtem foglyomul.

SZAVALKA. Mily vakmerőség
HARAPKA. Insolentia!
UGORKA. Sőt attentatum!
CSIPKE. Annál is nagyobb.
LEPKE. Felonia!
Valódi lázadás.
VITÉZKE (meggondolva magát).
Ha jól felveszszük, talán még sem az.
Mert hisz törvényeinkben tiltva nincs,
Nem ismerek olyan paragraphust,
A melyben irva volna, hogy ha egy
Gonosztevő a rendőrügynököt
Nőül akarja venni, ne tehesse.
E száz és harmincz éves ifju, én nekem
Ugy tetszik, mintha tetszenék; tehát
Inkább resignálom a hivatalt,
S lába helyett kezét fogadom el.
(Kezet nyujt.)
MIND. Ez árulás! Nyilvános árulás!
KAKAS M. Az én pöröm appellátába megy
A harag s bosszú törvényszékitől
A szerelem feltörvényszékihez.
S ott, még mióta Ádám ős apánk
Megosztozott volt Éva szép anyánkkal
Az első almán, minden pör, tudom
Amika útján komplanáltatik.
S már most bevallom, összeesküvés
Forraltatik az ujon alkotott
Államrendnek felforgatásira.
Mivel hogy államhivatalt csupán
Férjetlen hölgy, azaz, hogy lány viselhet.
Mihelyt egy delnő hivatalba lép,
Azonnal készen áll mögötte egy
Alattomban közelgő konspirator,
Ki őt nőül vevén, eképen im —
Possibilissé tenni vakmerő lesz.
Én voltam első. Cajus Mucius.
Jön több is mindjárt: longus post me
Ordo idem petentium decus.
Aláminázva városháza már,
S önök mind, Hymen roppanó porával
Felvettetődnek nagy kegyetlenül.
Otthon, ha tetszik, oszt, mint eddig is
Uralkodhatnak férfiak fölött,
Közvetve országok, világokon.
S rendezhetik, mint eddig rendezék
Fináncziáink, minden budget és
Control, s utólagos jóváhagyás

Reménye nélkül, ex officio.
Más alkotmánynyal nem szolgálhatunk.
SZAVALKA (elkeseredetten). Mikor tör hát ki már e lázadás?
(Künn zaj.) MIND (ablakhoz futnak).
Hah! Jönnek már! Már jönnek! Mit tegyünk?
SZAVALKA (szigorúan). Mit? Mit? Hát a kaput, ha tán
Be volna zárva, — felnyittatni kell.

(Vége.)

Végtableau concentrált gyémántfény mellett, a milyen száz év mulva fog a szinpadokon divatozni. Hymen diadala Themisen, vagy a meghódított nőnemű tisztviselők kivonulása a tanácsteremből, meghódítandó lázadóik kiséretében.

Vajjon micsoda új esztendei köszöntőt fog mondani Ő? *

Azzal, hogy én mivel köszöntök be?
Úgy is tudom, nem törődik senki.
Sokkal inkább megkivánják tőlem,
Hogy mit Ő fog szólni, azt vessem ki.

Hát — azt találgatni nagyon könnyű;
Eltalálni? No már azt nem mondom.
Tessék választani a sok közül;
Nekem csak a tálalás a gondom.

Vagy azt mondja, a mit belül gondol;
Vagy mást mond, és más marad in petto.
Az operát a zenéje teszi;
A mit elmond, az csak a libretto.

Vagy olyat mond, a mi igaz épen,
S a mit épen azért el nem hisznek;
Vagy sokat mond, miket maga sem hisz,
S a mik épen azért vízre visznek.

Vagy olyat mond, mitől megijednek,
Vagy olyat, a minek megörülnek;
Vagy olyat, mely igen szépen hangzik,
De nem használ, csupán csak a fülnek.

Vagy olyat mond, milyet én is tudnék,
Vagy olyat, a minőt csak ő mondhat,
Vagy olyat, mely hálósüveget húz,
Vagy olyat, mely öreg ágyut vontat.

* 1859 óta III. Napoleon ujévi köszöntői a diplomatiához igazgatták a politikai conjecturákat.

Vagy olyat mond, mely meglep mindenkit,
Vagy olyat, mit előre tud minden,
Vagy olyat mond, a mit nem ért senki,
Vagy a mit jól megérthetnek kinnt, benn.

Vagy pedig a publikumot azzal
Tréfálja meg, hogy mikor igy lesnék,
Kapja magát, épen nem szól semmit.
Ezt azután találgatni tessék!

A váczi argonauták.

Nyolczvan váczi Budára tart,
Szinházba menni kész.
Hol «ördög piluláira»
A honfi vágyva néz.

Medecz trafikja csarnokán
Nyolczvan jegy váltatik.
(Vala e nap Deczemberben
A huszonkettedik.)

Egész hajóteher vala
A támadó csapat.
A lánczhid is ingott belé,
Mig rajta áthaladt.

Megérkezének jó korán
Lámpagyujtás előtt.
Hogy párteren legjobb helyet
Foglaljanak el ők.

Zárt a kapu, zörgetnek ők.
Nyiss ajtót, mink vagyunk.
A váczi argonauták!
Eressz be, megfagyunk!

Nem nyittatik, nem nyil kapu,
Süvölt az esti szél.
Nyisd föl kapus! Itt a bilét.
Nyisd föl már, ne izélj.

Nem nyil kapu, nem nyittatik,
Bacchansnők nincsenek,
Hol késik oly soká ez a . . .
Hogy a kő üsse meg!

Mig végre szól fiákker igy:
«Heut' ist ja Normatag!»
Karácsonybőjt. Előadást
Ily nap nem tartanak.

Haraggal nyolczvan váczi megy
Károm'lva ördögöt,
Ki Norma napján Vácz elől
Ily csuful megszökött.

S haraggal mind hajóra ül
S vitorláz el haza,
Nem látván ördögöt, kiért
Idáig utaza.

Farsangi buzditó.

Vigan fiúk, kisasszonyok!
Itt az idő: tánczoljatok!
Rövid a farsang, nagy a bőjt,
Kivált annak, ki kényszerült.
Tél van, pihen minden munka,
Idő van most vigalmunkra.
Ünnep van a napszámosnak,
Éhen szomjan elbukdosnak.
Vigan fiúk!

Vigan fiúk, kisasszonyok!
Itt az idő: tánczoljatok!
   Adott az ég jeget, havat,
   Korcsolya szánt, a szán halad;
   Ostor pattog, csengő csörög, —
   Útfélen koldus könyörög.
   Fázik talán? minden éjjel
   Öt hat fagy meg szerteszéljel!
Vigan fiúk.

Vigan fiúk, kisasszonyok!
Itt az idő: tánczoljatok!
   Selyem szakad, atlasz reped;
   Varrnak pénzért még eleget.
   Kinek van, ha nekünk nincsen?
   Jól mondjuk egymásnak: «kincsem».
   Táncz kering, új divat röppen! —
   Rongyos árvák a küszöbben.
Vigan fiúk.

Vigan fiúk, kisasszonyok!
Itt az idő: tánczoljatok!
   Ki szolidabb, s unt a tánczra,
   Itt a kártya, hol a tárcza?
   Reggelre puszta lesz a bolt!
   S ha nyert, vesztett, ki hogy kivánt,
   Olvashat akasztott zsiványt,
   Ki, mivel éhezett, rabolt.
Vigan fiúk.

Vigan fiúk, kisasszonyok!
Itt az idő: tánczoljatok!
   Igyuk meg a külföld borát,
   Üljük meg a magunk torát.
   Kiáltsuk: «a magyar éljen!!!!»
   Ha meghal is szomjan éhen.
   Ki ivott s tánczolt helyette,
   Kötelességét megtette.
Vigan fiúk.

Időjóslatok.

Ha Gyertyaszentelő napján
Medve odujában marad,
Negyven nappal a szokottnál
Későbben látjuk a nyarat.

Napoleon — vagy mit mondok?
Medve maradt odújában.
Tehát a tél rövidültét
Várja az idő hijában.

Ha a pókok hálót fonnak,
Tartós szárazságot jelez;
Apáink is azt tartották:
Nagyon régi időjel ez.
Diplomaták — vagy mit mondok?
Pókok nagy sok hálót fonnak.
Gazda ember elméjében
Nagy oka van főni gondnak.

Ha a legyek és bögölyök
Szokatlanul csipnek, marnak,
Előjeléül vehetni
Azt közelgő zivatarnak.
Csipcsup lapok — vagy mit mondok?
Légy és bögöly csipnek nagyon,
Minthogy elektriczitással
A levegő tele vagyon.

Ha György nap előtt mennydörög
Jó aratást, termést várunk;
Keblünkben duzzad — a tárcza
S tele lesz csűrünk, magtárunk.
Ágyudörgés — vagy mit mondok?
Mennydörgés már itt ott szóllal;
— Adjon Isten búzát, marhát
Tele csűrrel, tele óllal!

Váltó az Isten nevére.

(Február 11-én 1864., midőn az úrhölgyek bazárja megnyilt az alföld inség javára.)

Uram, fizess. Váltód lejára.
E váltót Isten állitá ki,
Ki sujtá inséggel hazánk;
S hogy népe sulyosult bajára
Keressünk irt, azt bizta ránk.
Soká ne készülj, gyorsan adj,
Midőn az Úr hozzád izent.
A népnek sorvadása nagy.
. . . S az Isten megfizet!

Uram fizess. Ez a te váltód,
E váltót Isten állitá ki.
Emlékezzél sok jó tettére,
A mikkel egykoron megáldott.
Áldó keze mindenha ére.
«Értéke tudva» nem tagadhadd.
Adósa vagy, azt elhiszed.
Mindenki ád, a mit csak adhat;
. . . S az Isten megfizet!

Uram fizess. Váltód imitt van.
E váltót Isten állitá ki.
— Jó véle kötni üzletet!
Biztos hely, be van bizonyitva,
Ki a mit ő nála letett,
Ő ad legnagyobb kamatot:
Egy elvetett magért tizet.
Tőkédet jó helyre adod,
. . . Az Isten megfizet!

Uram, fizess. Váltód szerezd meg,
E váltót Isten állitá ki.
Kincsed, érték-papirjaid
Ha meghalsz, por lesz, kárba vesznek,
Urokat mind elhagyja itt.
Ez egy váltót árva lelkeddel
A tulvilágra átviszed.
Kezedben van, őrizd meg, tedd el.
. . . Az Isten megfizet!

Disznóság!

Hallatlan eset Európában:
Egy disznó fellökt' a szultánt.
S hogy ki nem ontotta a vérét
Csak egy kis hajszálon mult ám!
Tyhüj disznó atta tette!

Szultán vadászni ment puskával.
Ráduplázott egy emsére;
Az ártány megharagudott,
Levén nagyon heves vére.
Tyhüj disznó atta tette!

S neki rohana a szultánnak,
És a földre letaposta

S tán a prófétához elküldi
Azonnal per extra posta.
Tyhüj disznó atta tette!

Szerencsére két kajmákám,
Ki épen ott szájt tátott,
A disznót ragadá nyakán,
S meggátlá az attentátot.
Tyhüj disznó atta tette!

Gonosz idők! Gonosz jelenségek,
Hogy igy bátorodik a
Prófétától utált fenevadak
Legtisztátalanabbika!
Tyhüj disznó atta tette!

Igaz hivők! Fel boszúra gyorsan!
Pusztitsuk e carbonárit.
Öljük, süssük, nyársra húzzuk
— A sonkát és karmonádlit.
Hogy boszút álljunk a disznón.

A hazakerült medve.

Ketten járták a világot,
A talián és a medve:
Még nagyon kicsiny korukban
Szövetségbe keveredve.

A talián dobolt, sipolt,
Medve járta maga tánczát,
A talián kapott krajczárt;
Medve kapott néha pálczát.

Egyszer ketten az utfélen
Leltek egy telt átalagot,
Átalag volt tele borral;
De hozzá is láttak legott.

Először leitta magát
A talián holtrészeggé.
Medve lánczát eleresztė,
S maga az útra lefekvék.

Mi megmaradt, azt a medve
Kortyantá fel egy hajtásra,
Fejébe ment, de egy kissé
Többet birt meg, mint a társa.

Óh be részeg volt a talján,
Medvét szabadon bocsátva!
S óh be részeg volt a medve,
Hogy vágyott a szabadságra!

Hogy vágyott erdőre menni,
Hol medvék nem laknak ólban,
S nyersen esznek répát, málét,
S azt hiszik, hogy ez igy jól van

Hogy a várost, a víg népet
Eként el tudta felejtni.
S visszaszökött rokonihoz,
Vissza Urál hegyeibe,
Csak a részegsége menti.

*

Rokonmedvék megörültek,
Sok utat járt öcscsük' látván;
Még az örve a nyakán volt,
S a talján iszákja hátán.

Azt mondá: ezek rendjelek.
«Ti azt persze nem értitek;
Bajos azzal beszélni, ki
Nem tud angolul és siket».

A medve nép mi hátra van;
Más már ezóta hol halad!
Minden ló lovabb ezóta,
És a bival lett bivalabb.

Tanúlj! Müveld, engedd magad
Czivilizálni általam.
Nyisd fel szemed, tanúlj mórest,
Ne légy tovább világtalan!

*

Mindeneknél elébb való
A betü és a tudomány.
Maczkó faját kimiveli
Ábéczével, skutikával.

Medvebunda tárgya gúnynak;
Lám a pudli milyen ékes.
Maczkó faját finomitja,
Borotválván rendbe', sorba'.

Csúf a régí ugrabugra,
Maczkó öcscse, bátyja, nénje
Uj szökéseket tanul be:
S tánczol polkát és galoppot.

Nyers szalonnát és gyümölcsöt
Mivelt medve hogy harapna?
Maczkó tanit szakácskönyvből
Főzni filéet, escaloppot.

Ősi orditás sem illik.
Medvéből lesz énekmester;
Megtanitja lomha népét
Kotta szerint üvölteni.

Durva szokás fára mászni,
Csak körömmel; nem is illik.
Medve megtanitja népét
Fára mászni lajtorjával.

Mindez semmi. Külső máz csak,
Szép ha meg van; ám de több kell.
A művészet és poézis
És tudomány még nem minden.

Legfőbb a nemzetgazdászat!
Mindennemü vállalat, mi
Másutt vagyon in floribus;
Nálunk is meghonosuljon.

Hordjátok mind össze hozzám
Ki mit elkuporinthatott.
Én majd kseftet nyitok vele
S adok tőle száz procentet.

Malacz nálam csordát ellik,
Bükkmakk nálam erdővé nő,
Egy szem málé zsákot tölt meg,
Egy szilva lesz szapu lekvár!

Ki mit hozott s nálam letett,
Kap róla egy falevelet.
Azt őrizze, mert az nagy pénz;
Ha elveszti, nem kap semmit.

Tél közelgett, részvényesek
Közgyülésre összejöttek.
Kérdvén, mi a dividenda?
S mi a rezerv-kapitális?

Dividenda, kapitális,
És az egész áruraktár,
Mind jó helyen voltanak már:
Az öreg maczkó hasában.

Szegény medve ivadéknak
Lábbadt a két szeme könnybe,
És marada szája tátva,
Midőn ezt a leczkét hallá.

«Legdrágább kincs a világon,
(Minthogy meg is fizetik jól)
A nagy becsü tapasztalás:
Adtam nektek ezt a kincset.

— Hol nincs semmi, ott ne keress.
— Voltért senki semmit sem ád.
— A mit megfogsz, az a tied.
Ez mind arany-ezüst mondás.

Ajánlok kiegyezkedést:
Adjatok még egyszer ennyit,
S esztendőre négyszer annyit,
Adok, mint ma — négyszer semmit.

Ha ez nem kell, pöröljetek,
Mint szokás mivelt világban,
S osztozzatok a bundámon
— Ha tudn'illik megkapjátok.

A régi fáraók és a mostaniak.

A hajdani Fáraóknál, — még jóval a suezi
Csatorna ásása előtt, — (hírüket rég szu eszi)
Volt az a jó ősi szokás, hogy a víg lakománál,
A mint ültek egyik másik sógornál, vagy kománál,
A sok vidám vendég közé, az ittasult csapatba
Egy nem ilyen helyre való vendég is volt hivatva.
Egy komoly és néma vendég, ki nem eszik, nem mulat,
Kinek arczán nem látszik meg futó mámor, indulat,
Kit a festett arczu szépek bájai nem hevítnek,
Kit a bornak istenítő tüze sem melegít meg.
Ez a csendes néma vendég szokott lenni — egy halott.
Első helyre, mint egy vendég ültetve az asztalon.
Egy mumia, előhozva föld alatti lakábul,
S odatéve vígadozó vendégeknek például,
Hogy a mámor órájában láthassa szemtül szembe'
A dölyfös, az elbízott szív, hogy mivé lesz az ember?

*

Sokszor irják, fennyen hírlik: az udvarnál itt meg itt,
Díszlakomán, vendégségen oda híva volt megint
A nagy nevű, jeles vendég; látták, ott volt, megjelent.
Fel volt rakva szépen minden egykor kapott rendjele.
Szóltak hozzá a főurak, hítták tánczra, de nem ment.
Ugy látszik, hogy van ő ott most igen nagy kegyelemben.
Kicsoda hát? Egy egy lengyel . . Nekem ugy tetszik aztán,
Hogy a hajdani mumiák helyét pótolja az tán,
Kit a hajdani Fáraók asztalukhoz ültettek,
Példát adni néma képpel a víg gyülekezetnek.

Mi lehet egy csepp tintából?

Egy tinta csepp, a mennyit
A hosszú orrú réztoll
Egy húzomra behörpent;
Mennyi minden lesz abból!

Egy tinta csepp! Adós vagy;
— Neved aláirása, —
Meg nem fizetsz, becsuknak.
Egy tinta csepp a veszted.

Egy tinta csepp! Szeretőd
Boldogitó igen szavát
Leirja: holtodiglan
Boldog — s papucs alatt vagy.

Egy tinta csepp! Királyok
Azzal hadat izennek;
S tenger-vér foly utána,
Egy tinta csepp ha elfolyt.

Egy tinta csepp! Legyen meg,
A miért a nép imát mond;
S utána hálakönyek
Ragyognak földi úr felé.

Egy tinta csepp! Elejtve,
Kit úgy hinak hogy «disznó».
Ád mester érte körmöst,
Hogy békapod az ujjad.

A szegény újságirók.

No csak nincs oly elátkozott
  Mesterség, mint a mienk,
Akkor van az aratásunk,
  Mikor más ember pihen.
Vetünk minden évszakaszba'
S összes aratásunk haszna
  Aztán olyan, a milyen.

Hanem az az egy nagy hiba,
  Hogy akkor kötnek békét:
Mikor szegény ujságiró
  Még nem kivánta végét.
Mikor virágzik a vetés,
Mikor az előfizetés
  Ideje három négy hét.

Szántóföldünk fél négyszög öl:
  Egy ív stemplis papiros,
Abba mindenféle magot
  Nekünk elvetni tilos.
Mert mindent olajba vetünk,
Ez a mi szép keresetünk
  Hogyne volna hát zsiros?

Harmadéve Garibaldi
  Lövette meg a lábát,
Mikor épen szétküldtük a
  Publikumnak az álbát.
Lett is erre sovány termés,
Még mi volt is, az a kevés
  Kapta magát, odább állt.

Akad ugyan a földünkre
  Néha egy kis jó trágya:
Holmi csendes háboruhir,
  Ez az olvasók vágya.
Mindig akad egy kis bomlás,
Gondoskodik hol egy, hol más
  Hogy az Isten megáldja.

Tavaly előfizetéskor
  Lenótázták a lengyelt,
Ez is mi tőlünk egy pár száz
  Kegyes olvasót elnyelt.
Minden papir hizott belé,
Minden remény ment fölfelé,
  Csak a mienk szállt lejebb.

Most meg hogy már a háború
  Érdekessé kezd válni,
Mikor épen magyarázzuk
  Ez itt áll, az ott áll ni;
Hát még aztán a franczia?
Beüt a konferenczia,
  Megtudja ezt a publikum,
  Otthon marad a falukon
  S nem jön prenumerálni.

Ez is csendes hét.

Elhallgattak a szinészek . . .
De helyettük itt is ott is
Műkedvelő dámák, urak,
Énekelnek és szavalnak,
Adóztatják a publikum
Erszényét, mely most pihenne,
Javára az éhinségnek,
Mely a hosszu csendes hétben
Sem hallgat el; hanem kiált. —
Soha ilyen csendes hetet!

Elhallgattak az újságok . . .
Kritizálni nincsen most mit,
De a helyett összeütött
Csendes hét az abonnementval:
Most fogják a prænumeranst;
Kinek jól jön: zöld csütörtök,
Kinek roszul: az nagy péntek,
Lármáz, hirdet ez is az is,
Hogy husvétra minden elő-
Fizetőjét feltámaszsza.
Soha ilyen csendes hetet!

Elhallgattak nagy hatalmak
Nótái és jegyzékei . . .
Nem ijesztget sem egy sem
Hanem annál jobban dörög
Ágyú, puska Düppel előtt;
Most csinálják az ostromot
S küldözgetnek ajándékul
Egymásnak sok piros tojást,
A mit bombának is hínak. —
Soha ilyen csendes hetet!

Elhallgattak a harangok . . .
Elvándoroltak Rómába.
No de itt maradt helyettük
A sok átkozott bőrharang.
Beszél ez, jár ennek nyelve
Mendemonda, hamis ujság,
Pletyka beszéd, rémhír, álhí
Tatárkacsa, Tendenzlüge,
Kócztelegráf-hozta hírek,
Ily quantumban még nem vo
Mint ezen a csendes héten!

Kedves édes fiam uram.

‚Kedves édes apám uram,
Hogy' leszünk a télen?'
«Kedves édes fiam uram,
Nem veszünk el éhen.»

‚Kedves édes apám uram,
Kevés lesz a pénzünk!'
«— Hát a mire pénz kellene,
Olyasmit nem vészünk.»

‚Nincsen czukor, nincsen kávé,
Üres már a tonna!'
«— Jó früstök lesz, fiam uram
Kenyér és szalonna.»

‚Hugocskáim megszokták már
A czukrot és kávét.'
«— Czukrot kapnak — a méhesben
S pörkölhetnek — málét.

,Itten lesz a nevem napja,
Hogyan iszunk Cliquot-t?'
«— Azt nem iszunk, hanem iszunk
Ha szomjazunk. — vinkót.»

,Ha nincs pénze az embernek
Télen hogy kártyázik?'
«— Hát: — krétára fiam uram.
Vesztünk, nyerünk százig.»

,Drága Pesten most a szállás,
Hanem azért még van.'
«— Ingyen lakunk, fiam uram,
Az ősi hajlékban.»

,Nem mehetek bálba, mind ki-
Maradok a tánczból.'
«— Itt van fiam, az istálló
S tehén, borju tánczol.»

,Szép leánynak miből vegyek
Télen szép bukétot?'
«— Hű arádnak nem kell bukét,
Csak a szived, légy ott.»

,Egész télen csak nem foszthat
Itt az ember tollat!'
«— Világért sem; itt a könyvtár,
Ülj le mellé s olvass.»

,Hát a divat? csak nem járok
Az idei «dzsekk»-ben.'
«Mondok egyet, hogy segithetsz
Ebben az esetben?

Mit tavaly eldobtál, vedd fel,
A magyar nadrágot,
S csinálj abból uj divatot,
S — hazafiuságot!»

Május elseje.

Itt volna már első május
És még nem zöld semmi ág.
Conservativ bölcsességgel
Hátramaradt a világ.

Máskor első május napján
Zöldült, virult minden fa.
Bokor árnyába ülhetett
Szabólegény és nimfa.

Szilván, almán ezer virág
  Hirdeté, hogy mennyi lesz,
Hány kosárt kell hazavinni?
  Még pediglen kétfülest!

Aztán neki támadt szépen
  Szervácz, Pongrácz, Bonifácz.
Ez a három fagyhozó szent,
  A ki mindent leforráz.

S agyiő volt a szüretnek;
  Igy jártunk még rendesen;
Virágaink sokan voltak:
  Gyümölcseink kevesen.

Most azonban hallgat a fa,
  Kinyilt virág nem beszél,
Nem csipi meg dér a nyakát,
  Nem fejti ki fene szél.

Fülemile ábrándjára,
  Pacsirta népdalára
Meg se mozdul. A szolidabb
  Kakukkot még bevárja.

Szemléljük a természetet,
  A tanulság benne nagy:
«Uram Isten, uram ember,
  Ne igérj már, hanem adj!»

A teremtés hét napja.

(Siralmas történet az ujabb időkből.)

Sötét és semmi voltak a zsebemben,
S én elhatározám megházasodni:
A semmiből teremtek egy világot!
Ahoz csupán kurázs kell, semmi más.

Első napon a földet és eget
Ugymint szép szállást pompás négy szobával,
Padlással egyben — megteremtem én.
Kontóra a teremtés vajmi könnyü.

Másodnapon, nap, hold és csillagok: —
Lámpások, gázvilágitás jövének,
Nagy lusterek és kandeláberek.
Hitelbe készült mind, azt mondhatom.

Harmadnapon fák, füvek. — Bútorok.
Függönyzet, szőnyegek, kaméliák,
Azáleák és rhododendronok.
Való, hogy mind aufschreibenre történt.

Negyednap a teremtés rendeként
Arany halak, s kanári madarak.
«Slepp» a mi úszik, «Putz» a mely repül
Szereztetének «drey Monat a dato».

Ötödnapon barmokra jött a sor.
Vettem kocsit, lovat, vadászkutyát,
Majmot, nyulat, mókust és ölebet
Folyvást a semmiből, kontóra mind.

Hatodnap aztán embert is teremték:
Inast, szakácsot, kuktát, szobaleányt,
Kocsist, vadászt, lovászt, komornyikot.
A semmiből még ez is mind kitelt.

Nyolczadnap aztán meghozám az asszonyt,
S élek most, mint hajdan Ádám apánk,
Még mielőtt megismeré vala
Az első gyászos executiót.

Most már csupán az a kérdés marad:
Évám vajon olyan gazdag-e, mint
Az apja mondá? akkor ő bizonynyal
Ha napja eljön, mindent kifizet.

Avagy pedig ő is, miként magam,
A semmiből teremté a világot?
Akkor következik, hogy mind a ketten
Kilöketünk a paradicsomból.

Oh szép Május!

Jaj de szép vagy oh természet
— Itt a kályha mellett.
Hó is esik, a mint látom.
No még csak e kellett.

Milyen szép zöld — ez a spinót,
Ember igy telel ki.
Melegit — nem a napsugár,
De a flanell rekli.

De furcsa kommaszácziót
Csinálsz óh természet;
Egy-egy évben kiveszed két
Évre való részed.

Tavaly anticzipáltál két
Nyárra való rátát.
Idén meg két télre való
Fagyot, grippet, náthát.

Mikor a szekér elakad.

Mikor elakad a szekér,
Van akkor nagy veszekedés,
A kocsist szidja a gazda,
Minek hajtott így a gazba?
Igaz! Mért hajtott a gazba?

Kocsis szidja a lovakat,
Itt az ok, hogy ő elakadt;
Jól hajt ő, de rosszul húznak,
Aztán kén' lenni vagy húsznak,
Igaz! nem kettőnek; húsznak.

Lovak szidják a szekeret,
Ez oka, hogy igy megrekedt.
Ők jól húznak, az jár rosszul.
Négy kereke: egy se' fordul.
Igaz! Ha egyszer nem fordul.

Szekér szidja a pocsétát,
A ki gátolja a sétát.
Gördülne az ő kereke
De a sárnak nincs feneke.
Igaz! Ha nincsen feneke.

Sár mentegetőzik nagyon,
Hiba nem ő benne vagyon:
Ő nem segíthet a bajon,
Mért nem járnak rajta hajón?
Igaz! Mért nem járnak hajón.

Országunk czímere utáni keserv.

(Egy vers, melylyel a censurát meg lehetne tréfálni, ha tudniillik volna censura a világon.)

Országunk czímere, óh te dicső czímer,
A kit festünk fehér, zöld és vörös színnel,
Jaj de foly utánnad magyar ember könnye,
Hogy tőle vagy távol s nem jut hozzád könnyen.
Voltál minden háznál magas tiszteletben
Ünnepnap, vasárnap veled büszkélkedtek;
Egyik alkatrésze e földi életnek
Minden honfi előtt elfelejthetetlen.
Veled indultunk meg bármi hosszu télnek,
De hajh! száraz tavaly te sem termettél meg,
Mert hogy káposztáról vagyon itten a szó,
Azt ugy hiszem tudja minden férfi s asszony,
Ki hallotta hírét, hogy a jó káposzta
Hazánknak czímere; áldott a ki hozta!
Ő maga lévén: zöld, — tejfel rajta fehér. —
Piros: füstölt kolbász; sok czímerrel felér,
Kit is hogy szemeink nem szemlélhetének.
Ez oka grasszáló gonosz betegségnek.
Azért könyörögjünk a jó teremtőnek,
Hogy adjon sok áldást ez uj esztendőnek,
S országunk czimerét jó nagyra növessze,
S tőle a jó kolbászt se állítsa messze.
Ezt az egy két dolgot foglalván magába
Szivünknek s gyomrunknak egy a kivánsága.

Fuss, vagy fizess!

(Az 1864-iki lóversenyek emlékére.)

Akár hová tegyük, ez korunk jelszava
S azt sem mondhatnám, hogy ez volna a java.
Sokkal szebb volt az, hogy «győzelem vagy halál!»
De arról már azt sem tudjuk most, hogy hol áll?
Most minden járásunk, szerencsevárásunk
E kurta szókból áll:
«Fuss, vagy fizess!»

Ezt tartja szem előtt, a ki kezd szerelmet,
Mert bánatpénz nélkül a verseny ott sem megy.
«Tét» nélkül futtatni ott is lehetetlen.
Vagy egyik, vagy másik, néha mind a ketten
Megadják az árát, vagy kerülik kárát
Édes szerelemnek:
«Fuss, vagy fizess!»

Üzlet, gazdálkodás s tenyértörő ipar,
Versenyez, mint legjobb tüzvérü paripa,
Egyiknek az utját sem rózsákkal hintik,
Elveszthetné rajta a Dárius kincsit
(Futna, de nincs hova, fizetne, de nincs mit.)
Ennek is azt mondják: ha fölvetted gondját,
«Fuss, vagy fizess!»

Diplomaták együtt ülnek csak a végett:
Kivel fizettessék a hadi költséget?
Hogy' kell tollvonással seregeket verni,
Papiroson tollal csatákat megnyerni.
Bizony attul félek, hogy mind a két félnek
Marad ott is ez ni:
«Fuss, vagy fizess!»

S te ki már e verset unod véghetetlen,
S az utolsó lapra forditsz nagy kedvetlen,
Ott is rá találsz e fatalis jelszóra,
Üstökös-re, új prænumeratióra.
Mely jelent a félét, hogy lejárt a félév,
Ezt vedd fontolóra
S fuss, vagy fizess!

A fegyverszünet.

Ez uraim tisztán maliczia!
Most kötni fegyverszünetet.
Ez annyi, mint megölni valakit,
Még mielőtt megszületett.

Nem beszélek én most Dániáról,
Nekem az nem sokat fáj itt.
De értem a szinház ostromlását,
A hogy vivják Radnótfáyt.

A politikus hirlapoknak
Úgy sem volt semmi kelete.
Lármázni csupán nekünk volt szabad,
S csupán ez ellen lehete.

Kis puskatűz, rakéta, kartács
S a megigért «öreg bomba»
Egy kis változatosságot hozott
E rettentő unalomba.

S itt van ni! puff! most ennek is vége,
Mehetünk zabot hegyezni.
Egy hónapig csukva lesz a szinház,
Hát nem kiszámitás ez ni?

Intendans ur! legyen hát keresztyén,
Előadást! Legyen az bármi rossz;
Tant mieux! csakhogy teljék vele
Ez az átkozott papiros.

Tudja meg: a kritikus is ember;
Ember: a kinek élni kell,
S a kinek csak akkor van élete,
Ha van, a mi ellen kikel.

Uram, ön emberölést követ el,
Midőn a légtől megfosztja,
Kinek a szinbirálat volt ezen
Inség-évben napi kosztja.

Publikumot, szinészt kaphat megint;
Ha egy meghal, jön száz zseni,
De kritikust nem tudom, hol vesz ön,
Ha minket el fog veszteni!

Önkénytelen szatirák.

Boldogságos Isten! mit kell még megérnünk
Nagy Magyarországon?
A mi máskor ingyen,
Az most pénzért minden.
A fizetés elől nincs hova kitérnünk
Nagy Magyarországon.

Hajdan a háboru csupán vérbe került
Nagy Magyarországon.
Most az is jár pénzzel,
Még pedig nem rézzel,
A győzelemért is fizetünk emberül
Nagy Magyarországon.

Hajdan a tudomány olcsó aranybánya
  Nagy Magyarországon.
Most a beiratás
Többe kerül mint más-
Korbeli embernek egész tudománya
  Nagy Magyarországon.

Hajdan pipás ember dohányt, taplót nem vett
  Nagy Magyarországon.
Most czindhelczli, trafi'
Mind drága atyafi,
Ki zsebébe nyulni készteti az embert
  Nagy Magyarországon.

Hajdan legalább a jó hírt adták ingyért
  Nagy Magyarországon.
Most a sok rettentő
Hirlapot szerkesztő
Rossz hírnek jó pénzért adásához mind ért
  Nagy Magyarországon.

De már annak végre fele sem igazság
  Nagy Magyarországon,
Hogy a kövér disznót,
Kövér embert, asszonyt,
Mint «világ csodáját» pénzért mutogassák!!!
  Nagy Magyarországon.

A kijavított Shakespeare.

Hamlet utolsó jelenete,

úgy a hogy azt a Montjoye szerzője a mai kor izlése szerint kidolgozta volna.

KIRÁLY (miután rákerült volna a sor, hogy megölessék).
És most, Hamlet, megállj! Ne tartsd felém
Azt a bolond nyársat. Engedj beszélnem,
Hadd adjak kellő felvilágositást.
Én téged megöletni nem akartalak.
Tanúságom reá, hogy élsz. Azonban,
Mióta visszajöttél Angliából, ugy szeretlek,
Hogy azt jambusban el nem mondhatom.
Nem is tudod, egyszer midőn aludtál,
Egy átkozott nagy dongó szálla rád,
S megcsipte volna arczodat, ha én
Atyáskodó kezemmel el nem űzöm.

S hogy egyszer tyúkszemedbe vágtál, s orditottál:
«Vatát! Vatát!» — Én küldtem a vatát;
Tulajdon slafrokombul téptem azt ki.

HAMLET. Lefegyverzed boszúmat óh atyám.

KIRÁLY. Apádat, — már azt nem tagadhatom —
Hogy én segítém kissé gyorsabb útra
A másvilági szép tájak felé;
De mint azt a törvényes látlelet
A bonczolásnál constatirozá:
Ő két év mulva ugy is meghalandott,
Gerinczagy-sorvadással párosult
Szív-viszütér kitágulás miatt.
Én hát csupán azt tettem, hogy gyalog
Teendő utja végső czéljához
Egy extrapostát rendelék alá.

HAMLET. No már ez aztán igy egészen más.

KIRÁLY. És kifizettem adósságait.
Nézd: itt a contók. Saldirozva mind.

HAMLET. Nemes lelkű derék nagy mostohám!
Igy hát szegény már nyugodtan pihenhet.
Szabók, csaplárok átka nem riasztja!

KIRÁLY. A mi anyádat illeti: igaz,
Hogy nőül eddig nem vehettem őt,
Bár együtt éltünk tisztességesen —
Mert nem kaptam rá dispensatiót.
De most áttérvén mormonok hitére,
Megesküszünk nagy ünnepélyesen.
A jegygyürüt itt hordom a — izé —
(Nehezen tudja elővenni.)
A slafrokomnak madzagára füzve.

HAMLET. Ez már dicső elégtétel nekem!
Úgy hát csak frissen hozzatok anyámnak,
Ki, mig mi itt beszéltünk, herbatéját
Czukor helyett mirenynyel sózva meg,
Gyomorgörcsök művészi kinja közt
Nagy némajátékokban remekel,
Eczetsavas vaséleget.

KIRÁLYNÉ (megiszsza az ellenmérget). Megéltem,
Eczetsavas vaséleg a mireny
Hatását közönyözte. Megbocsátok,
Hol az a gyürű, a miről beszéltél?
(Ölelkezés.)

HAMLET. Megáldalak! Legyetek boldogok!
Csak már Ofélia megvolna! Most
Egy füst alatt én is megházasodnám.

ORVOS. Uram, királyfi! él Ofélia.

HAMLET. Ugyan ne mondd! — Hisz most temettük el.

ORVOS. Csak tetszhalott volt, és felástuk ujra.

HAMLET. De hisz a vizbe fúladt, úgy tudom.
ORVOS. Bedörzsölők arczát szalámi-szeszszel,
Talpát kefével megcsiklandozánk,
És most olyan fris, mint az ürge.
HAMLET. Aztán — meg is bolondult; — vagy mi?
ORVOS. Nem.
Csupán a tej mene fejébe. — Hisz — tudod —
HAMLET. Vagy úgy? — Jó, jó. — Ne mondd «itt». —
Úgysegéljen,
Elvenném, csak ne volnék most megölve.
LAERTES (felemeli fejét). Ha csak ez a bajod, Hamlet, ne búsulj,
Az a rapir, melylyel megszúrtalak,
Nem volt mérges, csupán rozsdás.
HAMLET. No hát
Kelj fel te is, úgy én sem öltelek meg.
LAERTES (felugrik, ölelkeznek).
Sógor bocsáss meg a sebért!
HAMLET. Te is!
Ha fáj, tegyünk rá opodeldokot (kézszorítás).
De hol van már most szép Ofeliám?
OFÉLIA (menyasszonyi díszöltözetben megjelen).
Nem késtem, itt az ajtóban valék.
HAMLET. Patvarba is! De kicsipted magad!
No no, ne sírj. E nap emlékire
Veszek neked egy szép saut-en-canot —
Aztán ne, itt e gyürü. Felmegy-e?
OFÉLIA (elragadtatással). Hamlet! (ölelkezés).
(félre) Valjon numero 3 ez?
MIND. (sorba állnak) És most alászszolgája, mind szerencsés
Jó éjszakát kivánunk összesen.
Csókoljuk a kezét, szép publikum.
Adjő! Legyen szerencsénk máskor is!
HAMLET APJA (a pódium alól megszólal).
Hamlet! Hamlet fiam! Héj! hallod-e?
Emlékezzél reá: — Péntek vagyon!
Drámai nap. És minden pénteken
Halászlevet kapunk a Zrinyiben.
Hát vacsorálni aztán oda tarts!
(Függöny legördül. «Mindnyájan» kitapsoltatnak.)

A ki prókátor akarsz lenni, siess.

Verik már a czapfenstreichot,
Mingyárt zárják a kaput,
Szaladj! ki be akarsz jutni,
Mert majd nyitva nem kapod!

Boldog, kinek Januárig
Kezében a diploma,
Benne még a «sufficiens»
Is haszonra való ma.

Ki később jösz, számodra vár
Két esztendei praxis.
Ki kell ülnöd, akármennyi
Ludtollat elfaragsz is.

Trancsirozol ludat, pulykát,
Mit rád bíz principális.
Udvarolni fogsz ex offo,
Még az asszonyságnál is.

A társad'lom nem ismert el,
Csupán csak mint adjunctum.
Két évi körmölés után
Mondván dolgodra «punktum».

Akkor is még megkérdezik,
Hogy viselted magadat?
Melynek bizonyítására
Kivántatik sok adat.

Azért fráter, siess, tedd le
Még ma azt a censurát,
Mert holnap már be nem fúrod
Magad, ha ma nem fúrád.

Hasonszenvi közlönyök.

Most indult meg, tán jár is már
Egy uj «hasonszenvi közlöny»
Mely, mint egy hézagot pótló
Mindenütt nagyon üdvöz lőn.

Hiszen hasonszenvi hirlap
Eddig is ördögi sok volt,
A ki hasonszenvi cseppben
Közlötte a jót a sokból.

Hasonszenves nagy hirlapok,
A mikben a mi kis jó van,
Kapja a jámbor publikum
Milliód dilutióban.

Hasonszenvi divatlapok,
Mikben egy egy csepp poézis
Egy pint vizben van felosztva,
Ugy hogy benne meg sem érzik.

S a hasonszenves élczlapok,
Mikben egy csepp élcz a tejfel,
Fölkeverve itczeszámra
Sziruppal, mandulatejjel.

A tudósok mindent tudnak.

A tudósok mindent tudnak,
Csak jó időt csinálni nem;
Mindennek tudják az okát,
Mi előjön a földszinen.

Tavaly hogyan kitalálták,
Mért nincs eső az alföldön?
Nem is lesz már, ha csak velünk
Egyet nem fordul a földgömb.

Mivel lapos, nincsen hegye,
Mely a felhőt odaszíjja;

És mert az ültetett fáknak
   Vagyon ottan szörnyü híjja.

Mert a Tiszát szabályozták,
   Kiszárasztták a sok mocsárt,
A mely annyi egészséges
   Felhőnek való gőzt bocsát.

Mert nincs cisternánk, csatornánk,
   Réteket öntöző árok,
S végül mert — nyakasak vagyunk
   S hozzá — tudatlan barbárok.

Aztán itt van! tessék mostan:
   Azt a paruplit! hogy' esik!
Pedig az alföld, mint tavaly,
   Most is csak olyan róna sík.

Azóta sem nőtt rajta hegy.
   Szerb tövisből sem lett pálma.
Legnagyobb hegy: trágyakupacz
   A hol tavaly csak ott áll ma.

Tiszánk úgy van, a hogy megvolt,
   Árkunk ugy nincs, a hogy nem volt,
Mesterséges fűvetésről
   Úgy nem tudunk, mint a megholt.

Nyakunk is kemény, mint tavaly,
   Barbárok vagyunk mint tavaly.
Még is már az országút is
   Olyan alattunk, mint a vaj.

Most már uszunk, most azt kérjük
   Ne add uram olyan nagyon!
Engedj egy kis napot sütni,
   Hogy a szérü felszáradjon.

Mit mondanak a tudósok,
   Hogy mostan hát mit csináljunk?
Mit ültessünk, mit árkoljunk?
   Hogy fel ne kopjék az állunk.

Biz az irott tudományban
   Semmi segedelem nincsen:
Legjobb gazda a jó idő,
   Legfőbb tudós, — az Ur Isten.

«Servus humillimus» és «no mi baj?»

Mindenkinek a nagy világban
Van, a kihez menjen gálában
Mondván: «servus humillimus!»
S ismét mindenkinek van olyan
Kit neglizsében elfogadjon,
Igy szólván hozzá: «no, mi baj?»

Szegény kosta a patronushoz
Ha megy, megmosdik, kaputot húz,
És szól: «servus humillimus».
De hogyha mendikáns kopogtat,
Ő is papucsot húz, kopottat,
És igy fogadja: «no, mi baj?»

Patronust, — ha megy udvarolni
Főispánt, — fedi arany holmi
És szól: «servus humillimus».
Kegyelmes ur slafrokkban várja,
Midőn az ajtót reá tárja,
S félvállról kérdi: «no mi baj?»

Főurat fedi selyem bársony jelmez
Midőn alászáll a — férgekhez,
Mondván: «servus humillimus».
S az kabátot sem ölt magára,
Egészen pőrén, czédán várja;
És azt sem kérdi: «no mi baj?»

Az új trójai háború.

Nagysád! szép múzsám! Bátorkodnám, ha szerencsém
Lenne ma nagysádhoz; egy dalt négy kézre a lanton.
Éposz lenne, ha elsülhetne. A tárgy igazán jó.
Hexameterben azért kezdém, mert Virgil is igy tett,
S nékem minden, a mi Virgil, volt s lesz a riválom.
Hát az eset nagy sor: Sprinxfalviak régi viszálya
Krixfalu népével. Legelőn ők vesztenek össze.
Szomszédok voltak s veszekedtek rég a határon.
Ebből sok baj lett; csőszt megdöngette az egyik;
Tulkokat elhajtotta a más; gyerekek pofozódtak,
Egymás almáját kertekből széltire lopták;
Sőt hetivásáron amazon nép összekerülve,
Éles nyelvekkel keserűen folytata harczot.

És a kapott szitkot hazahordá ad referendum.
Im, de minő képet látunk? Most száll le az éjjel.
Sprinxfalu férfiai kerekednek szörnyü haraggal,
Vágó szerszámok kezeikben: Krixfalu reszkess!
Irtó harcz lesz ma! Köszörülvék zord vasaik mind.

(Közbeszólás)

Múzsa siess! gyorsan kikopunk ám a papirosbul!
Nyolcz sorban végezz! Több nem fér képek alá; héj!

Másnap hajnalban Krixfalva találta csodálva
Éjjel kinn legelő lovait csúful lemetélve,
Fark és fül nélkűl. Ez volt amaz éjjeli boszú!
Sprinxfalu hősei meg hazatértek nagy diadallal
S ellenségi csikók harczban elvett lobogóit
Méltó hűhóval mutogatják dédunokáknak.

Minden ember prolongál.

Jön a mérges hitelező
Korán lejárt váltóval;
Jámbor adós pénzzel már nem,
Győzi csupán szép szóval.
Egyik addig kapaczitál
Mig a másik megigéri,
Hogy ezúttal meg nem czitál
S az új blanquettel beéri.
S még ez egyszer prolongál.

Harmadik hadvezér lépi
Át már a Potomákot.
Valamennyi együtt sem ér
Egy szippantat tobákot.
Mikor a hadra indul ki
Van in jubileo dulci,
S jövő évben megint csák ott
Van, hol tavaly félrecsapott,
Az az, — ujra prolongál.

Napoleon minden évben
Mond egy nagy oráczíót,
Produkálja nagy stentorral
Az ultima ráczíót.
Meglátogatja Rotschildet,
Háborúi kölcsönt hirdet,
A nagy csizmákba belépik,
Hogy a Rhénuson átlépik
S meg csak szépen prolongál.

Garibaldi veres ingét
Rózsaszinűre mosta
A jó áldott békés idő
És Visconti Venosta,
A mióta Aspromonte
Alatt se' Roma, se' morte;
Csak ide-oda utazik
S azután ősztől tavaszig
Ő is szépen — prolongál.

A sok hazai vállalat
Fel-felüti a fejét,
Nehogy a nagy hallgatásban
Még utóbb elfeledjék.
Lelenczház, vasut, állatkert,
Kiknek száma egész konczert,
S a városligeti posvány!
Egymás sarkára taposván
Jönnek — és prolongálnak.

Hát a kedves ujságiró!
Ez még csak a főkorhely;
A ki mindig láb alatt van,
Csak akkor nincs, mikor kell.

Hogy köti ebhez a karót!
Most lesz! itt jön! mingy' itt van!
Országgyülés! Drága búza!
Jobb kor ajtaja nyitva!
S aztán — megint prolongál.

Hanem a jámbor publikum
A türelmes olvasó
Kezd lassankint rájönni, hogy
Végetlen az olvasó.
S csapván ujságát a falhoz
Rá ilyen hizelgést halmoz:
De 'isz ilyen teremtette
Nem szedsz engem rá többet t
És tovább — nem prolongal

A «Presse» levelezője Szliácson.

Jó nép volna ez a magyar,
Barátságos, szives nyájas,
A férfia mind szakállas,
Az asszonya mind oly bájos.

Viselnek már pantalont is,
S ruháikon semmi czafrang,
Egymás közt németül beszél
Ura, grófja, s a mi csak rang.

Tánczolnak már valczert, polkát,
Elhagyták a hetyke csárdást,
Cotillion vortänczerként
Láttam kitünni sok mágnást.

Isznak sört is, és megvallják,
Hogy sokban nem volt igazok,
A mik voltak: már megtértek
Bizonyára már nem azok.

Szépen politizálnak is,
Mennének már akárhova,
Csak azt várja mind hogy hivj
Be is van fogva a lova.

Mindenre készek! Oh lehet
Őket jól kapaczitálni,
Csak egyre nem, a mi legfőbb:
A «Presse»-re prænumerálni.

A pattagoniai király.

Nagyon jámbor egy király volt
Ő felsége a «Tűz-földön»,
Mely föld igen gazdag volna,
Ha nem volna nagyon szegény.

Millió alattvalónak
Ott parancsolt; csak az egy baj,
Hogy ezek az átkozottak
Nem fogadták a parancsát.

Harczos nép volt, csupa bajnok,
Mind katona: csak az a baj,
Hogy elsőtül utolsóig
Az átkozott mind dezertált.

Szép jövedelme volt ottan,
Adót vetett minden fejre;
De azok az átkozottak
Elfelejték azt fizetni.

Adott nekik rendes törvényt,
Behozta a Code Napoleont;
De azok az átkozottak
Nem jöttek meg, ha idézték.

Adott nekik főiskolát,
Szerzett könyveket és rektort;
Az átkozottak — megették —
Nem a könyvet, de a rektort.

Végre összehivta őket
Assemblee nationalera.
Sokan voltak, összevesztek
S végre is őt kergették el.

Szegény pattagonjai fölség
Csodaképen menekült meg,
S azóta az átkozottak
Tán respublikát csináltak.

Pattagonja exkirálya
Most Párizsban azt cselekszi,
Hogy uj státus kölcsönt szed fel,
Váltóra Pattagónjának.

S most ezek az átkozottak,
A párisi prókátorok
Be akarják őt csukatni,
Mint hamis váltócsinálót.

Az igazi világnyelv.

Mit töritek jó tudósok
A fejetek a titkon:
Hogy értse meg minden ember,
Felebarátja mit mond?
Rég megvan már, mit kerestek,
Annál semmi se könnyebb:
Rég megoldva és használva
Az igazi világnyelv.

Kell barátság? s idegenek
Nem értik egymás szavát?
Mit kinoznák még miatta
A tudósok nyelvtanát?
Van, a mit mindenki megért:
Annál semmi se könnyebb,
Ott van a bor! Akkor a bor
Az igazi világnyelv.

Szerelmes vagy? és szeretőd
Lengyel, francia vagy rácz?
Nem tudod, hogy szived titkát
Neki hogyan magyarázd?
Szerelemnek van egy nyelve,
Annál semmi se könnyebb:
Akkor a csók a valódi,
Az igazi világnyelv.

Ráéheztél szomszédodnak
Holmijére? kivánod?
Odaadja, ne félj tőle,
Ha a szép szót nem szánod.
«Szép szó» a mit mindenki ért,
Annál semmi se könnyebb,
A pénz szava: akkor a pénz
Az igazi világnyelv.

Fáj valami? Panaszodat
Nem érti az idegen,
Szavadat a komor világ
Fogadja nagy hidegen.
Ha szavadat nem értette,
Majd megérti a könyed,
Oh mert a köny a valódi,
Az igazi világnyelv.

Mérges kutya a sarkodban,
Bősz, irigy eb rád ugat?
Tudod, hogy szid; bár nem ér-
A kutyai hangokat. [ted
Még ezzel is diskurálhatsz,
Annál semmi sem könnyebb:
Ott van a bot, annak a bot
Az igazi világnyelv.

S ha szemben állsz ellenséggel,
Vagy ő esz meg, vagy te őt:
Mind a beszéd, mind az érzés
Idegen egymás előtt?
Van egy szó, mit mindenki ért,
Annál semmi se könnyebb:
Akkor a kard az igazi,
A valódi világnyelv.

A hegedű párbaj.

Múzsám, most hegedülj, ne dalolj! Mert hős hegedűsök
Harczait éneklem; hozzám állván, te szekundálj
S majd, a hol én már nem győzöm, húzd rá; — hol a gyánta?
Zrínyi! ki hajdantán láthattál másnemü harczot,
(Értem a kávéház Zrínyit, s dákók pufogását

Régi dicső júrátus idők arany évei folytán.)
Most nemesebb viadal fensőbb bírája levél már.
Egyik hős volt Rácz, más konczertekben is ember,
Hol kard a hegedű, klarinét a puska, öreg dob
A töltött ágyú. Ott is prímót hegedűzött.
Másik hős Ferkó; (hogy mondják hát? «kicsiny a bors!
Ámde azonban erős!») Bírájuk volt a közönség.
«Jőjj, mérkőzzünk meg, ki legényebb? szál hegedűre.»
«Ott leszek.» És ott volt mindkettő. Publikum is volt.
Vér nem folyt; folyt bor; «hadd folyjon!» monda a csaplár.
Hős Rácz íme kiáll, s elsőbb megereszti a mollból.
Vékonyan a húr szól, oly éles, mintha akarná
Ellensége nyakát szépen símára leszelni.
Vastagon aztán meg, minth' osztana puskatusával.
Ám Ferkó sem rest, nótával viszsza riposztoz;
Oszt kegyelemvágást markában a hősi nyirettyű.
Andante, piu maesztózo, aztán picicato;
Allegro, scherzo, staccato, majd furibundo.
«Mind tudom ezt én is!» Mondván, folytatja vitéz Rácz.
S megzendíti a bús nótát; vendég szeme lábbad
Könybe, bús emléktől s tormás virstlik erejétől. [sem!»
«Ily futamot ha csinálsz?» — «Futni? mond Rácz; — hegedűn
S mind a két viador placczát meg is állja napestig,
A míg végre nem ők, a bajvívók, hanem inkább
A párbajt megitélni hivott nagyszámu szekundans
Hull el a párbajban; pad alá egy, asztal alá más.
Győzte a kocsmáros; hadi költség néki maradván.

Az 1864-iki lóverseny a pesti gyepen.

Mindenütt, de mindenütt
Nagy jelei az időnek!
A multnak és a jelennek,
És azoknak, mik még jőnek.

Minthogy már szokás, s ki van hirdetve
Hogy lófuttatás legyen szüretre:
Meg is történt, le is fogyott máig,
Jelen voltak a lovak — s gazdáik.

Minthogy díjak is vannak kitűzve,
Nyerjük el hát, de ne jőjjünk tűzbe
S hol fél lófejet ki nem vehetnénk,
Fúziózzunk! s a díjt oszszuk ketté.

S ha «egy» magát e pályára szánta,
Semmiféle ellenzék ne bántsa!

Mit hajszolná egymást annyi jó ló?
Az az egy ló hadd fussa meg solo.

Fogadásnak is csak illik lenni,
A fogadott összeg akármennyi.
Nem arany, nem bankó; hanem váltó,
És az is még «drei monat a dato».

S hogy a lóárverés is meglégyen
A híreért, — segítének eképen:
Q megvette X lovát nagy áron,
S ugyanannyit Q-tól X vásárolt.

Mindenütt de mindenütt
Nagy jelei az időnek.
A multnak és a jelennek
És azoknak, mik még jőnek.

Mexikói verbungos.

Gyere pajtás Mexikóba!
Lesz bőség puha czipóba';
Fán terem ott a szalonna,
Minden kaktus egy bor-tonna.

Dohányt is kap minden fika,
Mit nem látott a trafika
S ha kell neki, — pipa helyett, —
Egész tűzokádó hegyet.

Ananászt kapsz prófunt helyett,
Früstökre elefánt-tejet
S minden napra a menázsban
Egy-egy pulyka-óriás van!

Spékelt nyúl ott az ellenség,
Fogni kell, hogy el ne essék:
S hogyha néha megütköznek
Gombóczokkal lövöldöznek.

S a mi legjobb, itten soha
Nem lesz senki közkatona,
A mint felcsap, lesz őrmester,
S onnan egyszerre obester!

A vén asszonyok nyara.

Ismét ismét sütkérezünk
Melegitő napsugáron,
Nyájas ég mosolyg le őszszel,
A mely zord volt egész nyáron.
De a bölcs gyanúval tekint
A mosolygó égre;
Köpönyeget vesz, mert tudja,
Hogy a nyárnak vége.

Fényes selyemszálak fenn a
Levegőben szállnak, jőnek,
Azokból az ábrándozók
Tündérfátyolokat szőnek,
De a bölcs jól ismeri már
Hogy csak «ökörnyál» az,
Köpenyéhez jó en-tout-cas
Doppelgängert választ.

Márcziusi ibolyákat
Árulnak már az utczákon,
Másodszori levél, virág
Uj tavaszt hirdet a fákon.
De a bölcs nem keresi most
A virágos fákat,
Felkeresi Luczenbachert
S egy ölet bevágat.

Elbolondult fecskék, rigók
Itt-ott újra megjelennek;
Még bolondabb vad poéták
Verset tudnak írni ennek.
De a bölcs nem tekint most az
Éneklő madárra.
Hízott ludat, pulykát keres
Kérdvén: «mi az ára?»

Most lesz még mi régen nem volt:
Két aratás egymás után!
Olyan vásár, a milyen csak
Egyszer-egyszer volt Pest-Budán!
De a bölcs csak azt nézi, hogy
A kályhában ég-e?
S befűt a sok ujságczikkel,
Mert a nyárnak vége!

Valyon ki lesz az első, a ki? . . . . .

(Prózai végü vers.)

Egy gondolat foglalkoztatja most
Az ifjak és a vének szíveit
Itt Pest-Budán; s miként ismert dolog,
Hogy Buda-Pest hazánknak szíve itt,
Tehát egész hazánkat consequenter
Kell lelkesítni e nagy gondolatnak,
Mely már nincs olyan szörnyü messze épen,
Sőt már a közel jövőben lappang
«Valyon ki lesz az első, a ki? . . . . .»

A vének bölcs tanácsa e körül
Fordul meg és áldoznak érte pénzt.
Mert a mi czélt kitűztek, oly magas,
Hogy ne is kérdjük, mennyi pénzt emészt?
De áldozattól ki riadna vissza,
Midőn ezrek boldogsága a kérdés!
S ha őseink hasonlóul tevének,
Reméljük, hogy ezen kérdés megért — és
«Valyon ki lesz az első, a ki? . . . . . .»

Szép honleányka gyöngéd hókezén
Előre készül már a koszorú.
Kis gyermek volt, midőn remélte «ezt»,
S midőn betelt, ő is lett nagykorú.

És álmodik nagy fényes diadalról,
Minőket anyjától hallott regélni.
Még anno Pesti Hirnök; mily öröm lesz
Az újabb nemzedéknek ezt megérni.
«Valyon ki lesz az első, a ki? . . . . .»

Az ifjuság egymás közt lelkesült
Vitákban már régóta versenyez:
Egynek elől kell menni; és valyon
Tehátlan elvégre ki legyen ez?
Már készen áll a küzdtér a teremben,
Hol egykor annyi honfi-izzadás volt.
A Redutban. — Egyszer gyülés is volt ott.
Alig férhettünk be a tolongástól.
«Valyon ki lesz az első, a ki? . . . . .»

a ki a jövő farsangon az első redutmegnyitási bálban az első tánczot, mint első Vortänzer fogja az első tánczosnéval megindítani?

Mikor volt a jó világ?

Tanakodnak, találgatják,
Ki emlékszik arra még:
Mikor volt Magyarországon
Az igazi arany év?
Mikor mindenki volt boldog.
Auslag nélkül a boltok,
Mikor volt a jó világ.

Szól egy öreg táblabiró:
«Akkor volt a jó világ,
Mikor tél-vízben a czigány
Fehér pantallóba' járt,
Nyáron pedig téli rokkot.
Prémes bekecst, dókát hordott,
Akkor volt a jó világ».

Akkor a hős nyári rokkját
Őszszel elprezentelé.
Téli mentéjét odaadta
Czigánynak tavasz felé,
Ez aztán tovább viselte
És ez így ment országszerte,
Akkor volt a jó világ!

De most mindenki elteszi
Jövő évre, a mi van;
Tavaly nyárit előveszi
Jövő nyári lakziban.
A czigánynak nincs mit várni:
Kénytelen most újban járni.
Ez aztán a rossz világ!

A megdicsőített frakk.

No már mostan csak nem mondhatjátok,
Hogy valami nagy pikkünk van rátok!
Íme megszünt a régi nagy átok,
Nagy örvendezésre vagyon hát ok!

Hatvanban (60), hogy letevők a frakkot,
Mink ide lent, s azok az urak ott;
S kiki sok gombot magára rakott:
Most látjuk már, lövénk milyen bakot?

Most, a míg a bundánk el nem szakad,
Addig mi sorsunkon lészen lakat,
Ember! tehát segíts rajtad magad:
Mert, a ki kér, világ csak annak ad.

Ím sikerült megtörnünk a jeget,
A frakk, kiről hittük, hogy fenyeget
Szatiszfakcziót kapott eleget,
Itt áll előttünk, s nem hátunk megett.

Áll akadémia-ház homlokán,
Czivilizált tudós, nem is pogány,
Derékon frakk, csattos czipő bokán,
Magam is rá ugyan bámulok ám.

Én a magam együgyü eszében
Azt gondoltam, hogy majd oda szépen
Magyar tudóst raknak szoborképen;
Frakk lett biz abból; — hát «er soll leben!»

Az pedig ott nem valami bíbicz,
Nem is «obsitos huszárból» a Fricz;
Hanem az a hires szörnyü Leibnicz.
(Kár: magyarban nincs más rím, csak «kóficz».)

Mért tették őt oda s nem a fiát??
— Ő lelte fel a filozofiát.
Igazgató kimondta rá: «fiat!»
A mi dolgunk rámondani: «fifát!!!»

Napoleon császárhoz.

(Arra a hírre, hogy húsz ezer frankot akar elemelni innen a Julius Cæsarja magyar kiadásáért.)

Óh uram! hát Te is boltot akarsz nyitni?
A legnagyobb inség közepében, itt ni!
Vagyunk itt elegen! Alig élhetünk meg:
S még ránk jösz, rontani a keresetünket?
Egy-két könyvárus van, a ki még vásárol,
A többi csak kátét s fényképeket árul.
S Te még a könyvedért kérsz húsz ezer frankot!

Hiszen így egyszerre sprengolod a bankot.
Ezért kapni most tíz ezer mérő árpát,
Ezért ír száz könyvet Ozorai Árpád;
Aztán én is, más is, kiket a bátor Ráth
Kikiad és nyakán vesz az egész Vorrath.
Uram, ha én volnék olyan császár, mint Te,
Az irásnak dühe engem nem hevítne.
Egész házamnál nem volna kalamáris,
Tőlem irott betüt nem látna meg Páris;
Históriát tudnék én magam csinálni:
Győzné ötven iró utánam firkálni;
De ahhoz nekem nem kellene sok tinta
S római Cæsarok életéből minta.
— No de jó! ha egyszer nem állhatsz ellene,
S szomjat költ melledben a szent Hyppocrene
Hát irj, de csak ne kérj honoráriumot!
Ne adóztasd így is meg a publikumot;
Vagy ha fizetteted, fizettesd meg otthon,
Fizessen a Német-, Belga-, Angol-, Skót-hon;
De szegény kuczorgó magyaroknak, nekünk
Semmiféle könyvet drága pénzért ne küldj!

Gyémánt eső.

Panaszkodunk, sopánkodunk,
  Hogy milyen nagy a szegénység.
Magunk is koldulni megyünk
  Ha így növekszik az inség.

Enyhítjük is, a hogy lehet,
  Bálokkal és konczertekkel,
Kosztűmben és debardeurrel,
  Mert a publikumnak e kell.

S aztán másnap megjelenik,
  A sok elvesztett-kereső,
A ki tánczközben lerántott
Egy-egy drága brilliántot! . . .
  Valóságos gyémánt eső!

Nehéz jelei az időnek.

(Financziális költemény.)

Uraim, Uraim! A számok beszélnek!
Ne ereszszétek a szavakat a szélnek!
Sokat elmondanak, a mit még nem tudtok;

Mikről pedig régen egész világ suttog,
És a miknek, kellő szempontbul észlelve,
Vagyon nagy horderőt képező értelme.
Ez évben, azt mondják a csalhatlan számok
Két ezer mázsával kevesebb tubákot
Szivott fel az ország, mint az elmult évben,
S abban is annyival kevesebbet, épen.
Száz szippantás egy lat, háromezer egy font,
Hatvannégy millió szippantás, mit megvont
Orrától az ország, a saját orrától,
Százezerre megy, ki többé nem tubákol.
Pedig ha a börzén nem volt semmi fix is
Biztos consumens volt a tubákos pixis.
Ez már nem bolondság! Ezt meg kell gondolni:
Miért nem akarnak többé tubákolni?
Ezt meg kell vizsgálni, végére kell járni,
Ki kell deríteni az okát, akármi.
Mert kik így agyiőt mondtak a tubáknak,
Attul félünk, hogy most titkon — bagót rágnak.

Az oláhországi lázadás.

Kimondá miniszter Gyika,
Hogy felálljon a trafika,
Mire az lett a replica:
Hogy épen nem kell nekik a.
S bőszült lett a nép, mint bika,
Hanem aztán jött a fika,
S bebizonyitá a pika,
Hogy még is «kell» a trafika.

Az ország háza.

Készül már az országháza,
Idestova fel is épül,
A pántlikás fát a falra
Mostan tűzette ki Ybl.

Lesz hozzá külön bejárás
Publikumnak és Rendeknek,
Hogy egy úton járni soha
Kénytelenek ne legyenek.

Bádogbul lesz a teteje,
Hogy ne mondják fenyegetőn
Mikor kényes tárgy kerül fel,
«Ne szólj! Zsindely van a tetőn.»

Lesz benne restaurateur is,
Ott legalább restórálunk,
Ha nem vármegyét, hát gyomrot,
S így nem kopik fel az állunk.

Lesz rajta villámhárító:
Zivatarban az igen kő(ll);
Így legalább nem üt bele
Egyhamar a bécsi mennykő.

Lesz jó nagy padlása, hová
Felrakhatjuk a sok aktát,
A minek jó a padláson,
S nem fizetünk értük raktárt.

Csupán csak az egy baja, hogy
Nem csináltak hozzá pinczét,
A hová majd elrakhatná
Ország sok leendő kincsét.

Fordíts a köpönyegen!

Uteza rajta, hírlapvarga!
Fordíts a köpönyegen!
A hogy eddig megrendelték,
Mind ellenkező legyen.
Elvitték tőlünk Schmerlinget,
Csinálj te is hát «halb link»-et,
S fordítsd ki a képedet.
Ne folytasd a régi munkát
Vitéz de Saldapenna.
Máskép kell írni a tollnak,
Hogy legyen «salda penna».
Lássad magad előtt Zerffyt.[1]
«Non nascitur, sed semper fit»
Az igaz journalista.
Ne írj már több vezérczikket
Magyarfaló nagy Orges![2]
(Csak egy betüvel kevesebb,
Mint volt brigante Porges.)
Hazament már a parlament;
A subventió balra ment,
— Eléje kell kerülni.

«Jó emberek a magyarok!»
Szól majd Bonamy Price.[3]
(Kivált ha bebizonyítják)
«Au comptant» empyrice.
Maga a vitéz Debraucz[4]
Úgy tesz, miként az uczkurucz
Megszottyan és megérik.
Felpillant a magyar Corpus-
Jurisból nagy Lusztkandel,[5]
«Óh publikum, a mit eddig
Kaptál tőlem, azt hányd el!
A Bergrecht nem argumentum,
A brochure nem sacramentum.
Takarj bele szalonnát.»
«Csak a magyar a jó ember,
Csak Deák a nagy ember,
Ők jártak az igaz uton, [zenberg.
Nem Schmerling, Bach, Schwar-
Igazuk van! Éljen Majlát!
(Egy kis subventiót majd ád?)
(De ha nem talál adni?!?!)»

Beamter dal.

(Túl a Lajthán ama bizonyos ministeri körlevél után.)

No már ez még is borzasztó,
Rettenetes egy állapot!
Hisz így a mi kezeinkből
Egészen kifordúl a bot.

Hogy én még azt a paraszttól
Kérdezzem, hogy: miként tetszik
Általam kormányoztatni?
Ez volna a «starker Essig!»

[1] Londoni subventionált lapok magyarázója.
[2] Brüsseli subventionált lapok magyarfalója.
[3] Angol subventionált brochure iró.
[4] Debraucz de Saldapenna. A subventionált németországi lapok magyarfalója.
[5] Ismeretes nagyság.

Hogy még közgyülést is tartsak,
A hol kérdőre vonjanak,
Fiskális nép, felforgatók:
Miért voltam olyan hanyag?

Hová lett nálam ez amaz?
Hogy áll, mint áll a közcassa?
Hogy azt pałam et publice
Paraszt, burger birálgassa?

Hát az meg mi, hogy ezután
«Nézzük a törvény szellemét?»
Mintha az volna a magja,
S a betü volna a szemét?

Törvényszesz? Hol főzhették ezt?
Mi pálinka-nem ez, kérlek?
Nincs is a kezem ügyében
Ehhez még spiritus mérleg.

Aztán nem az az én dolgom,
Hogy én szellemet szemléljek;
Hanem, hogy a beadványon
Rajt'-e a competens bélyeg?

A szóbeli érintkezés
A paraszttal, ezt már értem;
Ha belép: «adsza, mit hoztál?»
Ezt különben is megkérdem.

De hogy azt a reám bizott
Tapintatot hogyan értsem?
Tenyérrel? vagy viszsza kézzel?
Vagy újhegygyel? — Csak azért [sem.

Hiszen csak az kellene még,
Hogy a parasztot én kenjem!
Holott annak az ő dolga,
Hogy ő kenjen szépen engem.

S végül: ez még az eczetágy!
Hogy én «tiszteljem a sajtót!»
Hogy a kész veszedelemnek,
Saját magam nyissak ajtót.

Hogy sok firkász ujságiró,
Az én szörnyü vízözönöm,
Mind rám essen, mind czibáljon,
S én azt mondjam rá: köszönöm

Hogy ők nekem antrájbolják
Folyvást a szellemi pintset,
S én őket még úgy tiszteljem,
Mint «megbecsülhetlen kincset!»

Hej a régi jó miniszter
Bezzeg nem így védett minket!
Adott ránk mindenikünkre
Vízhatlan, tűzmentes inget.

Körülirt paragraphussal: —
Újságiró beleakadt,
Mihelyt hozzánk akart nyúlni;
S aztán támadt rajta lakat.

Ágyút, dárdát rendelt mellénk,
— A ki ránk mert nézni görbén
Ha csak gondolni merte is:
Már a fején volt a törvény!

Nyársbahuzás, fürészelés,
És mozsárba törés inték
A megrögzött gonosz sajtót; —
Még sem birtunk velük mindég

Hát még ha így ránk eresztik
E gonosz népet constanter,
S mi subjective ne bánjuk?
— Az ördög lesz így Beamter!

Tallérossy Zebulon a választóihoz

azon kérdésre, hogy ugyan mi dolga van az országgyülésen?

Méltóztat interpellálni,
Miből szokott dolgunk állni? —
Fogok híven referálni

Kell nekem verificálni,
Debattálni, inquirálni,
Prænotálni, judicálni,

Inquisitiót exmittálni,
Petitiót pertractálni.
Commissiót informálni,
Documentát visitálni,
Refutálni, absolválni,
Nagy sessiókat præstálni,
Galleriát critisálni,
Votisálni, ballotálni,
Hol leülni, hol felállni,
Acclamálni, reclamálni,
Oppugnálni, repugnálni.
Applaudálni, protestálni.

Protocollt authenticálni,
Kérni actát prælegálni,
Az alatt dispareálni,
Buffetben præsideálni,
Gelatinót adnectálni,
Marasquint ingremiálni,
Festumokat respectálni,
Clubba sokat intrikálni,
Diurnumot acquittálni,
Állni, szállni, válni, mállni,
Tessék most felcalculálni,
Mit tesz: ennek mind helyt állni?

Egy holta után szavazott

é. ú. v—i választó tisztelgése a megválasztott képviselőnél.

Nagyságos jó uram, tisztölöm alássan
Csak azért jöttem, hogy még egyszer meglássam.
Én is ott voltam a hírös választásban,
Bár nem e világban lakván, hanem másban.

Mert, hogy foglalóul kapék egy forintot,
A mely nagyságodnak elzálogositott,
Harmadnap az halál fejemre koppintott,
Mondván «gyere, neked már több dolgod nincs ott!»

Én hát csak megnyugvám abban, hogy meghalék,
De mint a kortesúr fülébe ez hallék,
Káromkodott szörnyen, azt mondván, hogy csalék,
Meghaltam előle, ez neki nem elég.

Lajstromába vagyok írva; hát kell mennem,
Parolás vótumot uraknál letennem,
Lesz ott mindenféle ital- és ételnem,
Azt nekem végig kell szintén innom-ennem.

Mi volt mit tenni? hát ha ugy parancsolták,
Holtan is elmentem, az embert csak tolták;
Hallgattam, mikor a nevem kiáltották,
Rámondtam, ki éljen? s ők beassentálták.

Azután, hogy holtan ily jól megfeleltem,
Pörköltet bográcsból többivel megettem,
Borbul is az illő portiót kivettem,
Végre napidíjat is benn nem feledtem.

Az ég az ilyen jó nagy urat megáldja,
Ki a szegényt nem csak élve megtraktálja,
De még holta után is híven dajkálja,
Soha se is fogyjon ki az ő táskája!

A szónokok gyertyája.

Volt hazánknak két hires embere,
A tudomány s közélet bölcsei:
Az egyik volt a tudós Szemere,
Másik volt a lánglelkű Kölcsey.

Mind a kettő birta jól a nyelvet:
A hon nyelvét és a magáét is,
S ha magának bármi themát felvett,
Tudott róla beszélni egy hétig.

Konstituczió, vagy ikes ige;
Költészet, vagy megyei sérelem:
Ha rákezdték, nem volt annak vége,
Csak hallgató kellett és türelem.

És ők ketten összejártak este
Disputálni; — — de az «vita» nem volt,
Mert hogy ha az egyikük elkezdte,
Ugyanaz nap át nem adta a szót.

Hasztalan lesé végét a másik,
Hasztalan várt pontra, pauzára,
S várhatott ugyan napvirradásig,
Ha azt várta, hogy emez kifárad.

Közbeszólás nem volt megengedve
«Mostan én beszélek, még nincs vége.»
Annak pedig nem lett vége vetve,
Csak midőn a gyertya végig ége.

«Ez igy nem jó», rájövének egyszer:
Hogy egy szóljon egész gyertyahosszat;
Ők tehát tanácskozási rendszert
Ilyenmódon megegyezve hoztak:

«Egy szál gyertyát feloszszunk nyolcz részre».
«Ne! csak hatra! elég lesz csak négyre!»
Fertálygyertya jutván egy-egy részre,
Mig az leég, ügyét addig védje.

S megjegyzék a hosszú gyertyaszálat,
Tintával rovást csinálva rája.
Eddig terjed egy beszéd határa,
Itt kezdődik a más replikája.

És azontul vitatkoztak szépen,
Nem volt «zugás», nem kellett «csengetni».
(Ilyen gyertyát országház termében
Talán szinte jó volna égetni?)

Az irói karzatról.

Hogy adót, ujonczot megszavaznak:
Azt még sehogy sem találtuk rossznak;
Hogy a delegatiót megküldik:
Még azért sem mondjuk ki, hogy «schuldig»;
De hogy a helyünk szükebbre szabják,
Ezért kirepülnek mind a szablyák,
Hogy az irókat igy szorongassák:
De már ennek fele sem igazság!

Jó, hogy nincs pénz!

Minden ország készen volna
Az eldöntő viadalra;
A tartalék ugráskészen,
A pattantyusok a résen,
Köszörülve kard, panganét,
Montirozva tiszt és kadét,
Áll mindenki harczra készen,
Csakhogy senkinek sincs pénze.

Ürügy is volna rá elég:
A sok nagy kérdés égve ég;
Napoleon talentoma,
Nagy Péter testamentoma.
Sőt hirlik, hogy a magyarnak
Százezer bakancsot varrnak.
De a terv még heverészne,
Mert itt sincs senkinek pénze.

Itt a sok öldöklő szerszám,
Hozzá millió emberszám.
Elől-hátul töltő puska,
Granát s egyéb vasgaluska,
Gömbvető gép, harczborona,
Rakétafújó orgona,
Puskaporhordók tetézve,
Hanem senkinek sincs pénze.

Mert ha mostan pénzünk volna,
Ágyú szólna, vér omolna.
Fegyvert addig le nem tennők,
A mig egymást meg nem ennők,
Nem férne ördög pokolba,
Annyian sietnénk oda.
Ugyan jó hát reánk nézve,
Hogy senkinek sincsen pénze.

A muszka kém!

(Ujabbkori románcz.)

Elindula a kapitán
Éjjel muszka kémek után:
Teli van velük az ország,
Rubeleket csak ugy osztják.
Hajh jó órrom, hajh!

«Mikor én még varga voltam,
Bagariából dolgoztam,
Az is muszka bagaria,
Tudom a szagáról, mi a?»
Hajh jó órrom, hajh!

Szemközt jön rá fáradt utas:
«Ki vagy? mi vagy? passust mutass!»
Nincs nála: — csak egy frájbilét
Népszinháztól, — az nem elég.
Hajh jó órrom, hajh!

«Ráismerek csizmájárul,
Hogy ez ember rosszat árul,
Nem más: muszka emisszárus,
Fogja el kend, komisszárus!»
Hajh jó órrom, hajh!

Vizitálják, kivallatják,
A zsebeit kiforgatják,
Hol a rubel? hol a muszka
Proklamáczió? batyuska!
Hajh jó órrom, hajh!

Hajh nincsenek ott rubelek,
Csupán jó bádog szexerek.
S nem muszka proklamácziók,
Csak versprenumerácziók.
Hajh jó órrom, hajh!

Jaj neked vitéz kapitán,
Nem is muszkát fogtál te tán?
De fogtál magyar poétát:
Magadra döntéd a téntát!
Hajh jó órrom, hajh!

Lesz ezért neked hadd el hadd,
Rád támad ujságiró had.
Kiirnak prózában, versben,
A ki hogyan érti szebben ;
Hajh jó órrom, hajh !

S hozzá még a magas kormány
Küld számodra egy nagy orrmányt,
S hogy azt a földre ne csüggeszd,
Még mágadat is felfüggeszt.
Hajh jó órrom, hajh !

A fél proczent.

Összeülnek, tanakodnak :
Kezdik előbb csak szép szóval,
Koptatják a krétát, plajbászt,
Kalkulálnak, kombinálnak ;
Bemutatják ad amussim,
Hogy bizony nem lehet többet;
Hivatkoznak törvényekre ;
Adatokat nyalábolnak ;
Kiforgatják zsebeiket ;
Könyörögnek, protestálnak ;
Azután teremtettéznek,
Megijesztik a németet ;
Mig végre az ijedtében
Enged nekünk fél proczentet.

Másnap vissza disputálja
A tegnapi fél proczentet,
Ujra kezdik a kalkulust,
Kifárasztják a türelmet,
Ragadnak egymás hajába,
Mig közbelép a miniszter,
S meghíja őket ebédre.
Ott azután jó bort isznak,
S nagy testvéri szeretetből
Megteszik, hogy ők engednek.
S aztán hangzanak a «hoch»-ok
A kivívott fél proczentért.

De ugyan hát érdemes-e?
— Kérdezi a magyar ember :
Ebben a disznó melegben
Ottan ülni éjjel nappal,
Kálkulálni, rubrikálni,
Nyakig ülni a számokban,
Mikből ugy se lesz pénz soha.
Kunyorálni, veszekedni,
Kibékülni, ölelkezni,
Tisztelegni, hálálkodni,
Díszebédet végig enni,
Még toasztokat is mondani
Ama potom fél proczentért ?

Tudni kell hát, mennyi lehet
Az a vitatott kis fél szám ?
A magyar akadémia
Összes tőkepénzinél több.
S ha minden iskolamester
Magyarhonban összerakná,
Mit esztendőn át éhezik,
A mivel adósa marad
Tudománynak, miveltségnek
Ország, nemzet, kormány, haza:
Annál nagyobb összegre rúg
Ez a vitatott fél proczent.

Bécsi dal.

(A magyarokhoz.)

Micsoda? Még nem tetszik a kvóta?
Azt mondjátok, hogy nagyon sok vót a!
Hogy ha ennyit megeszik a kamat,
Nektek csizmára való sem marad.

Nem is telik a magyartul? — hogy ott
Mindenkinek pénzmagja elfogyott?
Hogy már senki eleget sem eszik,
Urnak pedig csak gúnyból nevezik?

Hogy ha a státus terhe nagyon sok,
Magatok is vagytok ám adósok?
Bár csak ottan teljék az interes:
Csak hét a szilvafa, s az is peres?

Utat, gátot, hidat épitnétek —?
Arra is kellene a pénz néktek —?
Tanár, néptanitó éhen hal ma,
S a tudós is, ha nincs hivatalba —?

— De hát mindez mit tartozik mi ránk?
Hogy nincs: tudjuk; mert eddig mi nyíránk.
De hogy legyen, az a ti dolgotok,
Azért van már saját kormányotok.

Mit nekünk: aszály, fagy vert a földhöz?
— Ha fagy van, fűts; — ha aszály van, öntözz,
Mert van egy ur, ki több, mint fagy, aszály,
S annak becsületes neve: muszáj.

Arassatok háromszor egy évben;
Dolgozzatok tíz napot egy héten;
S ki csak egyszer koppasztád a birkát,
Ne légy rest, egy évben hatszor nyirkáld.

Tanuljatok spórolni, nagy kár van
Járni olyan hosszú csizmaszárban,
Jobb a frakk, mint az attila, dolmány,
Ahhoz nem kell zsinór és gombolmány.

Minek vasut? itt van «via Triest»,
Használatra átengedjük mi ezt;
S ha nincs otthon elég iskolátok,
Fiaitok' csak ide hozzátok.

Az esik leginkább zokon nekünk,
Mit tőletek el kell nyelegetnünk:
Hogy mi csináltuk az adósságot,
Mely már a Csimboraszszóig hágott.

Háládatlan, feledékeny nemzet!
Mely a jókról igy megfelejtkezhet.
Mintha nem a legjobban tudnátok.
Hogy mindezt elköltének — épen rátok.

Számláljuk el az elfeledt jókat:
Ti kaptátok a kilőtt golyókat,
Behoztuk az oroszt — kedvetekért,
Az is pénzbe került; mibe? ne kérdd.

Hát sok évig ingyen szállást, kosztot
Annyi magyar honfinak ki osztott?
Nem számitva mellékelt bilincset,
Mely képviselt szinte egész kincset.

Nagy serege osztrák beamternek
Mondhatjuk, hogy az sem ingyen termett,
Kik országotok' czivilizálták,
S a kultúrát szörnyen propagálták.

Mennyi pénzbe került financz, zsandár,
Kiket használtatok, egész dandár,
Hát még a sok spitzli mennyit költött?
Kik nálatok óvták az erkölcsöt.

Mily költségbe verte az államot
Tinálatok az ostromállapot?
Mi pénzt vert el ott a kormány rudja?
Azt csak a provisorium tudja.

Hadseregünk java nektek szolgált,
Végezve az adószedés dolgát;
Háboruban is titeket őrzött:
Be ne törjön Kla . . . vagy ki az ördög?

Ha vesztének, az is titeket terhel,
Mért nem harczoltatok nagyobb kedvvel?
Hogy ha el nem veszett vón' Velencze,
A kvótához most egygyel több lenne.

S ha nem hagytok, hogy Burkus megdöntsön.
Most ő kapna egy «önkénytes kölcsönt»;
Ti tőletek sem kérné most senki,
Mennyit tetszik, mennyit nem, fizetni?

Igy azonban egymásnak maradván,
Fel kell osztanunk a kis maradványt,
Azért hívtok így: «drága testvérünk»,
Hogy legalább tudjátok: mit érünk?

S minthogy most beleszólanod szabad,
Kedves magyarom, fogadd el önként;
Mert különben rád vonod az önkényt,
S akkor fizetsz — s nem lesz hozzá szavad.

Kitört a véres forradalom.

Nem is tudja a miniszterium:
(Ilyesmi persze ott miszterium!)
Hogy a mig ők mind fürdőkre járnak,
S élvezik «holt idényét» a nyárnak,
S iszszák a drága minerálvizet,
Ez a hanyagság mire nem vezet?
Itt, itt, a lojális Budapesten:
— Mit nem érünk még meg? boldog Isten! —
Kitör fényes nappal a zendülés:
S nem holmi követválasztó gyülés;
Hanem valóságos rebellio,
Melynek elejét venni lenne jó.
Kormányelkergetés, nyilt lázadás,
Szántszándékos mindentfelforgatás!
Minek hallatára, ha megered,
Az ember hajszála égre mered.

De hogy kezdjem a rémhirt elején,
Jelenjünk meg a lázadás helyén. —
— Nincs-e itt közel egy casino-tag?
Azok ott ugy hiszem többször voltak,
S szolgálhatnának most vezetőül.
— No majd megkérdjük egy szerkesztőtül:
Merre van bejárás a szinpadra?
(Még ott sötét van, mert csak fél hatra.)
Most gyülekezik a balletsereg,
Nőnemű mind: válogatott gyerek.
A legbátrabb, szabadelvűbb nemzet,
Kitől ugyan adót senki nem szed.
Királya van, s mégis respublika;
Ámbár nagy ur köztük a kaczika:
A hogy fütyöl, ugy tánczolnak rajta;
De hát mögött mind rebellis fajta.
A szinpadon mind angyal és néma;
No de ott künn, ott van aztán théma!

Benn lábával beszél csak mimelve,
De künn ugyan fel van vágva nyelve,
(S vannak sokan, kiknek a szép nemnél
Szép láb jobban tetszik a gyors nyelvnél).
Ámde térjünk egyszer tárgyainkra,
S ne lengjen előttünk a lábikra.
Hát nemrég a láboktató vezért
Párisba küldték holmi jelmezért,
S mert ily huzamos távollét alatt,
Ily magas trón üresen nem marad,
A legdélczegebb és karcsúbb «solo»
Lett helyébe «sic jubeo, volo»,
Mint alter ego és mint «Regentin»,
A mi találtatott nagyon rendin. —
Könnyü ám de uralkodni nőnek,
Hol keze alá férfiak jőnek;
De legyen csak királyné valaki
Egy országban, hol csupa nő lakik! —
Mert az asszony, még mikor nem kell is,
Egymás irányában mind rebellis. —
Tapasztalja ezt rögtön a «solo»,
Lévén alattvalóihoz szólló.
Parancsol, de senki se hallgatja,
Sok lányszó közt elenyészik hangja,
Szól: nem hallják; int: nem mennek oda;
Mérgelődik; no de nem is csoda:
A lélekzete is elmaradt már:
Nem fogadnak szót. Mind Szabolcs, Szathmár!
Ha lábhoz szól, a kezet emelik;
Ha mimikát kiván, lenyelvelik;
Végrehajtás helyett remonstrálnak,
Decretumokat csak fumigálnak;
Végre szigorhoz nyulni kénytelen,
Hogy megszeppenjen a dévaj elem;
Lévén köztük egy ördöngös Toni,
Miként ama bizonyos . . . tony,
S mert ez ellen sajtópört nem kezdhet,
Vele ilyen büntetést éreztet:
«Mivel olyan pikánt vagy kedvesem,
A mai solót tőled elveszem.»
— «Mit? a solót? a két pirouettel?»
«Ma én fogom járni!» — «Csak azt tedd el!
Miben engem háromszor kihínak?»
«Téged?» — «Engem!» — «Ugyan kinek hínak?»
«Tudhatnád! Mert tetszem, mert tapsolnak!»
«A karzatnak? — «Casino páholynak:
Mikor játsztam Makbetben a nimfát;»
«Igen a boszorkányt!» — «Das ist infám!»

«Mit? még sérted fejedelemnődet?»
«Ugyan ne beszéljen ilyen ződet!»
«Te kis kakuk, most rögtön elcsaplak!»
«Én meg még rögtönebb pofon csaplak!»
S nem is vára: lesz-e indemnity?
Az igérttet rögtön kifizeti.
Erre aztán a hogy hajba másztak,
Nincs hatalma leirni plajbásznak:
Tenyér csattant, repült kendő kalap,
Dübörgött a pad a küzdők alatt,
Közbeveték magukat a pártok,
Egyik másik mellett ütve pártot.
S lett belőle általános csata,
Melyben egy slepp épen nem maradla,
Egy krinolin össze nem töretlen,
S egy szoknya ránczából letépetlen.
A megczibált sinyon szőrt eresztett,
A mint a hamis konty rajtavesztett.
Végtére a dühös rebellis had,
Ádázhevében még fegyvert is kap,
Lábukról a czipőket leréntják,
S egymást azzal kegyetlen meghántják.
Leverik az egész kormánypártot,
A regensnőből csinálnak skártot;
Szegénynek az orrát is betörték,
Rábombázván egy éretlen körtét.
S igy felforgatván a társaságot,
Kikiáltják a köztársaságot.
Proklamálják, hogy ők nem tánczolnak,
Felmondnak a casino-páholynak.
Eztán tehát a kinek kell ballet,
Maga járja hegedűszó mellett.

Uraim, ez ám nem tréfa dolog,
Ha alattunk a föld igy himbolyog.
— Mert kravallt ha csak férfinép kezd el,
Azt leveri egy pár puskás ezred;
De ha papucscsal a ribillió:
Oda nem elég egész millió!

Szegény hajótörést szenvedettek dala.

Nagy sor az uraim; tessék elképzelni:
Ha a hajófenék el kezd vízzel telni,
Házmagas hullámmal bolondul a tenger,
Fenyeget, hogy minden pillanatban elnyel.

S a tenger fenekén krokodilok, czápák,
A ki belé esik, húsát megkivánják.

No mi nem hányódtunk épen tengerárban,
Megfeneklénk csupán iszonyu hinárban.
S mesés fenekében e végtelen sárnak
A vérivó szörnyek, a kik reánk várnak,
Nem krokodil, czápa, vizek martalócza,
Hanem leskelődik ránk a sok pióczа.

«Szivattyúhoz minden!» mondják a hajósok,
Hajó fenekében ha a viz nagyon sok,
S ha végre a hullám munkájuk' legyőzte,
Szétbomlik a hajó, darabokra válik,
Uj munkához fognak, dolgoznak halálig,
S uj alkotmányt ütnek roncsaiból össze.

Mink is szivattyúztunk, a hogy ember merhet,
Tanúnk rá a kvóta és az államterhek,
Még sem lett lengővé megfeneklett gályánk,
Szétszedtük, s csináltunk abból uj alkotmányt.
Csak tutaj biz az ; s most eképen folytatnánk,
Ha egy kis szél fújna, keseredett pályánk.

Hajótörötteknél szörnyü az állapot,
Ha élelmi szerük lassankint fogy, apad.
Mind szűkebbre szabják az ételadagot,
A mint fogy a kolbász és nőnek a napok,
Sőt nyomorultakon még az is megesik,
Hogy mikor már nincs más, egymást is megeszik.

A mi indemnitink is fenekét éri ;
Csak tiz napra való czvibakk van még benne :
A hajós nép, nehogy elfogyjon élelme,
Bármennyire szánja egymás húsát, vérit,
Kénytelen megenni önfentartás végett
Naponként a többség a jó kisebbséget.

Hajótört hajósok tengerbe dobálják,
Csakhogy megmentsenek roncsolt tutajt, gályát,
Mind a drága málhát, becses hajóterhet,
Végre az ágyúkat, a sok nehéz fegyvert,
Csak egy tárgyat vesz fel majd a mentő csónak :
Drága lobogóját a sülyedt hajónak.

Mi is bedobáltunk mindent a hinárba,
A mi csak drágánk volt, az mind veszett kárba,
Ereklyék és málhák, ágyúk, puskák, kardok,

Az ember magának semmit meg nem tartott.
S végre, hogy keresztülláboljunk a gázlón,
Bizony beledobtuk a vizbe a zászlónk'.

A négy «nem-es».

Voltak pedig a főnemes urak
Ezúttal fő «igen»-esek,
A zsidóknak emanczipálása
Ő náluk is csak megesett.
  Ha már az alsó rendek elfogadták,
  Szabaditsuk fel hát az istenadtát.

Egyiknek az jutott az eszébe,
Hogy hisz a zsidó is ember,
Annak is kell repcze, búza, gubics,
S más afféle gyapju, kender.
  S minthogy gyakran szükségünk van reájuk,
  Bánja patvar! dugjuk be hát a szájuk.

Másik azon meggyőződésben élt,
Hogy a zsidók is szép leányok,
Csak az a hagyma . . . No de semmi! Majd
Más erkölcsöt hozunk reájok.
  Karoljuk fel és nemesitsük őket,
  Hisz ebből még valami jó kinőhet.

A harmadik magában gondolá,
Hogy hisz a zsidó is jó kortes,
A jövő évi választásoknál
Ez nem megvetendő csoport lesz.
  Ki maga méri a bort és pálinkát,
  Alsó házba minket választ leginkább.

Csak négynek jutott az is eszébe,
Hogy a zsidó uzsorás is
Nem ád, csak ötven, sőt száz perczentre!
A hatos kamat csak frázis.
  E négy nemes tevén lábát keresztbe,
  Kimondta: ide zsidót nem ereszt be.

Kiadta a rendeletet.

(Ez nem vers, hanem igaz.)

Kiadta a rendeletet
  Muravieff, Muravieff,
Hogy a mely mesternek egy inasa elszökik
És átmegy a rebellisekhez,
A mester fejével lakol.
  Zdenko mesternek elszökött az inasa.
  Zdenko mester mit tehetett mást,
  Mint hogy maga is utána szökött
  A büntetéstől féltében.
Igy csinált egy rebellisből kettőt
  Muravieff, Muravieff.

Kiadta a rendeletet
  Muravieff, Muravieff,
Hogy a mely családból egy elszökik
És átmegy a rebellisekhez,
A többi mind fejével lakol.
  Zdenko mesternek volt nyolcz bátyja,
  A nyolcz bátya mit tehetett mást,
  Mint hogy maga is utána szökött
  A büntetéstől féltében.
Igy csinált egy rebellisből tizet
  Muravieff, Muravieff.

Kiadta a rendeletet
  Muravieff, Muravieff.
Hogy a mely házi urnak egy lakója
Átszökik a rebellisekhez,
Az mind fejével fog lakolni.
  Zdenko mester és bátyjai miatt,
  Tiz házi ur volt szökni kénytelen
  Fiastul, pereputyostul,
  A büntetéstől féltében.
Igy csinált egy rebellisből százat
  Muravieff, Muravieff.

Kiadta a rendeletet
  Muravieff, Muravieff,
Hogy a mely faluból egy elszökik
És átmegy a rebellisekhez,
Annak népe kardélre hányatik.
  Zdenko mester falujának népe

Mit tehetett mást, kaszát ragadt
És mindenestől átment a fölkelőkhöz,
A büntetéstől féltében.
Igy csinált egy rebellisből ezeret
Muravieff, Muravieff.

Egy szerkesztőhöz, a ki pénzt küld a publicumnak.

Mit mivelsz barátom, lelkem Arany János?
Schismát támasztottál, lettél Áriánus.
Visszaküldöd a pénzt, lapod megszüntetve?
Soh' se' történt ez még e földi életbe.
Hisz ez veszélyes tan! mindent felforgató,
Hogy legyen az ember ezután kiadó?
Eddig ha egy gscheftünk mene nagyon roszul,
Ilyesmit az ember olyanformán boszult,
Annak a kevésnek, ki előfizetett,
Adott ujság helyett valami füzetet:
Legroszabb esetben egy kalendárjumot,
Abból is lehúzván a honorárjumot.
Két három lapunk volt, s gyönge a publikum?
Azt tettük, mit méhész gazdák a falukon,
Kik három gyönge rajt beütnek egy kasba,
Igy kitelel, ezt már tudja minden gazda.
Két három ujságnak gyönge közönségét
Összeeresztettük, — s egy aztán csak megélt,
Vagy kihirdettük, hogy «elháríthatatlan
Akadály!» s a többi . . . Értik azt mondatlan.
A publikum látta; nem mi vagyunk oka,
S megnyugodott benne, — hogy a pénze oda.
S te mostan uj vallást hirdetsz? «itt a bankó!»
S visszaküldöd a pénzt, még pediglen frankó.
Ez, barátom, hiba; még pediglen izmos!
Pénzt széljelosztani! Hisz ez communismus!

A falusi kis delegátus Bécsben.

Jaj be szép az a Bécs, Istenem be szép,
S benne milyen uri, s nem paraszt a nép,
Összevissza jártam útat, útfelet,
Entrée mellett látni mindent meglehet.
Emeletes süveg mindenik uron,
Oly magas falunkban nincsen a torony.
Egy kosárka almát küldött az anyám;
Éris almájának híják a tanyán.

Ott hogy üldögéltem szerény delegát,
Velem nyájaskodni sok nagy úr megállt;
Szép piros táblájú könyvük volt nekik,
Igen szépen beszélt velem mindenik.
Egyik azt kérdezte: «wo wohnst du babám?»
Másik eképen szólt: «kincsem, schau mi an.»
«Morgen kommst du wieder?» szólt a harmadik,
S többet is, mit tudni nem kivántatik.
Hogy adom az almám? nem is kérdezék.
Árán a miniszter rég megegyezék.
Tulsó szögletén ült tőlem nem tova,
S szintén almát árult vén német kofa;
Veszekedett szörnyen azzal, a ki vesz,
Nem akarta hinni, hogy tiz a kilencz.
Én, hogy megmutassam, milyen jó vagyok,
Csak azért is tizre még egyet adok.
De meg is dicsértek ám a nagyurak,
Még nekem is piros könyvet adtanak.
Én magam nem értem, mert csupa betü,
Majd otthon a rektor elmesélheti.
Ott hogy üldögélek a kapu alatt,
Hát egyszer azon egy czifra ur halad.
Bajsza nincs, aranyos gallér a nyakon,
Láttam ilyet ülni hintón a bakon.
Arcza pedig nyájas, és nem marczona,
Kardja is van, kurta; még se katona.
«Ejnye gyöngyöm adta, magyar delegát!
Szeret maga engem, a hogy én magát?»
Igy szólt, s még ebédre is meginvitált,
Mondá: soh'se láttam együtt annyi tált.
S hogy a Shottenthornál szivesen fogad,
Ott lehet még almát eladni sokat.
De én szemérmesen rá azt felelém,
Mind a két szememet lesütve elém:
«Az anyám parancsa bément fülemen;
Rajxrátba ha hínak, lányom, be ne menj,
Mert ha oda bemégy, mint magyar leány,
Nem is jösz ki onnan, mint magyar leány.
Én ezt még nem értem, ártatlan vagyok,
Itt a kapu alatt csak elguggolok,
S mint anyám hagyá — ha kérdez valaki:
Csak igent és nemet kell rá mondani.»
A nagy úr lett erre nagyon szomoru,
Nem is beszélt hozzám többet magyarul.
Megette az almát és nem fizetett,
Azt hiszem, hogy rám megneheztelhetett.
No ha majd még egyszer anyám Bécsbe küld,
Van még odahaza több almánk nekünk,

Kiválogatom a legszebb czikkeket,
S a hatalmas urhoz vele fölmegyek
S elmondom: ezt küldi mind a mámika,
Termette a nagy fánk, a pragmatika.
S igérem, hogy tőle nem félek soha,
Mert hatalmas ur és még se katona.

Bécsi induló.

Már siess hazádba vissza Vertt seregem,
Nékem ez a bécsi klíma Nem nem egem,
A sok fránya Vorlagtól van Már melegem,
Jó, hogy itten nem fogták a Köpönyegem.

Bécs városát megtanitók Jól magyarul,
Megemlegetjük mi egymást Még fanyarul,
Megszavaztunk sok milliót Nagy hamarul,
Utunk most már hazafelé Majd kanyarul.

Egyik másik el is szökött Már eleve,
Volt, ki inkább lábát törte, S el se jöve,
Pót-tagoknak itt figurált Csak a neve,
Valamennyi fut, ha futhat Már lefele.

Összevesztünk, kibékültünk Egy keveset,
Megtámadtuk nagy vitézül Elleneset,
Azután megretiráltunk, Csak megesett,
Azt mondtuk, hogy mindig enged A nemesebb.

Puskát, kardot csatatéren Mind ott hagyánk,
Árát majd megveszi rajtunk Kuhn nagyatyánk,
Kerülgettük, de hiába Válogatánk,
Utoljára csak mindenre Dolegatánk.*

Mit kivántunk, mind megkaptuk, Már semmi sincs,
A punktumot is rátette Jó Grivisics.
Most már aztán azt mondjuk, hogy Itt ne visíts!
Talpra magyar! várnak otthon. Marsch haza, siccz!

* Miféle uj szavakat csinál kend Márton, az akadémia tudta nélkül?

A hölgyek lovagjai.

Muzsám! segits. Magas tárgyrul szól az ének.
Hölgyekrül. Szeretjük e tárgyat mi vének.
Hölgyek jogaiért két dali levente
Hosszu pipaszárát, Venere favente,
Egymásnak szegezvén, hogyan öszszefente. —

Büszke szaraczénok leggyorsabbik hőse
Nevét félve mondják Hali-Asz Bal-Thazár.
(Ki vezeti szóval a fél-bal-balt: az áll.)
Látván hogy a szótul más el nem áll: — ő se.
Kirugtat a sikra: «hitetlen gyaurok!
Rettegjetek! a hogy most közétek gyúrok!
S mint Botond a bárddal, egy dohányzacskóval
Megüti a kaput, szólván ilyen szóval:
«Óh szegény asszonynép; óh elnyomott nőnem!»
(Kit üldöznek mások, uccsegélyen: ő nem.)
Hát már mindennünen kifelednek téged?
Üsse meg a kő az ily miniszterséget;
Ki a pipának ád masculinum genust,
Holott az illeti nem Mercurt, de Venust.
Az emberiségnek a legszebbik felét
Törvényjavaslatból szörnyen kifeledék.
Az asszonyokat ők nem is veszik számba.
Mondván: pipa való csupán az én számba.
Nem. Ezt nem engedem. A szabadság éljen!
Ne tegyünk megbántást a fehér személyen.
A mi nekünk megvan, az nekik is legyen.
S viszont viceversa: ezt kivánja begyem.
Hogy ha mi pipázunk, ők a füstöt nyelik,
Ez bizonyitja, hogy a füstöt kedvelik.
Ergo pipázzanak. Ez jótétemény lesz.
Pipától nem jutnak a pörlekedéshez.
Pletyka kevesbedik, ha ők dohányoznak.
S nem kérdik, hol jártál? ha későn jön gazda.
Könnyebben kezdődik minden ismeretség:
Gyujtsunk rá kisasszony! Kérek tüzet. Tessék.
Feleségül kérés nem ád annyi vitát,
Egyszerün azt mondjuk: nem cserélnénk pipát?
S ti ezt gátoljátok, zsarnokok kegyetlen!
— Hogy pipátok szára legyen szeleletlen! —
Ti leszaggatjátok a családi békét:
Özvegy alkotmányunk legbecsesebb ékét.
Még elgondolni is borzasztó, például
Ha egyszer egy delnő delférjéhez járul

S mond: adsza kedvesem, ide a kostököt.
Férj vakarja erre nagyon az üstököt.
— Lelkem, én szivesen, nem egyszer, de tizszer.
De tiltja a törvény, s a financzminiszter.
Rendelkezz szivemmel; de mi nálam kosé,
Az a miniszteré. — Hát ez igy okos-é?
Mit mond erre a nép, mit mond az asszonynép?
Alkotmányos létünk bizonyitsuk honnét?
Ha csak Bécscsel kötünk mindig «közös-ügyet»,
De haza nem viszünk semmi közös ügyet?
Azt mondják pecsovics valamennyi férfi!
S rebellál az asszony, pedig nagyon érti.
Ha hát pecsovicsok nem akarunk lenni,
Nő-pipa-képesség törvénybe fog menni.

Igy szólt hős Bal Thazár! s a töltött kostököt
Közéjük hajítá; mint égő üstökös
Vagy mint csóvás bomba repült a goromba,
S mamelukok közé leütött. Azomba —
Nem volt rest Zsarnoky, mamelukok khánja,
Ki áll a fegyvernek s bátran visszahányja:
«Mit? pipát a nőknek? Valyon Aphrodite,
Kospallagit hosszuszárujából szitt-e?
Diana a szűz tán makrával állt lesbe?
Szivarral foguk közt gráciák lefestve?
Tüzkövet markában csak Jupiter viselt,
Júnónak markába ő sem adta, mi sem.
Ha füst kell asszonynak, ott neki a konyha,
Talál ott eleget, míg csak meg nem unja.
A pipa disznóság; füstös, kormos szerszám.
Minket «csunya nem»-et tökéletesitő,
Ki a «rút-nem» tagja, leszen csupán ettől
Tökéletesen rút s akként lesz emberszám.
Ergo ez nekünk «kell». Szólt s a vetett bombát
Visszahajította. Szétpattant, megrongált
Sok komoly harczokra készített kőfalat,
Kik mind összedültek a kaczagás alatt.

Én is elkészültem a vitéz tornával,
Leirván azt szépen egy pipa kormával
Egy száll fidibusra. Muzsám! dohányzol már?
Tessék, gyujts rá vele.
vagyok alászolgád.

Táblabiró-király.*

Az ám! de most hol veszünk egy királyt,
  Szegény árván maradt rebellisek?
Van ugyan sok, a Kuntschaftsamt kivált
  Sok facér exrextől csak ugy pizseg.

De egynek sincs elég jó Zeugnissa,
  Egyik korhely, a másik garázda;
Emez magát mindennap leiszsza,
  S nincs vele megmaradni egy házba.

A negyedik szeretőkre költött;
  Az ötödik a gazdáját csalta;
A hatodik: az is mindegy ördög,
  Mint a többi az is olyan fajta.

Meg van! itt van, akadtunk egy jóra,
  Ezt nem csapták, ez magától ment el.
Eredj érte frissen jó D'Armora,
  Foglalózd le, s rakd szekérre, kendd fel.

Tekintetes, fölséges Hernando,
  Volt király s szabolcsi táblabiró.
Ez lesz Madridban uralkodandó
  ('Sz lehet azért ott is táblabiró.)

*

«Király urambátyám!
  De szivesen látnám,
A trónusnak, a spanyolnak
  A párnája lágy ám ....»

*

Jaj kedves öcséim, vitézlő spanyolok,
A királymesterség nagyon erős dolog.

Próbáltam: nem tetszett; megköszöntem szépen
S mentünk jobbra balra: én is, meg a népem.

Koronátoknál jobb föveg a panáma,
Nem leszek én király, se Dalai Láma.

* Vonatkozik Coburg herczegre, kit több magyar vármegye megválasztott táblabirónak, s kit a megürült spanyol trónra hittak meg: de nem fogadta el.

Mostan kertészkedem, nézzétek a fáim,
Mennyi alma rajtok, s aztán milyen fáin!

— S egy sem Eris alma. Mindenféle fám van.
Csak akasztófa nincs a faiskolámban.

Nem leszek én király. Itt nincs ellenségem,
Csak a hernyó, s attul országom megvédem.

S egyetlen lázadóm, kit elpusztítandok,
Mert mindent felforgat: a neve vakandok.

A szőlőm is érik, s a mit sajtóm ereszt,
Pedig censurám sincs, még sem leend eczet.

Ha üres trónustok, töltsetek mást bele,
Tisztelni fogom: de nem cserélek vele.

Hadd maradjak én csak kertész s táblabiró,
Nem biró, nem nyiró, de ám nem is siró.

S hadd mustráljam dolgát a cserebogárnak,
Mustrálja más dolgát a «cserekirálynak».

A pulyka-kakas-viadal.*

1. Pulyka meglátja, hogy kakas tyukot üldöz:
«Ezt már nem engedem, váglak mingyárt földhöz!»
Kakas pedig nyakas, fordul vele szembe;
Mert mind a kettőnek van nagy ellenszenve.

2. Récze-rucza ezt igy látva, összeröffen:
Biznak erejökben; mert vannak ők többen;
Közrekapott kakast szörnyen letájcsolják;
Kitépvén farkából sok szép tarka tollát.

3. S azzal győzedelmes vezérökhöz mennek
S megteszik ujólag pulykárfőmesternek
S fogván közre kézre diadalhintóját,
Elől nagyon huzzák, hátul jobbra tolják.

4. Kakas ezt a dolgot nem hagyhatja abba:
Gunár törvényszékre ő ügyét feladja.
Gunár törvényszék tesz olyan igazságot,
Hogy visszaitéli neki kakasságot.

* A Szentkirályi Móricz, mint polgármester és Thaisz Elek főkapitány közötti versengés paródiája.

5. Itéletben meg nem nyugszik récze-rucza,
Egyik jobbra huzza, másik balra huzza;
Elszakasztják; mondván: «juszt is!» Appellálnak;
S feljebb adják ügyet királyi pávának.

6. A királyi páva nem ragyog hiába:
Azért van kivül is arany a tollába;
Méltó bölcseséggel azt deliberálja.
«Tyuk-, kappan- s jérczének kakas a királya.»

7. Réczerucza erre azt mondja: «ez már más;»
Ujra gyülést hirdet s az nem igen lármás;
Kakast hazahuzza diadalszekéren,
Mondván: «ne tessék ránk haragudni, kérem.»

8. Duzzog ám a másik, hogy ez ekkép történt:
Fejére hogy merték olvasni a törvényt!
Deputatióban ruczák mennek együtt,
Mondván, «mi kendet is de azért szeretjük!»

9. Pulyka szól: «Kurr... majd megmondtam, mi anyátok?
Nyárs a béletekbe! Forró zsir reátok!
Átok! Rám a szátok már ne is tátsátok;
Hordjátok irhátok innen; — vakapátok!»

10. Récze-rucza hajba kap egymással bajba.
Leköszönt a vajda, maga van a zajba.
Oda a csatorna! Felyül kap a torna!
Bárcsak most egy gólya közénk leugorna!

Tallérossy Zebulon.

(Uj évi köszöntője a választóihoz.)

Mentét, ködmönt, lajblit, ujjat,
Kibe magad bele bújjad; —
Szip nemzeti nótát újjat,
Kit, a mikor búsulsz, fújjad;
Trafiktörlő törvint újjat,
Kihez nagy örvendve nyújjad;
Huszár-, honvéd-vitézt újjat,
Kitül kebled lángra gyújjad;
Újjat kapja minden újjad.
— Csak képviselőt ne újjat!

A záklyás fene.

Kandikáljunk: hol van egy, kit ellenkandidáljunk?
Fogtunk egyet! Annak fáklyás muzsikát csináljunk.
Itt egy hordó, bár nem bordó; de azért nagy kincs ez;
Irjuk fel rá a mottónkat: «in hoc signo vinces.»
Léder, léder, bum, bum bumm!

Czigány huzzad! szónok fujjad! Kortes mondjad: «éljen!»
Kinek fáklya van kezében, senkitől se féljen!
Ármány adta publikumtól a beszéd nem hallik,
Szónok ordit, majd bereked gégéjében a lik.
Léder, léder, bum, bum, bumm!

«Ti népszemét! süsd ki szemét, a ki el nem hallgat»
Utbanálló opponálló no most mindgyárt majd kap!
Ki nem tudta, megtanulja: mire jó a fáklya?
Jó polgártárs azt egymásnak a hátához vágja.
Léder, léder, bum, bum, bumm!

Üsd! nem apád! — Ki mit kap, ád. Héj fordul a koczka!
Összecsapnak, a szónoknak felfordul a poczka;
Kortes, fáklyász, éljenező sebsen elinalnak,
Átengedvén a csatatért balnak, diadalnak.
Léder, léder, bum, bum, bumm!

Az elfoglalt fáklyás zene megfordul a ruddal,
S felköszönti a «másikat» mingyárást egyuttal,
S a szomoru kedvezményből nép jókedve árad,
Soh se látott ilyen tréfát, mióta van, Várad.
Léder, léder, bum, bum, bumm!

Induló.

Már siess hazádba visszanyert seregem!
Nekem ez a magyar klima ujra egem;
Bach-huszárok megmaradtunk még elegen,
Most fogadnak ott bennünket csak melegen.
Nem kell már az országnak a táblabiró,
Az jó biró, stemplifélét jól a ki ró;
Táblabiró az ilyenben még csak tyiró:
Iró-biró a mi hadunk, jól megnyiró.

Egy álom.

Tüneményes szindarab a jövőben.

Személyei:

ZICHY TÓNI, Szinházi Heródes.
GYULAI PALI, Confusionsrath.
VADNAI KARI, Pontius Pilatus.
CSEPREGHY, egy ur.
SZIGLIGETI, egy jó ember.
FELEKI, egy jó szinész.
SZIGETI, egy jobb(párti) szinész.
ERKEL, kar(ezer)mester.
BÖHM, tribunus plebis.
LEHMAN, egy nélkülözhetlen ember.
CAMPILLI, a villik királya.
Pénztárnok.
SIGNORE SCARAMUCCIO.

(Történik jövő esztendőben egy igen szép napon.)

(Ülésterem a szinházban.)

ZICHY TÓNI. Ugyan kérem édes Csepreghy ur,
Mi nap vagyon ma? ha kérnem szabad.
CSEPREGHY. Hát kalendáriumja vagyok én az urnak?
SZIGLIGETI, ERKEL, FELEKI, PÉNZTÁRNOK (sietnek felelni).
Drámanap! Operanap! Hétfő! Szombat! Bérletnap! — Rossz nap! Gázsi-nap!
ZICHY TÓNI. Nem azt kérdeztem, kérem! Hányadik van?
PÉNZTÁRNOK. Mondtam már gázsi-nap van.
Február,
Tizenhét tegnapelőtt volt ultimo.
ZICHY TÓNI. Tyhü, mi a lelke! Hisz ez születésnap,
Közösügyes alkotmány napja ez.
Ma diszelőadást kell tartani.
Gyulai ur, hol van a hetirend?
GYULAI PALI. Hetirend? hetirend! Jobb zsebem? bal zsebem?
Kis fiók? Nagy fiók? Itt van a hetirend!
SZIGETI. Hiszen kérem az a mult hónapi.
GYULAI. Igaz: — futok, szaladok, hova lett?
Vezérczikket irtam hátára tán?
Futok Keményhez. Azt biz ott feledtem.
SZIGETI. Hisz itt van az urnak a kalapjába ni!
GYULAI. Igaz. Köszönöm. Ugyan hogy jött velem ez a kalap?
ZICHY. Lássuk tehát mi az előadás?

ERKEL. Ha diszelőadás, — ugy: opera.
SZIGLIGETI. Mit? opera? Egyszer már dráma is!
FELEKI (sugva). Ugyan ne rontsd magad. Gondolj reá:
Egy nappal több «mezitlábos» siesta.
SZIGLIGETI (elhallgat).
ZICHY. Tehát minő operát adhatunk?
ERKEL. Hja uram!
Miután ez most dráma nap, tehát
Rendkivüli! az egész zenekar
Csak extra dijazásért hegedül.
PÉNZTÁRNOK. Extra? Hát a gázsinap?
ZICHY. Legyen. Tehát adjuk Fideliót.
BÖHM. Az nem mehet, mert a tenor rekedt.
ZICHY. No hát az Észak csillagát.
BÖHM. Az sem, a primadonnánk is beteg.
ZICHY. Adják más donnának a szerepet.
BÖHM. Jajh! hisz akkor meggyógyul ízibe.
ZICHY. Hát annál jobb.
BÖHM. De nem jobb, mert legott
Felmond nekünk és elmegy Bécsbe.
VADNAI. Hm!
Hát adjuk Tellt, a Vilmost. Szép az is.
ZICHY. Az volna baklövés! Ily szent napon
Profán republikánus operát! Miért ne mingyárt
Bánkot, a bánt; vagy Hunyady Laczit?
Gondolj reá, hogy eljön Nopcsa is.
Adjuk a «Czár és ács»-ot, az loyalis.
LEHMAN. Azt semmiképen meg nem engedem
A «Czár és ács» elő nem adható,
Mig tizezer forintnyi kortinát
Nem festek hozzá. Mind uj diszletet.
MIND (összenéznek). Hát mit csináljunk, ha nem engedi?
ZICHY. Adjunk, nem bánom, a mit adhatunk.
BÖHM. Azt se lehet, mert Sasza mindben játszik
S annak mindenhez kell egy uj ruha.
ZICHY. Adjuk a szerepét Bodorfinak;
Jó ember, az rendesen kisegit.
BÖHM. Igen, de lány szerep! Nadrág szerep,
A melyet lyántól vár a publikum.
ZICHY. Legyen revanzs nekünk Vesztfáliért
BÖHM, LEHMAN, ERKEL (összepakolnak).
Vagy extrawurst, vagy nem lesz opera.
ZICHY (megpróbálja hogyan lehetne energiát kifejteni).
No hát akkor adunk ma balletot.
CAMPILLI. Igen szivesen, én készen vagyok,
Csak a tánczosnéim szedjék elő,
De az ma mind a Neue Weltbe megy.
Ott mindeniknek angazsmája van.

Zichy. Kiküldetik rájuk Gyulai ur,
Hogy rábeszélje őket szép szerével.
Gyulai. Mit? Én tánczosnékkal beszélni?
S még rábeszélni? Soha életemben!
Zichy. No de ex offo!
Gyulai. Félek én azoktól,
Kik nem tanultak tőlem æsthesist.
Zichy. Ugy hát ballet se lesz. Elvégre is,
Rá kell fanyalodnunk a drámanapra.
Egy hang. No, szervusz mára ferblitársaság!
Vadnai. Csináljunk a szükségből csendesen
Nagylelküséget és concessiót
A nemzet dráma-muzsájának is.
Zichy. Válaszszunk egy királyos darabot!
Vadnai. De hát kitől?
Gyulai. No Szigligetitől!
Szigligeti. Ah, szépen köszönöm. Ma diszelőadás,
Tele szinház, de ingyenpublikum,
Emlékezzünk meg egyszer másrul is.
Vadnai. No hát itt vannak Dobsa, Hiador.
Zichy. Barátom! én ma nem tudom, mi lelt?
Két «balközépi» iró szinmüvét
Hogyan tudod nekünk ajánlani?
Hiszen, ha igy teszek, kadencziát
Csinál rám Kandó, és leszek bukandó;
A kormány elleneivel nekem
Itt czimboráznom nem kell, nem szabad.
Szigligeti. Legjobb lesz egy neutralis iró.
Az angol Shakespeare; adjuk Hamletet?
Zichy. Jó lesz biz az. Ki játsza Hamletet?
Gyulai ur!
Gyulai. Ha Gervinus szerint...
Zichy. Jaj! Gervinusnál kezdi!
Vadnai. Lendvay játszsza.
Zichy. Hüh, szent Apolló! még ez kellene!
Baloldali szinészt léptetni fel
E szent napon! Halomra döntenők
Az egész boldog kiegyezkedést.
Ugyan édes barátom, Szigeti,
Ön kormánypárti hivünk, ugy tudom.
Nem játszaná el nékünk Hamletet?
Szigeti. Hogy kormánypárti vagyok, az igaz:
De Hamletet azért nem játszom el.
Feleki. Ej, mit keressük? itt Mátyás diák.
Ahoz szinész se kell, eljátssza mind,
A sok szegény chorista, kis szinész.
A publikumnak mindegy az, akárhogy,
Ahoz van elég dekoráczió,

Sok régi ponyva és kopott palást,
Királyi udvar drámai napon.
Csak sugó kell még hozzá, s péklegény.
MIND. Éljen! Jól van. Lesz Mátyás diák.
ZICHY. No, hála Isten, csakhogy átesénk.
PÉNZTÁRNOK. Dehogy esénk. A choristáknak pénz kell.
ZICHY. Pénz? pénz? Minek nekik a pénz?
PÉNZTÁRNOK. Mert szokták, hogy egyenek.
ZICHY. Rossz szokás.
PÉNZTÁRNOK. S még hátra van a gázsijok.
ZICHY. De hát hol?
Hát hol a pénzünk? Sok subvencziónk?
PÉNZTÁRNOK. Az diszletekre ment, jó Lehmanunk
E pénzt erdőknek felfestette mind.
ZICHY (elszörnyedve). Temesvári s határvidéki erdők! (Vadnaihoz).
Ezt jó lesz nem kürtölni. Tudja mit?
A diszelőadás bevételét
Addig is oszsza ki, mig ujra szólok
Az én miniszteremmel, s pénzt hozok.
SIGNORE SCARAMUCCIO. Buono matino. Signori nobili ungaresi.
Io sono il virtuoso waldhornisto Scaramuccio
Sono recomendato del la signorina ministrella
Al signore impresario e intendento,
E tutti quanti signori comedianti.
ZICHY. Csepreghy ur. Édes Csepreghy ur.
CSEPREGHY. Nem vagyok én mézes kalácsból.
ZICHY. Ugyan kérem hagyja egy perczig abba
A fokhagymás szalonna pánizálást
S beszéljen az olaszszal angolul.
CSEPREGHY. Pro primo a konvenczióm ba' nincs,
Hogy fokhagymás szalonnát ne egyem,
Pro ultimo, hogy angolul beszéljek.
SZIGETI. Megálljunk; majd beszélek én vele.
Also signore Scaramuccio,
Questo voluto in nostro theatro
Parlato claro, a kutya-atto.
SCARAMUCCIO. Si si! In quinto — atto! Producato.
Mio instrumento, il waldhorno.
Signora ministrella e mia patrona.
SZIGETI. E quanti capati pro isto produciamento?
SCARAMUCCIO. Il brutto medesimo della cassa netto.
SZIGETI (tolmácsol). A fél cassát akarja a mai előadásból.
ZICHY. Ministerné ajánlja, mit tegyünk?
Hadd fujja hát, s hadd szijja a felét.
GYULAI. No én elébb megkisértem vele,
Lealkudni a dijból valamit,
Talán két harmadrészszel megelégszik.
ZICHY. Ugyan kérjük, de nagyon, tegye meg.

— Tehát ma lesz nagy diszelőadás,
Mi mind remekül fogunk játszani.
(Egy hang. »Egy része ferblit!«) Kedves Vadnai.
Ha máról irsz, ne a violaszin,
Hanem a zöld tintába mártsd a tollad.
A Rákosit szerződtetem, ha hallgat,
A többi kritikus szabad jegyet
— Remélhet. — S most menjünk az iskolába.

LEHMAN (Böhmhez). Üm, még ilyen igazgatót se láttam,
Ki elmegy, itthágy, és ebédre nem hiv.

BÖHM. Be tudjuk ezt a szerződésbe néki.

EGY HANG. A békák egyszer léczkirályt kivántak.

MÁS HANG. Csak lesz eszük, hogy mással nem cserélik. (Mind el.)

GYULAI PÁL (hátramarad, a hetirendet ujra irni, Csepreghy diktandója után. Készen van, felugrik, a kalapot felcsapja a fejére).
Vajjon ki vitte el a kalapom?
És benne volt a hetirend pedig!
Vajjon mért hitt a miniszterné engem?
Vajjon mi lesz ma az előadás?

CSEPREGHY (pánizál nagy nyugalommal és foghagymával s nem segit rajta).

A pestmegyei jobboldal megalakulása

a gróf Teleki jutalomra pályázó vigjáték.

Személyei:

MIDFÁJ BÉLA, GRÓF NEHEZTELI, GRÓF HEGYREHUZI, PRAEFECTUS FERI — az országházon kivül rekedt szónokok
GRÓF TITKÁR LACZI, pártmegfoltozó.
ZSIGÁNKA IVÁN, bankár.
CS. KIR. PÁL, örök fiatal talentum.
BONGOR, kortesvezér.

Ispánok, kasznárok, kimaradt szolgabirák, plébánosok.

I. Felvonás.

GRÓF TITKÁR LACZI. Ezer milliom frankohungrian!
Az öreg ur megint papozni kezd,
Az ifju ur a börzén spekulál.
S ennélfogvást, a mint természetes:
Az ifju ur szörnyen káromkodik,
S ha azt meghallja az öreg urunk
Ucsese! még egy templomot épittet.
Hü embere vagyok, muszáj neki.

Valami más időtöltést szereznem . . .
Csináljunk egy jobb oldalt Pestmegyében.
Ez is sport: és találni rá vadat.
Urak, számláljuk meg hányan vagyunk.
Midfáj Béla. Hitem s erős győződésem szerint
Ezt régen kelle tenni már nekünk.
Nem termelt annyi körtét Szilassy,
Mint mennyi korszerü beszédet én.
De nem levén piaczcza, hol eladjam,
Aszalt beszéddé mind az töpörült.
Ilyen gyümölcscsel majd szolgálhatok,
Szónoklati susinkát mázsaszámra.
Praefectus Feri. Én sajnálom, de fel nem járhatok
A klubba: szörnyü sok foglalkozásom!
Épen most vettetem a tarhonyát, —
S az ürük mostan kezdnek elleni; —
Tömérdek követ összehordaték,
A mikből kőszenet égettetek. —
Királyi tóba békalencse sok,
Azokba mostan békát hordatok,
Kik onnan azt a lencsét kiegyék. —
A szénát is mostan csépeltetem,
S a zab hegyét rendén levágatom,
Külömben a lovak hasát kiszurja.
Azt sem tudom még, ha tavaszfelé
Szarvas s tehén a szarvát mind lehányja,
Honnan keritek nékik másikat?
Nekem hát, kérem, békét hagyjatok.
Gróf Nehezteli. Én ott leszek, s fogok mennydörgeni.
Akármiért. Nekem mindegy. Fogok!
Miért haragszom? Mert tetszik nekem.
Megmutatom; nem félek Nyárytól.
Gróf Hegyrehuzi. Hisz én se félek. Gőzsiklóra mondom:
Csak politesseből léptem vissza tőle,
Mint éltesebb elől. Tanultam ekkép
De hogy ha igy hizom mint indulék:
Ma holnap ellenében tulnyomó
Leszek és akkor aztán mérközünk.
Zsigánka Iván. Mondok: Sprengolni kell azt a baloldalt.
Mienk a «besser!» rájuk beszszereljünk!
Halásznak és Rádaynak czupász!
Aztán ijeszteni fogunk. Kivágunk
Egy filkót, a ki sánta, s egy Királyit.
Hihesse bal, hogy négy van a kezünkben.
Cs. Kir. Pál. Mi? Kérem! Filkó?
Gróf Titkár Laczi. Kezdjük elején.
Számláljuk össze, hogy hányan vagyunk.
Én és a grófom: egy.

MIDFÁJ BÉLA. Kettő magam,
Beszélek mindig két ember helyett.
BONGOR. Én meg három helyett iszom.
GRÓF NEHEZTELI. Velem jön minden ispán, számvevő.
Minden korcsmárosom és bérnököm,
Megannyi hirhedett kapacitás.
CS. KIR. PÁL. Én biztositok három munkatárst,
De már Lászlóról jót nem állhatok,
Mert az titokban olvas Üstököst.
A bárót is beirom per procura,
De már a metteur-en pageom baloldal.
GRÓF NEHEZTELI. Számithatunk nyolcz plébánosra is.
Magam papjával nem szolgálhatok,
Mert az mind kálvinista. Nagy szerencse,
Hogy a plébános már nem az; mert igy megért.
GRÓF TITKÁR LACZI. S igy összesen volnánk talán huszan.
ZSIGÁNKA IVÁN. Reszkirozunk vele. Arra elég.
Dupla vagy semmi! Leszünk negyvenen:
Gubellirozzuk. Nyolczvanig kiüt!
Akkor egy perczre «restó». Retirálunk.
GRÓF TITKÁR LACZI. Tehát minthogy vagyunk immár huszan,
Válaszszunk egy száz tagu comitét.

(Száztagu comité megválasztatik.)

GRÓF TITKÁR LACZI. Elnök legyen, ki nem lesz itt soha.
Pénztárnok, a ki pénzt nem kér soha,
És titkár, a ki semmit nem jegyez.
MIND. Éljen. A jobboldal megalakult!
GRÓF HEGYREHUZI. Ha most piros sipkás bataillonom
Megvolna még! Rögtön fáklyás zenét
Adnék magunknak és illuminálnék
Háromezer suviczkos katulyával.
GRÓF TITKÁR LACZI. És most a kapitoliumba fel!

II. Felvonás.

(A kapitoliumban.)

MIDFÁJ BÉLA. Hitem s erős győződésem szerint
Ezen teremben oly disznó meleg van,
Hogy minden gondolat megsül bele
S csak a szónok maga marad sületlen.
Egy nagy előnye van a parlamentnek
A vármegye gyülései felett.
Az, hogy az országházban buffet is van,
Az énnekem erős meggyőzedelmem.
GRÓF TITKÁR LACZI. Tisztelt uraim és urhölgyeim!
Ne higyjétek, én nem vagyok oroszlán.

Csak Schnock vagyok, a jámbor asztalos.
Rollém szerint nekem bömbölni kell:
De szépen ildomosan bömbölök.
Orditok, mint egy mivelt fenevad.
Tehát tőlem senki meg ne ijedjen,
Midőn Thisbe fátyolját összetépem.
Thisbe ezuttal annyi, mint Tisza,
Kit én, nagy tisztelettel bömbölök le.

Jobboldali khórus. Jól bömbölél oroszlán!

Zsigánka Iván. Én mondok: ott a sorban «siebene brennen.»

Gróf Neheztelі. Haragszom, hogy nem haragudhatom!
Csak tudnám, hogy miért s kire haragszom?

Cs. Kir. Pál. Urak, látom, kisebbségben vagyunk,
De majd forditok én e dolgon egybe.
Itt a zsebemben épen egy vezérczikk,
Mely a Pesti Naplóba szánatott.
Ezt most felolvasom. Ha véget ér,
Tudom megritkul tőle a közönség.

Zsigánka Iván. De ucsese! akkor én is elszököm.

Khórus. Szavazzunk. Menjünk már ebédre!

(Huszonketten feláldozzák magukat a «jobb» ügyért.)

Gróf Titkár Laczi. Kevés biz ez: de ám épen elég
Pepiniernek. Ez lesz a törzsjuhászat,
Mely, mint Sztrokay rambouillet kosai,
A többi nyáját megrambouilletozza.
Itt elbukánk — Marschallnál fölkelünk.

Midfáj Béla. Hitem s erős győződésem szerint,
Nekem a gyülés étvágyat csinál.
Hát még ha országgyülés volna! Szörnyü Vácz!

(Gyászdal, távol pohárcsengéssel vegyülve.)

A pénzemberek.

Hősköltemény.

Pénzország szép ország! vagyon abban minden;
Senki sem dolgozik, a pénzt kapja ingyen;
Annak, ki bejutott a paradicsomba,
A millió csak ugy terem, mint a gomba.

Minden ember feje vagyon ottan pénzből,
Az egyik aranyból, a másik csak rézből;
Részvényből épitnek szép fellegvárakat,
Kinek mekkora kell, olyan nagyot rakat.

A jámbor publikum aranygyapjus birka,
Akad gazdája is, ki mindig lenyirja,
Bankárt gazdagitják zsiros differenczek ;
S ki legjobban henczeg, abból lesz a herczeg.

Pénzország herczegét, ki játszik a hausseon,
Kegyeli Fortuna, pogány istenasszony.
Van vele bevallott tartós liaisonja.
A börzei chorus legalább aszondja.

Egyszer csak Fortuna megugrik : elgördül
A golyó s kegyenczét elüti a földrül.
Papir hull, fellegvár dül, akczia porhad,
Chorus ugyan ugrik, ki merre ugorhat !

Chorus gyászmarschot fuj, beütött a krizis,
Elébb csak egyenként, utoljára tiz is,
S fujják keservesen : «elesett a Feldherr !
Lónyay most segits ! Nem tréfa ez. Geld her !»

Lónyay-Plutónak mindig van sok pénze,
Terem a hová nyul, akár ne is nézze,
Két tele marokkal gyászchorusnak szórja,
A szegény halott is feltámad e szóra.

Elegia.

(Tóth Kálmán barátomhoz.)

Engedje Pegazra engemet ülni fel,
Minden poéta ülje Pegazra most ;
Hogy Pegazus-bandériummal
Mink Te-Neked tisztelkedhessük.

Minden Totok közt vagy Te leg a nagyobb !
Vilmost tiszteltem, azt az arany szakalt.
Lőrinczt fogom, mihent pöröm lesz ;
Am Tigedet minynyart tisztellek !

Minden poita, vers avagy proza volt,
Krajczart fizette billegi czim alatt,
S mig billegette lantja hurjat,
Lonyay ötet billegelte.

Te megperelted charoni vamszedöt,
Ki megadoztat a fenye Helikont,
Az obolust ledisputaltad
S most mehetünk szabadon orcusba.

Vivat! kialtok. Ez dicső munka volt,
Csudat mivelted! Nem de nagy csuda,
Hogy a midőn nemzeti czimer
Rulunk letünik, — meg nem siratjuk?

Azirt soká ilj, ne legyen baja
Soha Te Niked, csupan csak egy Baja,
Is a mi mas «baj» lesz iltedben,
Az legyen iles accentussal.

Mi megüritsünk Írted ezen pohart
(Telik mibül már) is kivanjunk nekünk:
Hogy a mi most lebilleg ballag,
Rank vissza ne ballagjon!

Szüsz Oppenheim.

Volt egyszer egy derék, bölcs financzminiszter,
Sokat emlegették; de nem itt az Ister
Partján; nem is volt ám az valami cister —
Cita barát; hanem jeles német mister,
Hitták őt Szüsz Oppenheimnak.

Szüsz Oppenheim tudott ám bánni a pénzzel,
Keverte erősen az ezüstöt rézzel.
S a ki azt mondta rá, hogy ez rossz piczula,
Az a kutyalyukba bizony elindula.
Oda dugatta őt Szüsz Oppenheim.

Szüsz Oppenheim úrnak minden pereputtyja
Tudta, hogy merre van az Olympus útja?
Ki hirt szerzett, népet és országot csalva,
Azt ő mind berakta magas hivatalba.
Ezt okosan tette Szüsz Oppenheim.

Behozta a dohány, só, és bor-monopolt,
Ez még akkor új volt és nem igen kopott,
Adót vetett kutya, ember és lófőre,
És mind elkölté egy szép herczegnőre.
Ilyen nagy gavallér volt Szüsz Oppenheim.

Privilegiumokat osztott, de nagy pénzen;
Szabad lopás, csalás akárkinek készen.
Országos elve volt, hogy «lopni bár szabad,
De csak úgy, ha abból én nekem is marad.»
Ez volt Szüsz Oppenheim systemája.

Eladott földet, fát, vizet és bástyát,
Eladta volna az a Krisztus palástját,
Eladta volna az a királyt magát is. —
Szerencsére meghalt, azt mondván, hogy «satis».
Megeléglette Szüsz Oppenheimot.

Ekkor aztán fogta magát a parlament,
Szüz Oppenheim úrra (nem tréfált) rajtament.
Miniszter palástját akasztá nyakába,
A sok érdemrendét köntös gomblyukába,
Őt magát meg a kötélre,
Ilyen bolondul járt Szüsz Oppenheim.

Excelsior!

(Előfizetési felhivás.)

«Fölfelé!» a kor jelszava.
Minden fölfelé törekszik:
Borsó, paszuly; még a tök is.
S miniszteri titkárokból
Lesznek osztálytanácsosok.
Fölfelé megy minden házbér,
Fölfelé megy buza és liszt,
Marha és más húsnak ára,
Hizott disznó, részeg kortes,
Mind drágább most, mint azelőtt.
Fölfelé megy a cselédbér,
Étlapon a biftek ára,
Szinházban a gázsi, ántré,
Fölfelé megy pénz kamatja:
A bank még úgy sem adhatja.
Jó példával megy fölfelé
A királyi civil lista.
Miniszter sem marad hátul,
Ő is siet fölemelni
Valamennyi államadót.
Adót emel a miniszter?
Utána emel a város.
Város után a háziúr,
S megint minden emelkedik
Circulus vitiosusban.

Hát csak «mi» ne emelkedjünk?
Papir drágább, szedő drágább.
Nyomda, festék és kihordó!
Csiriz! Hogy ne is említsük:
Milyen drága most a jó élcz!
Minden strájkolt már mi nálunk,
Péklegények, és suszterek,
Szabók és a betüszedők.
Miniszterek is strájkoltak,
És megkapták a czuslágot.
De b'zon mi sem élünk szélből:
Nem lakunk miniszter zsebben;
(Ámbátor az is üres most.)
Bankárunk sincs, kivel együtt
Menjünk lopni: nem is kéne.
Ergo nincs mit tennünk egyéb:
Mint emelni az Üstökös
Árát hatról hét forintra.
A hetes szám szent; hét bölcs volt,
Hét vezér. — Legyen hét forint.
Emelkedett jó publikum!
Emelünk mi elég terhet.
Emeld te is a mienket.
Még ebből az emeletből
Nem lesz emeletes házunk.

A béka.

Bekapja a legyet éhes békatorok.
Kirántja a partra menten éles horog.
Békát körme közé kapja gróf szakácsa.
Grófi gyomor fogja bekapni, nem kácsa.
Tiszteletes úr van oda invitálva.
Örült neki, hogy ma eszik nagy kanállal.
«Ej de sok csontja van ennek a csirkének!»
S nyeli őket sorra, mint nyelik a gémek.
«Hát tiszteletes úr, jó volt-e a béka?»
Nagyot ijed erre a szive tájéka.
Utolsó falatot zsebre dugja páter,
S ráül: «Itt kuruttyolj, canis tota mater.»
Hozzák a szájmosót; hevenyén kiiszsza.
Attul osztán béka de mind kerül vissza.
De még álmában is kisérti a béka.
Nem vágyik rá többet semmi ivadéka!

Bernát Gazsi a mennyországban.

(Legenda.)

Szilveszter utáni valamelyik napon,
Zörgetnek erősen a mennyország kapun.
Bunda alatt alszik nagy mélyen szent Pető.
S horkol hatalmasan, csak ugy reng a tető. —
«Ki háborgat megint? Mikor ugy alhatnám
Hát azért van Pesten kholera-bizottmány?
Azt hiszem, nem is lesz már dolga halálnal :
Lesz gondja felőle jó doktor Halásznak.
Hát megint egy lélek! Héj ez is eltévedt,
Hogy a meghaláson kezdi meg az évet.
Furcsa forsponton jött; két szárnyas pegasus!
Soványak! Látszik, hogy legelőjük gazos.
Ki vagy? Mi vagy? Mi kell? Mit hoztál? Ki hozott?
Van-e utleveled? Rendén láttamozott?
S kapunyitási pénz? A mi legfőbb dolog . . .»
A kulcs a závárban nagy-lassan nyikorog. —
Megáll a szekérrel erre az igás pár
S leszáll a ferhéczen át jó Bernát Gáspár.
. . . Komoly, a milyen volt teljes életében;
Szent Petőt köszönti illendően, szépen :

«Pálinkás jó reggelt, kedves urambátyám!
Oda'dnám ha volna, de nincs vizítkártyám;
Hát majd bemutatom magamat igy szóval.» —
Azt mondta rá Péter: «jól van öcsém, jól van.»
«Rá érünk, mond Gazsi! hisz az öröklétből
Három fertály egyre csak most mult éjféltől. —
— Hát nem küldött engem semmiféle doktor:
Nem komázok velük, félek én azoktól; —
Végeztem a dolgom odalenn a földön;
No, mondok, a telet már az égben töltöm. —
Látom, ide fenn is roszul mehet minden:
Itt sincs rendes budget, minden évben indemn.
Miniszter sem esik odalenn, a mennyi
Csillagot láttunk az égről futva menni.
Egy kancza meteort sörényen megkapék,
Annak a hátára hirtelen felkapék:
Gyih a mennyországba! Majd teszek én rendet;
A financziákat hozom én ott rendbe.
De fele úton kidült a tüzes gebe,
Jó, hogy e szellemi omnibusz felveve.
Jaj de rosz két pára! poézis és próza;
Nem csoda: szegények ugy el vannak nyúzva.
A téjuton pedig olyan sár habar van,
Mintha a vármegye tartaná jó karban.
Csakhogy az a latyak, mely a lovat kinzza,
A téjuton csupa érett turó s brinza,
Három percz az égig e két rossz paripán;
Holott fél pillantás áll itt a tariffán.
Jaj de hátra vannak még itt az egekben!
Hogy elmaradtak a közlekedésekben!
No de itt vagyok már, majd lesz itt más dolog
Ha én mindenűvé vasutat traceolok:
A fias-tyuktól le a kaszás csillagig,
Innen a gönczölig, hol a medve lakik:
A zodiacuson végig egy körutat,
S a paradicsomon át egy sugárutat.
Lánczhiddal átkötöm a Styx két oldalát,
Vizvezetté teszem a Lethe italát,
Kibaggereztetem a Phlegeton medrét,
Tiszaszabályozom a Vizöntő vedrét.
Mahomed édenét én expropriálom,
A szentek számára ujra parcellálom,
S a sok facérrá lett szép húri számára
Egy kiházasitó egylet lesz fundálva,
Éneklő angyalok értékét felverem,
Lesz számukra egy nagy akczientheáterem.
Részvényesek ezen tudom nem veszthetnek,
Zsidó van itt elég s azok jól fizetnek.

Képzelem, a kvártély szük a mennyországba:
Ábrahám apánkkal állok társaságba.
Egy uj Baúbankot alapítunk együtt:
És a mennyországot ujra fölemeljük. —
A csillagok is már sötétek mint látom:
Gázvilágitással az eget ellátom. —
Panasz van a földön, hogy az imádságra
Nagyon későn jön, ha jön, az indorsata;
Villanytelegraf az égbe leszen művem
S azon imádkoznak ezután majd híven.
Életbiztosító-bankot is fundálunk,
S az nagyon jó gscheft lesz itt, hol nincs halálunk.
A pokolba meg egy tűzkár-aziendát;
Az ott népszerű lesz s ád szép dividendát. —
Az idvezülteknek pezsgő-gyárt teremtek;
Abból ingyen isznak mindenféle szentek. —
És hogy tökéletes legyen boldogságunk,
A dinomdánomhoz czigányt importálunk.
S hogy az áldott jó nap itt se teljen restül,
Felhőket segítek fujni dohányfüstből.
A poklot megveszem: a ki miért bent ül,
Minden adósságát kifizetem szentül. —
Legyen Generalquitt! A vén Lucifernek
Adok nyugdijt: — menjen Gráczba hausherrnek. —
S ne hogy e szép világ valaha elveszszen:
Galvanoplastice in duplo megszerzem. —
Fizetek per cassa; mert ez tőlem telik!
Van olyan erszényem, a mely mindig teli;
Mert az én ősapám volt az a Pharaó,
Kiről megirta a hjeroglif-faragó,
Hogy Mózses elszökvén tőle Egyiptomból
Egy siklus pénzt elvitt tőle szép suttyomból,
Ezt megkérem mostan. Ez a kamatjával
Trilliom forint lesz, három huszasával.
Ebből adok kendnek egy milliós bankót.
Kisebbel nem fizet igaz úr, csak bankrót.
Huzzon le ebből egy Kerkapoly-érmet:
A többit tartsa meg majd Péterfillérnek . . .»
. . . Nem tudott há' lenni Péter bámultában:
Még a pipa is kialudt a szájában. —
«'Sz te Bernát Gazsi vagy! Angyal bujjék beléd!
Gyere be hát frissen, — aztán igyál elébb!»

Hány láb?

Átellenemben van egy kurta kocsma,
Ott dolgozik három szál muzsikus ma,
Egész éjjel huzzák a czeppelpolkát
S tánczol reá, nem bánva az ország dolgát.
Ki tudja hány láb?

Egész éjjel jár-kél a nép az utczán,
Dördül az ágyu a Gellérthegy csúcsán,
Rémülve néznek a rohanó árba
S egymástól kérdik, a rémválaszt várva
Ki tudja, hány láb?

S én ágyudörgés és zeneszó mellett
Csinálok verset, a milyen most telhet.
Hármunk közül ki a nagyobb bolond;
Ők vagy én, ki azon gondolkodom:
A versem hány láb?

A nemeslelkü szabaditó.

Hozd ide mindenedet, nálam szárazra találhatsz.
Pontosan itt őrzöm, s összeirom batyudat.
A hol a szükség legmagasabb, ott én közel állok,
Özvegyek és árvák könnye fogad, ha jövök.
A mit megmentél, azt nem viszi tőled az árviz
El; hanem én csak: — adóexecutor a nevem.

Hajdár effendi.

Küldi a Szultán Hajdár effendit:
Hogy az majd valamit lendit;
Vele van a nagy «irade»;
De nem ad arra a «bráte»
Semmit. Azzal jó Hajdár effendi
Herczegovinát be nem veendi.

De van Hajdár effendinek
Zsebében még czifrább zsineg
Az «európai garantia»,
Aláirva a diplomátia:
Megkérik szépen a szerbet:
«Ne csinálj több haditervet

Csak főzz szépen sligoviczát
És kultiváld a maticzát!» —
De ezzel bizony Hajdár effendi
Herczegovinát be nem veendi.

No ha a szép szó nem használ:
Máshoz nyúlnak a parasztnál;
Ha nem hallgat a szép szóra:
Majd hallgat az ágyúszóra;
Hoz Hajdár basibozukot,
Ki már koplaláshoz szokott.

Új basát a hadseregnek,
A kit soha meg nem vernek,
Hoz magával tüzet vasat:
A mi nem enged, az hasad! —
Jaj, de mind ezzel Hajdár effendi
Herczegovinát be nem veendi.

No végre megmutatja,
Hogy mit tud az indulatja?
Ha nagyon makacs lesz a rácz,
A tarsolyában kaparász,
Abban van sok ezüst arany:
— Ez nem marad hatástalan. —
Ha ezen kezdi Hajdár effendi
Herczegovinát még beveendi.

Gömböcz és Csukli.

1. Gömböcz ur sétálgat élete párjával;
Termete nevére egyszeribe rávall: —
Ő a gömbölyüség minta-remeke, és
Miből neki sok van, van nejének kevés.
2. Csukli ur fejével az eget meszeli;
Termete oly éles, hogy a léget szeli;
Ámde a karjáról csüggve nehezkendik — s
Kiegésziti őt a bajos appendix.
3. Véletlen összejön két heterogén pár. —
Kikben sors játéka volt «Paar oder Unpaar?»
Hím hímet, nő nőstényt kölcsönben lenézi:
Maga felsőbbségét mindenik jól érzi.
4. Midőn beborulnak az egek esőre,
Gömböcz ur komolyan szorul esernyőre;
Kénytelen emelni azt a felső házig:
Mig maga odalent con amore ázik.

5. Csukli urnak sorsa hasonló esetben
Még rosszabb; a midőn felhők órra cseppen:
Neki az egekből a földre leszállva,
A dereka görbül s meghajlik a válla.
6. Ha az ember nem lát, akkor szeme nincsen:
Csak magát őrizvén, hogy másra tekintsen;
Egymásba ütődik a két vak paraplé,
S idegen nyakba csurg a mennyei csap-lé.
7. Jogászbál farsangban oly fényes epocha,
Melyből igaz gentry ki nem marad soha.
Gömböcz ur megjelen — egész parádéba:
S a hol Ádám ott van, el nem marad Éva.
8. De nalálos vétek volna Csukli urtól,
Ha ő «czupászolna», hol Gömböcz nem «furtol».
Vele is megjelen bájos oldalborda:
Igazi honleány, magyar köntöst hord «a».
9. Gömböcz urban feszit nemzet büszkesége:
A mig egyet nem rúg, addig nem lesz béke,
Egyet sodorint a félbajusza hegyén,
S bemutatja magát, mint tánczvágyó egyén.
10. Csukli urnak fejét az előzmény furja.
Odamegy s megkérdi: «szabad-e egy tourra?»
Egymás nejét két hős viszi és ragadja,
A hogy csak hegedü és klarinét adja.
11. Gömböcz ur a tánczban igazi karakán:
Tánczosnéját fogja körül a derekán;
Kiáltja: «hogy volt, hogy?» megpörget, mártogat
S leveri lábáról mind a szomszédokat.
12. De Csukli ur sem rest; mint egy elszabadult
Szélmalom, ugy viszi tánczosnéját vadul:
Mint Debreczenben kétkerekü taliga,
Vagy a miként pörög szilaj búgó csiga!
13. Elbizakodásnak megadják az árát:
Hanyattvágja magát és tánczoló párját
Gömböcz ur. Szerencse, hogy puhára estek,
Nem szenvedett semmi kárvallást a testek.
14. Hasonló szerencse nem érhette Csuklit;
Mert midőn alóla a lába kicsuklik,
A mi földre hullott, az bizony mind csont volt,
S ugyan meglátszott ott egy hétig a bronz folt.
15. A kölcsönös bukás okoz vitát már is,
S a vita lett immár unparlamentarisch:
Mind a két sértett fél kimondá nagy méreggel,
Hogy az ily bántalom lemostához vér kell.
16. Kiszállnak a sikra ketten egy szál kardra,
És teszik magukat kegyetlen «en gardba».
Szekundánsoknak volt annyi eszük sülve,
Hogy kardokat hagyták ki nem köszörülve.

17. Gömböcz ur megtudja, mire jó a harczban,
Ha az ellenfélnek a kezében kard van?
S az a kéz oly hosszu, hogy egy minutumra
Általcsap a tulsó hemisphæriumra.
18. Csukli ur meg azt a tapasztalást teszi,
Hogy nem jó a lábat tolni nagyon messzi;
Mert ugy megüthetnek tyúkszemet, lábikrát:
Hogy a többi szeme hány miatta szikrát!
19. Most Gömböcz ur Csuklit szinte felspékelte!
— Szerencse, hogy «ott» nincs az embernek lelke:
Ugy mint a térde közt. Az is megharagszott,
S adott a fejére egy nagy fabaraczkot!
20. Mire mind a ketten egymást földre rántják,
Kezekkel lábakkal szörnyen összebántják:
Két ijedt szekundáns kiált «segitség»-et!
S azzal siet híni a két feleséget.
21. Békéltető felek gyorsan megérkeznek,
Konferenczja nélkül harczot elvégeznek:
A terrénum lészen gyorsan demarcálva,
S marad egy csomó haj mindenik markába'.
22. Ekkor kiki párját összeölelgeti;
Hősi viselt dolgát fenynyen emlegeti:
Csak ne jöttek volna; majd ád a másiknak!
Hogy az azt se mondtavón' többé, hogy «bikk-makk!»
23. S most már, a hogy illik gavallér embernek,
Duellánsok egymás tenyerébe vernek,
S míg a két férj koczint nagy békepoharat,
Két hölgynél a békecsók is el nem marad.
24. S pohárkoczintásra hogy támadjon viszhang,
Ők békecsészéből békekávét isznak;
A férfiak fogják békepipájokat,
És adnak egymásnak béke-tüz-csókokat.
25. S hogy a béke legyen már felbonthatatlan,
Levétetik maguk közös állapotban.
Csukli urnak, mert a lába nem nyughatott,
Csinált a fotográf lábakat vagy hatot.
26. A két amazon is hasonlatosképen
Megörökitteté magát «egy» fényképen.
Rá lehet ismerni egyre cziczájáról,
Másikra pediglen a kis kutyájáról.
27. Gömböcz ur e naptól elkezd levet csapni
Csuklinénak: «ez a helyes kutyusz csak ni!»
«Nem szabad harapni!» mondják a kutyusznak,
S édes ábrándokban mind a ketten usznak.
28. Csukli ur revansból Gömböcznének schmachtol,
Meg is czirógatja: nem fél a karmaktól;
Elébb a cziczát. — Jön sor az asszonyra is
És ugy tapasztalja, hogy egyik se' hamis.

29. Gömböcz ur huszár volt (vagy lehetett volna):
Beveszi az első sánczot ostromolva,
Elveszi a csókot, ha egyszer elérte;
Nem rest a sövényen átugrani érte.
30. Csukli ur szerényebb: ő csak ölelkezik;
Megcsókolja csupán, ha szabad a kezit;
Együtt sohajt vele, arczát az arczához
Szoritja, és mikor ennyit megtett, távoz.
31. Szörnyü felfedezés, a mikor betoppan!
«Önök csókolódtak e helyütt titokban!»
Csukliné asszonynak fekete a szája:
Rajt maradt Gömböcz ur bajusz-conterfeija.
32. De Gömböcz ur gyorsan megint felyül kerül,
És a támadónak visszavág emberül;
Oda mutat Csukli urnak a képibe:
«Hát ez a kis Schönheitsflaster hogy jött ide?
33. Pisztolyokra mennek, Gömböcz mert vastagabb:
Húznak mellényére kréta vonalakat; —
A mely lövés e két vonalon túlesik,
Az nem lesz érvényes, azt semmibe veszik.
34. Viszont Csukli urnak hosszabb a termete:
Annak kabátjára, (mivelhogy fekete,)
Krétával keresztbe húznak egy vonalat.
Azon feljül lőni — lehet; de nem szabad.
35. Gömböcz lő először: ő a bátrabb bajnok!
Jól járt Csukli, hogy a dereka elhajlott;
A golyó épen ott surrant el mellette:
Egy légy volt rajta, azt épen eltreffelte.
36. Gömböczöt a golyó majd keresztül furta:
Az a szerencséje, hogy a nyaka kurta;
Mert, hogyha a feje volna zsiráfnyakon,
Az a rosz golyóbis csapta volna nyakon!
37. Ezzel becsületnek mind elég lett téve:
Jó hogy nem tettek kárt egymás életébe.
A félreértésért bocsánatot kérnek,
S együtt vendéglőbe nagy inni betérnek.
38. Gömböcz ur azonban és élete párja
Hymen rózsalánczát menten elnyirbálja.
39. Csukli ur és neje szint igy zuznak láncot
S ezzel helyreütik a bomlott biláncot.
40. S kiki elveszi a hozzá illő társat,
Es tartják azontul egymást jó pajtásnak, —
Megelégedvén igy a symmetriával,
Zengedezzük, mi is, hogy «Kiki párjával».

A Kaczér testvérek.

1. Nagy hasonlatosság termetben és arczban;
De a természetük annál nagyobb harczban;
Mikor a büróban ülnek együtt szemben,
Összetéveszthetők a legjobb hiszemben.
2. Az öcs csak hévizál, a bátya majd kidül;
Emez a munkábul, amaz a székibül.
A bürósèf téved, bátyát szidja össze:
Csak nevet magában jó izün az öcscse.
3. Megharagszik erre az idősebb Kaczér,
Levágja szakállát, változik az arczél.
Az ifjabb utána csinálja profilját,
S helyette megint csak bátyja urát szidják.
4. Ha sár van, az öcscse jár per comfortábel,
A bátyja pediglen per apostol lábbel;
A fiakker nézi mind a kettőt egynek,
És minden Fahrtaxát az öregen vesz meg.
5. Megharagszik erre az öregebb Kaczér,
S teljes pofa szakállt hagy magának azér;
Öcscse is hosszura ereszti szakállát,
S helyette megint csak a bátyát taksálják.
6. Ha vadászni mennek, a bátya lő nyulat,
S a kutya a nyullal az öcscséhez szalad.
Az öcscse kalandoz félre a tilosba,
S a bátya puskáját veszik el zálogba.
7. Az öcscse csinálja a sok adósságot,
S bátyja alól húzzák ki a párnazsákot.
A bátya protestál, hogy ő ez, nem amaz.
A végrehajtónak de bizony mindegy az.
8. Megharagszik erre az idősebb Kaczér
S levágja bajuszát, mint egy vén küirazér.
Az ifjabb utána borotválja ajkát,
S helyette megint csak a bátyját bolygatják.
9. Beteg mindakettő. Az öcsnek a doktor
Rendel valami rosz keserü dekoktot;
A bátynak tokajit. Kettőt megcserélik:
S akkor veszik észre, ha megitták félig.
10. Szép hölgynek az öcscse dalol szerenádot:
És a bátyja kapja meg a limonádot.
11. Az öcs rug be szörnyen, s kurjáz utczán végig:
S skandalumért bátyját dutyiba kisérik.
12. Az öcs ölelkezik édes pásztor órán,
Neki varrja fel a gombot a varrólány:
13. S a bátynak viszik az uj generatiót
S tőle követelnek alimentatiót.

14. Erre a haját leborotválja Kaczér,
Az öcs azt nem teszi; inkább marad faczér.
15. Az igazi bűnöst ekkép csipik nyakon,
S viszik oltár elé, hol végre meglakol.
16. Megkülönböztetést az öregebb Kaczér
Nem adná most aztán, nem egy zsák malaczér!

Uraság és kocsis.

1. Kruppa ur bandukol búsan a bűróba.
Hatvan osztrák forint jár neki egy hóba.
Abból bizony lovat nem lehet tartani.
Hej ha lutrin nyerne, a lenne valami!
2. Egyszerre csak meglett a quinternós álom:
«5, 9, 25, 10, 20, 33!»
Annyi pénze lesz, hogy Rotschilddal se cserél,
Ennyi nem termett még, mióta ember él!
3. Aranynyal kihímzett mellényt szabat mingyárt;
Két lóra alkuszik, gróf Sándor a kin járt;
Hintó is lett hozzá: nem egy, hanem három:
Mikor milyen idő? ahhoz képest járjon.
4. Ló magában nem megy, bár milyen okos is:
Ahoz kell kitanult és bevégzett kocsis.
A grófé legjobb lesz, Kruppa ugy találja,
S emelt fizetéssel azt elverbuválja.
5. Ha már ló van, annak istálló is szükség:
«Hogy ez a palota? Itt van a pénz: tessék!»
Palotához pedig bútor: mahagóni;
A minek az árát jól fel tudják róni.
6. És addig nem teljes a szép mobilia,
Mig közé nem kerül egy bájos filia.
Mert megosztva minden jó «jobb» az életben.
Igy a champagnei is sokkal jobb duettben.
7. Most már Kruppa urnak van kit kucsirozzon!
— «Ha az «ur» a kocsis és mamzell az «asszony»
Ebből könnyen támad aztán konfuzió:
Oly viszony, a melyet össze nem fűzni jó.
8. Édes az embernek délutáni álma,
Ha derék munkával jól meg van szolgálva;
S ha van, ki a legyet arczáról elveri,
S tárczájának addig jól gondját viseli.
9. Kruppa ur elbámul, hogy lett tárcza üres?
No de könnyen talál uj pénzt, a ki keres;
Csak egy köhintés kell, s itten van a Jakab,
A ki nagy készséggel ilyen uraknak ad.

10. Jakab után pedig, mint villámra zápor,
Aként következik nyomban a prokátor,
A ki nem kérdezi azt, hogy ki van itthon?
Rettenetes irás, zsebéből a mit von.
11. Jön masamód, boltos, szabó, varga, pinczér;
S mind nem látogatni jön az, hanem pinzér,
A földből is támad elé a sok kontó
S mind fizetést kiván, mi nagyon boszantó!
12. Kruppa ur csinálta a sok debitumot;
Még is nem őt ütik meg; hanem a dobot:
A dobot ütik meg; még is neki fáj az:
Igy jár, ki magának nem jó helyre ágyaz.
13. Kocsis megvesz mindent a nagy kótyavetyén;
Honnan vette a pénzt? bizony nem tudom én.
Végül a leányt is veszi feleségül
— Biz ez nem történt meg babonaság nélkül.
14. Kruppa csak azt sinyli az egész romlásban,
Hogy nem járhat többé uri ekvipázsban.
A hajdani kocsis megkönyörül rajta,
S uri kocsisának rendén megfogadja.
15. S most Kruppának ujra van, kit kucsirozzon:
Hátul az uraság s mellette az asszony;
Neki is egészen jó a libéria:
Az egész termetét szépen beéri «a».
16. S mikor azután a két lovat járatja,
A szép tanulságon az eszét járatja,
Mely e történetből magátul háromló:
Milyen módon lészen két lóbul három «ló».

Az ujságirók védszentje.

A szentséges pápa, Pius, számra «kilencz»,
Mi előtt e földön minden napja kilesz,
Téged adott nékünk, óh Salesi Ferencz,
Ki ujságiróknak oltárára illendsz.
Nem tudjuk, tudod-e, mi az ujságiró?
Előfizetési programmokat siró,
Ujdonságot nyiró, publikummal biró,
A gonoszságban vén, az erényben tyro.
De kérünk, őrizz meg minket minden rossztól:
Kivált a nyakunkon veszett papirostól,
Őrizz meg bennünket rettegett «Sárkánytól»,
A kitől legjobban reszket valahány toll.
A sajtóperektől, ingyen koszttól Váczon,
Krisztkindlitől, a kit nem hoz a karácson.
A hirlapbélyegtől, concurrentiátul

A nyomdakontó is maradjon leghátul!
Casino haragját, sürü dementiket,
Forditsd el mi rólunk, kérünk szépen Tíged!
Betűszedő strikenek jókor elejét vedd,
A sajtóhibákat lapunkból kitépjed.
Háritsd el rólunk a plagiumon-kapást,
Collega- és egyéb vadállat-harapást;
Reklamatiókat, visszaküldött lapot,
Különösen pedig «mádridi kalapot!»
De adj pedig nekünk mindenféle jókat.
Táborszámra gyülő prænumerálókat,
Kiadót, a kinek van sok potya pénze,
Mire vesztegeti? azt ne igen nézze.
Téritsd meg a zsidót és egyéb hitetlent,
Lapunk hátulját ne hagyja hirdetetlen.
Mæcenas cassája so' se legyen zárva,
De nagylelküsége sürün magyarázva.
Adj hosszu háborut, hogy mondhassuk: «üssed!»
És sok telegrammot, jó kövér betüsset! —
Rémes gyilkosságot, jubilæumokat,
Szerencsétlenséget és skandalumokat,
Gyilkos polemiát, mely igazi port ver,
Hajczihőt, hol arat az igaz reporter.
Elfogyni so se hagyj! — Védj, ha lopni megyünk
S mástól elcsent czikkre rányomjuk a jegyünk.
Adj munkatársakat, kik dolgoznak ingyen,
És hű publikumot, a kinek jó minden.
Óh Salesius szent Ferencz! ugy védj minket,
Hogy «ezen a földön» legyen ránk tekintet.
A collegáinkat, kik pogányok, sujtsad!
(Még inkább, kik velünk egy kótábul fujnak!)
Ne értsd másokra is a «pluralisunkat».
Hanem «minket» segits, csupán csak magunkat.
— S egy tiszteletpéldány majd akad valahol
Számodra is: — csak azt izend meg, hol lakol?

Phantasmagoria.

Ha visszajönne!
Ha a bihetlen hir beteljesülne,
Mit visszatérő lelkek elhozának
Egy más világból,
Hol tűz helyett jégből van a pokol.
Hogy most is él az, a ki legnagyobb volt
S nem alszik ott az
Emléktelen halom alatt.

Hanem tör ólmot ott a Koliván part
Rettenetes bányáiban.

S aztán a hirnek szelletére
Megszállná a fehér czárt valami:
És visszaadná ujra őt nekünk,
Miként az áldott szultán kincseinket,
A Corvinákat, visszaadta.
Viszontorlásul tromfra tromfot:
Harminczkét Corvinára «egy» Petőfit!

Mert már nekünk szegény magyarnak
Ilyen ajándék jut ki mindig,
Elvesznek tőlünk valamit,
Mi drága kincs volt, mit nagyon szerettünk,
Mit megsirattunk, nem feledhetének,
De csak azért, hogy egyszer visszaadva
Nagy örömet szerezzenek vele.

Ha élne még! És milyen életet?
Makacs, megölhetetlen életet,
Mit vérvesztő seb s vérfelforraló
Korbácsütés nem birt megölni,
Sem ólomrozsda lassú mérge,
Sem a szívnek rozsdája: kín, keserv.
— Hisz a nyomor szívós!

Huszonnyolcz éven át Szibériában!
Hogyan telének ott az évek el?
Mind feljebb, feljebb vitték északig.
Elébb gyalog, fogolytárshoz kötözve,
Mindig tovább, a hol
Ritkább az ember, üresebb a föld,
Törpülnek a fák s nő az éjszaka,
A hó nem vár a télre, ott az ősz
Gyümölcs nem termő, zúzmarás ivad.
S aztán, hogy lába nem birá odább,
Szánon tovább, s tovább az éjszakába,
Míg egyszer megvirrad a szürke ég,
Ijesztő északfénye hajnalával;
Az ottan a hajnal kisértete.
S az északfénynél elterülő tájra
Azt mondák néki: itt van a hazád!

Egy róna, messze, messze oly fehér!
A láthatáron: fénylő jéghegyek;
Azontúl semmi, ott már nincs világ.
S középen egy bérchtömb, oly fekete.

Fekete hegyből lomhán kanyarog
Fel a fehér füst, s földön elterül.
Nem tűzokádó ontja azt.
E szirt keblében szolgák ezrei:
Rabok temetvék. Holtak, a kik élnek:
Elkárhozottak, a kik vétkezének
A földi isten ellen s bűnhödésük,
Hogy azt az érczet, melynek hivatása
Csatában ölni embert, fölkeressék.
Az a fehér füst az ólomhuták
Örök halálköde, kénből, mirenyből. —
— S azt mondták néki: itt van a hazád!

Gondolt-e vissza Kárpát bérczire?
Kereste-e a Kunság rónatáját?
A kedves Erdélyt, Szamos szép vidékét?
A délibábot és az ősz Dunát?
Hagyták-e nézni hosszú éjszakán át
Merev szemekkel ezt a pusztaságot,
S keresni rajta mindazt, a mi nincs.
És mégis megvan, lelke látja azt,
Csak a szemek szófogadatlanok
S nem tudják látni azt, mi itt van: itt!
— S ez ellenmondástól megtébolyodni?
Vagy jót tevének vele és becsukták
Az ólomtárna süket mélyibe,
Hol csak követ lát, és azt ütheti?

És lassan, lassan meg is szokta tán
Uj honfitársait: a marmotát,
A hosszan alvó táblabirót;
A jeges medvét:
A hómezők futó betyárját,
Király-palástnak való hermelint,
Ki büszke arra, hogy bőrét lehúzzák;
És az állatvilágnak
Rejtélyes száműzöttjét, az irámot,
A ki igát húz, és mohát eszik.
(Az is nagyot véthetett valaha,
De már nem tudja mit, miként a többi.)
S talán még az embert is.

És aztán várta, várta a napot,
Egy évszakon át tartó éjszakának
Megvirradását. Megjött végre az:
Soká vajudott ólom-szürkületben,
Míg föl tudott a láthatárra mászni.
— Hát ez a nap itt?

Egy rőt lapos golyó, sugártalan.
Nem a mosolygó isten képe ez;
Ki jön menyasszonyát felkölteni
Az alvó földet: itt van a tavasz!
Ez egy részeg kozák veres pofája,
A ki benéz a börtönablakon: —
— A rabszolgák dologban vannak-é?
S alig bukkan fel a rőt láthatáron,
Lehúzza a feje s alunni megy.

S aztán egyszer mégis csak itt a nyár.
Mert hisz nyár van Szibériában is,
S meleg van annyi, hogy ha zsákra raknák
Egész telet kifűthetnék vele.
A fű itt is kizöldül, mint egyébütt,
S a birka jóllakik.
De a tavasznak nincsen csattogánya,
Nincsen pacsirta, még csak béka sincs. —
Még annak is édes melodiául
Venné az ünmögését, hogyha szólna.
Egy ismerős van itt csak a hazából:
Az a prücsök . . . S egy közös jó barát:
Az a kutya. A többi idegen.
Sirály, viharmadár, és penguin.

Lánczot talán nem tettek még reá,
Hiszen láncz itt a kerek láthatár,
S a ráborított ég egy érczharang,
A mely alól kifutni nem lehet,
S az idegen nép egy-egy porkoláb.
Hogyan szokhatta meg rabéletét?
Az, a ki még a jó baráttól is
Csak hódolást türt, a ki akkorig
Az ellenmondást még a jó tanács
Mézébe burkoltan se vette be?
Ki gondolatjai vezérinek
Csak önmagát ismerte, senki mást?
Ki a királynak visszafeleselt,
S az isten rendelésit megbirálta, — —
Hogyan szoká meg a hetman parancsát?

Nevét elvették, — vagy meg sem találták.
A név helyett, mely csillagul ragyog,
Adtak neki egy néma számot,
Azt a karjára kötve hordozá.
Hogy értheté meg, a midőn neve
Helyett kiálták azt, hogy «numero»?
Nem «semmi»; mert szám; ámde «senki»,

Lánglelkü hősből egy rabszolgaszám:
Mi rettentő metempsychosis ez!

Dalolt-e még, költött-e verseket?
Gunyhó falára szeghegygyel felirva?
Ugyan miről? Mit énekelne itt?
Bordalt talán? Itt, a hol a kumisz,
A poshadt lótej a mámorital?
Vagy tán szerelmi dalt? Uj «gyöngyöket?»
Kihez? Az emberi nőstény e tájon
Arczára, termetére, köntösére,
Alig külömböző a himtől.
S miért dalolna költő itt szerelmet,
Hol a férj hitvesét vendéginek
Aként kinálja, mint mi egy pohár bort?
Mit énekelne itt meg?
A multakat tán? Vagy reményeit?
Hisz az csak álomlátás mind a kettő.
Az egyik nem volt, — és a másik
Az, a mi nem lesz. Álom; pára; füst!
Bolond az, a ki erről verset ir. —
Hát a szabadságról tán? Igaz! Igaz!
Ez a növény mindenhol megterem,
Legjobban ott, a hol legjobban irtják.
Börtönfalán át fúrja gyökerét
S az ónfödélen át indát ereszt.
Szabadságdalt bizonynyal zenghetett ő,
Azt nem temetheté magába el,
Az olyan néki, mint a fülmilének,
Hogy a sötétben is kitör dala.
S volt is kinek! Hisz ott köröskörül
Szabad nép lakja mind a pusztaságot,
Kinek hazája: a nagy messzeség;
Városa: a hol sátorát lerakja;
S oltalma: fegyver s futó paripa.
Kirgiz, vogul, jakut és burjetán,
Mind hősi népfaj: olyan, mint mi hajdan.
Kevély. Koldus. És aristocrata.
Azoknak, hogyha egy ünnepnapon
Cserélni jöttek a tanyára fel,
A távolhoni bárd elmondhatá
Fellelkesítő költeményeit,
A mik tudatták azt a szent valót,
Hogy egy arany van csak, a mi igaz:
S az a szabadság! . . . .
A mely nemzetnek szabadsága van,
Mindannyi közt az a leggazdagabb.
S a hős nomád nép érté jól a dalt,

És lelkesült rá: tánczolt, tapsra kelt,
Feje fölött forgatta fegyverét.
— Aztán eljött a hős nomád urakhoz,
Szentpétervárról egy jó ottomán,
Hozott nekik tömlővel lángitalt,
És a dicső nép elcserélte szépen
Aranyját, a szabadságot,
Egy kortyanat pálinkáért.

Mikor kivitték a hazából,
Zsebében persze mit se hagytanak.
Ott a határon, a mikor kilépett,
Felvett a földről egy kis kavicsot,
Azt dugta el, az volt a mindene.
Sokszor nevették érte társai,
Mit rejteget e sunda békasón?
Ő azt soha nem hagyta el magától.
Kezébe hogyha ezt szoríthatá,
Az volt ő nála az imádkozás;
Szívére hogyha tette a követ,
Az volt neki remény, vigasztalás.
Talán, hogy éltē oly hosszúra nyult
Ez a kavics volt benne a talizmán.
A hosszú, hosszú évsorok alatt
Talán maga is elfeledte már
Hogy mit jelent a ködarab zsebében.
Csak annyit tud még, hogy az kincset ér.
Hogy az drágább kavics a Kohinoornál,
És Paracels bölcsek kövénél is.
De a nevét nem tudja senki sem . . .

Tán álmodott is? Mert a börtönök
Még nincsenek eléggé jól bezárva.
Éjjel, mikor elalszanak,
Kiszöknek onnan a rabok:
S nincs messze nékik semmi messzeség;
Kijátszák a határvámőröket;
Beszélnek elhagyott családjaikkal;
Ölelkeznek és csókolóznak;
Jóllaknak és bort isznak;
Nevetnek és örülnek. —
Ez nagy hiánya börtöninknek,
Ezen aként lehetne csak segítni,
Ha minden alvó rabnak egy kozák
Adatnék társul, a kinek megint
Az volna a parancsa, hogy ha a rab
Álmában elszökik haza:
Álmodja a nyomába őt magát

S érje utol. Az gyalog álmodik,
Ő meg lovon. Ragadja meg,
S álmodja a hátára kancsukáját.
Ő neki is lehettek álmai.
Mi nagyra nőhetett már a «gyerek!»
Hasonlít hozzá arczra, észre is!
Folytatja azt, mit apja elhagyott!
Dicsőségéhez új sugárokat gyüjt!
S boldog — bizonynyal. Úgy lehet talán
Ezóta már családot alkotott.
S álmában kis csevegő unokát
Ringat a költő. S annak mond olyan
Dalt, a minőt csak álomhonba' hallunk!

Talán hite is volt, mi élve tartá.
Lám Istent minden nép teremt magának,
Ha Buddha, Bráma oly igen kevély is,
Hogy csak urakkal állhat szóba, ámde
A páriának is megengedik,
Hogy olcsóbb istenkéket hadd faragjon
S azoknak mondja el apró baját.
Az eszkimó is hisz még más világot,
Bundában járó angyalokkal.
Hát az ólombányák rab népinél
Miért ne lappanghatna hit?
Hit a feltámadásban! — Mit mennyország!
Az is szép annak, a ki szenved «otthon».
A száműzöttnek a feltámadás
Eszméje a haza!
Még egyszer ott ébredni fel!
Ezt a religiót nem irtja ki
A máglya és az inquisitio.
S kiknek mennyország a haza,
Azok nem oly hosszú tűrők, miként
Az égbe vágyók; nem tudják bevárni.
Hogy angyal, tűzszekér, vagy nem tudom mi
Szálljon le értök s szépen elvigye.
Az nyughatatlan egy nép: összesúg.
Jelekkel értesíti sorsosit,
Kiválaszt egy viharos éjszakát,
Mikor még a medve is elbujik,
S keresztül ásva mesterségesen
Börtönfalát, megindul futva-futvást
A hómezőnek, merre nincs világ,
A jéghegyek felé, ott tengerár van.
A tengeren úszó fából tutaj lesz,
Élelmi szert adnak fókák, halak.
Egy pár lőfegyver, egy kicsiny delejtű.

Es minden kész az útra. Milyen útra!
A földnek tulsó oldalára át!
Küzködve rozmárokkal, jégmedvékkel,
Embertelen hideggel és istentelen
Emberfajokkal és tengerviharral.
Szörnyű vad és leomló jéghegyek
Irgalmat ismerének a futókkal.
Nem úgy az ember. Mikor azt hivék:
Most hál' az égnek partra eljutánk,
Itt megpihenhetünk és jóllakunk:
Ott elfogák és szíjjra fűzték őket.
A költő ujra megtért börtönébe.

Ekkor aztán már lánczot is kapott,
Volt egy beszélő társa, a kivel
Vitázzon a világ szép rendiről.
S ha tán dühöngött, ottan volt a láncz,
A jó tanácsadó, ki csendesíté,
Hogy hangosan nem jó beszélni mindig.
Az ember mindent mondhat! Szörnyeket!
Akárkinek! Kormányzónak! A czárnak!
Sőt többet mondok: a hetmannak is.
De úgy: szépen, ajk fog közé harapva.
És hogyha a láncz végső gyűrűjét
A falhoz pántolák, mily hosszasan
Volt gondolkozni való ideje
Mindenről, a mi megtörténhetett.
Egykor magasan állt, széles világot
Látott körül; — most aztán a veremben
Folytathatá mindazt, mit eddig ismert.
Gondolhatott ki történt dolgokat,
Világhistóriát legombolyítva,
Országok folytatott történetét,
Képzelt, és néptelen vezéreikkel,
Csatákat és bősz forradalmakat,
Népszónokokkal, a kik nincsenek.
Eszméknek győzedelmét, mik kihaltak,
S mikor fölépített egy ködvilágot,
Ráfujt s ledönté. S mást rakott helyette,
S megint egy új phantasmagoriát,
Mely addig él, míg mécsbelét kifujják.
— Ha ez nem a megőrülés: — mi hát?

De hát irgalmas Isten! vége van
A szenvedésnek. Három évtizedből
Nincs hátra már, csak egy pár kurta év.
Talán még addig élni is lehet.
Parancs jön, hogy numero ez meg ez

Vezettessék elő a mély veremből.
Vegyék le róla már a lánczokat,
Bilincstörés helyét kenjék olajjal,
S mossák le róla a penész szagot:
Numero ennyi s ennyi haza megy.
Talán nem is örül már annak ez?
Börtön sötétjét megszoká szeme
S rosszul esik neki a napvilág;
A pókot, hosszú évi jó barátját
Sajnálja ottan hagyni börtönében.
S kivel beszéljen már, ha láncza nincs?
Pedig beszélni kell. Nagy munka vár rá,
Meg kell köszönni a kapott kegyelmet.
Meg kell a térdét hajtani
A földi Isten, a jó czár előtt.
S alázatos tört hangon elrebegni
Egy minden ólomsúlynál nehezebb
Szót; — ezt a szót, hogy «köszönöm!»
— — — — — — — — —
Mit?
— — — — — — — — —

Az lesz az országzengés, népkiáltás,
Ha vissza jön! Ha a haza határát
Keresztül lépi. Nem marad virág,
Az mind az ő útjára szórva lesz
És nem marad szem könyezetlenül,
Folyam lesz könyeinkből. Uszva jön meg.
Valjon milyen alak lesz?
Fehér haja, mellét verő szakálla?
Teherhordástól görnyedt termete?
Ráismerünk? Vagy csak bámuljuk őt?
Egy más világnak megcsodált lakóját?
Ránk ismer-e, kik egykor a szívéhez
Voltunk szívünkkel nőve rokonul?
Vagy elmélázva sorba kérdezi:
«Ki itt e görbe hátu ősz?
Ne mondd! ez egy levente volt!
Hát az a kopasz idegen?»
««Én! Én vagyok! Nevem nem ismered?»»
«Ugy rémlik: ismerém, már nem tudom!»
Vagy tán nyelvünket nem is érti már?
Tenger idő mult; elfeledheté,
Ha senkitől nem hallá azt kiejtve
S csak bámul és nem érti, mit beszélünk.
Elé mutatják költeményeit,
S azt kérdi, hogy mi az? A czímlapon
Saját arczképe, délczeg ifjú fő.

«Ki itt e büszke úr? Nem ismerem!»
Vagy tán annyit se mond? Mint annyian,
Kik hosszú börtönéjből megkerültek,
Egyet tanult meg: nem beszélni többé.
Csak egy van még, mire emlékezik:
Mit örök hómezőre bámulás,
S örök sötétje földalatti éjnek
Emlékiből ki nem törölhetett:
«Hová tevétek nőm és gyermekem?
Nem látom őket. Vagy nem ismerem. —
Mutassátok meg! Melyik ifjú itt
Az én fiam? Oly rossz már a szemem!
Tisztes matrona arczok itt körülem,
Oh szóljatok, melyikhöz irtam én
Egy verset? Nem tudom mit? Szó van abban
Özvegy nő fátyoláról; nem tudom mért?»
És aztán megmutatják néki majd
A szép pázsitos halmokat;
S a két kövön tanítják őt betüzni,
Míg megtalálja mind a két nevet,
S azt kérdi: «mért tettétek ezt nekem?»
És kérdi:
«Számomra nem kész még a harmadik kő?»

Vagy tán nem úgy lesz? Szíve megmaradt
A réginek. És lelke most is az,
Mi volt. Azt meg nem törte semmi láncz.
Lángoszlop, a mi volt, annak maradt.
Dæmon, ki a sorssal nem alkuszik,
Daczczal kiáltja vissza: «Kezdjük ujra!»
S megindul az országban szerteszét,
Hogy lelkivel beszórja a világot.

Az lenne országzengés, népkiáltás!
Követelné magának minden város!
Örök vendége lenne a hazának,
Kire minden lakásban egy vetett ágy
És minden asztalnál vár egy üres hely
És minden szívben egy áldozatoltár.
S a dics-toroknak és a lakomáknak
Nem lenne vége-hossza évekig.

... S a költő tán megannyit végig inná?...
Vagy a legelsőn fogná a pohárt
S vágná a felköszöntőnek fejéhez;
Fülébe ordítván tele torokkal:
«Hát még mindig csak isztok és beszéltek!
Csak nyelvetek tanult tornázni meg,

S szóköpködéssel lőtök czélba most is?
Ivásba' és kiáltozásba' hősök!
Ezt a hazát akarjátok kivívni
Utóditoknak, vagy a másikat?
A honnan én jövök most?
Ha kell haza, annak nagy ára van:
S ha elvesz is, azt nektek kell fizetni.
Hadd csengjen már a kard, nem a pohár!»

S mit szólunk ehhez, «tisztelt társaság!»
Szakállunkat hosszabbra huzogatva
Búsan mosolygunk? «A szegény bolond!»
«Hisz nem csoda, ha meg van háborodva,
Hagyjuk futni, egy várossal odább,
S beszéljünk másról» ; — míg ő elbúsultan,
Könnyekbe törve, keserűn kiált:
«Ereszszetek ólombányámba vissza!
Tömjéntek füstje engem émelyit.
A kén, s mireny füstjét már megszokám.
Ott jó barátim! Vissza hadd megyek!»

Vagy azt kiáltjuk néki: «menj tehát
Előre, és egy nemzet megy veled,
Hogy dobbanásitól megreng a föld,
S agyaglábáról érczkolossz lehull! —
Kiálts hát! — Kezdd reá dalod! —
— — — — — — — — —
— — — — — — — — —
Fölébredék. Rigóm ott a kalitban
Fütyülni kezd egy dalt: «Busul a lengyel!»
— Csak álom volt mindez. Ne féljetek.

Gondolatok az o iv vigin, az uj kezdetin.

Ilő, hogy mozstanad in izs versbe kezgyek,
Magamat szivembul jol kiveszekegyek,
Agyak szabad paszust keserüsigemnek,
Kinzonak nekemnek.

Vin esztendö gyere, aljal csag hoptakba,
Csinyalyunk komputust utolso oradba,
Mig nincsen közötünk lerazva a mirleg
Egy tapotatra se bocsatalak innet.

Ugyi bizom szipen kirtünk mikor gyüttél:
Tégy valamit irtünk, a mi szent ügyünkér;

Te köptil a markod, igirted, hogy ugy lesz,
A te orszaglasod a többien tultesz.

No ides baratom: hun a majoritás?
Piros fauteuil? tarcza? szotalanul mit alsz?
Nem is emlitek aszt, mit igirtil nekem:
Mig ez esztendöben sectionchéf leszem.

Igirted aszt, hogy lesz jo idö a tökre,
Egy se fog leülnyi maganak a földre,
Hanem lesz felfuto mind egytülön-egyig,
No ides baratom, nagyon jol van edig;

De ladd-i: ot ülünk minnyajan a földön,
S nincs van ra kilatas, hogy egy is felnöljön.
Azutand aszt montad: pestis, dögvisz nem lesz,
Parakat tisztito szellöket lehellesz.

Szip leginy vagy ides, csolkolom a szadat,
Ugyan megtartotad te a paraladat:
Tisztito Széll-t ugyan a nyakunkra küldöd,
De az letipazza hazunk-fedelünköt.

Egy szo mint szaz: jol ki firunzvanczigoltal;
Kisz a komputusunk, eloldaloghacz mar:
Üssön meg a menykü, van ra idö mig ma, —
Nem ismerjük egymast; mars! igyes do pekla!

— Uj esztendö, hozad meg csag az a szavam:
Többet in nem hagyok raszedetni magam,
Nem kirek semit se, nem kell az aldasod,
Te izs csag olyan vagy! Probalkozz mar mason,
  Instalok alason.

A zólyomiak.

Azért, ha nem magyar is valaki,
Lehet derék hűséges hazafi;
Honszerelme, — bármi nyelven szóljon, —
Miként lángol: megmutatta Zólyom.

Azért, hogy ők ajkaikkal szlávok,
Szívük hű: — nem lesznek muszka sklávok,
Nem veszik be csábszó édes mérgit,
«Hol van a szabad hon?» csak azt kérdik.

Tudják, mi ez ország alkotmánya?
Nem kell nekik oroszok bálványa.

Az «alkotmány» az a közös templom,
Míg a «bálvány» minden népet elnyom.

Ha nyelvük tót, de a szívük honfi,
S karjuk tud még csak magyarul szólni.
Az ellenség, kit öklük elagyalt,
Megtanulta, hogy «ne bántsd a magyart!»

Mert mellettünk harczoltak ők mindég,
Ha megrohant «nem szeretem» vendég,
S ha örömünk volt, vagy veszedelmünk,
Együtt örült és sirt a «tót» velünk.

Megbecsüld, óh magyar, ezt a népet,
Testvérnek hivd, mikor jő elébed.
Megkináld őt fehér kenyereddel,
S fogadd szív szerinti szeretettel.

Hazánk neki fekete kenyért ád,
De ő a hazáért piros vért ád.
Ruháján folt; — de zászlónkon foltot
Nem tűrt soha! — Becsüld meg a tótot!

Hipparata.

Színhely: **Athene. Aræopag.**

Személyek: **Alcibiades; — Hipparata, neje; — archonok. Körül Here (Juno), Artemis (Diana), Pallas (Minerva) márványszobrai.**

ARCHON. Miért hivattad össze az aræopágot?
Hipponicus leánya, Hipparata,
S okát add, mért idéztetéd elénk
Alcmeonida Alcibiadest?

HIPPARATA. Dicső nagy archonok, engedjetek
Lélekzetet vennem; — mert a mikèt
Elmondani sértett szűm ösztönöz,
Az mind nagy és súlyos, és hosszú lesz.
Hozzád fohászkodom, óh Here! Istenek
Anyja! a ki férjednek, nagy Zeüsnek
Kész pénzül vetted, hogy leánya Pallas
Az ő fejéből született, Hefæsztosz
Pőrölycsapásitól. — Egy szót se szóltál. —
De egy csodás virágot megszagolva,
Annak teremtő erejétől

Viszont ajándékul adád Zeüsnek
Arest, a harczok véres istenét.
És hozzád szűz Artemis istenasszony,
Ki legelőször férfi homlokot
Szarvas agancscsal diszítél — Actæonnál, —
Segítsetek olympi ihletéssel,
Mert mondhatom nektek négyszem között
(S ti asszonyok vagytok, megértitek)
Hogy ős Olympnak minden isteni,
Együtt és összeséggel soha annyi
Latorságot el nem követtenek,
Mint az én férjem, Alcibiades.
Cebes táblája volna a nevem
Ha szeretői számát tartogatnám;
Ephemeridès: kalendarium:
Ha neveiket sorba följegyezném.
Maga sem tudja, hányszor vétkezett,
Hisz az neki mindennapi kenyér.
Mered tagadni? hisz egész alphabét,
Mit felszámlálhatok, kikről tudok.
«Arsinœ, Biblis, Camma, Diadora,
Elpinice, Phyllis, Glycere, Helena,
Izmene, Jocasta, Latona, Mylitta,
Nephele, Paphia, Rodope, Salmacis,
Thais, Viviana, Xantippe és Zoe.»
Ha mindegyiktől egy gyürüt viselne,
Egy íz nem látszanék a két kezéből.
. . . . Ez kérem, archonok, csak kivonat.
Csak a javát szemeltem ki, kiket
Méltó felemlegetni. Szépek is.
De hát a rücskösök! Szent Aphrodite!
Hisz egy nőnek legnagyobb sérelem,
Ha azt kell mondani, húh, mily pofa!
Ugyan jól járt Meduza, hogy fejét
Levágta Perseus, mert hogyha élne,
Elcsábította vón' Alcibiad!
A hárpyák, az eumenidák
Nem biztosak, hogy el nem szökteti.
Nem hányom a férjem szemére azt,
Hogy egy királynét: Lakedaimon
Királyának nejét elcsábított.
A szegény Ákis király baja ez.
S ha ő belé nyugszik. hát én is úgy.
Az ilyen vétek virtus számba megy.
Szegény Timea: Leotichides
Mamája majd jól megszenved ezért
S Alcibiad fiát, ha egyszer
Sparta királyi székre emeli,

Alcibiades nője Hipparata
Királynénak képzelheti magát.
Ezt hát bűnül be sem tudom neki.
Köszönöm uram, ezt a koronát.
Még a miatt sem emelek panaszt,
Siciliában hogy viselkedék.
Vesta szűzek szeplőtlen templomát
Hogy változtatta Venus templomává.
Hogy Thráczia és Paphlagonia
Városaiban mi mindent mivelt?
Szoknyában járt! Hosszú bibor szoknyában!
Miket csak babyloni abelérák
Viselnek, — és világos virradattig
Ivott versenyt a kecskelábúakkal,
Faunokkal, pánokkal czimborázva,
Midőn Pelloponesba elbocsátám,
Hogy hitvesi hűségét biztosítsam.
Egy szál hajam bevarrtam tűhegyével
Magam készítette gyolcs ingibe.
(Ezt így taníták nékem delphicák.)
Meg is került, megvolt az inge is
S a hajszál is bevarrva a szegélybe,
Csakhogy az én hajam koromsötét,
S a mit visszahozott, aranyveres.
No hát ezek mind magasabb bünök
A mikkel egy hitves még kérkedik:
«Az én uram ilyen kapós!» — No lám!
De hát halljátok meg ez esetet!
Nem régiben a rabnőm, a szakácsné,
Sütő teknője előtt összerogy.
A kakodémon szállta meg bizonynyal,
A ki rendes katonaság hijában
A szakácsnéknak udvarol.
Én, hogy el ne romoljon a kovász,
Neki gyürközöm vállig, bedagasztok,
S a mint dömöczkölöm a zsemlyetésztát,
Egyszer csak csókot érzek vállamon.
Boszúsan hátra nézek: hát ki az?
Alcibiades férjem áll mögöttem.
Megcsókolá (orczátlan!) a szakácsnét,
Mert hisz nem tudhatá, hogy én vagyok.
Szálljak-e még alább? Akartok-e
Pirulni tisztes archonok? Emlékezetbe
Hozzam a hires hierodulát?
A rőthaju Lyciscát Abydosból?
Ki itt az Orpheusról czímezett
Aphitheatrumban serénykedék,
Lábujjhegyével férfi sziveket

Rugdalni a galactea tejútig.
Nem az történt-e, egy szép csillagos
Nyáréjen, hogy előadás után
Az atheni arany fiatalok
Kifogták a lovakat kocsijából?
Maguk ölték a hámot vékonyukra,
S úgy vontaták haza a pantomimát.
Kocsis volt a bakon Alcibiád!
— Nem ily quadrigát hajtott Phæton!
De most a végső terhelő tanut
Idézem archonok elétek, ime:
Látjátok rajtam ezt a chlamyst? No ugy-e?
Pompás darab! Tudjátok, hogy miből
Van szőve? Lenből? vagy csalánból? óh nem.
Sem Indián termett selyemfonálból.
Ez egy byssus szövet, melyhez való
Fényes sörényt csak a tengerfenék
Nemes kagylója termel: ritkaság!
Ilyet csak a királykisasszonyok viselnek.
Tapintsátok meg: úgy itéljetek.
Felséges Pallas, a ki a szövés
Művészetének istennője vagy:
Nézd! és becsüld meg: vakmerő Arachne
Vesztére szőtt versengő fátyola
E chlamys mellé téve, nemde kapcza?
Hát még a himzés rajta! Színarany!
Mely rózsaszínben ég, míg az ezüst
Azurkék. Persa mágusok nagy titka ez.
S e gyöngyök itt, a melyek chlamysom
Csücskéin ránczot húzva függenek,
Meleagrina margaritifera
Csodás termékei: nagy ritkaságok.
Ez a chlamys (már megbecsültetém)
Királynék között is megér egész
Hajóteherny i cinnamomumot.
Ezt hozta én nekem ajándokul
A férjem, a drága Alcibiád,
A nagy királyvárosbul Ninivébül,
Hová követül küldette magát.
Nojszen tudjátok jó bölcs archonok
Micsoda város az a Ninive?
Hol tárva, nyitva a kéj templomi:
Nem a mi tengerszülte Aphroditénk,
Hanem Baaltis, Mylitta fánumi.
Már most ha van «psyche» és «logica»
Hellásban és «histeron proteron»:
Ebből itéljetek, milyen nagyot
Kellett egy férjnek véteni

A hitvesi hűség szegésiben,
Hogy Ninivéből haza vitorlázva
Ily drága chlamyst hozzon a nejének?
Ez a chlamys egy válóperre indok!
Én mindent bizonyíték fényesen
És most követelem ti tőletek
Vágjátok szét hymeni lánczaink.

ARCHON. Mit szólsz ezekre Alcibiades?

ALCIBIADES (odaugrik Hipparatához, karjára kapja s a piacz ujjongása között haza fut vele).

FÜGGELÉK.

A zsidó fiú.

(Ujra írva.)

Indokolás. Mikor az összes munkáim kiadása terveztetett, azt hittem, hogy a legelső munkámnak a tervezete elveszett. Ez volt a «Zsidó fiú» drámám. Szerettem volna pedig, hogy az is belejőjjön a munkáim sorozatába. Tehát hozzá fogtam, hogy majd emlékezetből újra megirom az egészet. Itt van a kezdete.

I. Jelenés. Izsák, öreg zsidó. Márk unokája.

(Képet mutat Márknak.)

IZSÁK. Nézzed te kis ijam-fiam, kis unokám
E furcsa képet: egy mándrucz emberarczczal.
Egy fenevad, ki emberszíveket rág.
MÁRK. Öreg apám! Tudod a szentirásból,
Ne csinálj te magadnak képeket
Azoknak formájára, a kik a föld felett,
A vízben, vagy az egekben laknak.
IZSÁK. Oh te okos fiú, hogy megtanultad
A mit egyszer anyád felolvasott.
Nem én csináltam ezt a képet itt,
Olasz pamacsolótul úgy maradt rám
Zálog fejében. Megtetszett nagyon.
MÁRK. Óh nagyapó, én félek e csodától.
IZSÁK. Ne félj tőle; hanem gyülöld! Ez ő,
Népünk halálos ellensége ez.
Fugger György. A nevét el ne felejtsd.
Ezen vadállat itt ez emberarczczal
Ez a sátán: a Béliál maga.
S a kiknek a szívét im összemarja,
Apád, anyád, és nagyapád,
És majdan tenmagad és kis öcséd,
Ha nagyranőttök. De még addig is!

Mikor a gyermek roszat álmodik
Nem a boszorka: Fugger ül a mellén.

MÁRK. Óh nagyapó! Ne rémítgess tovább.

IZSÁK. Tanulj gyülölni. Az korán erősít.
A ki gyülöl, az a sötétbe' sem fél.

MÁRK. Hadd bújjak el öcsém mellé az ágyba.

(A lefüggönyözött ágyhoz siet, elrejtőzik. Künn kopogtatás hangzik.)

IZSÁK (Péterhez). Hallod? Az ajtón zörget valaki.
Eredj le: kérdezd, mi a «sibboleth?»
Ha nem jól ejti ki, be ne bocsásd.
A kemény szájú «Efraim» fia.

PÉTER (kimegy és kinnmarad).

Jelenés. Elébbiek. Salamon.

IZSÁK. No hát voltál a főlovászmesternél?

SALAMON. Voltam.

IZSÁK. Otthon találtad?

SALAMON. Otthon.

IZSÁK. No hát mit mondott a kegyelmes úr?

SALAMON. Azt mondta, hogy zsidó kutya vagyok,
Veledvel együtt és kirugdosott.

IZSÁK. Azt megtehette. És aztán mit igért?

SALAMON. Hát azt igérte, hogy ha még egy izromban
Beteszem a lábam a küszöbén,
Megkorbácsoltat a hajdúval.

IZSÁK. S te erre mit cselekedél?

SALAMON (fojtott dühvel). Mit én?
Szerettem volna úgy kedvem szerint
Szívében megforgatni késemet,
De nem fértem hozzá hajdúitól.
S a szolganép gúnyröhögése közt
Jutottam el. És mostan itt vagyok.

IZSÁK. Nem jól cselekvél, édes jó fiam.
Midőn megvert, megrugdalt, te neked
Kezet-lábat csókolva kellett volna
Elé borulnod; térdét átölelned.
Midőn pákosz kutyának nevezett,
Szépen a czímet megköszönned.
De lábait ölelő két karodból
El nem bocsátnod, míg meg nem fizet.

SALAMON. Hiszen nem kegyfalatot, nem alamizsnát
Kértem tőle, hanem sajátomat.

IZSÁK. Épen azért rugdalt ki a nagy úr.
Mert igazságod volt. Nagy vétke az
Ügyefogyottnak, ha igaza van.
Tűrd békével, ha bántanak: zsidó vagy.

SALAMON. Érzem. Arczomra van írva. Az vagyok.
Utczán ha járok, sárral hajigálnak.
A pór kuvaszszait uszítja rám,
A földesúr béres cselédjeit.
S kinek nincs kedve hozzá, hogy megüssön:
Kitér előlem, bélpoklos elől!
Óh Jehova! Miért teremtél engem?

IZSÁK. A sátán fölemeli fejét
Az Ur ellen: és durván zúgolódik.

SALAMON. Születtem volna kőnek: nem zúgolódnám,
De szívem van. Miért van? Az sajog.

IZSÁK. Ah! A zsidónak ne legyen szíve.
Annak csak pénze legyen és esze.

SALAMON. Hát Aisah hol van: a feleségem?

IZSÁK. Elment a kamaráshoz.

SALAMON (ijedten). Hova ment?

IZSÁK. Mondtam. Zsigmond úrhoz, a kamaráshoz.

SALAMON. Nem jól értetted, a mit kérdezek:
Nőmet kérdeztem, Aisáht, hova ment?

IZSÁK. Értettelek jól, és úgy is feleltem.
Aisah elment Zsigmond kamaráshoz.

SALAMON (két kezével hajába kap). Zebáoth Isten! Védj az őrüléstől!
Mit keres ez embernél hitvesem?

IZSÁK. A harminczadok bérletét, fiacskám.
Lásd: téged akárhová küldelek,
A legnagyobb igazságomban is,
Kivernek és elutasítanak.
Nődet szerencsecsillag vezeti.
A mit kért, meg nem tagadták soha.

SALAMON. Soha? Hát ez nem az első eset?
Hát Asmodái, a férjek ördöge
Még sem veszett el örök időkre
A halepének füstitől, mivel
Elűzte Tóbiás? S most is kisért
A házastársak ágykamráiban?
Hát jó! Mi bajom nekem ördög úrral?
Az ördögöt ám büntesse Jehova,
De az asszonyt én büntetem: a férj!

IZSÁK. Eszed tisztul? Csendesen fogsz beszélni?

SALAMON. Parancsolhatsz-e a fölforgatott
Tengernek?

IZSÁK. Ha fiam volna e tenger,
Parancsolnék neki! Én, az apa
Királya vagyok a fiamnak. S a fiú
Az ő apjának rabszolgája.

SALAMON. De a férj is királya a nejének.

IZSÁK. No hát akkor viselje koronáját,
A melylyel homlokát fölékesíti.

Salamon (arczát két kezébe takarja).
Oh hiszen rabszolgája voltam én neki,
Milyen nagyon szerettem ezt az asszonyt!
Izsák (halkan mormogja megszokott imáját, félbeszakítva közbeszólásokkal).
Régen, nagyon rég: negyven év előtt
Olyan fiatal voltam, mint te most.
S épen ilyen bolond. Majd negyven év után
Te is ilyen vén lészsz és ilyen bölcs.
Bolondság minden érzés a világon
És semmi sem igaz. A becsület
Pénz, melylyel a bolondokat fizetik.
Hát az erény? Portéka, a mit nagyra tartanak.
Boldog, ki vásárost talál reá.
Szeretet? Uzsorára adott pénz,
Melynél a tőke is elvész, kamattal együtt.
Asszonyhűség? Szín, melyről a vakok beszélnek.
Csak egy igaz a világon: — a pénz!
Csak egy marad örökké: — az arany.
Óh az arany, az mindent kifizet:
Ütést, fáradást, vesztett ifjuságot.
Boldog az apa, a ki vermet ásott,
Hogy eltemesse megholt gyermekét,
— És a veremben aranyat talált.
Salamon (őrült módon felkaczag).
Igazad van, öreg ember! Aranyból
Kellett volna alkotni Jehovának
Az ember szívét! Nem fogna rajt' a rozsda!

Mikor pedig idáig eljutottam, akkorra Gyulai Pál barátom felfedezte az Akadémia levéltárában a régi kéziratomat s boldoggá tett a megküldésével. Abba hagytam a további folytatását a megkezdett új kidolgozásnak. Ezt annál könnyebben tehettem, mert az ötven év előtt irott munkámat jobbnak találtam, mint a mostanit.

TARTALOM.

ELSŐ KÖTET.

I. Szózatok.

II. Hazafias költemények.

III. Politikai költemények.

VI. Elbeszélő és leíró költemények.

V. Hangulatok.

VI. Alkalmi költemények.

MÁSODIK KÖTET.

VII. Satirák.

VIII. Humoros költemények, furcsaságok, tréfák, ötletek.

FRANKLIN TÁRSULAT NYOMDÁJA.

KÖNYVES KÁLMÁN

BUDAPEST

LESZIK K. KÖNYVKÖTŐ BUDAPEST